

Mekke ve Medine'den

# Hutbeler

## - 1. Cilt -

Çeviren: İsmail Yaşa
Yayına Hazırlayan: Ebu İmran

## Mekke ve Medine'den

# HUTBELER

# - 1 -

**Çeviren: İsmail Yaşa**
**Yayına Hazırlayan: Ebu İmran**

**www.islah.de**
**www.khutab.org**
**www.medineokulu.org**

# Fihrist


**Takdim------------------------------------------------------------------------------------------------4**

**İntihar-------------------------------------------------------------------------------------------------5**

**İhlas------------------------------------------------------------------------------------------------- 11**

**Hac'dan Alınacak Dersler------------------------------------------------------------------------- 17**

**İhsan------------------------------------------------------------------------------------------------ 21**

**Hac Sonrası Öğütler--------------------------------------------------------------------------------- 26**

**Selefin İbadet Anlayışı --------------------------------------------------------------------------- 30**

**Sihir------------------------------------------------------------------------------------------------- 35**

**Musibetle İmtihan ---------------------------------------------------------------------------------- 40**

**Hicret----------------------------------------------------------------------------------------------- 45**

**Ölüme Hazırlık ------------------------------------------------------------------------------------ 51**

**Şahitlik --------------------------------------------------------------------------------------------- 56**

**İbadet Tevhidi'nin Alametleri ------------------------------------------------------------------- 59**

**Allah'ı Zikretmek --------------------------------------------------------------------------------- 66**

**Gerçek Erkeklik------------------------------------------------------------------------------------ 70**

**Kafirlerin Sıfatından Sakınmak ------------------------------------------------------------------ 75**

**Hevâya Uymak ------------------------------------------------------------------------------------- 79**

**Güzel Ahlak---------------------------------------------------------------------------------------- 86**

**Eğlenmenin Gereği ve Kuralları ----------------------------------------------------------------- 91**

**Kulların Hakları ----------------------------------------------------------------------------------- 96**

**Uhud Zaferdir, Hezimet Değil!-------------------------------------------------------------------100**

**Müziğin Hükmü-----------------------------------------------------------------------------------105**

**Ailedeki Örneklik---------------------------------------------------------------------------------110**

**Nefis Eğitimi -------------------------------------------------------------------------------------115**

**İslam'da İffet -------------------------------------------------------------------------------------119**

**İslami Açıdan Ziyaret ve Âdâbı-----------------------------------------------------------------123**

# Takdim

Allah'a hamdolsun. Allah'ın Rasulü'ne; ailesine, ashabına ve Din Günü'ne kadar iyilikle onlara uyanlara salât ve selam olsun!..

İslam Dini, saadet ve güven dinidir. Allah, Arap olanın ve Arap olmayanın onun nuru ile aydınlanması için ufuklara yayılmasını emretmiştir. İslam'ın çağrısını bütün milletlere gerekli kılmış, onun dışındaki her din reddedilmiştir. Allah Teâlâ şöyle buyurur: (Kim İslam'dan başka bir din ararsa, bu ondan asla kabul edilmeyecek ve o, ahirette ziyana uğrayanlardan olacaktır.) (3/Âl-i Imrân/85)

Allah Rasulü sallallahu aleyhi ve sellem'in zamanında davetçiler göndermek, vaaz etmek ve mektuplaşmak, hutbe okumak ve yazışmak gibi insanların hidayeti için çeşitli çalışma yolları olmuştur. Bu çağda ise, geçmiş zamanlarda ulaşılması imkansız olan en uzak yerlere; kenar köylere ve beldelere sözü ulaştırmak kolaylaşmıştır.

İslam'da; Müslümanlar, haftalık bayramlarında bir araya gelir ve görülmemiş bir düzene sahip, sözleri kısa ve öz, anlamı derin ve cümleleri etkili hutbelerden dinlerinin direktiflerini ve şeriatlarının emirlerini öğrenmeye çalışırlar.

Harameyn-i Şerifeyn'in (Mescid-i Haram ve Mescid-i Nebevi'nin), Müslümanlar'ın kalbinde ayrı bir yeri vardır. Arap olanları, onun sözlerinden tat alır. Arap olmayanları ise, kalpleri ile anlamaya çalışarak ses tonunun iniş ve çıkışına kulak verirler.

Dünyadaki Müslümanlar, ülkeler onları birbirinden uzaklaştırsa da, kardeştirler. Müslümanların birbirine bağlılığını ve saflarının birliğini sağlamak, bilgiye susuzluklarını gidermek için ve müslümanlar anlamından faydalansın, içerdiği bilgilerle amel etsin diye her Cuma günü Harameyn-i Şerifeyn'in (Mescid-i Haram ve Mescid-i Nebevi'nin) minberlerinden okunan hutbeleri dünya dillerine çevrilmiş olarak onlara götürüyoruz.

Allah'tan, Müslümanlar'ın saflarını birleştirmesini ve söylemlerini hak üzere toplamasını dileriz. Şüphesiz O, bunu yapacak güç ve kudrete sahiptir. Allah; Nebimiz Muhammed'e, ailesine ve tüm ashâbına salât ve selam eylesin!..

**Şeyh Abdulmuhsin b. Muhammed el-Kâsım**

**Mescid-i Nebevi İmam ve Hatibi**

# İntihar

**Şeyh Abdulbâri es-Subeyti**
**15.11.1421 hicri**

Hamd; mülkün sahibi, günleri döndüren ve **(Her şey O'nun yanında bir ölçüyledir)** buyuran Allah'adır. O'na - subhanehu - hamdeder ve O'na şükrederim. O'ndan izzet ve itibar dilerim.

Şehadet ederim ki; Allah'tan başka ilah yoktur. O; tektir ve ortağı yoktur. Aziz ve Ğafur'dur. Vahid ve Kahhar'dır. ve şehadet ederim ki; efendimiz, nebimiz Muhammed O'nun kulu ve rasulüdür. O; Allah'a davet etmiş ve kulları ateşten alıkoymuştur. Onları; nefislerine zulmetmekten, nefislerini öldürmekten ve intihardan sakındırmıştır. gece ve gündüz birbirini takip ettiği ve ağaç yaprakları düştüğü müddetçe Allah O'na, ailesine ve ashabına salât ve selam eylesin.

Bundan sonra; size ve nefsime Allah'tan hakkıyla korkmayı tavsiye ederim. Çünkü o, dünya ve ahirette kurtuluştur. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Ey iman edenler! Allah'tan, O'na yaraşır şekilde korkun ve ancak müslümanlar olarak can verin)**

Allah'ın Kulları!

Çağdaş batılı toplumlar, toplumsal ve sıhhi açıdan bir takım hastalıklar çekmektedir. Bu; yaşadıkları materyalist medeniyetin, içki ve uyuşturucu kullanmanın getirdiği olumsuz bir sonuçtur. Bu sonuç, mutluluğu acı gerçeklerden kaçmada aramanın neticesi olarak ortaya çıkmıştır. İntihar olgusu da, bu medeniyetin cehenneminden ve felaketlerinden kaçmanın en uç noktasını temsil eder. Aşırı şekilde maddeciliğe yöneliş, toplumsal ilişkilerin ve ailevi bağların kopması toplumun fertlerinde bir kayboluş hissi uyandırmıştır. Ümitsizliğe ve çaresizlik duygusuna kapılmanın sonrasında da materyalist yaşamın problemlerinden kurtulma, intihar yolunu seçerek hayatına son verme eğilimi ortaya çıkmıştır. Bu konuda açıklanan rakamlar izah gerektirmeyecek derecede açıktır.

Kafirin intihara teşebbüs etmesinde bir gariplik yoktur. Çünkü kafir, iman gibi kendisini koruyacak bir sığınak, ona kol-kanat gerecek bir aile ve onu seven bir toplum bulamaz. Onlar, sevgiden ve aile gözetiminden mahrum olarak yetişirler.

Bütün dünyayı saran intihar gerçeği, maddi açıdan sağlanan büyük ilerlemeye rağmen çağdaş medeniyetin, insanın temel ihtiyaçlarına cevap verme noktasında başarısızlığa uğradığına delalet etmektedir. Hatta bu medeniyet; insanı hayatının bir gayesi, varlığının bir kıymeti ve hedefi olmayan avâre biri olarak ortada bırakmıştır.

İntihar, yeni bir olgu değildir. Buhari Sahihi'nde, Sehl b. Sa'd es-Sâidi'nin şöyle dediğini rivayet eder:"Nebi sallallahu aleyhi ve sellem, müşriklere karşı savaşan bir adama baktı. Müslümanlar arasında, onlara en çok faydası dokunandı. Ve şöyle buyurdu: **"Cehennem ehlinden bir adama bakmak isteyen şu adama baksın."** Bunun üzerine o adamı birisi takip etti. Sonunda adam yaralandı. Ölmekte acele etti ve kılıcın ağzını memelerinin arasına koyarak omuzlarının arasından çıkıncaya kadar üzerine yüklendi.. Nebi sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: **"Kul var ki; insanlara göründüğü üzere cennet ehlinin amelini işler. Oysa**

**o, cehennem ehlindendir. İnsanlara göründüğü üzere cehennem ehlinin amelini işler. Oysa o, cennet ehlindendir. Ameller ancak sonlarıyla birlikte değerlendirilir."** Bu olay, İslam'ın ilk yıllarında olmuş nadir bir olaydır. Fakat bu olaylar herhangi bir müslüman toplumda arka arkaya gelirse, bir tehlike işaretidir. Bu gerçeğin incelenmesi ve değerlendirilmesi, sağlıklı çözümlerin ortaya konulması gerekir.

Bu hayat, yaratıcı olan Allah Teâlâ'nın bir bağışıdır. Korunması ve gözetilmesi gereken değerli bir haktır. Allah -subhanehu- onu verendir. O, hayat veren ve öldürendir. İnsanın, hayatının varlığında bir etkisi yoktur. Can, sahibinin elinde bir emanettir. Ona kıymak en büyük günahı ve ahirette cezayı gerektiren bir suç kabul edilmiştir. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: "Her müslümanın müslümana kanı, malı ve ırzı haramdır." Bu hadisi, İmam Müslim Ebu Hureyre'den rivayet eder.

Hayatı korumak için, İslam dini müslümanlar arasında savaşmayı haram kılmıştır. Ebu Bekra radıyallahu anh'tan şöyle dediği rivayet edilir: Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğunu işittim: **"İki müslüman kılıçlarıyla karşı karşıya gelseler, öldüren de öldürülen de ateştedir."** "Ey Allah'ın Rasulü! Bu, katil; ya öldürülenin suçu ne?" dedim. Şöyle buyurdu: **"O da arkadaşını öldürmeye istekliydi."** Bunu, Buhari ve Müslim rivayet eder.

Hayat, kaçınılmaz bir gerçektir. Şeriat; hayatı korumak için müslümanı yemeye, gıda ve ilaç almaya mecbur kılar. Değilse, nefsini tehlikeye atmış olur. Hayatını tehdit eden bir açlığa, sıkıntıya ve darlığa düşse, şeriat koyucu; ölü hayvan eti, içki ve domuz gibi haramları yemesine izin verir. Hatta, bu ona vaciptir. Yine, sağlığını koruması için, hastanın Ramazan ayında oruç tutmaması caizdir. Sağlığın ve hayatın korunması ve tehlikeye maruz kalmaması için hastanın ve güç yetiremeyen kimsenin oturarak ve sırtüstü uzanarak namaz kılması caizdir.

İnsan, kendine hayat vermemiştir. Bilakis Allah, ona hayat nimetini verendir. Hayat nimetini alma hakkına da ancak mülkün sahibi, ölümü ve hayatı yaratan Allah sahiptir. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Şüphesiz biz dirildir ve biz öldürürüz. Ve her şeye biz vâris oluruz.)**

İnsanın; acı veren hastalığı ne kadar şiddetlenirse şiddetlensin, aşırı fakirlik onu ne kadar çökertirse çökertsin ya da ümitsizlik sinirlerini ne kadar tahrip ederse etsin yıkılmaya ve intihar ederek canına kıymaya hakkı yoktur. Bu suçu işlerse cehennem ehlinden olur. **(Kendinizi öldürmeyin. şüphesiz ki Allah, size çok rahmet edendir. Kim (sınırları) aşarak ve haksızlık ederek bunu yaparsa onu ateşe koyacağız. Bu ise Allah'a çok kolaydır.)**.. Amr ibnu'l Âs, Zâtu's Selâsil savaşı esnasında cünüp olur. Nefsi için korkarak, soğuk su ile yıkanmaktan kaçınır. Ve bu ayeti delil getirir. Nebi sallallahu aleyhi ve sellem de onun bu ayeti delil getirmesini onaylar; güler ve ona bir şey söylemez. Bu hadisi, Ebu Davud rivayet eder.

Ebu Hureyre'den, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğu rivayet edilir: **"Kendini boğan kimse cehennemde kendini boğar. kendini (bıçak vb. birşeyle) vuran kimse cehennemde de kendini vurur."** Bunu, Buhari rivayet eder.

Hasan el-Basri'den, şöyle dediği rivayet edilir: "Cündüb bize bu mescitte şunu anlattı ve anlattığından beri de unutmadık. Cündüb'ün, Rasulullah sallallahu aleyhi ve

sellem adına yalan söylemeyeceğinden de eminiz: Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Sizden öncekiler içerisinde yaralı bir adam vardı. Buna tahammül edemedi ve bir bıçak alarak elini kesti. Ölünceye kadar kan durmadı. Allah Teâlâ "Kulum kendi kendine (ölüme teşebbüs ederek) acele davrandı. ben de ona cenneti haram kıldım."** Bu hadisi, Buhari rivayet eder.

Kalbi ne kadar üzüntüyle ve nefsi ne kadar kederle dolarsa dolsun, zamanın felaketleri ne kadar acı verirse versin ve yaşamın sıkıntıları onu ne kadar krize sokarsa soksun; intihar edenin, canına kıymak için hiç bir bahanesi yoktur. Çünkü teşebbüs ettiği iş, kaçtığı durumdan daha kötü ve kaybettiği kazandığından kat kat fazladır.

Hepimiz biliriz ki; dünyanın sıkıntıları peşpeşe gelir. Üzüntüleri arka arkaya sıralanır. felaketler birbirini takip eder. Dünyada yaşayan insanlar ise; sağlık ve hastalık, zenginlik ve fakirlik, izzet ve zillet, mutluluk ve mutsuzluk bakımından farklı farklıdır. Yine de bunların hepsi, kederli kimseye binasını yıkma izni vermez. Sıkıntılı kimseye, hayatına küsme ve üzüntülü kimseye canına kıyma izni vermez.

İntihar edenin davranışını onaylarsak; dünya, içerisindeki insanlardan olur. Allah'ın hayat konusundaki sünneti değişir. Oysa Allah'ın sünnetinde değişiklik bulamazsın.

İntihar eden insan, canına kıymakla ve kendini öldürmekle bulunduğu durumdan kurtulduğunu zanneder. Bu, kendini aldatmadır. Gerçekte o, kendisini şiddetli sıkıntılara sokar. Bu sıkıntıların ilki, can çekişmenin acıları ve ölüm sekerâtıdır. Sonu ise, bu günahı işleyen için Allah'ın, ahiret hayatında hazırladığı cezalardır.

İntihara teşebbüs eden, bu yolla ne kazanç elde edebilir?.. Canına kıymış, zehir içerek, kendini yakarak veya asarak, yüksek bir yerden atlayarak ölüm fincanından yudumlamıştır. Nefsini kurtararak, içinde can sıkıcı hiçbir şeyin olmadığı bir hayata kavuşacağını zannederek bunu yapar. Fakat ilahi adalet gereği, hedeflediğinin aksiyle karşılanır. Ona en iyi şekilde bir ceza olsun ve azabı uzasın diye kendi ameli türünden bir karşılık hazırlanmıştır.

İmanı azalan, iradesi zayıflayan ve direnci kırılan kimse bir olayda başarısız olunca, bir sıkıntıya uğrayınca, ticari bir alışverişte zarar edince, acı bir gerçekle yüzyüze gelince ya da ailevi problemlerle karşılaşınca başına gelen imtihanı kaldıracak güçte olamaz. Dünyayı zifiri karanlık ve acı bir işkence olarak görür. İçindeki ümit ateşi söner. Bu işkenceden kurtulmak için de kendini öldürür.

İmtihan, Allah'ın bu hayattaki sünnetidir. Evet... Çeşitli belalar, musibetler ve sıkıntılarla imtihan olma Sünnetullah'tandır. Bu, bir hastalıkla olur. Diğeri fakirlikle olur. Üçüncüsü sağlık ve zenginlikle; arkadaşların, akrabaların ve sevilenlerin ölmesiyle; ürünlerin azalmasıyla imtihan olur. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Andolsun ki sizi biraz korku ve açlık; mallardan, canlardan ve ürünlerden biraz azalma ile imtihan ederiz. Sabredenleri müjdele! O sabredenler, kendilerine bir bela geldiği zaman "Biz, Allah'a aidiz ve O'na döneceğiz" derler. İşte rablerinden bağışlamalar ve rahmet hep onlaradır. Ve doğru yolu bulanlar da onlardır.)**

Allah sünneti üzere; kullarını derece derece yaratarak, onların rızıklarını ve makam, mal ve toplumda saygınlık gibi onlara verdiği nimetleri farklı kılarak imtihan eder.

**(Sizi yeryüzünün halifeleri kılan, size verdiği (nimetler) hususunda sizi denemek için kiminizi kiminizden derecelerle üstün kılan O'dur.)**.. Aziz Kitab'ı, nebevi sünneti ve mü'minlerin yaşantısını inceleyince bir çok kimsenin dağları devirecek türden çeşitli belalara uğradığını görürsün. Fakat onlar; sabırla, sebatla ve Allah'ın yazdığına rıza ile silahlandılar... İmtihan kaldırılır, sıkıntı yokolur ve durum değişir.

Belki bu imtihan; bir kötülüğün uzaklaştırılması, kişinin günahlarının keffareti ya da derecesinin yükseltilmesi içindir. Onu rıza ile karşılarsa dilediği olur. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Müslümana bir fenalık, hastalık, keder, hüzün, eziyet ve sıkıntı isabet etmez, hatta vücuduna bir diken batırılmaz ki; Allah Teâlâ onunla günahlarını örtmesin."** Bu hadisi Buhari, Ebu Said el-Hudri ve Ebu Hureyre'den rivayet eder.

Sıkıntıya mutlaka uğranacaksa o anda kazaya iman eden bir kalp, imtihan anında sakin davranacak huşulu bir nefis ve Allah'a tam teslimiyet olmalıdır. Sabırsızların nefsinde bu teslimiyet, öfkeye dönüşür.

Bazı insanlar, sürekli bir endişe ve bitmeyen bir kaygıyla belayı kendine çeker. O, lisan-ı haliyle şöyle demektedir: Başkaları zenginken ben nasıl fakir yaşarım? Başkaları sağlıklıyken nasıl beni hastalık sarar? Ve çeşitli şekillerde nasıllar... Aslında bunlar, Allah'ı adaletsizlikle itham etmektir. O'nun hükmünde zulüm olduğunu ileri sürmektir. Her şeyi bilen hükümdar Allah'a bir itirazdır. Bundan Allah'a sığınırız. Dinin, o kişi üzerindeki etkisi kaybolur ve hayatına karamsarlık hakim olur. Belki de vesvese ile kötü sonuçlara ulaşır. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(O (Allah) yaptığından sorumlu tutulamaz.)** Ve şöyle buyurur: **(Dünya hayatında onların geçimliklerini aralarında biz paylaştırdık. Kimini diğerine derecelerle üstün kıldık.)**

Hepimiz kaza ve kadere iman ettiğimizi söyleriz. Başımıza bir musibet gelince de öfkelenme, sinirlenme ve sabırsızlanma gibi hayret verici durumlara düştüğümüzü görürsün. Bu, kaza ve kadere olan imanımızın nefislerimizde yereden sağlam bir inanca dönüşmemesi nedeniyledir. Veya bu imanın yanlış anlayışlar ve tasavvurlar üzerine bina edilmesinden kaynaklanır.

Toplumun fertleri sağlam bir dini terbiye ile yetiştirilse; intihar eden için, dünyevi mutluluktan istediğini elde edememesine üzülerek ahiret mutluluğunu açık bir zararla kaybetmek kolay olmaz.

İntihar eden kimse, niçin değerli hayatından yüz çevirir ve onu önemsemez? Nasıl hayatının son saatlerinde dinini tehlikeye atar? Kalbi iman nuruyla dolu olsa; evi, okulu, üniversitesi ve mescidi nefsinde dini duyguları sağlamlaştırsa hayatının son anında dinini tehlikeye atmaz. Sıkıntı ve musibet anlarında sabretmeye ve dayanıklı olmaya alıştırılsa kendisini küçük düşüren bu tahammülsüzlükle hareket etmez.

Allah'a iman nefiste, onun sarsılmalarına ve afetlerine karşı bir sükunet sağlamazsa iman olmaz. Bilakis o, düşünce ve sözde kalan, daha öteye geçmeyen bir iddiadır.

Hayrı ve şerri ile kadere iman, dünyanın sıkıntı ve zorluklarına bakışa yüce anlamlar kazandırır. Bu anlamlar; kişiye, faziletli insanların davranışıyla hareket etme özelliği verir. Fakirlik, zühdün bir kapısı ve hastalık, cihadın bir türü olur. başarısızlık, sabra giden bir yol ve hüzün, ümidin bir çeşidi olur. Ve böyle devam eder...

Bu şekilde, üzüntüler ve acılar, nefse ve nefsin şehvetlerine karşı zafer kazanmanın bir çeşit sevincine dönüşür. Bunu yüce peygamberimiz şöyle açıklar: **"Mü'minin işine hayret! Onun her işi hayırlıdır. Bu, mü'minden başkası için sözkonusu değildir. Ona sevindirici bir durum isabet etse şükreder ve bu onun için hayırlıdır. Ona bir musibet isabet etse sabreder ve bu onun için hayırlıdır."** Bu hadisi İmam Müslim, Suheyb radıyallahu anh'tan rivayet eder.

Musibetin nefis üzerindeki etkisini hafifleterek onun endişelenmemesini sağlamak için musibete uğrayan kişi, musibete uğrayan başka insanlara bakarak teselli bulmalıdır. Sağa-sola bak; imtihan edilenden başkasını görür müsün? Çileli bir insandan başkasına rastlar mısın? Her evde feryat eden bir kadın... Ne kadar musibete uğrayan var. Ne kadar sabreden var. Senelerce yatağında hasta yatan, inleyen, kederli, borçlu ve sıkıntılı ne kadar çok insan var.

Peygamberler dahi imtihana maruz kalmıştır. Hatta onlar, imtihanı en şiddetli olan insanlardır. Yusuf aleyhisselam hapsedildi. **("Rabbim! Bana zindan, bunların benden istediklerinden daha iyidir" dedi.) (Ve bir kaç sene zindanda kaldı.)** Peygamberimiz Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem'in Mekke'den Medine'ye hicret etmesi gibi, yurtlarından çıkarıldılar. Uhud Savaşı'nda kanını akıttılar ve azı dişini kırdılar. Allah'ın elçisi Eyyub aleyhisselam, hastalıkla imtihan edildi ve sabretti. Onun uğradığı musibetin onsekiz yıl sürdüğü, kardeşlerinden iki kişi hariç yakın-uzak herkesin onu istemediği Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'den sahih olarak nakledilmektedir. İmtihanının bir parçası da, mal ve çok çocuk sahibi olmasına rağmen ailesinin ve malının gitmesiydi. **(Eyyub'u da (hatırla). Hani Rabbine; "Başıma bu dert geldi. Sen merhametlilerin en merhametlisisin" diye niyaz etmişti. Bunun üzerine biz, tarafımızdan bir rahmet ve kulluk edenler için bir hatıra olmak üzere onun duasını kabul ettik; kendisinde dert ve sıkıntı olarak ne varsa giderdik ve ona aile efradını, ayrıca bunlarla birlikte bir mislini daha verdik.)**

Korku başına gelip çatınca, hüzün seni sarınca ve endişe yakana yapışınca hemen namaza kalk. Ruhunu geri döndürür ve nefsine sükunet verir. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem başına bir iş gelince şöyle derdi: **"Ey Bilal! Namaz için kamet et ve bizi onunla rahatlat."** Bu hadisi, Ebu Davud rivayet eder.

Malın azalınca, borcun çoğalınca ve gelirin daralınca "Allah bize yeter ve O, ne güzel vekildir" de!.

Yalnızlık, içine kapanmak, salih insanların sohbetinden uzak kalarak şeytanın fikirlerine ve kederlere teslim olmak intihar için başarılı bir yoldur. Sabırlı davranmak ise; sıkıntıları gönül rahatlığıyla, kuvvetli bir iradeyle ve üstün bir kişilikle karşılayan eşsiz insanların özelliklerindendir. Aksilikler ne kadar üstüste gelse ve önündeki yollar ne kadar karanlık olursa olsun sabret! Çünkü zafer, sabırladır. Kurtuluş, meşakkatle olur. Ve her zorlukla birlikte bir kolaylık vardır.

Şüphesiz; intihar eden kimse, suçunun kötü sonucuna ve yaptığının kendisini küçük düşürmesine katlanır. Fakat, toplum da sorumluluğun bir kısmını yüklenir. İntihar eden kimse, sevgi dolu bir kalp ve şefkatli bir yürek bulsaydı... Kendisine kucak açan, acılarını ve kederlerini paylaşan birini bulsaydı... Yolunu aydınlatan bir öğüt ve doğruyu gösteren bir sözle kendisine nasihat eden birini bulsaydı... Vesveselerini boşa çıkaran ve kuşkularını söndüren ilim sahibi bir kimseyi bulsaydı... Halini soran bir komşu, sığınacağı bir yakın ve kendisine şefkat gösteren bir kardeş bulsaydı...

Sorumlulukları paylaşan, birbirine bağlı bir toplum bulsaydı... Bütün bunları bulsaydı, intihar sorununun başka bir boyutu olurdu. Bu konuda yapılan konuşmalar da daha parlak olurdu.

Allah, beni ve sizleri mübarek eylesin...

İhsanı için Allah'a hamdolsun. Başarılı kılması ve nimetlendirmesi nedeniyle O'na şükürler olsun. Allah'dan başka ilah olmadığına şehadet ederim. O, tektir ve ortağı yoktur. Şanı yücedir. Şehadet ederim ki; efendimiz, nebimiz Muhammed O'nun kulu ve rasulüdür. O'nun rızasına davet edendir. Allah; O'na, ailesine, ashabına ve din kardeşlerine salât ve selam eylesin.

Bundan sonra; size ve nefsime Allah'dan hakkıyla korkmayı tavsiye ederim.

Bazı filmler; intihar felaketini, musibetlerin ve problemlerin baskısından kaçış yollarından biri olarak sunar. Bu şekilde, yetişmekte olan nesillerin zihinlerine intihar düşüncesinin yerleşmesini sağlar. Ayrıca bu filmler; gerilimi ve tedirginliği artırır, düşmanlık isteğini körükler. Yine; içki ve uyuşturucular kişiyi ümitsizliğe ve yıkıma, sonra da intihara sürükleyebilir.

Genç nesillerimizi peşpeşe gelen bu felaketlerden korumak için kendimizin ve çocuklarımızın nefislerinde, eğitim ve terbiye yoluyla, imtihan anlayışını ve hayata şer'i açıdan bakma düşüncesini yerleştirmeliyiz. Küçüklükten itibaren, zorluklara ve sabra tahammülü öğretmeliyiz. Allah'a imanı yerleştirmeli, kaza ve kadere iman anlayışını tashih etmeliyiz. Çocukları, bu anlayışları ifsad eden filmlerden korumalıyız. Toplum da, fertleri arasında ictimai ilişkileri ve kardeşlik bağlarını kuvvetlendirmelidir. Bütün bunları gerçekleştirmek için cami imamlarına ve ilim sahiplerine düşen sorumluluk aşikardır.

Ebu Hureyre radıyallahu anh, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğunu rivayet eder: **"Kim bir dağdan (yüksek bir yerden) kendisini aşağıya atıp öldürürse, bu intihar eden kimse cehennem ateşinde ebedi ve daimi surette kendisini yüksekten aşağıya bırakır (bir halde azap olunur). Kim zehir içer ve canına kıyarsa; zehiri elinde, içer bir halde ebedi ve daimi bir surette cehennem ateşinde (azap olunacak)tır. Kim de kendisini (bıçak gibi) bir demir parçasıyla öldürürse; o demir parçası elinde, karnına vurarak ebedi ve daimi surette cehennem ateşinde (azap olunacak)tır."** Bu **hadisi, Buhari rivayet eder.**

Allah'ım bize yağmur ver...

# İhlas

**Şeyh Ali b. Abdurrahman el-Huzeyfi**
**22.11.1421 hicri**

Aydınlatıcı ayetler indiren Allah'a hamdolsun. O, dilediğini hakkın ve gerçeklerin aydınlığına çıkarır. Adaleti ve hikmeti gereği dilediğini saptırır ve o kimse sapıklıkta ve tehlikeli yollarda döner durur. Rabbime, gizli ve aşikar nimetleri nedeniyle hamdederim ve şükrederim. Şehadet ederim ki, Allah'tan başka ilah yoktur. O, tektir ve ortağı yoktur. Yerin ve göklerin Rabbi'dir. Ve şehadet ederim ki, nebimiz ve efendimiz, hayırlarda öne geçen Muhammed O'nun kulu ve rasulüdür. Allah'ım! Kulun ve rasulün Muhammed'e, ailesine ve dereceler sahibi ashabına salât ve selam eyle; onları mübarek kıl!

Bundan sonra...Allah'tan hakkıyla korkun ey müslümanlar topluluğu! Allah'tan hakkıyla korkmak, ahiretiniz için hazırlığınız ve azığınızdır. Dininizin doğruluğudur.

Allah'ın kulları! Biliniz ki Allah, alemlere muhtaç değildir. İbadet edenlerin ibadeti O'na fayda vermez. Günahkarların masiyeti de O'na zarar vermez. İbadetin faydası da, masiyetin zararı da sahibinedir. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Kim salih bir amel işlerse faydası kendinedir. Kim de kötülük yaparsa zararı kendinedir. Sonra Rabbinize döndürüleceksiniz.)**

Kul, Allah Teâlâ'ya ibadet etmek için yaratıldığından; bu kulluğu/ibadeti gerçekleştirmeden başka dünyada ve ahirette onun için kurtuluş yoktur. Müslümanın; her emri yerine getirmek ve her yasaktan sakınmak suretiyle Rabbine yaklaşması için Allah, ibadet çeşitlerini bildirmiş, Kur'an ve Sünnet ile onları insanlara açıklamıştır. Bu kulluğa aykırı düşen durumları da bildirmiştir. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Ey iman edenler! Rüku edin, secde edin, Rabbinize ibadet edin; hayır işleyin ki kurtuluşa eresiniz.)** Ve şöyle buyurur: **(Rasul size ne verirse onu alın ve neyı yasaklarsa ondan da kaçının.)** Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem de şöyle buyurur: **"Size yasakladığım şeyden kaçının ve size emrettiğimi gücünüz yettiğince yapın. Sizden öncekileri ancak çok soru sormaları ve peygamberlerine karşı gelmeleri helak etti."** Bu hadisi, Buhari ve Müslim, Ebu Hureyre radıyallahu anh kanalıyla rivayet eder.

İbadet; severek ve boyun eğerek, koyduğu hükümler ile Allah azze ve celle'ye yaklaşmaktır. Alemlerin Rabbi'ne bütünüyle teslim olmaktır. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Size azap gelip çatmadan önce Rabbinize dönün, O'na teslim olun; sonra size yardım olunmaz.)** Ve şöyle buyurur: **(De ki: Eğer Allah'ı seviyorsanız bana tâbi olun ki Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın. Allah, çok bağışlayıcı ve merhamet sahibidir.)** Kişi ancak Allah'tan bir nur ile O'na ibadet ederek ve Allah'tan bir nur ile masiyeti terkederek, bid'at işlemeyerek ve Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in şeriatından sapmayarak Allah Teâlâ'ya yaklaşabilir ve O'nun rızasını kazanır. Aişe radıyallahu anha'nın şöyle dediği rivayet edilir: **"Bizim emrimiz olmayan bir ameli işleyenin ameli reddolunmuştur."** Bunu, İmam Müslim rivayet eder. **"Kim, bizim dinimizde olmayan bir şeyi sonradan ona sokarsa o, reddedilmiştir."** Bu hadisi de Buhari ve Müslim rivayet eder.

İbadetin ve Allah'a yaklaşmanın özü, kabul edilme şartı, ihlastır. İhlas, Allah'ın sevdiği ve razı olduğu, kalbin amelidir. İhlas, amelleri arındırır ve temizler; onları

yüceltir. Allah, ihlas ile amelleri bereketlendirir ve faydalı kılar. Sevabını bol eyler. Allah kullarına ihlasa sarılma görevini yüklemiştir. İhlası gerçekleştirip mükafatlandırılmaları veya ihmal edip cezalandırılmaları üzere kullarını onunla imtihan eder. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(O (Allah), hanginizin daha güzel amelde bulunacağını denemek üzere ölümü ve hayatı yaratandır. O; Aziz'dir, Ğafur'dur.)** Ve şöyle buyurur: **(Arşı su üzerinde iken -hanginizin daha güzel bir amelde bulunacağını ortaya çıkarmak için- gökleri ve yeri altı günde yaratan O'dur.)** Yine şöyle buyurur: **(Hangisi daha güzel amelde bulunacak diye onları imtihan etmek için, yeryüzünde bulunanları biz ona bir süs yaptık.)**

İbni Kesir rahimehullah, bu ayetin tefsirinde şöyle der: "Daha çok amel" dememiş, bilakis "daha güzel amel" demiştir. Amel, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in şeriatı üzere Allah azze ve celle için ihlas ile yapılana kadar "güzel" olmaz. Ne zaman amel, bu iki şarttan birini kaybederse boşa gider ve batıl olur. Fudayl b. Iyad, "hanginizin daha güzel amelde bulunacağını denemek için" kavlini açıklarken şöyle der: En ihlaslısı ve en doğrusudur. Amel, ihlas ile yapılır ve doğru olmazsa kabul olunmaz. Doğru olur ve ihlas ile yapılmazsa yine kabul olunmaz. Mutlaka ihlas ile yapılmalı ve doğru olmalıdır. Allah; nafile ibadetlerde ve farzlarda, emrettiği ve yasakladığı şeylerden müslümanın her yaptığında ve terkettiğinde, ihlaslı davranılmasını emretmiştir. Şöyle buyurur: **(Onlara ancak, dini yalnız O'na has kılarak ve hanifler olarak Allah'a kulluk etmeleri, namaz kılmaları ve zekat vermeleri emrolunmuştu. Sağlam din de budur.)** Ve şöyle buyurur: **(Dini Allah'a has kılarak (ihlas ile) ibadet et. Dikkat et! Halis olan din sadece Allah'ındır.)**

Ömer ibnu'l Hattâb radıyallahu anh'tan şöyle dediği rivayet edilir:Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğunu işittim: **"Ameller şüphesiz niyetlere göredir ve herkes için ancak niyet ettiği vardır. Kimin hicreti Allah ve Rasulü'ne ise o kimsenin hicreti Allah ve Rasulü'nedir. Kimin de hicreti elde edeceği bir dünyalık ya da evlenmek istediği bir kadın içinse o kimsenin hicreti de kendisi için hicret ettiği şeyedir."** Bu hadisi, Buhari ve Müslim rivayet eder.

İhlas; niyetin ve amelin saf olması, niyeti ve ameli batıl kılacak veya kemaline zarar verecek; riya, gösteriş ve kendini beğenme benzeri batıl istekler ve sonradan uydurulmuş bid'atlar gibi her türlü kusurdan ve karışmadan arınmış olması anlamındadır. Doğru niyet ve ihlaslı amel, içerisine dışkı ve kan karışmayan süt gibidir. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Davarlarda da sizin için elbette bir ibret vardır. Size onların karınlarındaki dışkı ile kan arasından, içenlerin boğazından kolaylıkla geçen halis bir süt içiriyoruz.)**

Amel, aynı şekilde olur fakat hükmü samimi niyet ve ihlasa, kötü niyet ve aldatmaya göre değişir. Amelinde ihlaslı olan, Allah'a yakınlaştırılanlardandır. Niyetine başka bir şey sokarak aldatan ise Allah'ın rahmetinden uzaklaştırılan ve azap edilenlerdendir. İşte bir topluluk... Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem ile birlikte ihlas ile namaz kılarlar ve cihat ederler. Onlar, en yüce makamlardadır. Allah onlardan razı olmuş, onlar da Allah'tan razı olmuşlardır. Allah, onlar hakkında şöyle buyurur: **(Onlar, namazlarına devam edenlerdir. İşte asıl bunlar mirasçılardır. Firdevs'e mirasçı olan bu kimseler, orada ebedi kalıcıdırlar.)** Yine Allah, bu sahabiler hakkında şöyle buyurur: **(Fakat, peygamber ve beraberindeki müminler, mallarıyla ve canlarıyla cihat**

**ettiler. İşte onlar için hayırlar vardır ve onlar kurtuluşa erenlerin tâ kendileridir. Allah onlara altından nehirler akan cennetler hazırlamıştır. Orada ebediyyen kalıcıdırlar. işte en büyük kurtuluş budur.)**

Ve münafıklardan oluşan başka bir topluluk... Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem ile birlikte namaz kılar ve cihat ederler. Fakat onlar ihlastan ve imandan yoksundurlar. Onlar, en kötü makamlardadır. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Şüphesiz münafıklar cehennemin en aşağı tabakasındadırlar. Onlara hiçbir yardımcı bulamazsın.)**

Amelin şekli aynıdır. Fakat ihlaslı olanlar, Allah'a yakınlaştırılan ve kazananlardır. Riyakârlar ise Allah'ın rahmetinden uzaklaştırılan ve kaybedenlerdir. Biri, Allah yolunda cihat edilen bir savaşta öldürülmüştür. Diğeri,Kur'an okur; malını, hayır yollarında infak eder. Allah Teâlâ, onları iki gruba ayırır. Bir grup cennettedir ve bir grup da cehennemdedir. Amelinde Allah için ihlaslı olanı, Allah derecelerle yükseltir. Riya ve gösteriş olarak amel işleyeni de kat kat alçaltır. Enes radıyallahu anh'tan şu rivayet edilir: Harise b. Sürâka'nın annesi Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'e gelir ve şöyle der: "Ey Allah'ın Rasulü! Bana, Harise'den bahsetmez misin? O, Bedir günü öldürülmüştü. Cennette ise sabrederim. Bunun dışında bir yerdeyse, onun için çokça ağlayacağım.Rasulullah şöyle buyurur. **"Ey Harise'nin annesi! Cennette bir takım cennetler vardır. Senin oğlun, Firdevsi'l A'lâ'ya ulaşmıştır."** Bu hadisi Buhari rivayet eder. Abdullah b. Amr radıyallahu anh, Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğunu rivayet eder: **"Kur'an ehline denir ki, ' Oku ve yüksel; dünyada tertil ile okuduğun gibi yavaş yavaş oku. Makamın, okuyacağın son ayete kadar yükseldiğin yerdedir."** Bu hadisi Ebu Davud ve Tirmizi rivayet eder. Tirmizi "Hasen-sahih bir hadistir" der.

Ebu Kebşe Amr b. Sa'd el-Ensari radıyallahu anh'tan şöyle dediği rivayet edilir:Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Dünya ehlinin hali şu dört insanın hali gibidir: Allah'ın kendisine mal ve ilim verdiği bir kul... Allah'tan hakkıyla korkar, akrabalık bağlarını gözetir ve Allah'ın bu nimetlerdeki hakkını bilir. Bu kul makamların en üstünündedir. Allah'ın kendisine ilim verdiği ve mal vermediği bir kul... Niyetinde samimidir. 'Şayet malım olsaydı, falancanın yaptığı gibi yapardım' der. Bu onun niyetidir ve o ikisinin sevabı aynıdır. Allah'ın kendisine mal verdiği ve ilim vermediği bir kul... Malını bilgisizce, gelişigüzel harcar. Rabbinden gereği gibi korkmaz, akrabalık bağlarını gözetmez ve Allah'ın malındaki hakkını bilmez. Bu kul, makamların en kötüsündedir. Allah'ın ne mal ne de ilim verdiği bir kul... 'Şayet malım olsaydı, falancanın yaptığı gibi yapardım' der. Bu onun niyetidir ve o ikisinin günahı aynıdır."** Bunu, Tirmizi rivayet eder ve "Hasen-sahih bir hadistir" der.

Düşün ey müslüman! Kendisiyle Allah'ın rızası ve ahiret yurdu istenilen bu salih ameller, ihlas onların özü ve temeli olunca sahibi nasıl da kazananlardan ve yakınlaştırılanlardan olur.

Sonra yine düşün! Aynı ameller, ihlastan yoksun olunca ve riya karışınca sahibi nasıl da Allah'ın rahmetinden kovulanlardan ve zarara uğrayanlardan olur.

Ebu Hureyre radıyallahu anh şöyle der: Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğunu işittim: **"Kıyamet Günü, insanlar arasında ilk olarak hesabı görülenler şu kimselerdir: Savaşta öldürülmüş bir kimse getirilir ve Allah**

**ona nimetlerini hatırlatır, o da kabul eder. Şöyle buyurur: "Bu nimetler karşılığında ne yaptın?" "Şehit olana kadar senin yolunda savaştım" der. Şöyle buyurur: "Yalan söyledin. Bilakis sen, cesur denilsin diye savaştın ve denildi de.." Sonra götürülmesi emredilir. Cehennem'e atılıncaya kadar yüzüstü sürüklenerek götürülür. İlim öğrenen ve öğreten, Kur'an okuyan bir adam getirilir ve Allah ona nimetlerini hatırlatır, o da kabul eder. Şöyle buyurur: "Bu nimetler karşılığında ne yaptın?" "İlim öğrendim ve öğrettim, senin rızân için Kur'an okudum" der. Şöyle buyurur: "Yalan söyledin. Bilakis sen, alim denilsin diye ilim öğrendin, güzel Kur'an okuyor denilsin diye Kur'an okudun ve denildi de.." Sonra götürülmesi emredilir. Cehenneme atılıncaya kadar yüzüstü sürüklenerek götürülür. Allah'ın her türlü maldan bolca verdiği zengin bir kimse getirilir ve Allah ona nimetlerini hatırlatır, o da kabul eder. Şöyle buyurur: "Bu nimetler karşılığında ne yaptın?" "İnfak edilmesini/harcanmasını sevdiğin hiç bir yol bırakmadan hepsinde senin rızân için infak ettim/harcadım" der. Şöyle buyurur: "Yalan söyledin. Bilakis sen, cömert denilsin diye bunu yaptın ve denildi de.." Sonra götürülmesi emredilir. Cehenneme atılıncaya kadar yüzüstü sürüklenerek götürülür."** Bu hadisi, İmam Müslim rivayet eder.

Ebu Hureyre radıyallahu anh'tan, şu rivayet edilir: "Ey Allah'ın Rasulü! Senin şefaatin ile en çok mutlu olan insan kimdir?" dedim. Şöyle buyurdu: **"Kalbinden ihlas ile 'La ilahe illallah / Allah'tan başka ilah yoktur' diyen kimse.."** Bu hadisi, Buhari rivayet eder. Bunu, anlamını bilerek ve gereğiyle amel ederek ihlaslı bir şekilde söyleyenle; riya ya da adet gereği taklit ederek, anlamını bilmeden ve gereğiyle amel etmeden söyleyen bir olur mu?. Görünüşte aynı fakat ihlasın bulunup bulunmamasına göre farklılık gösteren çeşitli fiilleri ve sözleri zikredecek olursak konu uzar.

Allah'ın kulları! İhlas sahibi kimselerden olun. Çünkü ihlas sahipleri Allah'ın korumasında ve gözetimindedir. Şeytanın hilelerinden ve kaybetmenin üzüntüsünden kurtulmuşlardır. Allah onları kurtuluşa eren taraftarları arasında barındırır. Allah Teâlâ İblis hakkında şöyle buyurur: **((İblis) dedi ki: Rabbim! Beni azdırmana karşılık ben de yeryüzünde onlara (günahları) süsleyeceğim ve onların hepsini mutlaka azdıracağım. Ancak onlardan ihlasa erdirilmiş kulların müstesna.)** Ve şöyle buyurur: **(Dedi ki: Senin izzetine andolsun ki, onlardan ihlasa erdirilmiş kulların bir yana, hepsini mutlaka azdıracağım.)** İbni Kesir, Ebu Amr el-Basri ve Ebu Âmir (Muhlisîn) olarak okur. Nâfi' ve Kufeliler ise (Muhlasîn) olarak okur. Buna göre anlamı, "ihlas ile davranmaları nedeniyle Allah'ın seçtikleri" olur.

Allah, tevbe edenlerin tevbesinin kabulü için amellerinde ihlaslı davranmalarını şart koşar. Şöyle buyurur: **(Ancak tevbe edenler, hallerini düzeltenler, Allah'a sımsıkı sarılanlar ve dinlerini Allah için halis kılanlar müstesnadır. İşte onlar müminlerle beraberdir. Allah müminlere büyük bir mükafat verecektir.)**

Ömer ibnu'l Hattab radıyallahu anh, Ebu Musa el-Eş'ari'ye şöyle yazar:"Niyeti halis olanın, kendisiyle insanlar arasındaki işine Allah yeter." Ali radıyallahu anh şöyle der: "Amelin azlığıyla ilgilenmeyin, kabul olup olmamasıyla ilgilenin." Bazı abidler de şöyle demişler: "Allah'ın öyle kulları vardır ki akledeler. Akledince amel işlerler. Amel işleyince ihlaslı davranırlar. İhlas onları bütün iyilik kapılarına sevkeder."

Ey müslümanlar! Bu yüce asıla sımsıkı tutunun. Amelleriniz ile, Allah'ın rızasını ve ahiret yurdunu dileyin. Niyetlerinizde ve isteklerinizde Allah için ihlaslı olun. Allah'a, Rasulünüz sallallahu aleyhi ve sellem'in şeriatıyla yakınlaşın. Müslümanın, mubahı sevap kazanma niyetiyle yapması müstehaptır. Munahı, Allah'tan ecir kazanmak niyetiyle yaparsa Allah onun sevabını çoğaltır. Sa'd b. Ebi Vakkâs radıyallahu anh, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğunu rivayet eder: **"Şüphesiz sen, Allah rızasını dileyerek harcadığın her nafaka için mükafatlandırılırsın. Hatta, hanımının ağzına koyduğundan bile.."** Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Kim Rabbine kavuşmayı ümit ediyorsa salih bir amel işlesin ve Rabbine ibadetinde kimseyi ortak koşmasın.)**

Allah beni ve sizi yüce Kur'an ile mübarek kılsın! Beni ve sizi, onda bulunan ayetler ve yüce zikir ile faydalandırsın. Peygamberlerin efendisinin sünnetinden ve doğru sözünden bizleri yararlandırsın. Bu sözümü söyler; kendim için, sizler ve müslümanlar için Allah'tan bağışlanma dilerim.

Aziz ve Ğafûr olan Allah'a hamdolsun. O, kalplerde olanı bilendir. O'na -subhânehu- hamdeder ve şükrederim. O'na tevbe eder ve O'ndan bağışlanma dilerim. Şehadet ederim ki, Allah'tan başka ilah yoktur. O, tektir ve ortağı yoktur. Halim'dir, Şekûr'dur. Ve şehadet ederim ki, Muhammed O'nun kulu ve rasulüdür. Allah O'nu alemlere rahmet olarak göndermiştir. Allah'ım! Kulun ve rasulün Muhammed'e, ailesine ve tüm ashabına salât ve selam eyle; onları mübarek kıl!

Bundan sonra... Gizlide ve aşikarda Allah'tan hakkıyla korkun ey Allah'ın kulları! Çünkü O, kalplerinizde olanı bilir ve amellerinizi görür. Ey müslümanlar! Rızasını istemede Allah'a karşı dürüst olun. Haramlarından uzak durarak gazabından ve azabından sakının. Kalplerinizi, dininizde ihlaslı olmaya zorlayın. Çünkü bu, Nebiniz sallallahu aleyhi ve sellem'in metodudur. İhlas ile amelleriniz arınır, dereceleriniz yükselir ve kalpleriniz aydınlanır. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(De ki: "Ben Allah'a dini yalnız O'na has kılarak ibadet etmekle emrolundum. Ve müslümanların ilki olmakla emrolundum." De ki: "Ben Rabbime isyan edersem, gerçekten büyük bir günün azabından korkarım." De ki: "Ben dinimi kendisine has kılarak, ancak Allah'a ibadet ederim.")** Cubeyr b. Mut'ım radıyallahu anh, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğunu rivayet eder: **"Üç şey müslümanın kalbine kin tutturmaz: Amelin Allah ihlas ile yapılması, idarecilere nasihatta bulunmak ve müslümanların cemaatine bağlı kalmak."** Bunu, İmam Ahmed rivayet eder. Anlamı şudur: Bu üç özellik, kalpleri ıslah eder. Onlara tutunanın kalbi; hainlikten, kinden ve kötülükten arınır.

Allah'ın kulları! Allah ve melekleri Nebi'ye salât ederler. Ey iman edenler! Siz de O'na salât ve selam edin. Öncekilerin ve sonrakilerin efendisine salât ve selam eyleyin. Allah'ım! İbrahim'e ve İbrahim'in ailesine salât eylediğin gibi Muhammed'e ve Muhammed'in ailesine salât eyle. Şüphesiz sen; çokça hamdedilen, şan ve şeref sahibisin. İbrahim'i ve İbrahim'in ailesini mübarek kıldığın gibi Muhammed'i ve Muhammed'in ailesini de mübarek kıl. Şüphesiz sen; çokça hamdedilen, şan ve şeref sahibisin. Ve çokça selam eyle.

Allah'ım! Hulefa-i Raşidin'den; Ebu Bekr, Ömer, Osman ve Ali'den; tüm sahabilerden, Rasulün'ün eşlerinden ve zürriyetinden, tabiinden ve onlara Kıyamet Günü'ne kadar iyilikle tâbi olanlardan razı ol! Allah'ım! Ey merhametlilerin en merhametlisi! Rahmetinle bizlerden razı ol!

Allah'ım! İslam'ı ve müslümanları güçlendir. Şirki ve müşrikleri küçük düşür. Allah'ım! İslam'ı ve İslam ehlini her yerde şereflendir. Allah'ım! İslam'ı ve İslam ehlini her yerde koru! Allah'ım! Müslüman erkekleri ve müslüman kadınları, mümin erkekleri ve mümin kadınları; onlardan sağ olanları ve ölenleri bağışla! Allah'ım! Ey Alemlerin Rabbi! Her müslüman erkeğin ve kadının işini kolaylaştır. Allah'ım! Müslümanlardan kabirde olanların kabirlerini aydınlat. Onları kabir azabından koru. Allah'ım! Borçlıların borçlarını ödemelerini sağla. Hastalarımıza ve müslümanların hastalarına şifa ver. Allah'ım! Müslümanların kalplerini yakınlaştır ve aralarını ıslah et; onları hak üzere kıl! Sen, her şeye gücü yetensin.

Allah'ım! İmamımızı, idarecimizi koru; sevdiğin ve razı olduğun işlerde başarılı kıl! Onu, hidayet üzere doğru yolu gösterenlerden eyle. Dünya ve din işlerinde ona yardım et ve onunla dinine yardım eyle. Ey Alemlerin Rabbi! Ona afiyet ver.

Allah'ım! Güvenliğimizi ve istikrarımızı koru. Bizleri nimetine şükredenlerden eyle. Allah'ım! Sözlerimizde, amellerimizde, niyetlerimizde ve isteklerimizde bizlere ihlas nasip eyle. Allah'ım! Bize hakkı, hak olarak göster ve ona uymayı nasip eyle. Bâtılı, bâtıl olarak göster ve ondan kaçınmayı nasip eyle. Bâtılı karmaşık kılıp bizi saptırma!

Allah'ım! Yâ Kerim! Müslümanların idarecilerini ve onların emrinde çalışanları, halkları ve vatanları için hayırlı kıl. Allah'ım! Dinin'e, Kitabın'a, Rasulün'ün sünnetine yardım eyle. Bizleri fitnelerin saptırmasından koru. Rabbimiz! Bizlere dünyada bir iyilik ve ahirette bir iyilik ver ve bizleri cehennem azabından koru.

Allah'ım! İblis'i ve şeytanlarını tam bir zillet ile Kıyamet Günü'ne kadar küçük düşür. Allah'ım! Kerim vechin ve tam kelimelerin ile, İblis'ten ve şeytanlarından bizleri koru. Allah'ım! Kerim vechin ve tam kelimelerin ile, İblis'ten ve şeytanlarından neslimizi koru. Allah'ım! Kerim vechin ve tam kelimelerin ile, İblis'ten ve şeytanlarından müslümanları koru. Allah'ım! Seni zikretmek, sana şükretmek ve sana güzelce ibadet etmek üzere bize yardım et. Allah'ım! Helalinden vererek haramından bizi müstağni kıl. İbadetinle bizi masiyetinden, ihsanın ile senden başkasından müstağni kıl. Allah'ım bize yağmur ver...

Allah'ın kulları! Muhakkak ki Allah; adaleti, ihsanı ve akrabaya yardım etmeyi emreder. Çirkin işleri, fenalık ve azgınlığı da yasaklar. Düşünüp tutasınız diye size öğüt verir. Anlaşma yaptığınızda Allah'ın ahdine sadakat gösterin. Yeminleri, kesinleştirdikten sonra ve Allah'ı üzerinize kefil kılmışken bozmayın. Allah, yaptıklarınızı bilir. Yüce Allah'ı zikredin ki O da sizi hatırlasın. Nimetleri için şükredin ki artırsın. Allah'ın zikri en büyüktür ve O, ne yaptığınızı bilir.

## Hac'dan Alınacak Dersler

**Şeyh Huseyn Âlu'ş Şeyh**
**29.11.1421 hicri**

**Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla...**

Ey müslümanlar!

Davaların en büyüğü, görevlerin en önemlisi ve vaciplerin ilki yaratıcı olan Allah celle ve alâ'yı birlemektir. Tevhidin varlığıyla hayır ve rahatlık, yokluğuyla ise kötülük ve zorluk vardır. Bu nedenle, insanların efendisi sallallahu aleyhi ve sellem'in çağrısı, hiçbir aşamasında tevhide davetten yoksun kalmamıştır. Düşmanları kendisini en çok ele geçirmek istedikleri anda dahi tevhidin örneklerini ortaya koymaya, şirk ve şirki temsil eden şeylerle savaşmaya devam etmiştir. Tevhid hakkında konuşmayı hiç bırakmamıştır. Medine'de, yardımcıları ve arkadaşları arasındaki durumu ortadadır. Ölüm döşeğinde bile, tevhid ile ilgili gerekli tavsiyelerde bulunmayı terketmemiştir. Bu açıdan, İslam'ın yüce rukünleri bu iş için; tevhidi ilan etmek, onu şekillendirmek ve yerleştirmek üzere gelmiştir. Tevhid bu rukünlerin aslıdır. Onlar da tevhidin uzantıları ve meyveleridir.

Hac; bu büyük işaretlerden biridir. Yüce davanın; ibadette, O'na yönelmede ve niyette Allah subhanehu'yu birlemeyi gerçekleştirmenin büyük sembollerindendir.

Hacda yüce gayeler, üstün hikmetler, büyük ve temiz menfaatler vardır. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Biz, (Allah'ın) kendilerine rızık olarak verdiği kurbanlık hayvanlar üzerine Allah'ın adını ansınlar diye her ümmete kurban kesmeyi meşru kıldık. İlahınız, bir tek ilahtır. İtaatkâr ve alçak gönüllü olanları müjdele!)**

İşte burada kardeşlerim, yüce hac vazifesinin amacını belirten bazı şekilleri ve gerçekleri, kısa ve öz noktalar halinde ele alarak gözönüne getirmeye çalışacağız.

Birinci nokta: Nebi sallallahu aleyhi ve sellem ihrama tevhid ile girmiştir. Cabir radıyallahu anh şöyle der: "(Rasulullah) sallallahu aleyhi ve sellem **"Buyur Allah'ım, buyur. Buyur. Senin ortağın yoktur, buyur. Şüphesiz hamd ve nimet sana aittir ve mülk de senindir. Senin ortağın yoktur"** diyerek tevhid ile ihrama girdi. " Bu nedenle meşru olan, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in **"Haccın en faziletlisi,yüksek sesle ve akın akın yapılandır"** kavli gereği sesi yükseltmektir. Şüphesiz bu; ibadetlerde Allah'ı birlemenin vücubiyetini, şirkin ve büyük günahların tehlikesini hissedenin telbiyesidir. Rabbinin hükmüne güvenerek gönlü rahat olanın, bütün övgüleri ve senâ çeşitlerini Rabbine layık görenin telbiyesidir. Allah'tan başkasına ibadet etmeyen ve sadece O'na dua edenin, O'ndan başkasından isteyip yardım dilemeyenin telbiyesidir. O, Rabbine teslim olmuştur. O'na karşı samimidir. Bütün işlerinde ve her halukârda O'nun hükmüne boyun eğer. Bu açıdan, ihramlı kimse tavafa başlayıncaya kadar telbiye getirmeye devam eder. Hacda ise, Cemratu'l Akabe'yi taşlayıncaya kadar telbiyeyi sürdürür.

İkinci nokta: Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'in, tavaf ederken Kâbe'nin Yemen tarafındaki iki köşesinin (Haceru'l Esved ve Ruknu'l Yemani) dışında hiçbir şeyi selamlamadığı sabittir. Bu nedenle meşru olan, Haceru'l Esved'i selamlamak ve

öpmektir. Bu zor olursa ya da kalabalık ve benzeri bir nedenle eziyet olacaksa eliyle selamlar ve elini öper. Eliyle selamlayamazsa bir şey ile selamlar ve onu öper. Bu da zor olursa, Haceru'l Esved'in hizasına her gelişinde bir kere tekbir getirerek sadece ona işaret eder. Ruknu'l Yemani ise sadece elle selamlanır, işaret edilmez. Bunun dışındakileri selamlamak meşru değildir. Bütün bunlar, Allah'a ibadet ve emrini yerine getirmektir. Allah şöyle buyurur: **(Bu Beyt'in Rabbi'ne ibadet edin.)** Nebi sallallahu aleyhi ve sellem de şöyle buyurur:**"Beyt'i tavaf etmek, Safa ve Merve arasında sa'y yapmak ve cemreleri taşlamak ancak Allah'ın zikrini ikame için konulmuştur."** Bu nedenle, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in yaptığını ibadet ve itaat olarak yaparız. Teberruk olarak veya ondan birşey bekleyerek yapmayız. Ömeru'l Faruk, Haceru'l Esved'i öpünce şöyle der: "Allah'a yemin olsun ki, ben senin fayda ya da zarar vermeyen bir taş olduğunu biliyorum. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in seni öptüğünü görmeseydim seni öpmezdim." Bunu, Buhari ve Müslim rivayet eder.

Müslüman alimler, peygamber efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem'den vârid olanların dışında hiçbir şeyi öpmenin veya el sürmenin caiz olmadığı görüşünde birleşir. İmam Ahmed'in arkadaşlarından el-Esram şöyle der: "Medine ehlinden ilim sahibi insanlar gördüm; Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'in kabrine el sürmüyorlar, bir köşede durarak selam veriyorlardı." Nevevi rahimehullah Mecmu'da şöyle der: "Ebu'l Hasen der ki: Kabirlere el sürülmesi ve öpülmesi şer'an kabul edilmeyen bid'atlardandır." Ve şöyle der: "Horasanlı fakihler derler ki: Kabre el sürülmez ve öpülmez. Çünkü bu hristiyanların adetidir." Hanefi alimlerinden Tahavi, Merâgi el-Felah'ın haşiyesinde şöyle der: "kabir, el sürülerek selamlanmaz ve öpülmez. Çünkü bu, Ehli Kitab'ın adetlerindendir. El sürerek selamlamak sadece Haceru'l Esved ve Ruknu'l Yemani'ye mahsustur."

Üçüncü nokta: Sa'y, nefislerde yüce bir manayı canlandırmak için hacda ve umrede bir rükun olarak meşru kılınmıştır. Bu, insanın Hâcer ve oğlunu, Allah kendilerine susuzluklarını giderici ve şifa olarak zemzemi çıkarıncaya kadar çektikleri sıkıntı ve zorluğu hatırlamasıdır. O anda müslüman, kendisi için sığınılacak ve korumasına girilecek yerin yalnız Allah azze ve celle olduğunu yakînen bilir. Zorluklar anında ancak Allah'a güvenir. Sıkıntılar anında yalnız O'na sığınır. **((Onlar mı hayırlı) yoksa darda kalana kendine yalvardığı zaman karşılık veren ve başındaki sıkıntıyı gideren mi?)** Yakînen bilir ki, sebepleri yerine getirerek Allah'a samimiyetle tevekkül etmek ve güçlü bir şekilde yalnız O'na güvenmek, sıkıntıların giderilmesi için açılan kapılar ve isteklerin elde edilmesine giden yollardır.

Dördüncü nokta: Bu hayatta mutluluk ve kurtuluş, başarı ve doğruluk ancak Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'e ittibâ ile olur. O'nun yolundan gitmekle; itikatta ve amelde, hükmetmede ve hükümleşmede, ahlakta ve davranışta O'nun sünneti üzere kararlılıkla yürümekle olur. Bu bağlamda O -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle der: **"Hac amellerinizi benden alın."** Sahabenin bu hedefi nasıl gerçekleştirdiklerine bakın: İbni Abbas radıyallahu anhuma şöyle der: "(Rasulullah) sallallahu aleyhi ve sellem'in haccettiği gibi haccedin ve 'bu sünnettir, bu farzdır' demeyin!"

Haccın en büyük hedeflerinden biri de Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in sünnetini hatırlamak; ifrat ve tefrite, aşırılığa ve faydasız şeylere kaçmadan O'nun yoluna tâbi olmaktır. **"Kim bizim emrimiz olmayan bir amel işlerse o reddedilmiştir."**

Hacda bulunan büyük derslerden biri de, tüm işlerde orta yolu ve itidali seçmenin; aşırılıktan ve faydasız şeylerden, ifrattan ve tefritten uzak durmanın önemidir. İmam Ahmed ve başkaları, İbni Abbas radıyallahu anhuma'dan şöyle dediğini rivayet eder: Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem Cemretu'l Akabe'nin taşlanacağı günün sabahı bana **"Benim için taş topla"** dedi. O'na sapan taşı büyüklüğünda olan taşlardan yedi taş topladım. Onları avucunda sallayarak şöyle diyordu: **"Bunlar gibisiyle taşlayın."** Sonra şöyle buyurdu: **"Ey İnsanlar! Dinde aşırılıktan sakının. Sizden öncekileri ancak dinde aşırı gitmeleri helak etmiştir."**

Bütün işlerde itidalli olmak ve orta yolu seçmek, aşırılıktan ve boş şeylerden uzak durmak en uygun metod ve bütün inananların yürümesi gereken dosdoğru yoldur. Bu; Kur'an'ın kurallarına ve sünnetin kaidelerine, onlardaki hidayet ve beyana uymakla olur.

Müslümanların, dinin temel göstergelerinden yüce bir ibadeti eda etmek için toplandığı bu büyük münasebet, müslümanların nefislerini gözden geçirdikleri ve durumlarını gördükleri bir ders olsun. Saf ve temiz kaynağından; Allah azze ve celle'nin Kitabı'ndan ve peygamberlerin efendisi, nebimiz Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem'in sünnetinden faydalanarak hak yol üzere, sıratı mustakim üzere durumlarını düzeltmeleri için bir ders olsun. Ümmet'in, her türlü ve ne şekilde olursa olsun, aşırılıktan uzak durması için bir ders olsun.

Başkasına karşı davranışlarla alakalı, şer'i metotta ve doğru yolda yeri bulunmayan aşırılıklardan biri de, müslümanın başkasını överken onu korunmuşluk derecesine çıkaracak kadar ileri gitmesidir. Oysa korunmuşluk iki vahiy (Kur'an ve Sünnet) için geçerlidir ve bu iki rehberle sınırlıdır.

İnsanın, bazı müslümanları delilsiz ve isbatsız bir şekilde büyük sözlerle ve iftiralarla aşırı derecede kötülemesi de dinde yoktur.

Allah size rahmet etsin! Peygamberlerin efendisi, bütün insanların en hayırlısı ve hidayet üzere olanların önderi Muhammed b. Abdullah'ın yoluna tâbi olun. En üstün salât ve selam O'nun üzerine olsun. Bu yol üzere yürüyen kurtuluşa erer ve emniyette olur. Daimi ve ebedi saadet onun olur. Ümmet, şuurunu bu amaçlara ve hedeflere uygun olarak dininden ve nebisi Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem'den aldığı gün izzet ve şerefe, hayır ve saygınlığa ulaşacaktır.

Onlardan biri şöyle der: İslam; Kur'an, Cuma toplantısı ve hac kongresi gibi destekleri oldukça; misyonerlik gemilerinin kendisine çarpıp parçalandığı sağlam bir kaya olmaya devam edecektir.

Allah bizleri Kur'an ile mübarek eylesin. Bizleri ondaki hidayet ve yanlışı doğrudan ayırma özelliğiyle faydalandırsın...

Ey müslümanlar! İslam ümmetine büyük miktarda fazileti olan günler geliyor. Bunlar, Zilhicce'nin ilk on günüdür. Allah, faziletine dikkat çekerek ve onlarda amel işleyenin ecrinin büyük olacağına işaret ederek bu günler üzerine yemin eder: **(Fecre andolsun. Ve on geceye andolsun.)** Nebi sallallahu aleyhi ve sellem de şöyle buyurur: **"Kendisinde salih amel işlenen hiçbir gün yoktur ki, bu günlerden -yani on günden- Allah'a daha sevimli olsun."** Dediler ki: Allah yolunda cihad etmek de mi ey Allah'ın Rasulü? **"Allah yolunda cihad etmek de;**

**ancak canıyla ve malıyla cihada çıkan ve onlardan hiçbir şey geriye dönmeyen kimse müstesna."** Bu hadisi, Buhari rivayet eder.

Ey Allah'ın kulları! Salih amel; sözlerden, fiillerden ve davranışlardan her hayrı, iyiliği ve ihsanı kapsar. Bunların en yücesi de her yerde müslümanların durumunu gözetmek, işleriyle ilgilenmektir. Sıkıntılarını hafifletmek ve ihtiyaçlarını gidermektir. Durumlarının düzelmesi, sıkıntılardan kurtulmaları ve düşmana karşı zafer kazanmaları için salih dualarla dua etmektir.

İslam kardeşleri! Bu günlerde yapılması gereken ibadetlerden biri de kelime-i tevhid ve tekbir getirmeyi, Allah'a hamdetmeyi çoğaltmaktır. İmam Ahmed'in Müsnedi'nde ve Taberâni'de iyi bir senetle şu hadis rivayet edilir: **"Kendisinde salih amel işlenen hiçbir gün yoktur ki bu on günden Allah'a daha sevimli ve Allah katında daha büyük olsun. O günlerde tesbih etmeyi, hamdetmeyi, kelime-i tevhid ve tekbir getirmeyi çokça yapın."**

Sizden biri kurban kesmek isterse bu on gün girince saçını ve tırnaklarını kesmesin. Nebi sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Sizden biri kurban kesmek isterse Zilhicce hilalini görünce, kurban kesinceye kadar saçını ve tırnaklarını kesmesin."** Bunu, İmam Müslim rivayet eder. Bu yasak, kurbanı kesecek kimseye mahsustur. Kendileri adına kurban kesilen ev halkını kapsamaz.

İslam kardeşleri! Bu yüce makamdan müslümanlara samimiyetle ve sevgiyle seslenerek sorumluluklarının büyüklüğünü ve görevlerinin önemini hatırlatırız. Bu değerli günlerde, Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem'in yoluna daveti, her türlü hayra yönelmeyi ve faziletleri yaymayı kendilerine hareket noktası olarak alsınlar. Allah'ın emirlerine uyarak, kurallarını ve şeriatını gözeterek bunu yapsınlar. Ve bu, her vakit uyguladıkları, sürekli metodları olsun.

Seçilmiş peygambere; hayırlı insanların önderi, efendimiz ve nebimiz Muhammed b. Abdullah'a salât ve selam eyleyin. Allah'ım! Kulun ve rasulün Muhammed'e salât ve selam eyle...

# İhsan

**Şeyh Ali b. Abdurrahman el-Huzeyfi**
**07.12.1421 hicri**

**Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla...**

Rahman ve Rahim olan Allah'a hamdolsun. O'nun saltanatı yücedir ve O, ezelden beri ihsan etmektedir. Rabbime hamdeder ve O'na şükrederim. O'na tevbe eder ve O'ndan bağışlanma dilerim. Bütün hayırlarla O'na övgüde bulunurum. Şehadet ederim ki Allah'tan başka ilah yoktur. O'nun dilediği olur. Ve şehadet ederim ki nebimiz, efendimiz Muhammed, O'nun kulu ve rasulüdür, mucizeler ve Kur'an ile te'yid edilmiştir. Allah'ım! Kulun ve rasulün Muhammed'e, ailesine, iman ve fazilet sahibi ashabına salât ve selam eyle; onları mübarek kıl.

Bundan sonra; Allah'tan hakkıyla korkun ey müslümanlar! Çünkü O'ndan hakkıyla korkmak, dünya hayatındaki hazırlık ve ahiret hayatındaki azıktır. Dininizin sağlam kulpuna sımsıkı tutunun ey mü'minler! Allah Teâlâ, yer ve gök ehli için İslam'ı beğenmiş ve kullarından dilediğini bu dine yöneltmiştir. Onlar; kazanmışlar, güvende olmuşlar ve hayırları elde etmişlerdir. Kötülüklerden ve hoşlanılmayan şeylerden kurtulmuşlardır.

Allah bu İslam dinini üç mertebe kılmıştır: İslam mertebesi, iman mertebesi ve en yücesi olan ihsan mertebesi... İhsan, İslam derecelerinin en üstünüdür. Çünkü, Alemlerin Rabbi'ne yakın olmak ve O'nun katında bir sevgi elde etmek, nefse ihsan ile ve insanlara ihsan ile olur. Kul bunları birlikte yaparsa Rabbine daha yakın olur. İhsan; bütün ibadetlerle ve hayır çeşitleriyle, onu tüm haramlardan uzak tutarak nefse faydalı olmayı ve her türlü hayırla insanlara faydalı olmayı kapsar.

İhsan, yürüyenlerin ulaştığı konakların en üstünü ve ibadet derecelerinin en yücesidir. Allah'ın salih kullarının en iyi halidir. Allah Teâlâ şöyla buyurur: **(İhsan ederek kendisini Allah'a teslim eden kimseden dinen daha güzel kim olabilir?)** Ve şöyle buyurur: **(İhsan edin, şüphesiz Allah ihsan edenleri sever.)**

Allah Teâlâ ihsana, dünya ve ahirette en büyük mükafatı vadetmiş ve ihsan sahiplerini yardımıyla kuşatmıştır. Kudretiyle onları korumuş ve rahmetiyle onlara bol hayırlar vermiştir.

İhsanın bir karşılığı da; Allah'ın, ihsan ile amel işleyenle özel bir birlikteliğinin olmasıdır. Bu birliktelik; Allah'ın yardımıyla, desteğiyle ve korumasıyla, onu başarıya ulaştırmasıyla ve bütün işlerini ıslah etmesiyle olur. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Şüphesiz Allah, hakkıyla sakınan ve ihsan edenlerle beraberdir.)** Ve şöyle buyurur: **(Muhakkak ki Allah, ihsan edenlerle birliktedir.)**

Allah Teâlâ'nın, sözünde ve davranışında ihsan sahibi olan kulunu şanına layık bir sevgiyle sevmesi de ihsanın bir karşılığıdır. Allah bir kulu severse, ona her hayrı verir ve her kötülüğü ondan uzaklaştırır. Şöyle buyurur: **(Şüphe yok ki Allah, ihsan sahiplerini sever.)**

İhsanın karşılığından biri de; Allah Teâlâ'nın ihsan sahiplerine her sıkıntı için bir kurtuluş, her darlık için bir çıkış ve her musibet için bir afiyet vermesidir. Düşmanlarının tuzağından onları kurtarır. İhsan sahiplerini çeşitli nimetler ve hayırlarla nimetlendirir. Onlar için akibetin en güzelini yazar. Allah Teâlâ, Yusuf aleyhisselam ve kardeşinin şöyle söylediklerini anlatır: **(Allah bize lütfetti. Çünkü kim hakkıyla korkar ve sabrederse şüphesiz Allah ihsan edenlerin ecrini zayi etmez.)** Ve şöyle buyurur: **(Şüphesiz biz ihsan edenlerin ecrini boşa çıkarmayız.)**

Allah Teâlâ'nın ihsana verdiği karşılıktan biri de; Allah'ın, ihsan sahibinin kalbine attığı ve insanın onunla helalle haramı, hakla batılı birbirinden ayırdığı ilimdir. Allah'ın onunla karanlıkları aydınlattığı, şüphelerin karanlığını ve şehvetlerin hastalığını ortadan kaldırdığı bir nurdur. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Erginlik çağına erişince ona hükmetme ve ilim verdik. İşte ihsan sahiplerini biz böyle mükafatlandırırız.)**

İhsanın bir karşılığı da; Allah Teâlâ'nın, ihsan edenlerin sonuncusuyla ilkini bir araya getirmesidir. Onları, fazlında ve sevabında ortak kılar. Sonuncuları ile ilklerini birlikte haşreder. Üzerlerine rahmetini yayar ve nimetini tamamlar. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Öne geçen ilk muhacirler ve ensar ile onlara ihsan ile tâbi olanlar var ya, işte Allah onlardan razı olmuştur, onlar da Allah'tan razı olmuşlardır. Allah onlara, içinde ebedi kalacakları, altından ırmaklar akan cennetler hazırlamıştır. İşte bu, büyük kurtuluştur.)**

İhsanın sevabından biri de; Alemlerin Rabbi'nin güzel övgüsü ve kullarının övgüsüdür. İhsan sahipleri için devamlı yapılan dua ve sürekli artan berekettir. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Alemler içinde Nuh'a selam olsun. İşte biz ihsan sahiplerini böyle mükafatlandırırız.) (İbrahim'e selam olsun. İşte biz ihsan sahiplerini böyle mükafatlandırırız.) (Musa'ya ve Harun'a selam olsun. İşte biz ihsan sahiplerini böyle mükafatlandırırız.)** Bu; salât ve selam onların üzerine olsun; peygamberler için olsa bile her ihsan sahibine ihsanı ölçüsünce verilecek olan bir sevaptır.

İhsanın bir karşılığı da; Allah Teâlâ'nın ihsan sahibine her tür hayrı vermesi, kötülüğü ve hoşlanılmayan şeyi ondan uzaklaştırmasıdır. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Bu dünyada ihsan ile hareket edenlere bir güzellik vardır. Ahiret yurdu ise elbette daha hayırlıdır. Takva sahiplerinin yurdu ne güzeldir.)**

İhsanın ahiretteki sevabına gelince, o en büyük sevap ve en yüce karşılıktır. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(İhsanın karşılığı ancak ihsandır.)** Ve şöyle buyurur: **(İhsan edenlere daha güzel karşılık ve ziyade vardır. Yüzlerine ne bir toz bulaşır, ne de horluk kaplar. İşte onlar cennet ehlidirler ve onlar orada ebedi kalacaklardır.)** Daha güzel karşılık, cennettir. ziyade ise, Allah'ın kerim yüzünü seyretmektir. Hadislerde mütevatir olarak geldiği üzere, mü'minler Kıyamet günü Rablerini göreceklerdir. Allah'ın kerim vechini seyretmek, ihsanın karşılığı olmaya uygundur. Çünkü ihsan, mü'minin Rabbine dünyada O'nu görüyor gibi ibadet etmesi olunca ahirette, Allah'ın kerim vechini seyretmek de ihsana verilen mükafat olmuştur. Kafirlerin kalpleri Allah'ı tanımaktan ve O'nu gözetmekten mahrum olduğu gibi gözleri de Allah azze ve celle'yi görmekten mahrum olur. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Hayır! Onlar şüphesiz o gün Rablerinden (O'nu görmekten) mahrum kalacaklardır.)**

Allah katındaki derecesi bu olan ihsan nedir? Dünya ve ahiretteki karşılığı bu olan ihsan nedir? Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"İhsan; Allah'a, O'nu görür gibi ibadet etmendir. Çünkü sen O'nu görmesen de şüphesiz O seni görür."** Bu hadisi; Müslim, Ömer radıyallahu anh'tan rivayet eder. Bunun anlamı; kul Allah'a, O'na yakınlığını ve O'nun önünde durduğunu hissederek sanki O'nu görür ve seyreder gibi ibadet eder. Bu da, Allah'tan korkmayı ve O'nu yüceltmeyi; O'ndan korkmayı ve O'nu sevmeyi gerektirir. İbadette samimiyeti; ibadetin takvalı, tam ve mükemmel olması için gayret etmeyi gerektirir.

Taberâni, Enes radıyallahu anh'tan şunu rivayet eder: Adamın biri "Ey Allah'ın Rasulü! Bana öz bir söz söyle" der. Şöyle buyurur: **"(Dünyaya) veda edenin namazı gibi namaz kıl. Çünkü sen O'nu görmesen de muhakkak O seni görür."** Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in çünkü sen O'nu görmesen de muhakkak O seni görür" sözünün anlamı şudur: Allah'a, O'nu görür gibi ibadet edemeyen, Allah'ın kendisini gördüğünü, gizli ve aşikar hiçbir işinin O'na gizli kalmadığını bilerek ibadet etsin.

Harise radıyallahu anh'tan muttasıl ve mürsel olarak rivayet edilen bir hadiste Nebi sallallahu aleyhi ve sellem **"Ey Harise! Nasıl sabahladın?"** der. Harise, "Gerçekten mü'min olarak sabahladım" der. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem **"Ne söylediğine bak, çünkü her sözün bir gerçeği vardır"** buyurur. Harise şöyle der: "Ey Allah'ın Rasulü! Nefsimi dünyadan sakındırdım. Gecemi uykusuz ve gündüzümü susuz geçirdim. Sanki, açıkça Rabbimin arşına bakıyor gibiyim. Cennet ehlinin orada nasıl birbirlerini ziyaret ettiklerine bakıyor gibiyim. Cehennem ehlinin orada nasıl bağrıştıklarına bakıyor gibiyim." Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem **"Anlamışsın, bu anlayışını devam ettir"** buyurur. İşte Allah'ın kalbini imanla aydınlattığı bir kul...

İhsan; namazı bütün yönleriyle tam olarak ikame etmek, Allah Teâlâ'ya yakınlaşmak, insanların uyuduğu vakitte Allah'a yalvarmak ve insanlara ihsanda bulunmaktır. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Kuşkusuz onlar bundan önce dünyada ihsan ile davrananlardı. Geceleri pek az uyurlardı. Seher vakitlerinde de istiğfar ederlerdi. Mallarında, muhtaç ve yoksullar için bir hak vardı.)**

İhsan; nefisle savaşmak, şeytanla savaşmak, münafıklar ve kafirlerle savaşmaktır. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Nice peygamberler vardı ki, beraberinde birçok Allah erleri bulunduğu halde savaştılar da, bunlar Allah yolunda başlarına gelenlerden dolayı gevşeklik ve zaaf göstermediler, boyun eğmediler. Allah sabredenleri sever. Onların sözleri sadece şöyle demekten ibaretti: "Ey Rabbimiz! Günahlarımızı ve işimizdeki taşkınlığımızı bağışla; ayaklarımızı sabit kıl. Kafirler topluluğuna karşı bizi muzaffer kıl!" Allah da onlara dünya nimetini ve ahiret sevabının güzelliğini verdi. Allah ihsan sahiplerini sever.)**

İhsan, zenginlikte ve fakirlikte infak etmektir. Öfkeye hakim olmak ve cahilleri affetmektir. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Onlar bolluk ve darlıkta infak edenler, öfkelerini yutanlar ve insanları affedenlerdir. Allah ihsan edenleri sever.)**

İhsan; Allah için, Kitabı için, Rasulü için, müslümanların imamları ve geneli için nasihattir. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Allah ve Rasulü için öğüt verdikleri takdirde; zayıflara, hastalara ve (savaşta) harcayacak bir şey**

**bulamayanlara günah yoktur. Zira ihsan edenlerin aleyhine bir yol yoktur. Allah Ğafur ve Rahim'dir.)**

İhsan; hakka boyun eğmek ve onu sevmek; indirilen vahyi sakin kalplerle, işiten kulaklarla ve ağlayan gözlerle dinlemektir. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Peygambere indirileni işittiklerinde, hakkı bildiklerinden gözlerinin yaşla dolup taştığını görürsün. Derler ki: "Rabbimiz, iman ettik. Artık bizi şahit olanlarla beraber yaz. Rabbimizden bizi de salihler topluluğuyla birlikte (cennete) sokmasını ümit edip dururken, ne diye Allah'a ve bize gelen hakka iman etmeyelim?" Allah da onları söylediklerinden dolayı altından nehirler akan cennetleri, orada ebedi kalmak üzere, onlara mükafat olarak ihsan etti. İşte ihsan sahiplerinin mükafatı budur.)**

Allah, beni ve sizleri yüce Kur'an ile mübarek eylesin...

Halîm ve Şekûr olan, Rahîm ve Ğafûr olan Allah'a hamdolsun. Rabbime hamdeder ve O'na şükrederim. O'na tevbe eder ve O'ndan mağfiret dilerim. Şehadet ederim ki, Allah'tan başka ilah yoktur. O, tektir ve ortağı yoktur. Hak olan ilahtır. Yüce ve büyüktür. Ve şehadet ederim ki; nebimiz, efendimiz Muhammed O'nun kulu ve rasulüdür. Hidayet ve hak din ile gönderilmiştir. Allah'ım! Kulun ve rasulün Muhammed'e, ailesine ve tüm ashabına salât ve selam eyle; onları mübarek kıl!

Bundan sonra; Allah'ın, gizli ve saklısını bildiğinin farkında olan bir kimsenin korktuğu gibi Allah'tan hakkıyla korkun ey müslümanlar! O'nun sevgisini ve rızasını kazanmada birbirinizle yarışın. Biliniz ki ey Allah'ın kulları; hiç kimse Rabbinizin rızasına, emirlerini yerine getirmek ve yasaklarından sakınmaktan başka bir şeyle erişemez. İşte bu itaat; Allah'ın, insanları ve cinleri kendisi için yarattığı ibadettir.

Allah; ibadetin mükafatının arttığı ve sevabının büyüdüğü faziletli vakitleri sizlere açıklayarak iyilikte bulunmuştur. Bu faziletli vakitlerden biri de; içerisinde, Allah'ın büyük günahları bağışladığı arafat vakfesi de bulunan mübarek Zilhicce ayının ilk on günüdür. Aişe radıyallahu anha, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğunu rivayet eder: **"Arefe gününde olduğu kadar Allah'ın kendisinde ateşten çok kul âzâd eylediği hiçbir gün yoktur. Şüphesiz o gün Allah, (Arafat'ta vakfe yapanlara) yakınlaşır ve sonra onlarla meleklere karşı övünerek "Bunlar ne istediler ki (her işlerini bırakıp burada toplanıyorlar)?" buyurur."** Bunu, İmam Müslim rivayet eder. Ebu Katâde radıyallahu anh'tan şu rivayet edilir: Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'e arefe günü orucu sorulur. Şöyle buyurur: **"Geçmiş ve gelecek senenin günahlarına keffaret olur."** Bu hadisi, Müslim rivayet eder.

Faziletli vakitlerde kendini salih amellerle donat ey müslüman! Bu on günde Allah'ı çokça zikredin. Nefislerinizi, Allah'ın haram kıldığı şeylerden uzak tutun. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Rabbinizin bağışına ve takva sahipleri için hazırlanmış olup genişliği gökler ve yer kadar olan cennete koşun!**

Allah'ın kulları! Allah ve melekleri Nebi'ye salât ederler. Ey iman edenler! Siz de O'na salât ve selam edin. Geçmiş ve gelecek insanların efendisine salât ve selam eyleyin. Allah'ım! İbrahim'e ve İbrahim'in ailesine salât eylediğin gibi Muhammed'e ve Muhammed'in ailesine salât eyle. Şüphesiz sen; çokça hamdedilen, şan ve şeref sahibisin. İbrahim'i ve İbrahim'in ailesini mübarek kıldığın gibi Muhammed'i ve

Muhammed'in ailesini de mübarek kıl. Şüphesiz sen; çokça hamdedilen, şan ve şeref sahibisin. Ve çokça selam eyle.

Allah'ım! Hulefa-i Raşidin'den; Ebu Bekr, Ömer, Osman ve Ali'den; tüm sahabilerden, tabiinden ve onlara Kıyamet Günü'ne kadar iyilikle tâbi olanlardan razı ol! Allah'ım! Ey merhametlilerin en merhametlisi! Rahmetinle bizlerden razı ol!

Allah'ım! İslam'ı ve müslümanları güçlendir. Şirki ve müşrikleri küçük düşür. Allah'ım! İslam'ı ve İslam ehlini her yerde şereflendir. Allah'ım! İslam'ı ve İslam ehlini her yerde koru! Allah'ım! Müslüman ölüleri bağışla ve kabirlerini nurlandır. Allah'ım! Müslümanların hayatta olanlarını bağışla ve işlerini kolaylaştır. Allah'ım! Hastalarımıza ve müslümanların hastalarına şifa ver. Allah'ım! Borçluların borçlarını ödemelerini sağla ve müslümanlardan darda olanların sıkıntısını gider. Allah'ım! Hacıları, umrecileri ve yolcuları salim kıl; onları ailelerine sağ-salim ve kazançlı olarak döndür.

Allah'ım! Vatanlarımızda bizleri emniyette kıl ve yöneticilerimizi ıslah eyle. Allah'ım! İmamımızı ve yöneticimizi sevdiğin ve razı olduğun işlerde başarılı kıl ve onu koru. Onu, hidayet üzere doğru yolu gösterenlerden eyle. Dünya ve din işlerinde ona yardım et; yardımcılarını muvaffak eyle. Allah'ım! Onunla dinini muzaffer kıl. Allah'ım! Müslümanların idarecilerini ve onların emrinde çalışanları, halkları ve vatanları için hayırlı kıl. Allah'ım! İblis'ten ve zürriyetinden bizleri koru. Allah'ım! İblis'ten ve zürriyetinden neslimizi koru. Allah'ım! İblis'ten ve zürriyetinden müslümanları koru.

Rabbimiz! Bizlere dünyada bir iyilik ve ahirette bir iyilik ver ve bizleri cehennem azabından koru.

Allah'ın kulları! Muhakkak ki Allah; adaleti, ihsanı ve akrabaya yardım etmeyi emreder. Çirkin işleri, fenalık ve azgınlığı da yasaklar. Düşünüp tutasınız diye size öğüt verir.

# Hac Sonrası Öğütler

**Şeyh: Abdulbâri es-Subeyti**
**14.12.1421 hicri**

**Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla...**

Muhakkak ki hamd Allah'adır. O'na hamdeder, O'ndan yardım ve bağışlanma dileriz. Nefislerimizin şerrinden ve kötü amellerimizden Allah'a sığınırız. Allah kimi hidayete erdirirse onu saptıracak yoktur. Kimi de saptırırsa ona hidayet verecek yoktur. Şehadet ederim ki, Allah'tan başka ilah yoktur; O tektir ve ortağı yoktur. Ve şehadet ederim ki Muhammed O'nun kulu ve rasulüdür. Allah O'na, ailesine ve ashabına salât ve çokça selam eylesin.

Bundan sonra; Allah'tan hakkıyla korkun ey Allah'ın kulları! Rabbinden hakkıyla korkan kurtulur. O'na iman edene bir eziyet ulaşmaz ve O'ndan bekleyenin ne güzel bir beklentisi vardır.

Ey müslümanlar! Kerim Allah'ın huzuruna çıkan ve yüce himayesine sığınan, Beytullah'a yönelen ve hayırda yarışanlarla birlikte yazılanlara ne mutlu!..

Allah'ın kulları! Şüphesiz, İslam dini mükemmellikte zirvededir. Beşerin yararına olan herşeyi içeren bir dindir. İçerisinde; ferdi ve toplumu temize çıkaran, insan nefsini günah işlemekten ve kötü işlerle uğraşmaktan alıkoyan ve onu dizginleyen cezalar, hadler, kurallar ve ibadetler vardır. Bunlar, toplumu karmaşadan ve çalkantılardan korur. İnsanı aşağılık işlerden ve kötü ahlaktan uzaklaştırarak yüceltir. Hayatta hiçbir kimseye, dinine sarılmaktan başka mutluluk yoktur.

İyilik, imanın ve ihlasın artmasıyla daha da yücelir. Sevabı artar. İşlenen amelin sevabı şirk ile boşa gider. Kureyş içerisinde ibadet eden, hacceden ve umre yapan, sadaka veren, akrabaları gözeten, misafirlere ikram eden insanlar vardı. Tek Allah'ın yaratmada ve yönetmede bir olduğunu itiraf ediyor, sıkıntı anında ibadeti Allah'a has kılıyorlardı. Fakat kendileri ile Allah arasına vasıta koyuyorlar; onlara dua edip, onlar için kurban kesiyorlardı. Onlara adak adayıp, kendilerine şefaatçi olmaları için onlardan yardım diliyorlardı. Onların, aracı olarak, kendilerinden daha çok Allah'a yakın olduğuna inanıyorlardı. Allah; ataları İbrahim aleyhisselam'ın dinini yeniden diriltmek ve onlara, ibadetin yalnızca Allah'ın hakkı olduğunu, bu davranışlarının yaptıkları bütün ibadetleri bozduğunu bildirmek üzere Muhammed'i gönderdi. Ve Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem; dua, kurban, adak, yardım dileme ve diğer bütün ibadet türlerinin yalnızca Allah'a yapılması için onlarla savaştı.

Hastalara şifa, yakınlara mutluluk, günahların bağışlanması ve benzeri sadece Allah'ın güç yetirebileceği şeyler ancak O'ndan dilenir. kabirler ve türbelere, dua etmek ve yanında namaz kılmak için gidilmez. Kabirler ancak ölülerin meskenidir. Onlar için ya bir cennettir ya da cehennem...

Günahların en büyüğünden biri de, ölülerden yardım dilemektir. Güç yetiremeyeceği bir şey için ölüden yardım dilemek, boğulmak üzere olan bir kimsenin kendisi gibi boğulmak üzere olan bir kimseden yardım istemesi gibidir. yaratılmıştan ümid edenin beklentisi boşa çıkar.

Allah'a yönel! Çünkü Allah; sebepli ve sebepsiz, beklenmeyen yerden rızık verir. Dost ve yardımcı olarak Allah yeter. Şirkin keffareti tevhiddir. İyilikler, kötülükleri giderir. Rabbinden başkasından ihtiyacını gidermesini dileyen ve kalbini yaratıcısına bağlanmaktan alıkoyan hayalle yaşar ve imkansızı talep eder.

Allah'tan başkasından, büyü ve nazarlık ile eziyetini gidermesini istemek Allah'tan başkasına tutunmaktır. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Muska, nazarlık ve karı-koca arasındaki sevgiyi artırmak için yapılan büyü şirktir."** Bu hadisi İmam Ahmed rivayet eder. Nazarlık, cansız bir varlıktır; Allah'ın işinden hiçbir şeyi değiştiremez. belalardan koruyamaz ve kötülükleri engelleyemez. Kendisinden beklenileni yerine getiremez. Çocukların, kadınların ve benzerinin boyunlarına nazarlık asanı Allah, nazarlığa bırakır ve terkeder.

Allah'a güven ve ihtiyaçlarını O'na bildir. O'na sığın ve işini O'na havale et ki, ihtiyacını gidersin ve göğsünü ferahlatsın. Allah'a tevekkül edene Allah yeter. Allah, kendisine tevekkül eden kuluna sahip çıkıp koruyunca artık düşmanın onda bir beklentisi kalmaz.

Tevekkülünü acziyet haline getirme. Acziyetini de tevekkül sanma. Sihirbazlara ve bakıcılara gitmek, onların hurafelerini tasdik etmek, onlara kayıplar ve gelecek hakkında soru sormak, nefret ya da sevgi büyüsü yapmalarını istemek ve bunlara razı olmak itikadı zedeler. Tevekküle zarar verir. Yazgıya tahammülsüzlük ve kadere isyan anlamına gelir. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Bakıcıya ya da kahine gidip onun söylediğini tasdik eden Muhammed'e indirileni inkar etmiştir."** Bunu, Müslim rivayet eder.

Allah'ın verdiği rızkı ne hırslı insanın hırsı çeker, ne de istemeyenin istememesi onu engeller. Hasan el-Basri şöyle der: "Rızkımı benden başkasının yemeyeceğini öğrenince kalbim mutmain oldu." Göz boyayıcılara gitmek, rızkı öne almaz. Eceli de yavaşlatmaz. Kurtubi şöyle der: "Bu konuda gönüllü olarak çalışanlardan ve başka kimselerden gücü yetenlerin onları ve onlara gelenleri şiddetle kınamaları gerekir."

Haklı olsan bile, Rabbinin adının yüceliğini gözönünde bulundurarak yeminine sadık ol. Allah'ın isimlerinden bir isim veya sıfatlarından bir sıfat dışında başka bir şey üzerine yemin etme. Allah subhanehu'nun dışında; Kâbe, peygamber, namus, veli ve benzeri üzerine yemin etme!

Allah'ın takdirine, yaratmasına ve idaresine emin ol. İmtihanına ve hükmüne sabret; emrine teslim ol. Dünya, çileler ve kederlerle doludur. Zorluklar ve korkularla birlikte yaratılmıştır. Kadere inan. Çünkü kadere inanmak dinin esaslarından biridir. Her temenni edilen elde edilmez. Israrla dua etmek ve bütünüyle Allah'a yönelmekle kapılar açılır, istenilen yerine gelir. Müminin korkusu ve ümidi bir olmalıdır. Biri diğerinin üzerine çıkarsa sahibini helak eder. Korkusu üstün gelen bir tür ümitsizliğe kapılır. Ümidi üstün gelen ise Allah'ın azabından emin olduğunu zanneder. İstenilen korku; seni, Allah'ın haram kıldıklarından alıkoyandır. İşlediğin amelin tadını kalbinde bulamazsan o amele şüpheyle bak. Çünkü Allah, iyiliğin karşılığını çokça verendir.

Dünyada bir cennet vardır. Ona giremeyen ahiret cennetine giremez. Mahrum kimse, kalbi Rabbinden mahrum olandır. Esir de, hevâsı kendisini esir alan kimsedir.

Müslümanların cemaatiyle birlikte Allah'ın evlerinde namaz kılmak imanı artırır. Yüzü aydınlatır. Haramlardan korur. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Namazı dosdoğru kıl. Çünkü namaz, hayasızlıktan ve kötülükten alıkor.)**

Yenilen ve içilenin helal olması, imanın selametine ve gidilen yolun güzelliğine delildir. Duanın kabulüne etki eden bir faktördür. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Ey Sa'd! Yiyeceğini temiz kıl ki, duası kabul edilen biri olasın."** Faizle alışverişten ve haramla muameleden uzak durmak nefsini yüceltir ve ruhunu temizler.

Başkalarıyla ilişkini Allah için sevme ve Allah için buğzetme ölçüsü üzerine kur. insanların kızması pahasına Allah'ın rızasını gözeteni Allah, insanlara muhtaç olmaktan korur. Zulmetmekten kaçın. Çünkü zulüm, ahirette kopkoyu bir karanlıktır. Zulme uğrayanın duası kabul edilir ve isteği yerine getirilir. Başkalarının haklarını engelleme ve haklarına tecavüz etme. Zulüm, bir iyiliği terketmekten veya bir kötülük işlemekten ayrı olmaz. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Sizden kim zulmederse ona büyük bir azap tattırırız.)**

Akıllı kimse, başkalarının kusurlarıyla değil kendi kusurlarıyla meşgul olandır. Rabbine ibadet ile uğraşır. Allah yolunda yürüyen kimsenin kendisini ilerleten ve yücelten bir azmi, aydınlatan ve doğruya ileten bir ilmi olmalıdır. Allah yolunda, nimetleri görerek ve nefsin kusurlarına bakarak yürü!

Gıybet ve iftira ile müslümanların şerefini lekelemekten sakın. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Şüphesiz kanlarınız, mallarınız ve ırzlarınız; bu beldenizde, bu aydaki bu gününüzün haramlığı gibi sizlere haramdır."** Haset ve hevâ seni iftiraya sürüklemesin. Haset, vebâli en büyük huydur. İnsan, kendisi gibi olanlardan daha üstün olma isteğiyle yaratılmıştır. Kadere isyankar davranan veya çekemediği kişiyi kötülemeye kalkışan kötülenir. Bu kötü huyu kendin için hoş görme. Ona karşı takvayı kullan. Takvalı davranan ve sabredeni Allah, takvasıyla faydalandırır. Yüce ahlakla ahlaklan ve ibadete devam et. Çok ibadet etmek riyayı giderir. Allah'tan yardım dilemek, kibirlenmeye engel olur. İyiliği emretmek ve kötülükten sakındırmak belayı önler.

Günahın küçüğünden ve büyüğünden sakın. Çünkü günahlar, kalbi ve bedeni zayıflatır. Nimetleri ortadan kaldırır ve cezaları üzerine çeker. Şeytan, insana günahı güzel gösterir ve ona cezayı unutturur. Onu arka arkaya günaha düşürmek için rahmetin genişliğine dikkat çeker. Böylece, kişinin Allah yolunda ahiret yurduna doğru yürüyüşü zayıflar.

Şeytan insana tuzaklar kurar ve kötülükler ister. Onun adımlarına uyma ve onunla mücadeleyi bırakma. Haccını edâ ettikten sonra ibadetleri çoğalt. İyiliğin kabulünün işaretlerinden biri de kendinden sonra gelen iyiliktir. Kovulmuş şeytanın şerrinden Allah'a sığınırım. **(Şüphesiz ki bu, benim dosdoğru yolumdur. O halde ona uyun. Başka yollara uymayın. Sonra sizi O'nun yolundan ayırırlar. İşte sakınasınız diye Allah size bunları tavsiye etti.)**

İhsanı için Allah'a hamdolsun. Başarılı kılması ve nimetlendirmesi nedeniyle O'na şükürler olsun. Allah'dan başka ilah olmadığına şehadet ederim. O, tektir ve ortağı yoktur. Şanı yücedir. Şehadet ederim ki; efendimiz, nebimiz Muhammed O'nun kulu ve rasulüdür. Allah; O'na, ailesine ve ashabına salât ve çokça selam eylesin.

Bundan sonra ey müslümanlar! Muhakkak ki hayatla beraber bir ölüm ve dünya ile birlikte bir ahiret vardır. Her şeyi bir hesaba çeken ve her şeyi bir gözeten vardır. Her iyiliğin bir sevabı ve her kötülüğün bir cezası vardır. Her ömrün bir yazgısı vardır. Seninle gömülecek canlı bir arkadaşın vardır. Sen ise ölü olarak onunla gömüleceksin. O, iyi olursa sana iyilik eder. Kötü olursa sana kötülük eder. Sonra ancak seninle haşredilir ve seninle yeniden diriltilir. Sadece ondan sorulur. Onun ancak salih olmasını sağla. Çünkü o, salih olursa onunla yalnızlığını gidерirsin. Kötü olursa ancak ondan tiksinirsin. O, senin amelindir.

Çokça salih amel işle. Dinide dosdoğru ol ve onu güçlendirmeye çalış. Dinin yasakladıklarından kaçın ve emrettiklerini yerine getir. Dininin esaslarına sımsıkı tutun ve gereğini yap. İlimle, imanla ve salih amelle silahlan. İbret verici olaylardan ders al. Kur'an'ın öğütlerini düşün. Çünkü onlar en doğru haberlerdir. Ömrün boyunca Allah'ı zikret. O'nun zikrinde bir boşluk ve kesinti yoktur. Kusurun için Allah'tan bağışlanma dile. Başarıya ulaştırdığı için Allah'a şükret.

Allah'ın yarattıklarının en hayırlısı olan Muhammed b. Abdullah'a salât ve selam eyleyin. Çünkü Allah, peygamberine salât ve selam eylemenizi emretmiştir...

# Selefin İbadet Anlayışı

**Şeyh Abdulbâri es-Subeyti**
**21.12.1421 hicri**

İnsanları taat ve ibadet için yaratan Allah'a hamdolsun. O'na -subhanehu- nibadet yollarını kolaylaştırdığı için şükreder ve hamdederim. Şehadet ederim ki Allah'tan başka ilah yoktur. O, tektir ve ortağı yoktur.Mü'minlere hüsnayı (cenneti) ve ziyadeyi (cemalini seyretmeyi) vadetmiştir. Ve şehadet ederim ki Muhammed O'nun kulu ve rasulüdür. Her türlü hayra teşvik etmiş ve sapıklıktan sakındırmıştır. Allah O'na ailesine ve ashabına salat ve selam eylesin.

Selef alimlerinden biri şöyle der:"Allah azze ve celle kullarına nimetler vermiş ve onları güçleri yettiğince şükretmekle sorumlu tutmuştur. Az da olsa şükretmek, her hediyeye karşılık çok da olsa iyilikte bulunmak gerekir. Kul şükretmezse nimeti ortadan kalkmaya terketmiş ve onu dalalet nişanıyla nitelemiştir."

Mü'minin nefsi hiç durmaz ve arzusu azalmaz. Nefsi her duruşunda ona yeni bir gayret verir ve şöyle der: "Ey nefis, müjde! Varılacak yer yaklaştı ve kavuşmaya az kaldı. Oraya ulaşmadan yarı yolda kalma ve seninle sevdiklerinin bulunduğu yer arasına engel girmesin."

Nâfi' rahimehullah ,İbni Ömer radyallahu anhumâ'nın, yaptığından sorulunca şöyle der:"Her namaz için evinde abdest alır ve arasında Kur'an okurdu." Hasan el-Basri rahimehullah selefin ibadet etmeye olan gayretini anlatırken şöyle der:"Öyle insanlar gördüm ve öyle kimselerle birlikte oldum ki kendilerine gelen bir dünya nimetine sevinmez ve kendilerinden giden bir şeye üzülmezlerdi.Onların gözünde bunlar bastıkları topraktan daha değersizdi. Rablerinin Kitabıyla ve Nebilerinin sünnetiyle amel ederlerdi. Gece olunca ayakları üzerine kalkar,yüzlerini yere sererlerdi. Gözyaşları yanaklarından akardı."

İbni Ömer bir vakit cemaatle namazı kaçırırsa bir gün oruç tutar, geceyi ihyâ eder ve bir köle âzât ederdi. Emiru'l Mü'minîn Ömer b. Abdülaziz'in hanımı Fatıma binti Abdülmelik şöyle der: "Ondan daha çok namaz kılan ve oruç tutanı görmedim. Ondan daha çok Allah'tan korkanı görmedim.Yatsı namazını kılar ve gözleri kapanıncaya kadar Allah'ı zikretmek üzere otururdu. Sonra yeniden uyanırdı.Bazen yatakta iken ahiretle ilgili birşey hatırlardı da serçenin sudan ürktüğü gibi ürkerdi ve oturur ağlardı. Üzerine yorganı örterdim." Veki'in şöyle dediği rivayet edilir: "A'meş yetmiş yaşına yaklaşmıştı ve hiçbir zaman imamla birlikte iftitah tekbirini kaçırmamıştı. Altmış yıldan fazla yanına gidip geldim, bir rekatı bile kaza ettiğini görmedim." Süleymen b. Hamza el-Makdisi şöyle der: "İki kere hariç hiçbir farz namazını yalnız kılmadım. Onları da sanki kılmamış gibiyim." Öldüğü zaman doksanına yaklaşmıştı. Allah Teâlâ, onlara rahmet eylesin.

Bunlar; yürekleri Allah sevgisiyle dolan ve kalpleri ferahlayan, nefisleri sükunete eren ve âzâları mutmain olan insanlara ait ibretli işaretler ve onların hayatından derlenmiş örneklerdir. Sevgi düşüncesi, isyan düşüncesinin yerini; Allah'a yaklaşma isteği, O'na karşı çıkma ve isyanın yerini; dilin ve âzâların ibadet ile hareketi, günah ile hareketinin yerini almıştır.

Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'e gelince; ibadet sevgisi O'nun kalbine iyice işlemişti. İbadetinin en büyük göstergesi, her halukarda Allah azze ve celle'ye teslimiyeti idi. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(İhsan ile yüzünü Allah'a teslim edenden din olarak daha iyi kim vardır?)** Her anında Allah'tan korkar, daima O'nu zikreder ve O'ndan bağışlanma dilerdi. Şöyle buyurdu: **"Allah'a yemin olsun ki, hergün Allah'a yetmiş kereden fazla tevbe eder ve O'ndan bağışlanma dilerim."** Bu hadisi, Buhari rivayet eder. Geceleri Allah'a ibadet eder, bir gecede onüç rekat namaz kılardı. Namazda, ayakları şişene kadar kıyamda dururdu. O'na, "Ey Allah'ın Rasulü! Geçmiş ve gelecek bütün günahlarını Allah bağışladığı halde bunu neden yapıyorsun?" denilince, **"Şükreden bir kul olmayayım mı?"** buyurdu. Bu hadisi, Buhari ve Müslim rivayet eder. Oruç tutar ve sadaka verirdi. İki dağ arasını dolduran bir sürüyü dahi verirdi.

Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in ibadetine hayret! O, en yüce ibadet mertebeleri ile ümmetin idaresini birlikte yapardı. Şöyle buyurur: **"Allah'a yemin olsun ki; ben sizin Allah'tan en çok korkan ve O'na karşı en çok takvalı olanınızım. Fakat ben, oruç tutarım ve iftar ederim. Namaz kılarım ve uyurum. Kadınlarla evlenirim. Kim benim sünnetimden yüz çevirirse, benden değildir."** Bunu, Buhari rivayet eder.

İbni Teymiyye rahimehullah şöyle der: "Kalp, tek Allah'a ibadetten başka bir şeyle ıslah olmaz ve kurtulmaz. Şevinç ve huzur bulmaz, lezzet ve tat almaz. Sakin ve mutmain olmaz. Yaratılmış bütün lezzetleri elde etse bile tatmin olmaz ve sükunet bulmaz. Çünkü fıtratı gereği Rabbine özellikle ihtiyacı vardır. O; onun ilahı, sevdiği ve istediğidir."

İbadet çeşitlerinin en büyüğü; Allah'ın farz kıldığını yerine getirmek ve Allah Teâlâ'nın haram kıldığından kaçınmaktır. Ebu Hureyre radıyallahu anh'tan rivayet edilen bir hadiste Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Allah azze ve celle buyurur ki: ..Kulum bana, kendisine farz kıldığımdan daha sevimli bir şeyle yaklaşmaz.."** Bunu, Buhari rivayet eder.

Selefin hayatının tümü ibadet etmek olunca ve yaptıkları bir çok ibadet çeşidi olunca; acaba ne ile başlarlardı? Neyi öne çıkarırlardı? Rabbani alim İbnu'l Kayyım rahimehullah, bunu şöyle cevaplandırır: "Amellerin en faziletlisi, o vakitte Allah'a en sevimli olanı ve Allah azze ve celle'nin razı olduğudur." Sonra bunu şöyle açıklar: "Misafirlerin varlığında en faziletli amel; onların hakkını yerine getirmek, müstehap zikirler yerine misafir ile meşgul olmaktır. Eş ve ailenin haklarını yerine getirirken de bu böyledir. Seher vakitlerinde en faziletli amel; namazla ve Kur'an'la, dua ve zikirle meşgul olmaktır. Ezan vakitlerinde en faziletli amel, yaptığı zikri bırakıp müezzinin sözlerine karşılık vermektir. Beş vakit namaz vakitlerinde en faziletli amel; namazı, ciddiyet ve samimiyetle eda etmek ve hemen namaza koşmaktır.

İhtiyaç sahibi kimsenin; makamla, bedenle veya malla yardıma muhtaç olduğu vakitlerde en faziletli amel; ona yardım etmek ve sıkıntısını gidermektir. Bunu, günlük zikirlere ve inzivaya tercih etmelidir. Müslüman bir kardeşinin hastalığında ya da ölümünde en faziletli amel; onu ziyaret etmek, cenaze namazında ve defnedilmesinde bulunmak; bunları inzivaya tercih etmektir.

Sıkıntıya uğradığın ve insanların sana eziyet ettiği anda en faziletli amel, onlarla ilişkinde sabır yükümlülüğünü yerine getirmen ve onlardan kaçmamandır."

Sonra şöyle der: "Kul, sürekli ibadet makamları arasında dolaşmaktadır. Alimleri gördüğünde onu da onlarla beraber görürsün. Abidleri gördüğünde, onu da onlarla birlikte görürsün. Allah'ı zikredenleri görürsen, onu da onlarla birlikte görürsün. Sadaka verenleri görürsen, onu da onlarla görürsün. Nefsinin rahatı ve lezzeti başka bir yerde olsa bile o, Rabbinin isteği doğrultusunda yürür." İbnu'l Kayyım'ın açıklaması bu şekilde sona erer. Allah ona rahmet eylesin.

Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Cinleri ve insanları ancak bana ibadet etsinler diye yarattım.)** Ayetin anlamı şudur: Bizler ancak ibadet etmek için yaratıldık. Allah, hayatımızı ibadet dışında birşeyle geçirmemizi kabul etmez. Namaz, oruç, zekat, hac ibadettir. Doğru söylemek, emaneti yerine vermek, anne-babaya iyilik ve akrabaları ziyaret etmek, anlaşmalara bağlı kalmak, iyiliği emretmek ve kötülükten sakındırmak; komşuya, yetime, fakire, yolda kalmışa iyilikte bulunmak ibadettir. Dua, zikir ve okuma ibadettir. Allah'ı ve rasulü'nü sevmek, Allah'a tevbe etmek ibadettir. Allah'ın hükmüne sabretmek, nimetlerine şükretmek, kaderine rıza göstermek, bağışlamasını ümit etmek ve azabından korkmak; bütün bunların hepsi ibadettir.

Uzun tarihleri boyunca müslümanların başına gelenler ve bugün bizim başımızda olan birçok musibet, sadece ,badet anlayışındaki sapma nedeniyledir. İbadetin iki şartından; Allah için ihlas ve Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in sünnetine uygunluktan sapmanın sonucudur. İhlasın terki, tek Allah'a yapılması gereken ibadetin -peygamberler, melekler ve veliler olsa bile- başkasına muhtaç yaratılmışlara yapılması sonucunu doğurmuştur. Allah'a yaklaşmak için salih kimseleri aracı koyarlar.

Sünnete uyma noktasındaki sapma ise; Allah'ın izin vermediği ve Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in ibadet olarak belirlemediği çeşitli ibadetlerin, değişik şekillerde yapılan bid'at zikirlerin ve sözlerin ortaya çıkmasına yolaçmıştır. Bid'atlık, yapılışında veya sayısında, şeklinde veya eda ediliş biçiminde, zamanında veya mekanında olabilir. Bütün bunlar, onu yapan kimseden kabul edilmez. Çünkü bu, Allah'ın izin vermediği bir ibadet koymadır.

Bazıları, ibadet anlayışını belirli şekillere sahip ibadetlerlesınırlı kabul eder. İbadet ederken ameli terkeder. Başka bir amel anında da ibadeti terkeder. Genel ibadet anlayışı budur. Davranışlarıyla ve sözleriyle şu cahiliye sözünü dile getirirler: "Kadının örtüsünden ve çalışmasından dine ne?! Özel hayatımıza din ne karışır?! Kadının elbisesinden İslam'a ne?! Faizle alışverişe din ne karışır?!" İstenilen, dini hayattan çıkarıp mescidin duvarları arasına sıkıştırmaktır. Bu nedenle; namaz kılan, oruç tutan ve Kur'an okuyan birinin sahtekarlık yapmaktan, faizle alışverişten ve zulmetmekten kaçınmadığını görürsün. Namaz kılan ve oruç tutan bir kadının şeriata muhalefet etmekten kaçınmadığını; açılıp saçıldığını, erkeklerle birlikte bulunduğunu ve haram olan şeylerle süslendiğini görürsün.

İslam kardeşleri!

Nefsin istediği ve yaşamak için gerekli ameller, salih niyetle büyür ve ibadet oluncaya kadar yücelir. Aynı şekilde mubahlar da amel defterine ibadet olarak yazılır. Çiftçi tarlasında, işçi fabrikasında, tacir dükkanında, memur işyerinde ve her meslek sahibi kendi mesleğinde yaptığı işi ibadet haline getirebilir. İş, ibadet olunca da; sahibi onu hainlikle kirletmeyecek ve sahtekarlıkla ifsat etmeyecektir. Saflığını; yalan ve hile ile, insanların malını haksız yere yiyerek karartmayacaktır.

İşte bu, ibadetin geniş anlamıdır. Tâatın kapsamlı şekilde tasavvurudur. Müslümanı; hayır ve rahmet çağlayan, fayda ve bereket fışkıran bir pınar haline getirir. Müslümanın azmi kuvvetlenir ve ibadet için, ümmete yardım için gayreti artar.

Üzülenin gözyaşını siler. Sıkıntıda olanın sıkıntısını hafifletir. Felakete uğrayanın yarasını sarar. O, bu davranışında ibadet duygusu hisseder. Aynı şekilde, çaresiz kimsenin açlığını bastırır. Zulme uğrayana arka çıkar. Yenilenin hatasını affeder. Ağır bir borç altında olanın borcunu öder. Yolunu kaybedene yol gösterir. Bilmeyene öğretir. İnsanlardan bir kötülüğü giderir veya yoldan eziyet verici birşeyi kaldırır.

Hergün ümmetin binasına salih bir tuğla koyabilirsin. İbadet ve iyilik hanene -senin tarafından basit ve terazide hafif görünse de- ahiret terazisinde ağırlığı ve değeri olan ameller ekleyebilirsin. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'im şu sözüne kulak ver: **"Size orucun, namazın ve sadakanın derecesinden daha üstün bir amel bildireyim mi?"** buyurur. "Evet, ey Allah'ın Rasulü!" derler. Şöyle buyurur: **"İki kişinin arasını düzeltmektir. İki kişinin arasını bozmak ise (dini) kökünden kazır."** Bu hadisi Ebu Davud rivayet eder. Hasta ziyareti hakkında da şöyle buyurur: **"Kim bir hastayı ziyaret eder ya da Allah için bir kardeşini ziyaret ederse bir münadi ona şöyle seslenir: Makbul oldun ve yürüyüşün de makbul oldu. Ve cennette bir yer hazırladın."** Bu hadisi Tirmizi rivayet eder.

Müslim; Sahihi'nde, Ebu Hureyre radıyallahu anh'tan şunu rivayet eder: Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: "Bir adam yolda yürürken, yolun üzerinde dikenli bir dal gördü ve onu yoldan uzaklaştırdı. Allah, yaptığına karşılık olarak onu bağışladı." Yine Sahih-i Müslim'de Ebu Zerr radıyallahu anh'tan rivayet edilen bir hadiste Nebi sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: "Ümmetimin amelleri, iyisi ve kötüsü bana gösterildi. Onların güzel amelleri arasında, yoldan eziyet verici bir şeyi kaldırmayı buldum."

Salih amelleri belirli ibadetlerle sınırlamak, takvalı yaşamak isteyenlerin vakitlerini, o amellerin tekrarı ile geçirmelerine yolaçar. Onlar, başka bir ameli, Allah'ın rızasını elde etmek için bir araç olarak görmezler ve yeryüzünün ıslahını terkederler.

İslam kardeşleri! Allah'tan hakkıyla korkun. İbadeti bozan ve sevabını gideren şeylerden sakının. Bunlardan biri de Allah azze ve celle'ye şirk koşmaktır. Riya ve gösteriştir. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Eğer onlar Allah'a şirk koşsalardı yapmakta oldukları amelleri boşa giderdi.)** Dinde bid'at ortaya çıkarmak da bunlardandır. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Kim bizim emrimiz olmayan bir amel işlerse o reddedilmiştir."** Bu hadisi, Müslim rivayet eder. İnsanlara zulmetmek; canlarına, mallarına ve ırzlarına tecavüz etmek de bunlardandır. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: "Ümmetimden iflas eden kimse odur ki, Kıyamet günü namazla, oruçla ve zekatla gelir. Buna sövmüş, şuna iftira etmiştir. Bunun hakkını yemiş ve şunun kanını dökmüştür. Bir diğerini ise dövmüştür. Buna, onun sevabından verilir; diğerine de sevabından verilir. Üzerindeki haklar alınmadan önce sevabı biterse onların günahlarından alınarak ona yüklenir. Sonra da cehenneme atılır." Bu hadisi, Müslim rivayet eder.

İnsanın sonucunu düşünmeden söylediği bazı çirkin sözler de bunlardandır: Ebu Hureyre radıyallahu anh, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğunu rivayet eder: "Kişi, hiçbir sakınca görmeyerek Allah'ı kızdıracak bir söz söyler de o sözü nedeniyle cehennem ateşinde yetmiş yıllık bir mesafeye aşağıya iner." Bunu,

İbni Mace rivayet eder. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **Bir adam şöyle der: "Allah'a yemin olsun ki; Allah, Falan'ı bağışlamaz." Allah Teâlâ da şöyle buyurur: "Falan'ı bağışlamayacağım diye benim adıma yemin eden kim? Şüphesiz ben Falan'ı bağışladım ve senin amelini boşa çıkardım."** Bu hadisi, Müslim rivayet eder.

Sahih-i Müslim'de; Ebu Hureyre radıyallahu anh'tan şu rivayet edilir: Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurur: **"Bir adam, yol üzerine uzanan bir ağaç dalının yanından geçerken "Allah'a yemin olsun ki; bunu, eziyet vermemesi için müslümanlardan uzaklaştıracağım" der ve bu yüzden cennete girdirilir."**

Allah'a kulluk, bütün âzâların ve hislerin Allah'a ibadetle ve O'nun emrini yerine getirmekle meşgul olmasını gerektirir. Kafirlerin ve dinsizlerin haram kılınan sözlerini dinlemeyi terkederek Allah'a ibadet eder.

Allah'ın haram kıldığı şeylerden bakışlarını koruyarak Allah'a ibadet eder. Bakışlarını, Kur'an'a ve ilmi eserlere bakmak gibi vacip olan yerlerde kullanır. Diliyle Allah'a salih bir şekilde ibadet eder. Onu daima Allah'ı zikirle ve Allah'ın sevdiği güzel sözlerle meşgul eder. Boş sözlerden dilini korur. Yalancı şahitlikten, başkalarını ayıplamaktan ve gıybetten uzak durur. Zikir, iyiliği emretmek ve kötülükten sakındırmak, insanların arasını ıslah etmek gibi güzel sözlerle meşgul olur.

Allah Subhanehu ve Teâlâ'ya elleriyle ve ayaklarıyla ibadet eder. Elini ancak Allah için, Allah yolunda ve Allah'ın rızasına uygun bir şekilde kullanır. Ayaklarının, Allah'a kulluğa bağlılığını gözetir. Onlarla ancak Allah'a ibadet için ve O'nun rızası doğrultusunda yürür. Onlarla cuma ve cemaat namazlarını kılmaya, vacibi eda ederek sevap kazanmaya koşar.

Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(De ki: Şüphesiz benim namazım, kurbanım, hayatım ve ölümüm hepsi Alemlerin Rabbi Allah içindir. O'nun ortağı yoktur. Bana sadece bu emrolundu ve ben müslümanların ilkiyim.)**

## Sihir

**Şeyh Ali b. Abdurrahman el-Huzeyfi**
**28.12.1421 hicri**

**Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla...**

Rasullerini mucizelerle destekleyen, dinin kurallarını delillerle ve açıklamalarla sapasağlam belirleyen; dini, bidatlardan ve sapıklıklardan koruyan, iyilikleri emreden ve haramları yasaklayan Allah'a hamdolsun. Rabbime hamdeder, gizli ve aşikar nimetleri için şükrederim. Şehadet ederim ki, Allah'tan başka ilah yoktur. O; tektir ve ortağı yoktur. Yerin ve göklerin Rabbi'dir. Ve şehadet ederim ki; nebimiz, efendimiz Muhammed O'nun kulu ve rasulüdür. Allah'ın rızasına ve cennetine iletendir. Allah'ım! Kulun ve rasulün Muhammed'e, ailesine ve sahabilerine salât ve selam eyle, onları mübarek kıl.

Bundan sonra; Allah'tan hakkıyla korkun ey müslümanlar! Allah'ın sağlam ipine ve doğru yoluna tutunun. İşte bu apaçık kurtuluştur. Bilin ki ey Allah'ın kulları, çirkin işlerin en çirkini Allah'a günah işleyerek karşı gelmektir. Günahların en kötüsü ise zararı büyük olan ve tehlikesi gerçekleşendir. Büyük günahlar, Allah'a karşı işlenen günahların en büyüğüdür. Büyük günahlar, Allah'a ve Rasulü'ne karşı açılan bir savaştır. Kötülük ve zarar bakımından günahların bir kısmı diğerinden daha kötüdür. Dünyadaki ve ahiretteki cezaları da; kainatın yaratılış gayesine ters düşmesine, hakka ve doğruluğa verdiği zarara göredir. Allah Teâlâ; kainatı, ortağı olmayan tek Allah'a ibadet edilmesi için yaratmıştır. **(Allah, gökleri ve yeri hak ile, bir de her kişiye kazandığının karşılığı verilsin diye yaratmıştır. Onlara zulmedilmez.)**

Allah; yeryüzünü, rasuller göndererek ve kitaplar indirerek bir düzene koymuştur. Bu yüce kurallara ters düşen herşey, Allah Teâlâ'nın sevmediği ve hoşlanmadığı bir şeydir. Allah onu, dünya ve ahirette, çeşitli cezaların en şiddetlisiyle cezalandıracağı tehdidinde bulunur. Bu nedenle, ibadette Allah Teâlâ'ya şirk koşmak, büyük günahların en büyüğüdür. Cezası da cezaların en şiddetlisidir. Allah, şirk koşana cenneti haram kılmış ve cehennemde ebedi kalmasına hükmetmiştir. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Allah, kendisine şirk koşulmasını asla bağışlamaz. Bundan başkasını, dilediği kimse için bağışlar.) (Kim Allah'a şirk koşarsa, muhakkak Allah ona cenneti haram kılar. Artık onun yeri ateştir ve zalimler için yardımcılar yoktur.)**

Allah, müşrik için şefaatte bulunmak isteyenlerin şefaatini kabul etmez. Bu şüphesiz, şirkin insana ve kainata verdiği zarardan dolayıdır. Şirkten sonra; nefislerde ve kainatta yolaçtığı yıkıcı etkilere ve zararlara göre diğer büyük günahlar yeralır. Sihir, büyük günahlardan ve suçlardandır. Allah Teâlâ'yı inkar etmek ve Alemlerin Rabbi'ne şirk koşmaktır. Allah, her ümmete sihri haram kılmış ve Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem de sihirden şiddetle sakındırmıştır. Buhari ve Müslim, Ebu Hureyre radıyallahu anh'tan, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in şu hadisini rivayet eder: **"Yedi büyük günahtan sakının."** Dediler ki: Ey Allah'ın Rasulü! Onlar nelerdir? Şöyle buyurur: **"Allah'a şirk koşmak, sihir yapmak, Allah'ın haram kıldığı canı haksız yere öldürmek, faiz yemek, yetimin malını yemek, savaşın kızıştığı anda savaş alanından kaçmak ve hiçbir şeyden haberi olmayan evli mümin kadınlara iftira etmektir."**

Sihir, sihir yapanın amellerini ifsad eder ve boşa çıkarır. Çünkü sihirde, Allah Teâlâ'ya şirk vardır. Sihir yapan, ancak şeytanlara ibadet ederek sihir yapabilir. Onlar adına kurban keser. Cinlere secde eder. Şeytanlardan yardım ister veya onlara sığınır. Onlara dua eder. Kur'an'ın üzerine işer. Pis ve necis şeyleri yer. Fuhuş yapar ve büyük günahlar işler. Allah Teâlâ'ya şirk koşup şeytana ibadet edince, cin de ona hizmet eder. Şeytanlar ona itaat ederler. Allah'a şirk koşması karşılığında onun isteklerini yerine getirirler. Sihir yapan kimse daima yalanı, kötü kalpliliği ve günah işlemeye cüreti birarada bulundurur. Allah Teâlâ şöyle der: **(Size, şeytanların kimin üzerine indiğini haber vereyim mi? Her yalancı günahkar üzerine inerler.)**

Sihir, sevenleri birbirinden ayırır. Kişi ile eşinin arasını; çocukla babasının, kardeşinin ve arkadaşının arasını açar. Kalbe sevgi ve nefret olarak etki eder. Sihir, iradeye tesir eder ve onu zayıflatır. Sihir yapılan kimse; faydalı şeyi zararlı, zararlı şeyi faydalı görür. Evinde kötülük görür, ailesinde sapma görür de karşı çıkamaz. İradesi zayıfladığı için değiştirmeye gücü yetmez. Sihir, kişinin ailesiyle ilişkiye girmesini engeller. Öldürücü de olabilir. Kişiyi hastalar veya aklını bozar. Gizli vehimler, kötü hayaller ve çirkin vesveseler verir. Çeşitli musibetlere yolaçabilir. Bütün bunlar, Allah'ın izni ve dilemesiyledir. Çünkü hiçbir şey Allah Teâlâ'nın dilemesi dışında gerçekleşmez. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Onlar, o ikisinden karı ile kocanın arasını açacak şeyleri öğreniyorlardı. Oysa o sihirbazlar, Allah'ın izni olmadan kimseye zarar veremezler.)**

Sihir olayı, sihirbazlara kanan cahil ve kötü kadınlar arasında yayılır. Kadın, kocasına veya birbaşkasına, kendisini sevmesi için sihir yapması üzere sihir yapanlara para verir. Veya sevmediği insanlardan intikam almak ve onlara zarar vermek için sihir yaptırır. Sihir yaptırma olayı; aşağılık, adi ve fasık birtakım erkeklerde de görülür. Ulaşmak istediği kötü bir amaç için ya da başkalarına zarar verdirmek istediği için sihir yaptırır. Bu sihirle günah işlenmiş, bu şirk ile felaket gerçekleşmiş olur. Bu işle; sihir yapan da, sihir yaptıran da kötülük yapmıştır. Çünkü ikisi de büyük günaha ortak olmuş, Alemlerin Rabbi'ne şirk koşmuşlardır. Kendisine sihir yapılan kimse ise mazlumdur. Haksızlığa ve saldırıya uğramıştır. Kendisine zulmedene karşı Allah yardımcısıdır.

Taberani, hasen bir senetle, İbni Abbas radıyallahu anhuma'dan; Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğunu rivayet eder: **"Uğur yapan ve uğur yaptıran, kahinlik yapan ve kehanet yaptıran, sihir yapan ve sihir yaptıran bizden değildir"**

Nesai, Ebu Hureyre'den şu hadisi rivayet eder: **"Kim bir düğüm düğümler ve ona üflerse sihir yapmıştır. Kim de sihir yaparsa şirk koşmuştur. Kim (muska, nazarlık vb.) bir şey asarsa ona havale edilir."**

Sihir; lügatte, sebebi gizli ve ince olan şey anlamındadır. Şeriat ıstılahında ise; kalpleri ve bedenleri etkileyerek hastalayan veya öldüren, eşlerden birini diğerinden ayıran büyüler, şirk rukyeler ve düğümlerdir.

Sihir yapmayı öğrenmek ve sihir yapmayı öğretmek küfürdür, ilim ehlinin sahih görüşüne göre İslam'dan çıkarır. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Süleyman kafir olmadı, fakat şeytanlar kafir oldular. Çünkü insanlara, sihir yapmayı öğretiyorlardı.) (Sihri satın alanların ahiretten nasibinin olmadığını çok**

**iyi bilmektedirler.)** Ve şöyle buyurur: **(Sihir yapan nereye giderse iflah olmaz.)**

Sihrin gerçek yönü vardır. Ehli Sünnet'in inancına göre Allah'ın izniyle, kendisine sihir yapılana zarar verir. Bu nedenle Allah, sihirden Allah'a sığınmayı emretmiştir. Sihir yapan erkek ve sihir yapan kadının İslam'a göre cezası -sahih görüşe göre- ölümdür. Bu; İmam Malik, İmam Ahmed ve İmam Ebu Hanife'nin görüşüdür. İmam Ahmed rahimehullah şöyle der: "Sihir yapanın öldürülmesi gerektiği, Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'in sahabilerinin üçünden sahih olarak rivayet edilir." Ömer radıyallahu anh'ın, her sihirbaz erkeğin ve her sihirbaz kadının öldürülmesini emrettiği rivayet edilir. Becale b. Abde şöyle der: Bunun üzerine üç sihirbazı öldürdük. Hafsa radıyallahu anha'dan, sihir yapan bir cariyesinin öldürülmesini emrettiği sahih olarak rivayet edilir. Cündüb b. Ka'b el-Ezdi radıyallahu anh'tan sahih olarak şu rivayet edilmiştir: Velid'in yanında sihirle oyun yapan bir sihirbaz vardı. Cündüb ertesi günü kılıcını kuşandı ve sihirbazın boynunu vurdu. "Eğer doğruyu söylüyorsa kendini büyülesin" dedi ve onu öldürdü.

Sihirbazın öldürülmesi; insanları zararından ve şerrinden korumak, bir çok kötülüğünden muhafaza etmek içindir. Temiz müslüman toplumdan şirk tohumlarını söküp çıkarmak; müslümanların temiz inançlarını, akıllarını ve mallarını himaye etmek; müslümanlardan kötülükleri uzaklaştırmak içindir. Yalnızca İslam, her iyiliği gözetir ve her kötülükle savaşır. Sihir yapan erkek ve sihir yapan kadının öldürülmesi alimlerden bu konuda gelen görüşler arasında doğru olanıdır. Hatta tevbe ettiğini söylese bile... Çünkü sahabiler, öldürdükleri sihirbazları tevbe etmeye çağırmamışlardı. Ve genelde sihirbaz yalan söyler, tevbesinde samimi değildir. Niyeti ve kasdı samimi olsa bile, tevbesi kendisine Allah katında fayda verir. Fakat, öldürülme cezasını ondan defetmez. Çünkü o, azılı bir bozguncudur. Kötü bir hayatı ve kalbi vardır.

Ey bütün bunlardan uzak olan müslüman! Yalancı ve hilekar sihirbazların durumunu anlayamayan cahil insanlara aldanma! Sihirbazların yaptığı havada uçmak, suda yürümek, hastaları iyileştirmek, uzun mesafeleri kısa zamanda katetmek, gayptan haber vermek ve haber verilenin gerçekleşmesi gibi olağandışı olaylara hayret ederler. O cahiller zanneder ki sihir yapan Allah'ın velilerinden biridir. İş; Allah'tan başkasına ibadet etmeye kadar gider. Allah korusun, sihirbazdan fayda ve zarar beklerler. Bazı insanlar da; sihirbazların ve büyücülerin yaptığı olağan dışı olayların Allah'tan gelen kerametler olduğunu zanneder. Cahil insanlar; Rahman'ın dostlarının halleri ile şeytanın dostlarının halini birbirinden ayıramaz. Şeriat; Allah'ın dostları ile şeytanın dostlarını birbirinden ayırmıştır. Allah'ın dostları; Allah'ın koyduğu sınırları koruyan, gizli ve aşikar hallerinde şeriatına sarılan, Allah'ın emirlerini yerine getirip yasaklarından uzak duran ve cemaat namazına devam edenlerdir. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Bilesiniz ki, Allah'ın dostlarına korku yoktur; onlar üzülmeyecekler de. Onlar, iman edip takva ile amel edenlerdir.)**

Velinin olağan dışı bir kerametinin olması, Allah Teâlâ'nın velisi olmanın şartlarından değildir. Çünkü en büyük keramet, doğru yolda olmaktır. Şeytanın dostlarında ise olağan dışı olaylar görülür. Cahiller de bunları keramet zannederler. Oysa gerçekte, şeytani hallerdir. Fitnelerine kananları saptırmaları için, şeytanlar onlara hizmet eder. Ateşe girip içinden sağ salim çıkan, havada uçan, suda yürüyen veya yılanları elinde tutan sizi aldatmasın. Onların şeriata bağlılıklarına bakın. Cumaya ve cemaate gelmediklerini, Kur'an dinlemediklerini görürsün. Bilakis müzik dinler ve fasıklık yayarlar. **(İşte onlar şeytanın yandaşlarıdır. İyi bilin ki**

**şeytanın yandaşları hep kayıptadır.)** Bunu; göğe yağmur yağdır diye emreden ve yağmur yağdıran, yere yeşer diyen ve yeşeren, Allah'ın izniyle ölüleri dirilten büyük Deccâl'in yaptığını düşünün.

Kahinlerin ve bakıcıların, müneccimlerin ve kuma çizgi çizerek fal bakanlar da sihirbazlar gibidir, onlar gibi kötülenirler. Bunların hepsi gaybı bildiklerini iddia ederler. Oysa onlar; kafirdir, gaybı bildikleri iddiasıyla İslam'dan çıkmışlardır. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(De ki: Göklerde ve yerde, Allah'tan başka kimse gaybı bilmez.)** Onların iddiasını onaylayan da kafirdir. Ebu Hureyre radıyallahu anh, Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğunu rivayet eder. "Kim kahine gider ve onun söylediğini tasdik ederse Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem'e indirileni inkar etmiştir." Bu hadisi Ebu Dâvud rivayet eder.

Allah'a tevekkül etmek ve O'na dua etmek, Kur'an'ı Kerim ve sahih yolla gelen çeşitli dualarla korunmak, tevhidin sağlam olması, şirke düşmekten sakınmak ve zalim bozgunculardan uzak durmak sihri defeder. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Ey iman edenler! Hep birden barışa girin! Sakın şeytanın adımlarına uymayın. Çünkü o, apaçık düşmanınızdır.)**

Allah beni ve sizi mübarek eylesin!..

Herşeyi yaratan ve onlara bir kader tayin eden, herşeyi ilmiyle kuşatan ve herşeyin sayısını bilen Allah'a hamdolsun. **(Ne göklerde ne de yerde Allah'ı aciz bırakacak bir güç vardır. O; bilendir, her şeye gücü yetendir.)** Şehadet ederim ki Allah'tan başka ilah yoktur. O; tektir ve ortağı yoktur. O; Ğafur'dur, Halîm'dir. Ve şehadet ederim ki; nebimiz ve efendimiz Muhammed O'nun kulu ve rasulüdür. Allah O'nu; müjdeleyici ve uyarıcı, Allah'ın izniyle Allah'a davet edici ve aydınlatıcı bir nur kaynağı olarak göndermiştir. Allah'ım! Kulun, rasulün Muhammed'e; ailesine ve ashabına salât ve selam eyle; onları mübarek kıl!

Bundan sonra; ey müslümanlar; Allah'ın gizliyi ve saklıyı bildiğinin farkında olan bir kimsenin Allah'tan korkması gibi Allah'tan hakkıyla korkun! Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Allah'a itaat edin, Rasule de itaat edin ve (emirlerine aykırı hareketten) sakının. Eğer yüz çevirirseniz bilin ki, peygamberimize düşen açıkça tebliğden ibarettir.)**

Allah'ın kulları! Sihirden korunmak, tevhidin sağlam olması ve Allah'a tevekkül ile olur. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Kim Allah'a tevekkül ederse O, kendisine yeter.)** Sihirden korunmak, dua ve ondan Allah'a sığınmakla olur. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Dikkatli kimsenin dikkati onu kaderden kurtarmaz. Fakat dua, gerçekleşene ve henüz gerçekleşmeyene fayda verir."**

Sihirden korunmanın yollarından biri de, Kur'an okuyarak ve sahih olarak rivayet edilen çeşitli zikirleri sabah ve akşam yaparak kendini muhafaza etmektir. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Bakara Suresi'ni okuyun. Çünkü onu okumak bereket, terketmek ise bir kayıptır. Ona sihirbazların bile gücü yetmez."** Yani sihirbazlar, onu okuyana zarar veremezler.

Sihirden korunmanın bir yolu da; sihir kitaplarının yakılması, sihirbazların devlet başkanı tarafından öldürülmesidir. İnsanlardan kötülüklerini uzak tutmak için, yaptıklarının idarecilere bildirilmesidir.

Bir kimseye sihir yapılırsa bunun tedavisi, ele geçirilebilirse, sihirbazın okuyup düğümlediği sihir yapılan maddenin yakılmasıdır. Nebi sallallahu aleyhi ve sellem, yahudi Lebid b. A'sam kendisine sihir yaptığında böyle yapmıştır. Yaptığı sihri, Zervân kuyusundan bir tarak ve saç-sakal tarantısı ile yapılmış olarak çıkarttırmış ve yaktırmıştır.

Sihrin tedavisi, sürekli dua ederek ondan uzak kalmakla olur. Aişe radıyallahu anha şöyle der: "Nebi sallallahu aleyhi ve sellem, kendisine sihir yapıldığında bir gün duayı uzattı ve sonra şöyle dedi: **"Ey Aişe! Allah'ın, bana kimin sihir yaptığını bildirdiğini ve beni iyileştirdiğini hissettin mi?"** Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'e yapılan sihir bir çeşit hastalık olarak etkisini göstermiştir. Korunmuşluğuna ve tebliğine zarar vermez. Aklına bir etkide bulunmamıştır. Bir çeşit eziyet vermiştir. Allah O'nu, ondan korumuştur.

Sihrin tedavisinde kullanılan şeylerden biri de Fatiha Suresi'ni, Felak ve Nâs Surelerini, İhlas Suresi'ni ve Âyet'el Kursi'yi sürekli okumaktır. Çünkü bunlar sihirin etkisini zayıflatır ve sonunda yavaş yavaş azalıp kaybolur. Bunu, sihir yapılan kimse kendisi okuyabilir. Veya, salih kimselerden biri ona okuyabilir.

Sihrin başka bir sihirle bozulması caiz değildir. Çünkü Allah, ümmetin şifasını onlara yasakladığı şeylerde kılmamıştır. Sihri, otlardan ve benzerinden yapılmış mubah ilaçlarla tedavi etmek caizdir.

Allah'ın kulları! Muhakkak ki Allah ve melekleri peygambere salât ederler. Ey iman edenler! Siz de O'na salât ve çokça selam eyleyin...

## Musibetle İmtihan

**Şeyh Abdulmuhsin el-Kâsım**
**05.01.1422 hicri**

**Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla...**

Muhakkak ki hamd Allah'adır. O'na hamdeder, O'ndan yardım ve bağışlanma dileriz. Nefislerimizin şerrinden ve kötü amellerimizden Allah'a sığınırız. Allah kimi hidayete erdirirse onu saptıracak yoktur. Kimi de saptırırsa ona hidayet verecek yoktur. Şehadet ederim ki, Allah'tan başka ilah yoktur; O tektir ve ortağı yoktur. Ve şehadet ederim ki Muhammed O'nun kulu ve rasulüdür. Allah O'na, ailesine ve ashabına salât ve çokça selam eylesin.

Bundan sonra; Allah'tan tam bir takva ile ve hakkıyla korkun ey Allah'ın kulları! Çünkü takva ile nimetler artar ve belalar uzaklaşır.

Ey müslümanlar!

Allah; yaratıkların kaderlerini ve ömürlerini belirlemiş, yapacaklarını ve sonuçlarını yazmış, kazançlarını ve mallarını paylaştırmıştır. Hangisinin güzel amel işleyeceğini imtihan etmek için hayatı ve ölümü yaratmıştır. Allah'ın kazâsına ve kaderine iman etmek, imanın rükunlarından biridir. Yeryüzünde gerçekleşen her hareket ve sükunet ancak Allah'ın dilemesi ve iradesiyledir. Kainatta olan her şey, Allah'ın takdiri ve yaratmasıyla vardır.

Dünya sıkıntılarla ve kederlerle doludur. Zorluklarla ve korkularla birlikte yaratılmıştır. Sıcak ve soğuk gibi engeller ve sıkıntılarla kişi mutlaka karşılaşır. **(Andolsun ki, sizi biraz korku, biraz açlık, mallardan, canlardan ve ürünlerden yana eksiltmekle imtihan edeceğiz; sabredenleri müjdele.)** Musibetler, samimi olanla yalancının ortaya çıktığı imtihanlardır. **(İnsanlar, "inandık" dedikleri halde imtihan edilmeden terkedileceklerini mi sanıyorlar?)**

Nefis ancak sınamayla arınır. Musibetler gerçek adamları ortaya çıkarır. İbnu'l Cevzi şöyle der: Selametinin ve afiyetinin musibetsiz bir şekilde devam etmesini isteyen, mükellefiyeti anlamamış ve teslimiyeti kavrayamamıştır. Mümin olsun ya da kafir olsun her nefis mutlaka acıyı tadacaktır. Hayat, meşakkatler ve tehlikeler üzerine kurulmuştur. Kimse imtihan edilmekten ve acılardan bütünüyle kurtulmayı ümid etmesin. Kişi ömrünü, nimetlerin değişmesi ve musibetlerin karşılanması ile geçirir. Adem aleyhisselam'a melekler secde eder. Bir süre sonra cennetten çıkarılır.

İmtihan, isteklerin ve dileklerin tersinin gerçekleşmesinden başka bir şey değildir. Herkes mutlaka imtihanın acısını tadar. fakat bazılarının imtihanı az, bazılarının çok olur. Mümin, kendisine azap edilmesi için değil, arınması için imtihan edilir. Mutluluk anında fitnelerle, sıkıntı anında musibetlerle sınanır. **(Belki dönerler diye onları hem iyilikle hem de kötülükle imtihan ettik.)** İstenmeyen şey, sevilen bir şeyi birlikte getirebilir. İstenen şey de sevilmeyen bir şeyi birlikte getirebilir. Sevindirici şeyler tarafından sana zarar gelmeyeceğini sanma! Zarar verici şeyler tarafından da sana sevindirici şeylerin gelmesinden ümidini kesme! **(Bazan**

**hoşlanmadığınız bir şey sizin için hayırlı olur. Sevdiğiniz bir şey de hakkınızda kötü olabilir. Allah bilir, siz bilmezsiniz.)**

Nefsini, başına gelmeden önce musibetlere karşı alıştır ki, gerçekleşince etkisi hafif olsun. Musibet karşısında kaygılanma! Belâların Allah katında belirli bir süresi vardır. Kızgınlıkla konuşma! Belki dilin söylediği bir kelime, insanı helak eder. Sağlam mümin, büyük olaylar karşısında dahi kararlılık gösterir. Kalbi değişmez ve dili şikayetçi olmaz. Sıkıntıların, şikayetçi olmadan geçmesi için, mükafatını hatırlatarak ve olayı basite indirgeyerek nefsine musibeti hafiflet. Akıllı kimseler, felaketler ile birlikte düşmanların alayına da uğramamak için musibetlere karşı tahammül göstermeye devam ederler. Düşman, musibete uğradığını görünce sevinir ve mutlu olur. Sıkıntıları ve acıları gizlemek, seçkin insanların özelliklerindendir.

Belanın ateşine sabret. Çünkü çok çabuk yokolur. İşin sonu, birkaç gün sabretmektir. Helak olanlar, ancak dayanıklılığı kaybettikleri için helak olmuşlardır. Sabredenler ise, sevabın en hayırlısıyla mükafatlandırılırlar. **(Elbette sabırlı davrananlara yapmakta olduklarının en güzeliyle mükafatlarını vereceğiz.)** Ecirleri kat kattır. Onlar, sabretmeleri ile iki kez, hatta hesapsız ecir kazanırlar. Allah onlarla beraberdir. Zafer ve kurtuluş, sabırlarıyla bağlantılıdır.

Ey imtihana tabi tutulan kimse! Rabbin ancak, sana vermek için alıkoymuştur. Bağışlanman için seni imtihan eder. Arınman için seni sınar. Nimetlerle imtihan eder ve musibetlerle nimetlendirir. Vaktini, senin için garanti olan rızkını düşünerek geçirme! Ömrün olduğu müddetçe rızkın gelecektir. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Yeryüzünde yürüyüp de rızkı Allah'a ait olmayan hiçbir canlı yoktur.)** Hikmeti gereği yollarından birini sana kapatsa, sana ondan daha faydalı bir yolu rahmeti gereği açar. İmtihan olunmayla, hayırlı insanların değeri yükselir. İyilerin ecri artar. Sa'd b. Ebi Vakkâs şöyle der: "Ey Allah'ın Rasulü! İnsanlardan hangilerinin imtihanı daha şiddetlidir?" dedim. Şöyle buyurdu: **"Peygamberler, sonra salihler, sonra üstünlük sırasına göre devam eder. Kişi, dini ölçüsünce imtihana tabi tutulur. Dininde sağlamlık varsa musibeti artırılır. Dininde zayıflık varsa musibeti hafifletilir. Mümin, yeryüzünde hiçbir günahı olmadan yürüyene kadar musibete uğramaya devam eder."** Bu hadisi, Buhari rivayet eder.

İmtihan yolu zor bir geçittir. Adem, o yolda yoruldu. Halil (İbrahim), ateşe atıldı. İsmail, kurban edilmek üzere yatırıldı. Yunus, balığın karnına atıldı. Hastalık Eyyub'un belini büktü. Yusuf, düşük bir fiyata satıldı. Yalanla kuyuya atıldı. Zulümle hapse atıldı. Peygamberimiz Muhammed, çeşitli eziyetlerle karşı karşıya kaldı. Sen de, imtihan edilme yolunda yürümektesin.

Dünya hiç kimse için, her türlü problemden arınmış olmadı. Kimse ondan elde etmek istediğini elde edemedi. Nebi sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Allah kimin hayrını dilerse ona musibet verir."** Bu hadisi, Buhari rivayet eder. İlim ehlinden bazıları şöyle der: "Allah'ın cennet için yarattığı kimsenin başına sürekli sıkıntı gelir. Gerçekte musibet, dinde olan musibettir. Bunun dışındaki musibetler, derecelerin artırılmasına ve günahların silinmesine sebep olan bir afiyettir. Allah'a yaklaştırmayan her nimet bir beladır. Musibete uğrayan kimse, sevaptan mahrum olan kimsedir."

Düyadan elde edemediğin şeylere üzülme. İnsanlar dünyada, ona verdikleri önem nisbetince azap edilirler. Dünya ile sevinmek, üzerine üzülmek gereken şeyin ta

kendisidir. Dünyanın; acıları lezzetlerinden, hüzünleri sevinçlerinden doğar. Ebu'd Derdâ şöyle der: "Dünyanın, Allah'ın yanında ne kadar değersiz olduğunun bir delili de, Allah'a ancak dünyada isyan edilmesidir. Allah katındakine de ancak, dünyayı terketmekle ulaşılır."

Eksiklerini tamamlama, hatalarından dönme ve Alemlerin Rabbi'nin kapısında durup yalvarma gibi yapamadığın ve sana daha çok fayda sağlayacak şeylerle uğraş!

Başına gelen belanın çabucak yokolacağını anlarsan sıkıntın kolaylaşır. Felaketin sıkıntısı olmasaydı, rahatlık vakti aranmazdı. İnsanların elinden beklentini kes ki, onların en zengini olasın. Ümitsizliğe kapılma, terkedilirsin. Allah'ın nimetlerinin çokluğunu hatırla! Takdir edilmiş kadere razı olarak üzüntüyü defet. Gece ne kadar uzasa da sabah mutlaka olacaktır. Üzüntünün sonu, kurtuluşun başlangıcıdır. Hayat, bir hal üzere sürüp gitmez. Bilakis, her olaydan sonra başka bir olay vardır. Her zorluk mutlaka kolaylaşacaktır. Ümitsizliğe kapılma! Zorluklar üst üste gelse de hiçbir zaman bir zorluk iki kolaylığa galip gelmeyecektir. Allah'a boyun eğ ki, kurtulasın! Allah'a sımsıkı sarılan bir kimse sabır bardağından içerse, ona mutlaka bir çıkış yolu açılır.

Yakub aleyhisselam bir oğlunu kaybedince ve uzun süre haber alamayınca kurtuluşundan ümidini kesmedi. diğer oğlu da alınınca, el-Vâhid el-Ehad'tan beklentisini kesmedi. Bilakis "Umarım ki Allah, onların hepsini birlikte bana getirir" dedi.

Hamd, sadece Rabbimizedir. Derdimizi de O'na şikayet ederiz. Çıkış yolları ve kapılar yüzüne kapanınca, sıkıntının kalkmasını ve belanın uzaklaştırılmasını ancak Allah'tan dile! gece karanlığı koyulaşıp herşeyi bir elbise gibi örttüğünde, gecenin o karanlığında yüzünü semaya çevir ve yalvarmak için ellerini aç. Kerim olan Allah'tan, sıkıntını gidermesini ve işini kolaylaştırmasını iste. Dua, samimi bir kalp ve kuvvetli bir istek ile olursa istenilen reddedilmez. **((Onlar mı hayırlı) yoksa darda kalana kendine yalvardığı zaman karşılık veren ve (başındaki) sıkıntıyı gideren mi?)**

Herşeye gücü yeten Allah'a tevekkül et! Alçakgönüllülükle ve boyun eğerek O'na sığın ki, sana çıkış kapısı açsın. Fudayl b. Iyad şöyle der: "İnsanlardan beklentini kessen ve onlardan hiçbir şey istemesen, Mevla'n sana her istediğini verir."

İbrahim, Hacer'i ve oğlu İsmail'i, hiçbir yeşillik ve su bulunmayan bir vadiye bıraktı. Sonra İsmail, ehline namazı ve zekatı emreden bir peygamber oldu. İşini Allah'a havale eden, Allah'ın imtihanını kazanır. Zü'nnûn'un (Yunus aleyhisselam'ın) duasını çokça yap: **"(Allah'ım!) Senden başka ilah yoktur. Seni her türlü noksanlıktan tenzih ederim. Muhakkak ki ben nefsine zulmedenlerdenim."** Alimler der ki: Bu dua ile dua eden sıkıntı sahibi bir kimsenin, Allah mutlaka sıkıntısını giderir.

İbnu'l Kayyım şöyle der: Tecrübe edilmiştir ki, yedi kere **"Rabbim! Başıma bu belâ gelip çattı. Sen merhametlilerin en merhametlisisin"** derse, Allah onun sıkıntısını giderir. Korunmanı Allah'a bırak! Ümidini O'na bağla! İşini Rahim olan Allah'a havale et ve O'ndan kurtuluş dile! İnsanlardan beklentini kes! Secde anı gibi, gecenin son vakti gibi duanın kabul edildiği vakitleri gözet. İmtihanının süresini uzun bulup çok dua etmekten sakın rahatsız olma! Çünkü sen, musibet ile imtihan edilmektesin. Sabır ve dua ile ibadet etmektesin.

Allah'ın rahmetinden ümidini kesme! Musibet uzun sürse bile kurtuluşun yakındır. Her kapıyı açan Allah'tan iste! O, Kerim'dir. **(Eğer Allah sana bir zarar dokundurursa onu yine O'ndan başka giderecek yoktur.)** O, dilediğini yapandır. Zekeriya aleyhisselam'ın yaşı çok ilerler. Sonra, kendisine insanların en üstünlerinden ve peygamberlerden biri bağışlanır. Hanımı, "Olacak şey değil! Ben bir kocakarı, bu kocam da bir ihtiyar iken çocuk mu doğuracağım?" dediği halde, İbrahim bir oğlan çocuğu ile müjdelenir.

Rızkın daralırsa, çokça tevbe ve istiğfar et! Çünkü hatalar cezayı gerektirir. Duanın kabul olduğuna dair bir eser göremezsen, durumunu gözden geçir. Belki tevben samimi değildi, onu düzelt. Sonra tekrar duaya yönel! Cömert kimseden daha eli açık ve daha iyi biri yoktur. İhtiyaç sahiplerini araştır. Çünkü sadaka, belayı uzaklaştırır ve defeder. Sıkıntı senden giderilince de çokça hamd-ü sena et!

Bil ki, selamete aldanmak belaların en büyüğüdür. Çünkü ceza geciktirilebilir. Akıllı kimse, akıbetlerin farkına varan ve daima; Allah'ın takdirini, yaratmasını ve idare etmesini anlayan kimsedir. Allah'ın imtihanına ve hükmüne sabret! O'nun emrine teslim ol!

Kovulmuş Şeytan'dan Allah'a sığınırım: **(De ki: "Allah'ın bizim için yazdığından başkası asla bize isabet etmez. O, bizim mevlâmızdır. Onun için müminler yalnız Allah'a güvenip dayanmalıdır.)**

Allah beni ve sizi mübarek eylesin...

İhsanı için Allah'a hamdolsun. Başarılı kılması ve nimetlendirmesi nedeniyle O'na şükürler olsun. Allah'dan başka ilah olmadığına şehadet ederim. O, tektir ve ortağı yoktur. Şehadet ederim ki; efendimiz, nebimiz Muhammed O'nun kulu ve rasulüdür. Allah; O'na, ailesine ve ashabına salât ve çokça selam eylesin.

Bundan sonra; ey müslümanlar! Durumlar bir hal üzere kalmaz. Mutlu kimse, devamlı takvalı davranandır. Zengin olursa, takva onu süsler. Fakir olursa, gönlünü zengin kılar. Musibete uğrarsa, takva onu toparlar. Herhalükarda takvalı davran! Ancak onunla; darlıkta bolluk, hastalıkta afiyet ve fakirlikte zenginlik görürsün.Takdir edileni uzaklaştırmak için bir hile yoktur. Takdir edilmeyeni elde etmek için de bir hile yoktur. Haline razı olmak ve tevekkül etmek, takdir edilene destek olur.

Allah, dilemede ve yönetmede tektir. O'nun kulu idaresi, kulun kendini idaresinden daha hayırlıdır. Kula, onun kendisine merhametli olmasından daha çok merhametlidir. Davud b. Süleyman rahimehullah şöyle der: Üç şey, müminin takvasına delâlet eder: Elde edemediği şey için güzelce tevekkül etmesi, elde ettiği şeye güzelce razı olması ve kaçırdığı şeye güzelce sabretmesi. Allah'ın dilemesine razı olan, takdir edilen başına geldiğinde övgüye ve teşekküre layık olur. Takdir edilenle hoşnut olur. Değilse, takdir edilen başına gelince kötülenmeye layık olur. Takdir edilenle hoşnut olmaz. Bununla beraber, senin için takdir edilenden kaçış yoktur.

Hikmet sahibi insanlardan birine "Zenginlik nedir?" diye sorulur. Şöyle der: "Temenni ettiğin şeyin az olması ve sana yetecek kadarına razı olmandır." Şureyh rahimehullah şöyle der: "Kul, bir musibete uğrarsa kendisi için üç nimet vardır: Musibet dininde olmamıştır, olduğundan daha büyük olmamıştır ve -sabrederse- Allah onu sabırla rızıklandırmıştır.

Sonra, ey Allah'ın kulları; Allah'ın yarattıklarının en hayırlısı Muhammed b. Abdullah'a salât ve selamda bulunun. Şüphesiz Allah size bunu emretmiştir...

# Hicret

**Şeyh Ali b. Abdurrahman el-Huzeyfi**
**12.01.1422 hicri**

**Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla…**

el-Vâhid el-Kahhâr, el-Azîz el-Ğaffâr Allah'a hamdolsun. O, geceyle gündüzü birbirinin ardına döndürür. Şüphesiz bunda, basiret sahipleri için bir ibret vardır. Rabbime hamdeder ve bolca ihsanı için O'na şükrederim. Şehadet ederim ki Allah'tan başka ilah yoktur. O, tektir ve ortağı yoktur. İyi kullarına yardım eder ve facir düşmanlarını alçaltır. Ve şehadet ederim ki nebimiz, efendimiz Muhammed O'nun kulu ve seçilmiş rasulüdür.

Allah'ım! Kulun ve rasulün Muhammed'e, ailesine ve temiz sahabesine salât ve selam eyle, onları mübarek kıl.

Bundan sonra; Allah'tan hakkıyla korkun ey müslümanlar! Çünkü Allah'tan hakkıyla korkmak, sizin için dünya hayatında ve ahiret hayatında kurtuluştur. Allah'ın kulları! Şüphesiz, görevin ve sorumluluğun büyüklüğü, gayenin ve hedefin yüceliği o yolda güç ve kuvvet harcamayı, zaman ve para harcamayı gerektirir. Kişi, yüce görevi ve gayesi yolunda ölümle dahi karşılaşabilir. Arkadaşlarını kaybetmek, düşmanının çok olması, alay ve eğlence konusu olmak, düzenbazların hilesi ve azılı düşmanların kini; kabul edenlerin, yardımcıların ve dostların az olması da buna ilave edilebilir. Bu durum bizzat, insanların efendisi sallallahu aleyhi ve sellem'in peygamberliğinin ilk günlerinde karşılaştığı durumdur. Bu gerçek, Allah Rasulü sallallahu aleyhi ve sellem'in davasıdır. Bu olay, Allah Rasulü sallallahu aleyhi ve sellem'in, Allah'ın kendisine gerçekleştirmesi için gönderdiği risaletidir.

Allah; yarattıklarının en hayırlısını insanlığa, O'nun risaletine en çok ihtiyacı olduğu bir anda gönderdi. Ehli kitap dinlerini değiştirip tahrif ettikten sonra, dinine şiddetle gereksinim duydukları bir zamanda gönderdi. İnsanlık, şirkin ve cahilliğin karanlığında boğulmuştu. Allah, kulu Muhammed'i tüm insanlara peygamber olarak gönderdi. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(De ki: "Ey insanlar! Şüphesiz ben göklerin ve yerin mülkü kendisinin olan, kendisinden başka hiçbir ilah bulunmayan, hem dirilten hem öldüren Allah'ın size, hepinize gönderdiği peygamberiyim.")**

Onları, çeşitli ilahlara ibadet eder buldu. Bazıları ağaçlara ibadet ediyor; bazıları da taşlara, güneşe, aya, meleklere, cinlere, İsa b. Meryem aleyhisselam'a, kabirlere ve velilere ibadet ediyordu. Allah'tan başka onlara dua ediyor, onlardan yardım diliyorlardı. Belaların ve sıkıntıların defedilmesi için onlara sığınıyorlardı. İyilik ve fayda elde etmek için onlara yöneliyor ve onlar için kurban kesip, adak adıyorlardı. Onları; dualarını Allah'a yükselten, Allah'a yaklaştırıcı vasıtalar olarak kabul ediyorlardı.

Onları; aralarındaki anlaşmazlıkların çözümünde kahinlere, sihirbazlara ve büyücülere başvurur buldu. Fuhşu ve haramları yayıyor, komşulara kötü davranıyor ve akrabalık bağlarını koparıyorlardı. Haram veya helal yoldan olduğuna aldırmaksızın mal ediniyorlardı. Faiz ve alışveriş onlar için birdi. Gasp ve miras birbirine yakın şeylerdi. Bu cahili din üzerine maslahatlar ve mefaatler, maddi ve

manevi ölçüler, nefislerin terketmekte zorlanacağı ve getirilerinden vazgeçemeyeceği örfler ve adetler bina edilmişti. Ve Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem; insanları, Allah'tan başka ibadet edilmeye layık ilah olmadığına ve Muhammed'in O'nun elçisi olduğuna şehadete davet etmek üzere geldi. Duada, kurbanda ve adakta, yardım dilemede ve sığınmada, fayda istemede ve kötülüğü defetmede, tavafta, secdede ve sadece Allah'a yapılması gereken benzeri ibadet çeşitlerinde Allah'ı birlemek gibi bu şehadetin içerdiği her anlamı da onunla birlikte getirdi. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Mescidler şüphesiz Allah'ındır. O halde, Allah ile birlikte hiç kimseye dua etmeyin.)** Ve şöyle buyurur: **(De ki: "Gelin, Rabbinizin size neleri haram kıldığını okuyayım: O'na hiçbir şeyi ortak koşmayın...")** Yalnızca Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'e ittibâ (yolunu izlemek, uymak) da bu şehadetin taşıdığı manalardandır. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Rasül size ne verirse onu alın ve neden sakındırırsa ondan da kaçının.)**

Rahmet peygamberi sallallahu aleyhi ve sellem, insanları iffetli ve temiz olmaya, güzel ahlaka ve doğruluğa, akrabalık bağlarını gözetmeye ve komşulara iyi davranmaya, zulmetmekten ve haramlardan el çekmeye davet etmek için geldi. Onları; anlaşmazlıkların çözümünde kahinlere değil Aziz Kitab'a (Kur'an'a) başvurmaya, helal yollardan mal edinmeye ve bunu meşru ve mubah yollarda harcamaya, insanların hepsinin Allah'ın şeriatı önünde eşit olmasına ve takvada birbirinden üstün olmalarına çağırdı. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(De ki: Rabbim ancak açık ve gizli kötülükleri, günahı ve haksız yere sınırı aşmayı, hakkında hiçbir delil indirmediği bir şeyi Allah'a ortak koşmanızı ve Allah hakkında bilmediğiniz şeyleri söylemenizi haram kılmıştır.)** Ve şöyle buyurur: **(Muhakkak ki Allah; adaleti, iyiliği, akrabaya yardım etmeyi emreder. Çirkin işleri, fenalık ve azgınlığı da yasaklar. Düşünüp tutasınız diye size öğüt verir.)**

İbni Cerir, İbni Abbas radıyallahu anhuma'nın şöyle dediğini rivayet eder: Ebu Talip hastalanınca, aralarında Ebu Cehil'in de bulunduğu Kureyş'in ileri gelenleri yanına girdiler. "Kardeşinin oğlu ilahlarımıza sövüyor ve şöyle şöyle yapıyor, şöyle şöyle söylüyor. Ona birisini gönder ve bundan alıkoy ki onu ve ilahını bırakalım" dediler. Ebu Talip, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'e şöyle dedi: "Ey kardeşimin oğlu! Kavmine ne oluyor da senden şikayet ediyor, onların ilahlarına sövdüğünü öne sürüyorlar?" Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: "Ey amca! Ben onlardan bir tek kelime söylemelerini istiyorum. O kelimeyi söyledikleri takdirde araplar onlara boyun eğer ve bu kelime ile acemler kendilerine cizye verir" dedi. Ebu Cehil, "On kere söyleriz" dedi. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem "{La ilahe illallah / Allah'tan başka ilah yoktur} deyin" buyurdu. Bunun üzerine bağrışarak ve elbiselerini silkerek kalktılar. "İlahları bir tek ilah mı kıldı. Doğrusu bu şaşılacak bir şey" diyorlardı.

Onlar, bu sözün anlamını; onun insanı ibadetinde, sosyal ilişkilerinde, ahlakında ve tüm hayatında İslam'ın gerektirdiği yeni bir biçimle şekillendirdiğini biliyorlardı. Allah Teâlâ'nın şu kavli buna işaret etmektedir: **(De ki: Şüphesiz benim namazım, kurbanım, hayatım ve ölümüm hepsi alemlerin Rabbi Allah içindir. O'nun ortağı yoktur. Bana sadece bu emrolundu ve ben müslümanların ilkiyim.)**

Bu anlam, müşriklerin söylemekten kaçındığı "La ilahe illallah"ın anlamıdır. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem, insanların hepsini bu yüce manaya davet etti. Tüm insanlık tarihinin en büyük görevi olan bu yüce görevi yerine getirdi. İnsanı en

yüce makamlara yükselten ve ahirette bitmeyen nimetler içerisinde ebedi mutluluğa kavuşturan dosdoğru bir dine çağırdı. Bir avuç mustazaf mümin O'nun çağrısına katıldı. Müşrikler onlara; ateşle yakma ve kızgın kuma çıplak olarak yatırma gibi çeşitli işkenceler yaptılar. Üç grup insan Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in davetine karşı çıktı: Gerçeği bildikleri halde kibirlerinden dolayı inkar edenler, kıskançlıktan yanıp tutuşanlar ve sapık cahiller... Bu üç grup; Allah yolundan alıkoymak için denemedik yol ve vasıta bırakmayan şeytani bir birlik ve inatçı bir cephe oluşturdu. **(Onlar ağızlarıyla Allah'ın nurunu söndürmek istiyorlar. Halbuki kafirler istemese de Allah nurunu tamamlayacaktır.)**

Mekke'de çile daha da arttı. İslam dinini boğmaya yönelik çabalar şiddetlendi. Müşrikler, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'i öldürmek üzere plan yapmak için Mekke'de gizlice toplandı. Bunun üzerine Cibril aleyhisselam Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'e şöyle buyurdu: "Allah sana Medine'ye hicret etmen için izin verdi. Seni öldürmemeleri için bu gece yatağında uyuma." Müşrikler, bir vuruşta öldürmek için O'nu kapısının önünde beklediler. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem, Yasin suresinin ilk ayetlerini okuyarak yanlarına çıktı ve başlarının üzerine toprak saçtı. Allah, onların gözlerini O'nu görmekten alıkoydu ve O'nu göremediler. Uyuklamaya başladılar. O ve arkadaşı, aramalar hız kesinceye kadar Sevr mağarasında üç gün gizlendi. Kureyşliler onları her yerde aradı ve mağaranın önüne kadar izleri takip ettiler. Ebu Bekr radıyallahu anh "Ey Allah'ın Rasulü! Onlardan biri ayak ucuna baksa bizi görecek" deyince Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem "Üçüncüleri Allah olan iki kişiye ne olacağını zannediyorsun?" buyurur. Üç günden sonra rehberleri ile buluştular ve Medine'ye yöneldiler.

Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in hicreti İslam ve müslümanlar için bir zaferdi. Bu şekilde Allah, Mekke'de İslam'ı yoketmeyi planlayan ve Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'i öldürebileceklerini zanneden müşriklerin hilelerini ve oyunlarını bozdu. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Eğer siz O'na (Rasulullah'a) yardım etmezseniz, Allah O'na yardım etmiştir. Hani kafirler O'nu çıkardıklarında O, (Ebu Bekr ile beraber) ikinin ikincisiydi. O zaman onlar mağaradaydılar. O vakit arkadaşına; "Tasalanma, hiç şüphe yok ki Allah bizimle beraberdir" diyordu. Allah O'na (kalbine huzur veren) sekinetini indirmiş, O'nu göremediğiniz ordularla desteklemiş, kafirlerin sözünü alçaltmıştı. Allah'ın kelimesi ise, o en yüce olanıdır. Allah Azîz'dir, Hakîm'dir.)**

Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem, hicretten önce ve sonra bir çok kez öldürülme girişimine uğradı. Tarihçilerin anlattığına göre Ebu Cehil şöyle der: "Lât ve Uzzâ'ya yemin olsun ki, Muhammed'i Kâbe'nin yanında secde eder görürsem bir taş alacağım ve onunla başını ezeceğim. İster bana uyun, isterseniz mani olun." "Allah'a yemin olsun ki, sana uymayacağız ey Eba'l Hakem!" derler. Ertesi gün Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem gelir ve Kâbe'nin yanında namaz kılar. Ebu Cehil büyük bir taş alır ve yaklaşır. Kureyşliler, yerlerinde oturmaktadır. Sonra birden rengi değişmiş bir şekilde titreyerek geri çekilir. "Neyin var?" denir. Şöyle der: "Benimle O'nun arasına bir erkek deve girdi ki, onun başı ve boynu gibisini görmedim. Beni yemek istedi. Nebi sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: **"O, Cibril'dir. Nefsim elinde olan (Allah'a) yemin olsun ki, eğer ilerleseydi insanların bakışları arasında melekler onu parça parça parçalayacaktı."**

Tebuk Savaşı'nda münafıklardan birinin öldürme girişimine maruz kaldı. Âmir b. Tufeyl'in, tavaf yaparken Fadale'nin, savaşların birinde ağaç altında otururken bir

müşriğin öldürme teşebbüsü ile karşılaştı. Mescidinde Safvân b. Umeyye'nin elçisinin suikast girişimine uğradı. Bütün hepsinde, tevhidinin kemali ve Allah'a olan tam güveni sayesinde Allah O'nu kurtardı. Allah Teâla şöyle buyurur: **(Kim Allah'a tevekkül ederse O, kendisine yeter.)**

Medine yolunda hicret ederken zafer rüzgarları tâ arap yarımadasının dışına kadar esti. Süraka b. Mâlik, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'e yetişmişti. Kureyş'in koyduğu yüz develik mükafatı kazanmak için O'nu öldürmek istiyordu. O anda atının ön ayakları yere gömüldü. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem ona dönerek, **"Kisra'nın bileziklerini giymeye ne dersin ey Süraka?"** buyurdu. Süraka, müslüman oldu ve Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'i arayanları geri çevirdi. Ömer radıyallahu anh, Fars'ın fethinden sonra peygamber sözünü yerine getirerek ona Kisra'nın bileziklerini giydirdi.

Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem ve arkadaşı Ebu Bekr radıyallahu anh, izzetli ve kendilerine hürmet edilir bir şekilde, yardım edilmiş ve desteklenmiş, bereketli ve kısmetli bir halde Medine'ye vardılar. Herkes kendi evinde konaklamasını istiyordu. Devesi, bu mescidinin bulunduğu alanda çöktü. Çünkü o, yer seçiminde Allah Teâlâ tarafından yönlendirilmişti. O yeri satın aldı ve Kıyamet gününe kadar tüm dünyaya nur yayacak bir mescid bina etti. Ve eşlerinin hücrelerini bina etti. Her türlü yardım ve destekle, salih amellerle dolu yeni mübarek bir dönem başlamıştı. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem zamanında bulunduğu mekanda İslam'ın gereğini yaşayamayan her müslümanın Medine'ye hicret etmesi vacip olmuştu. Hicret, insanların üstünlüklerine etki eden salih bir ameldi. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"İslam (müslüman olmak), kendinden önceki (günahları) siler. Hicret de kendinden önceki (günahları) siler."**

Mekke'nin fethedilmesinden sonra, Mekke'den hicret emrinin hükmü kaldırıldı. Fakat, bulunduğu ülkede dininin gereklerini yerine getiremeyen her müslümanın, Allah'a serbestçe ibadet edebileceği bir ülkeye hicret etmesi hükmü kaldı. Hadis-i Şerif'te **"Tevbe kesilene kadar hicret kesilmez. Güneş batıdan doğana kadar da tevbe kesilmez"** buyurulmaktadır.

Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem zamanında Medine'ye hicret edilmesi olayı, mucizelerden biriydi. Çünkü Medine; geliri az, ziraatı az, az yağmur yağan, ticareti az, üretimi olmayan ve sakinlerinin sıkıntılı olduğu bir yerdi. İnsanın değerlendirmesine göre oraya hicret etmek iktisadi ve toplumsal problemlere yolaçar. Fakat Medine'ye hicretle İslam ve müslümanlar için her hayır gerçekleşmiştir. İslam'a ve müslümanlara karşı hazırlanan her oyun ve tuzak boşa çıkmıştır. Büyük-küçük, erkek-kadın herkes, İnsanların Efendisi sallallahu aleyhi ve sellem'i gördü ve O'ndan, dinlerini öğrendiler. O'na tabi oldular ve ahlakıyla ahlaklandılar. Derslerine katıldılar, hadisini ezberlediler ve sünnetini anladılar. Hareketli ve hareketsiz her davranışını en ince ayrıntısıyla naklettiler. Savaşlarında O'nun yanında oldular. Evinin içindeki hayatına; ibadetine ve ailesine davranışına vakıf oldular. Onları bütün buna iten, Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'e olan sevgilerinin mükemmelliğiydi. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in hicretinin İslam'a ve müslümanlara ne büyük etkisi var. Hicrette, Allah'ın mümin kullarına ne kadar çok nimeti var.

Hicretin ilk yıllarında sıkıntılar kök salmış bir haldeydi. İnsanlar, darlık ve zorluk içerisindeydi. Ebu Hureyre radıyallahu anh şöyle der: "Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in minberi ile Aişe radıyallahu anha'nın evi arasında düşerdim de bir bedevi gelir ayağını boynumun üzerine koyardı. Beni deli zannederdi. Oysa benimki sadece

açlıktandı." Buhari, Ebu Hureyre'den şöyle dediğini rivayet eder: "Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'e bir kadeh süt hediye edilmişti. Yüzümdeki açlık belirtisini gördü ve **"Bana Suffe ehlini çağır"** buyurdu. Açlığımdan dolayı onu Rasulullah ile birlikte içmek istiyordum. Onlara, doyuncaya kadar birer birer sütten içirdim. Sonunda ben ve Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem kaldık. **"İç ey Ebâ Hureyre!"** buyurdu ve doyuncaya kadar içtim. Sonra **"İç"** dedi ve yine içtim. Yine **"İç"** dedi. Bunun üzerine "Seni hak ile gönderen (Allah'a) yemin olsun ki, onu içecek yer bulamıyorum" dedim. Sonra -sallallahu aleyhi ve sellem- sütün kalanını içti."

Nebi sallallahu aleyhi ve sellem açlıktan karnına taş bağlardı. Fakat, hicretin ilk yıllarındaki bütün bu sıkıntıları sabırları ve imanları ile aştılar. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem; merhametli bir babadan ve şefkatli bir anneden daha çok onlara şefkat besler, sevgisi ve merhametiyle onları kucaklardı. Allah, ülkelerin fethini nasip etti ve her yerden Medine'ye hayırlar gelmeye başladı. Fakat Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle diyordu: **"Siz bugün; sizden birinize bir kap getirilip bir kabın götürüldüğü, bir elbiseyle gelip bir başka elbiseyle gittiği günden daha iyisiniz."**

Ey müslüman! Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem zamanında olup Allah'a ve Rasulü'ne hicret etmen mümkün olmamışsa da Allah sana büyük sevabı olan başka bir hicret imkanı vermiştir. Günahtan ibadete hicret et. Aşırılıktan doğru yola hicret et. İsyankarlıktan ve günahkarlıktan teslimiyete ve boyun eğmeye hicret et. Tembelliği ve boş emelleri bırakıp ciddiyete ve Allah'ın razı olduğu işlerde çalışkanlığa hicret et. Kalbin ile dünyaya dayanmaktan ve ona güvenmekten ahirete ve ahireti istemeye hicret et. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: "Müslüman, müslümanların dilinden ve elinden kurtulduğu kimsedir. Muhacir de, Allah'ın haram kıldığı şeyleri terkedendir." Sahih-i Müslim'de, Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğu rivayet edilir: **"Karışıklıkta ibadet etmek, bana hicret etmek gibidir."** Yani fitneler başgösterdiği zaman... Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Şüphesiz iman edenler, hicret edip de Allah yolunda cihad edenler; işte onlar Allah'ın rahmetini umarlar. Allah Ğafur'dur, Rahim'dir.)**

Allah beni ve sizi yüce Kur'an ile mübarek kılsın...

el-Alîm el-Kadîr, el-Latîf el-Habîr Allah'a hamdolsun. O'na -subhanehu- çokça ihsanı için hamdederim. Şehadet ederim ki Allah'tan başka ilah yoktur. O, tektir ve ortağı yoktur. Ve şehadet ederim ki; nebimiz, efendimiz Muhammed O'nun kulu ve rasulüdür. Aydınlatan bir nur kaynağıdır. Allah'ım! Kulun ve rasulün Muhammed'e, ailesine ve fazilet sahibi ashabına salât ve selam eyle; onları mübarek kıl.

Bundan sonra; ey müslümanlar, Allah'tan nasıl korkmak gerekirse öyle korkun ve ancak müslümanlar olarak ölün! Allah'ın kulları! Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(İbret ve öğüt almak veya şükretmek isteyenler için gece ve bgündüzü birbiri ardına getiren O'dur.)** Gece ve gündüzün birbiri ardınca gelmesinde büyük bir işaret vardır. Gece salih bir ameli kaçıran gündüz onu yapma imkanı bulur. Gündüz salih bir ameli yapamayan gece onu yapabilir. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in hicreti müslümanlara ibretler ve nasihatler, dersler ve talimatlar vermektedir. Allah Teâlâ hicretin, insanların alıştığı yollardan olmasını dilemiştir. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem; yolculuk için hazırlanır, deveye biner ve rehber kiralar. Oysa Allah dileseydi, O'nu burak üzerinde taşırdı. Fakat ümmetinin O'nu

örnek alması ve müslümanın, Allah'ın kendisine sağladığı imkanlarla dinine yardım etmesi için bunu yapmadı.

Sana düşen en büyük görev ey müslüman; kendi nefsinde ve evinde Allah'ın dinine yardım etmendir. Onunla amel etmen ve içerisinde bulunduğun toplumu ona çağırman ve bu yolda sabretmen gerekir. Şüphesiz dünya müslümanlarının durumu Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in hicretinden çıkarılacak derslerden faydalanmayı gerektirmektedir. Bu asırda da müslümanların durumu ancak selefin durumunu düzelten samimi iman, ihlaslı tevhid, güzel ahlak, Allah'a karşı samimi olmak, O'na tevekkül etmek, sıkıntılara sabretmek ve sahih sünnete uygun bir şekilde ihsan ile amel etmek gibi şeylerle düzelecektir. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Her nerede olursan ol, Allah'tan hakkıyla kork! Kötülükten sonra iyilik yap ki onu mahvetsin. İnsanlara güzel ahlak ile muamele et."**

Allah'ın kulları! Muhakkak ki Allah ve melekleri peygambere salât ederler. Ey iman edenler! Siz de O'na salât ve çokça selam eyleyin...

## Ölüme Hazırlık

**19.01.1422 hicri**

**(Allah, dilediği kimseye işittirir. Sen, kabirde olanlara işittiremezsin)** buyuran Allah'a hamdolsun. O'na -subhanehu- hamdeder ve O'na şükrederim. **(O, gözlerin hain bakışını ve kalplerin gizlediklerini bilir.)** Şehadet ederim ki, Allah'tan başka ilah yoktur. O, tektir ve ortağı yoktur. **(O, hanginizin daha güzel amelde bulunacağını denemek üzere ölümü ve hayatı yaratandır. O; Azîz'dir, Ğafûr'dur.)** Ve şehadet ederim ki efendimiz, nebimiz Muhammed, O'nun kulu ve rasulüdür. Allah O'nu hidayet ve nur ile göndermiştir. Allah; O'na, ailesine ve ashabına Kıyamet gününe kadar faydalanacağımız bir salât ile salât ve selam eylesin.

Bundan sonra; sizlere ve kendi nefsime takva ile Allah'tan hakkıyla korkmayı tavsiye ederim. Çünkü takva, dünya ve ahiretteki en iyi azıktır; kurtuluş ancak onunladır. **(Allah'a salim bir kalp ile gelenler hariç, o günde malın da evladın da hiç faydası olmaz.)**

Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Her canlı ölümü tadacaktır. Kıyamet günü ecirleriniz size eksiksiz verilir. Kim ateşten uzaklaştırılır da cennete sokulursa muhakkak ki o, kurtulmuştur. Dünya hayatı ise aldatma metâından başka bir şey değildir.)**

İşte bu, ölüm ve ölüm sonrası gerçeğidir. Fakir ya da zengin, sağlıklı ya da hasta, büyük ya da küçük, yöneten ya da yönetilen olsun her birimizin tadacağı ölüm... Uzak bir yere, yüksek bir kaleye veya derin bir vadiye kaçsa bile ölümden hiç kimse kurtulamayacak!. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Nerede olursanız olun ölüm sizi bulacaktır. Yüksek kaleler içinde olsanız bile..)**

Ölüm, etkisi açık ve net olmasına rağmen yine de akılları hayrete düşüren ve zeki insanları dahi şaşırtan sırlardan biridir. Çünkü ölüm ruh ile ilgilidir. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Sana ruh hakkında soruyorlar. De ki: "Ruh, Rabbimin emrindendir; size bilgiden ancak pek az bir şey verilmiştir.")**

Sıhhat ve afiyet dolu bir gencin, şampiyonları bile kısa sürede yere seren bir yiğidin cansız bir ceset haline geldiğini, hareketsiz bir cisme dönüştüğünü görürsün. O gençlik gitmiş, o kuvvet yokolmuş, duyuları kesintiye uğramış; işitme, görme ve koklama duyusu çalışmaz olmuş, dili tutulmuştur. O; bilgili bir alim, belağat sahibi bir edip, işinin ehli bir doktor veya yetenekli bir mucit olabilir. Fakat ömürler bitip eceller gelince bunun, ruhların alınmasını engellemesi mümkün değildir!. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Ecelleri geldiği zaman bir an ne geri kalabilirler ne de öne geçebilirler.)**

Avn b. Abdullah b. Utbe b. Mes'ud rahimehullah minbere çıkar ve şöyle derdi: "Bir günü karşılayıp onu tamamlayamayan, yarını bekleyip ona erişemeyen nice kimse var. Ecele ve ecelin gelişine baksaydınız uzun emellerden ve onların sizi aldatmasından hoşlanmazdınız."

İnsan sıhhatinden faydalanır, sağlığıyla nimetlenirken; gezip oynar, gururla dolaşır ve kibirlenirken, emreder ve yasaklarken bir de ne görsün; ölüm hastalığı avının üzerine saldıran bir aslan gibi üzerine hücum etmiş... Vücudu zayıf düşmüş, sesi kısılmış,

eklemleri kuvvetini kaybetmiş ve gücü eriyip yokolmuş... Dünyadan göçmüş ve amel defteri dürülmüş...

Ölüm ne kadar da yakın!.. Her gün o bize biraz daha yaklaşır, biz de ona biraz daha yaklaşırız. Ölümle aramızda, yazılan yazgının eceline ulaşmasından başka bir şey yoktur. Bir de bakmışız ki, ölümle karşı karşıyayız. Ömürler gerçekte; önce açan sonra da solan çiçeklerden, önce aydınlatan sonra da sönen bir lambadan ya da önce ışık veren sonra da kül olan bir alevden başka bir şey değildir.

Tamahkarlar ve dünyaya meyledenler kabirlerin dağınık kumları üzerinde ve yıkılmış taşları arasında düşünmelidir ki, şehvetlerin ve haram lezzetlerin yolu yeşillik ve çiçeklerle süslenmiş olsa bile sonuçta kişiyi kabre konulanların vardığı sona götürecektir. Gözlerini o şahıslara açmadan önce ölüm habercisi kendisine müjde ile gelene ne mutlu!..

Kur'an'ın ve ölümün alıkoyamadığı bir kimseyi, gözünün önünde dağların birbirine girmesi bile engelleyemez.

Mezarlıklarda gördüklerimiz en büyük ibret kaynağıdır. Bugün cenaze taşıyan yarın kendisi taşınacaktır. Mezarlıktan evine dönen kimse yarın kendisi oraya bırakılıp dönülecektir. Tekbaşına, yalnız ve ameliyle başbaşa bırakılacaktır. Ameli iyi ise iyi olacak, kötü ise kötü olacaktır.

Günümüzde cenaze defnetmek için gelen bazı kimselerin gülüp eğlendiklerini görürüz. Ya da gösteriş ve riya amacıyla cenazede hazır bulunmuş, ahiret gününü, berzahın ve Kıyamet'in korkusunu unutmuştur. Bu kalpleri katılaştıran gaflet nedeniyledir. Allah'tan, bu gafletten kurtulmayı dileriz.

Ölüm kendisini yıkacak; toprak yatağı, kabir evi, toprağın içi yurdu, Kıyamet buluşma yeri, cennet veya cehennem son durağı olacak bir kimsenin ölümü hatırlaması, ona hazırlıklı olması ve ölümü düşünmesi gerekir. Kendisini ölülerin yerine koyması ve kabir ehlinden biri olarak görmesi uygun olur. Çünkü her gelecek yakındır. Ölüm meleği geldiği zaman ne malın, ne de yakınların onu senden uzaklaştıramaz!

İstedikleri her şeyi elde eden ve isteğine hiç karşı çıkan olmayanlar nerede?.. Topladılar ve topladıklarını yiyemediler. Evler yaptılar ama oturamadılar. Yine de bizler, ölümü unutur ve hayat denizinde yüzmeye devam ederiz. Sanki bu dünyada ebedi kalıcıyız. Üveys el-Karani şöyle der: "Uyuduğunuzda ölümü yastık edinin. Uyandığınızda da onu gözünüzün önünden ayırmayın."

Ölümü hatırlayanın yanında dünya ve musibetleri küçük kalır. Çünkü onun gayesi yüce ve gayreti kuvvetli olur. Riyadan ve gösterişten uzak olur. Cennetteki kalıcı nimetleri gözler.

Ölümü hatırlamak, insanın yaşantısını çekilmez hale getirmesi, evine kapanıp hayatın gereklerini terketmesi, çalışmayı ve üretimi bırakması için değildir. Bilakis ölümü hatırlamak, günahlardan alıkoyan ve katı kalpleri yumşatan bir çalışmaya davet içindir.

İbadet ve taâtla; oruç, gece namazı, iyiliği emretmek ve kötülükten sakındırmak, muhtaçlara yardım etmek gibi ibadetleri çokça yaparak ölüme ve sonrasına iyi bir şekilde hazırlanmak için ölümü hatırlarız.

Abdurrahman b. Mehdi şöyle der: Hammâd b. Seleme'ye yarın öleceksin dense ibadetine bir şey ekleyemezdi. Çünkü bütün vakti ibadetler ve zikirlerle doluydu."

Ölüme hazırlık; kötülüklerden uzaklaşıp günahları terketmekle, zorla alınanları ve hakları sahiplerine geri vermekle olur.

Ölüme hazırlık; kalplerden kini, nefreti ve düşmanlığı silmekle olur.

Ölüme hazırlık; anne-babaya iyilik ve akrabalık bağlarını gözetmekle olur.

İbnu'l Mübarek, salih el-Merî'nin şöyle dediğini zikreder: "Ölümü hatırlamak bana bir saat arkadaşlık etse kalbimi benden uzaklaştırır."

Denilir ki: "Ölümü çokça hatırlayana üç şey ikram edilir: Günahından hemen tevbe etmek, kalbi kanaatkar olmak ve ibadette gayretli olmak. Ölümü unutana da üç şey verilir: Tevbeyi sürekli ertelemek, kendisine yetene razı olmamak ve ibadette tembel olmak."

Hevâ bulutları üzerine çöken ve gaflet vadilerinde dolaşan kimse ölüme ne zaman hazırlanacak?..

Helal ve haramda Allah'ın emrine aldırmayan kimse ölüme ne zaman hazırlanacak?..

Kur'an'dan uzaklaşan ve cemaatle sabah namazı nedir bilmeyen kimse ne zaman ölüme hazırlanacak? Haksız yere insanların mallarını yiyen, faiz yiyen ve zina eden kimse ne zaman ölüme hazırlanacak?..

Dilini gıybet ve kovuculukla kirleten, kalbi kin ve hasetle dolu olan; vaktini müslümanların ayıplarını araştırma, ırzları hakkında konuşma ve söylentileri yayma ile boşa geçiren bir kimse nasıl ölüme hazır olabilir?..

Peygamberlere ölüm geldiğinde, dünyada kalmak ve o yüce makama intikal etmek arasında tercihte serbest bırakılırlar. Şüphesiz ki her peygamber kalıcı nimetleri seçer. Bu, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in başına da gelmiştir. Tercih etmesi istenir ve seçer. Sahih-i Buhari ve Sahih-i Müslim'de, Aişe radıyallahu anha'nın şöyle dediği rivayet edilir: "Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem sağlıklı iken şöyle buyurdu: **"Hiç bir peygamber cennetteki makamını görüp sonra tercih yapması istenmeden vefat ettirilmez."** Kendisine ölüm hastalığı geldiğinde başı benim dizimin üzerinde olduğu halde bir saat baygın yattı. Sonra ayılınca gözünü evin tavanına dikti ve "Allah'ım! Rafîk-i A'lâ(yı isterim)."buyurdu. Ben, "Öyleyse, bizi tercih etmiyor" dedim ve bildim ki bu, sağlıklı iken bize söylediği şeydir. Aişe radıyallahu anha şöyle der: O'nun söylediği son sözdü buydu: **"Allah'ım! Rafîk-i A'lâ!"**

Ölüm ve şiddeti, kabir ve karanlığı, Kıyamet ve korku veren halleri karşısında insanlar iki grupta toplanır: Biri; musibetler karşısında sebat gösteren, korkulardan emin olan ve cennetle müjdelenen bir grup... Diğeri ise, aşağılanmanın ve rezilliğin en uç noktasına uğrayan bir grup...

Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Muhakkak, "Rabbimiz Allah'dır" deyip sonra dosdoğru olanların üzerine melekler, "Korkmayın, üzülmeyin ve size va'dolunan cennetle sevinin" diyerek inerler.)..** Melekler müminlerin ve

doğru yolda olanların ölümleri esnasında, kabirlerindeyken, yeniden dirilişlerinde ve haşredilişlerinde onların üzerine iner. Bu, onların nefislerini sakinleştirir. Ahiretin korkularından ve endişelerinden onları emin kılar. Onlara şöyle derler: "Varacağınız yerden korkmayın. Dünyada bıraktığınız çocuk, aile ve mala da üzülmeyin."

**(Dünya hayatında da ahirette de sizin dostlarınız biziz.)..** Biz sizin ahiretteki dostlarınızız. Kabirdeki yalnızlığınızı gideririz. Sûra üfürüldüğünde sizi rahatlatır, yeniden diriliş gününde size güven veririz.

Kafirler ise; ölüm gelince, ölümün acıları ve şiddetiyle karşılaşınca aşağılanmanın ve zilletin en büyüğüne uğrarlar: **(Sen zalimleri ölümün sıkıntıları içinde, meleklerin ellerini uzatarak "Ruhlarınızı çıkarın, Allah'a karşı haksız yere söylediklerinizden, O'nun ayetlerine karşı kibirlendiğinizden dolayı bugün zillet azabıyla cezalandırılacaksınız" derken bir görsen!)**

Pişmanlıkları artar ve dünyaya dönmeyi temenni ederler. Allah Teâlâ kafirler hakkında şöyle buyurur: **(Onların her birine ölüm geldiğinde, "Rabbim! Beni geri döndürün" der. "Belki geride bıraktıklarımla salih amel işlerim.")..** Bu ayeti tefsir eden tâbiinden Katâde şöyle der: "Allah'a yemin olsun ki; ne ailesine ve malına, ne de dünyalık edinmek ve şehvetlerini gidermek için dönmeyi ister. Fakat, dünyaya dönüp Allah'a ibadet etmeyi temenni eder. Kafirin, cehennemde azabı görünce temenni edeceğini yapan kişiye Allah rahmet eylesin!"

Allah beni ve sizleri Kur'an-ı Azim ile mübarek kılsın...

İhsanı için Allah'a hamdolsun. Başarılı kılması ve nimetlendirmesi nedeniyle O'na şükürler olsun. Allah'dan başka ilah olmadığına şehadet ederim. O, tektir ve ortağı yoktur, şânı yücedir. Şehadet ederim ki; efendimiz, nebimiz Muhammed O'nun kulu ve rasulüdür. Allah'ın rızasına davet edendir. Allah; O'na, ailesine,ashabına ve din kardeşlerine salât eylesin.

Bundan sonra; Allah'tan hakkıyla korkun, gizli ve saklı hallerinizde Allah'ı gözetin.

Allah'ın kulları!

Ölüm sekerâtındaki kimse; dünyadaki son sözünün "Lâ ilahe illallah" olması için, dünyaya en yüce söz olan "Lâ ilahe illallah" ile veda etmesi için Allah'ın desteğine ve başarılı kılmasına ne kadar da muhtaçtır. Muaz b. Cebel radıyallahu anh'tan şu rivayet edilir: Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Son sözü "Lâ ilahe illallah" olan cennete girer."** Bu hadisi, Ebu Davud rivayet eder. İmam Ahmed'in Müsnedi'nde ise, **"cennet ona vacip olur"** şeklindedir.

İbnu'l Kayyım rahimehullah şöyle der: ""Lâ ilahe illallah"ı hatırlatmak, sekerât halindeki kimse o anda alışmadığı durumlara ve korkulara şahit olduğu içindir. Gaflet içerisinde olmasından korkulur ve şeytan kişiye yakındır. Ölüm anında Kelime-i Tevhid'i söylemenin, günahların affedilmesine ve silinmesine büyük etkisi vardır. Çünkü bu; onu yakînen tanıyan, içeriğini bilen, şehvetleri ölmüş, nefsi kendisinden yüz çevirdikten sonra yeniden ona yönelmiş, başkaldırısından sonra ona boyun eğmiş ve dünya hırsı kendisini terketmiş bir kulun şehadetidir. Bu şehadet amellerinin sonudur. Onu günahlardan temizler ve o halde Rabbinin huzuruna sokar. Çünkü o, Rabbine samimi bir şehadet ile kavuşmuş; içi ve dışı, gizlisi ve aşikârı bir olmuştur."

Bu hadis, hatırlatmada bulunmak ve yalnızlığını gidermek amacıyla ölüm sekerâtındaki kimsenin yanında bulunmanın mendup olduğunu da ifade eder. Rabbinden ümidini kesmemesi için ölümü anında kişiye iyi amellerini hatırlatmayı müstehap görürlerdi. Cabir radıyallahu anh'tan şu rivayet edilir: Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Sizden biriniz ancak Rabbi hakkında güzel zan besleyerek (rahmet ve mağfiret gibi iyi şeyler umarak) ölsün."** Bu hadisi, Müslim rivayet eder.

Sünnet-i Mutahhara, ölen kimsenin iyi yönlerinden bahsetmeye, kötü yönleri hakkında konuşmamaya teşvik eder. Sahih-i Buhari'de, Aişe radıyallahu anha'dan şu rivayet edilir: "Ölülere sövmeyiniz. Çünkü onlar mutlaka önceden gönderdiklerine ulaşmışlardır."

Sahih-i Buhari'de, Ebu'l Esved'den şu rivayet edilir: "Medine'ye gelmiştim. O sırada Medine'de bir hastalık yayılmıştı. Ömer ibnu'l Hattâb radıyallahu anh'ın yanında otururken oradan bir cenaze geçti. Orada bulunanlar ölen kimseyi hayırla andılar. Ömer radıyallahu anh, "Vacip oldu" dedi. Sonra başka bir cenaze geçti. Onu da hayırla andılar. Ömer radıyallahu anh, "Vacip oldu" dedi. Daha sonra üçüncü bir cenaze geçti. Orada bulunanlar ölen kimseyi kötü bir şekilde andılar. Ömer radıyallahu anh yine "Vacip oldu" dedi. Ebu'l Esved der ki: "Ey müminlerin emiri! Ne vacip oldu?" dedim. Ben, Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'in buyurduğu gibi söyledim: **"Hangi müslüman hakkında dört kimse hayır ile şahitlik ederse Allah onu cennete koyar."** Dedik ki: "Üç kişi de mi?" **"Üç kişi de"** buyurdu. Dedik ki: "İki kişi de mi?" **"İki kişi de"** buyurdu. sonra O'na bir kişinin şahitliğini sormadık."

Bu konuda, fazilet ve doğruluk sahibi insanların şahitliğine itibar edilir. Düşmanın şahitliği kabul edilmez.

Yıkadığı kimsede kötü bir şey ve bir kusur görmesi halinde ölüyü yıkayanın bunu gizlemesi müstehaptır. Müslümanın; müslüman kardeşi üzerindeki bir hakkı da onu defnetmesi, cenaze namazını kılması ve onun için dua etmesidir. Sahih-i Buhari'de Ebu Hureyre radıyallahu anh'tan, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğu rivayet edilir: **"Kim inanarak ve ecrini Allah'tan bekleyerek, bir müslümanın cenazesine namazı kılınana ve defnedilmesi tamamlanana kadar katılırsa şüphesiz o kimse iki kıyrât ecirle geri döner. Her bir kıyrât Uhud dağı gibi (büyüktür). Kim de cenaze namazını kılar ve defnedilmeden dönerse, bir kıyrât ile döner."**

Müminin nefsi, ödeninceye kadar borcuna bağlıdır. Allah'a olan borcu da ödenmelidir. Çünkü O -subhanehu-, vefâ duyulmaya daha çok layıktır.

İbni Me'sud radıyallahu anh şöyle der: "Mümin için, Allah'a kavuşmaktan başka rahat yoktur."

## Şahitlik

**Şeyh Hüseyn Âlu'ş Şeyh**
**26.01.1422 hicri**

İslam kardeşleri!

İslam'ın en belirgin hedeflerinden biri de adaletin gerçekleşmesi ve yerleşmesi, her türlü çeşidiyle ve şekliyle zulmün önlenmesidir. Eşitlik ve adalet, Risalet-i Muhammediyye'nin; hatta bütün peygemberlerin risaletinin amacıdır. **(Andolsun ki biz, peygemberlerimizi apaçık delillerle gönderdik. Onlarla birlikte insanlar adaleti ayakta tutsunlar diye Kitab' ı ve mizanı (ölçüyü ve adaleti) indirdik.)** Hayatın tüm alanlarını düzenleyen, yaratıcının ve yaratılmışların haklarını içerisinde bulunduran, her tür davranışı, sözü ve fiili kapsayan bir adalet... Her alanda ve her insan için adalet... **(Muhakkak ki Allah; adaleti, ihsanı ve akrabalara yardımı emreder.)** Şüphesiz İslam dini, hukuk ilkelerini tayin ederek ıslahın kurallarını belirler ve hayır yollarını tesis eder. Bu hayırlı prensiplere ve ıslah yollarına ulaştırıcı ve bunların selametini garanti altına alan vasıtaları da beraberinde getiren bir dindir.

Adaleti gerçekleştirmenin en belirgin faktörlerinden ve eşitliğin en önemli dayanaklarından biri de şahitlik yapmak, şahitliğin önemini ve rolünü bilmek, şahitliğin gereğini yerine getirmek ve hakkını gözetmektir. Şahitlik, hak ile batılın ayrılması için bir ölçüdür. Doğru iddiaları yalanlarından ayırır. Bazıları şöyle der: "Şahitlik, hukuk için ruh gibidir. Allah, nefisleri ruhlarla ve hakları da doğru şahitlik ile yaşatmıştır." Şahitlik; toplumsal hayatın ve toplum içerisinde gerçekleşen olayların, ailevi ilişkilerin düzeni için zaruridir. Şüreyh rahimehullah şöyle der: "Hüküm vermek bir hastalıktır. Şahitler ise şifadır. Öyleyse, şifayı hastalığın üzerine boşalt!"

İslam kardeşleri!

Şahitlik görevini hakkıyla yerine getirmek, yapılması gereken bir yükümlülük ve zorunlu bir ödevdir. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Şahitliği Allah için dosdoğru yapın)** Şahitlik görevini yerine getirenler, hayır ve ihsan ehlindendir. Fazilet ve iman sahibi kimseler grubundandır. Allah Teâlâ, kendilerine ikram edilmiş kulların sıfatlarını anlatırken şöyle buyurur: **(Onlar ki, şehadetlerini dosdoğru yerine getirirler.)** İmanın gereklerinden biri de kendi nefsi veya en yakın akrabası aleyhine de olsa doğru şahitlik yapmaktır. **(Ey iman edenler! Adaleti titizlikle ayakta tutan; kendiniz, ana-babanız ve akrabanız aleyhinde de olsa Allah için şahitlik eden kimseler olun.)**

Allah'ın kulları! Şahitlik görevini yerine getirmek; anlaşmalara ve olaylara şahit olmak ve bunları mahkemede hakimler önünde dile getirmektir. Alimler şöyle der: "Bir anlaşmaya ve kulların haklarıyla ilgili bir olaya şahit olmaya çağrılan ve kendisinden başka bu görevi yerine getirecek kimse bulunmayan kişinin çağrıldığı şeye şahit olması vacip olur. Değilse, menduptur. Şahit olmaya teşvik edilmiştir. Şahitlik, herkes için farzı kifayedir. Bütün bunlar, şahit olma ile ilgili kurallardır. Şahit olunan bir şey hakkında şahitlik yapmaya gelince bu konuda da alimler şöyle der: Şahitlik yapmak farzı kifayedir. Yeterli miktarda kimse şahitlik yapınca diğerlerinin üzerinden sorumluluk düşer. Herkes şahitlik yapmaktan kaçınırsa hepsi birlikte günaha girerler. Bu şahitlerin dışında hüküm vermeyi sağlayacak başka

şahitler bulunmaz ve kişinin hakkının zayi olmasından korkulursa şahitler için şahitlik yapmak farzı ayn olur. **(Çağırıldıkları vakit şahitler gelmemezlik etmesin.)** Bu, insanlar arasındaki hukukta böyledir. Şer'i hadlerde ise efdal olan gizlemektir.

Şahitlik yapmanın hükmü bu şekilde olunca, bunun aksi bir davranış olan şahitliği gizleme de şeriatça kötülenmiş çirkin bir iştir. **(Şahitliği gizlemeyin. Kim onu gizlerse, muhakkak onun kalbi günahkardır.)** Bazı alimler şöyle der: Allah, **(muhakkak onun kalbi günahkardır)** kavliyle şahitliği gizleyeni tehdit ettiği gibi hiçbir şeyi tehdit etmemiştir. şahitliği gizlemek açık bir günah ve büyük bir suçtur. Allah Teâlâ vasiyete şahitlik edenlerden bahsederken şöyle buyurur: **(Allah'ın şahitliğini gizlemeyeceğiz. Aksi takdirde muhakkak günahkarlardan oluruz.)** İbni Abbas şöyle der: "Yalancı şahitlik en büyük günahlardan biridir. Şahitliği gizlemek de böyledir."

Muhterem müslümanlar!

Bu yüce hakikatler anlaşıldıktan sonra bilmek gerekir ki, şahitliği had cezalarının isbatı için esas ve hakların ortaya çıkması için bir yol kılan İslam şeriatı; şahitliği, hedeflerini gerçekleştirecek şekilde kuşatır ve amacına ulaştıracak kurallara uygun olarak belirler. Hedeflerine ve amaçlarına ters düşecek bir konuma sapmasını önleyici esaslar ve prensipler çerçevesinde yapılmasını ve yerine getirilmesini sağlar. Buna binaen şeriatta asıl olan, şahitliğin bilgi ve açıklama üzerine bina edilmiş olmasıdır. Kaynağı güvenilir ve emin olmalıdır. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Ancak bilerek hakka şahitlik edenler bunun dışındadır.)** Ve Yusuf aleyhisselam'ın kardeşlerini anlatırken şöyle söylediklerini bildirir: **(Biz bildiğimizden başkasına şahitlik etmedik.)**

Alimler şöyle der:"Asıl olan şahitliğin, görme ve müşahede ile olmasıdır. Şahitliğin dayanağı, bilme yollarının en kuvvetlisi olmasıdır. Şahidin mutlaka görmesi gereken öldürme, hırsızlık, gasp, süt anneliği, zina ve benzeri durumlarda gözüyle görmeden şahitlik yapması sahih değildir. Şahidin duyması gereken anlaşmalar, nikah, satış, kiralama, boşama ve benzeri durumlarda da duymadan ve söyleyeni teşhis etmeden şahitlik yapması sahih olmaz.

İslam kardeşleri! Yukarıda zikrettiklerimizden yola çıkarak şunu söyleyebiliriz: İnsanın bilmediği bir şeye şahitlik etmesi veya bildiğinin tersine şahitlik etmesi büyük bir suçtur. Evet, nasıl böyle olmasın ki?! Bu, yalancı şahitliğin ta kendisidir. Alimler, yalancı şahitlik hakkında şöyle demişlerdir: Nedenleri ve onu yapmaya sevkeden etkenler ne olursa olsun, doğrulukla alakasız bir şekilde yalan yere şahitlik yapmaktır." Hafız İbni Hacer şöyle der: "*"Zûr"*, bir şeyi olduğunun tersi bir şekilde nitelemektir. Söze nisbet edilirse, yalanı ve batılı içine alır. şahitliğe nisbet edilirse, yalancı şahitlik için özel bir isim olarak kullanılır." Bazıları şöyle der: "*"Zûr"*, doğru sanılması için görünüşü düzeltilen ve güzelleştirilen şeydir."

Allah'ın kulları!

Yalancı şahitlik, en büyük günahlardan ve en büyük suçlardan biridir. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Yalan söylemekten kaçının.)** Tirmizi ve diğer alimler, Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'in insanlara hitap etmek üzere ayağa kalkarak şöyle dediğini rivayet eder: **"Ey insanlar! Yalancı şahitlik yapmak Allah'a şirk koşmakla denk sayılmıştır."** Sonra Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şu ayeti

okur: **(O halde pisliğin ta kendisi olan putlardan ve yalan söylemekten de kaçının.)** Bu, güzel bir senetle mevkuf olarak İbni Mes'ud'dan da rivayet edilir.

Sahih-i Buhari ve Sahih-i Müslim'de, Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğu rivayet edilir: " Bunu, üç kere tekrar eder. "Evet, ey Allah'ın Rasulü" derler. **"Allah'a şirk koşmak ve anne-babaya kötülük etmek"** buyurur. Sonra yaslandığı yerden doğrularak oturur ve **"Dikkat edin! Yalan yere şahitlik yapmak"** buyurur. Râvi şöyle der: "Bunu o kadar tekrar eder ki, "Keşke sussa!" dedik."

Yalancı şahitliğin zararı gayet açıktır ve sonuçları kötüdür. Yalancı şahitlik, şahitliği olması gerekenden başka bir yöne çevirir ve batıla dayanak haline getirir. Gerçeği tersyüz eder. Adalet yerine zulme yardımcı olur. Nasıl olmasın?!. Yalancı şahitlik, insaf ölçülerinin silinmesidir. Hükümlerin ifsadına, doğruluk ve güvenilirliğin yıkılmasına yol açar.

Allah'dan hakkıyla korkun ey Allah'ın kulları! Takva sahiplerinin yollarını arayın. Allah'ın, haklarında **(Onlar ki; yalancı şahitlik yapmazlar, boş ve batıl şeylere rastladıklarında da şereflice yüz çevirip geçerler)** buyurduğu mü'minlerin yoluna koyulun.

Allah, beni ve sizleri Kur'an ile mübarek eylesin...

Muhterem mü'minler!

Muhakkak ki İslam şeriatı; toplumda kardeşliğin tesisini, sevgi tohumlarının ekilmesini, ayrılık ve çekişme nedenlerinin giderilmesini şiddetle arzular. Bu nedenle müslümanlara; hakların ve anlaşmalardan doğan sonuçların korunması için, inkar etmeyi önlemek ve anlaşmazlığa son vermek için isbat etme kuralını koymuştur. İsbat etmenin en güçlü yollarından biri de şahit tutmaktır. Şöyle denir: "Şahitler, yazılı belgeden daha hayırlıdır." Allah Teâlâ, alışveriş ve benzeri konular için şöyle buyurur: **(Alışveriş yaptığınız vakit de şahit tutun.)** Feshetme ve benzeri konular hakkında da şöyle buyurur: **(Aranızdan adalet sahibi iki kişiyi şahit tutun.)** Malların ve emanetlerin teslimi hakkında ise şöyle buyurur: **(Mallarını kendilerine geri verdiğiniz zaman onlara karşı şahit bulundurun. Hesap sorucu olarak Allah yeter!)**

Allah sizleri korusun ve gözetsin! Allah'ın emirlerine uyun ve yoluna tâbi olun ki kurtuluşa ve mutluluğa eresiniz. Rabbinizin rızasını elde edesiniz.

Sonra bilin ki, seçilmiş peygamber Muhammed b. Abdullah'a salât ve selamda bulunmak en temiz tâatlardan ve en faziletli ibadetlerden biridir. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Muhakkak ki Allah ve melekleri peygambere salât ederler. Ey iman edenler! Siz de O'na salât ve çokça selam eyleyin)**

# İbadet Tevhidi'nin Alametleri

**Şeyh Salâh el-Budeyr**
**03.02.1422 hicri**

Hükümranlığı yüce ve güçlü olan, gücü yüksek ve galip olan, dilediğine izzet veren ve yardım eden, hikmeti gereği bazı kavimleri yücelten ve diğer bazı kavimleri alçaltan Allah'a hamdolsun. Kum tanelerinden ve yağmur damlalarından fazla nimetleri için O'na hamdederim. İnkar eden ve küfredenin inadına şehadet ederim ki, Allah'tan başka ilah yoktur. O, tektir ve ortağı yoktur. Ve şehadet ederim ki, Muhammed O'nun kulu ve rasulüdür. İnsanların efendisidir. Mucize ayetler ve surelerle desteklenmiştir. Allah O'na, ailesine, hayırlı önderler ve seçkin liderler olan sahabilerine salât ve çokça selam eylesin.

Ey Allah'ın kulları! Gizli ve açık işlerde O'nu gözetin. Sabah ve akşam O'na hakkıyla ibadet edin. Nimetlerine şükredin. Çünkü şükreden için nimetlerini artıracağını bildirmiştir. O'nun yüce makamından korkun ve şiddetinden oldukça sakının. **(Ey iman edenler! Allah'dan nasıl korkmak gerekiyorsa öyle korkun ve ancak müslümanlar olarak can verin.)**

Ey müslümanlar! Allah'ı hakkıyla takdir edin. Yüceliğinin alametlerine bakın. İmanınızın artması ve O'nun önünde boyun eğmeniz için ayetleri ve mülkü hakkında, hükümranlığı hakkında, hayret verici yaratması ve yoktan varetmesi hakkında düşünün. Allah Teâlâ, Kitab-ı Mübini'nde şöyle buyurur: **(Kesin bir şekilde inananlar için yeryüzünde ayetleri vardır.)** Ve şöyle buyurur: **(Muhakkak göklerin ve yerin yaratılışında, gece ile gündüzün değişip durmasında elbette akıl sahipleri için deliller vardır.)** Şaşırtıcı ve hayret verici bir yaratma, heybetli ve büyük bir kainat... Doğu ve batı, savaş ve barış, kuru ve yaş, acı ve tatlı, güneşler ve aylar, rüzgarlar ve yağmurlar, gece ve gündüz, çekirdekler ve bitkiler, canlılar ve ölüler, ayetler ve ayetlerin etkisi sonucu oluşan ayetler... O yüce ilahı her türlü noksanlıklardan tenzih ederim. Düşünenler için işaretlerini açıkça ortaya koydu ve bakanlara delillerini gösterdi. Gafiller için ayetlerini açıkladı. İnatla karşı çıkanların mazeretlerini ortadan kaldırdı ve inkarcıların delillerini çürüttü. En güzel yaratıcı olan Allah ne kadar da yücedir!

Abdullah b. Mes'ud radıyallahu anh şöyle der: "Dünya seması ile ondan önceki sema arasında beşyüz yıllık bir mesafe vardır. Her iki sema arasında beşyüz yıllık bir mesafe vardır. Yedinci sema ile Kürsî arasında beşyüz yıl vardır. Arş, suyun üzerinde; Allah azze ve celle de Arş'ın üzerindedir. Ve O, sizlerin ne yaptığını bilir." Bunu, Dârimi "er-Reddu alâ'l Cehmiyye" adlı eserinde rivayet eder. Nebi sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Yedi kat sema Kürsî'nin yanında yeryüzünde boş bir alana atılmış bir halka gibidir. Arş'ın Kürsî'ye üstünlüğü ise, o alanın o halkaya üstünlüğü gibidir."** Bunu, Beyhaki "el-Esmâu ve's Sıfât" da rivayet eder. İbni Cerir tefsirinde kendi senediyle İbni Abbas radıyallahu anh'ın şöyle dediğini rivayet eder: "Yedi kat sema ve yedi kat yer Allah'ın elinde ancak sizden birinin elindeki bir hardal tanesi gibidir."

Ey müslümanlar! Allah celle ve alâ'nın azametinin ve kudretinin delillerinden biri de Buhari ve Müslim'in, Abdullah b. Mes'ud radıyallahu anh'tan rivayet ettikleri şu hadistir: "Yahudilerden bir alim Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'e gelerek şöyle der: "Kıyamet günü Allah gökleri bir parmağı üzerine, yerleri bir parmağı üzerine, suyu ve toprağı bir parmağı üzerine, diğer mahlukatı da bir parmağı üzerine koyar.

Sonra onları hareket ettirerek "Melik ancak benim" buyurur." Abdullah b. Mes'ud şöyle der: Andolsun ki, Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'i onun sözünden hoşlanarak ve söylediğini tasdik ederek azı dişleri görününceye kadar güldüğünü gördüm. Sonra Rasulullah şu ayeti okudu: (Allah'ı hakkıyla takdir edemediler. Halbuki Kıyamet günü Arz toptan O'nun kabzasındadır. Gökler de O'nun sağ eli ile dürülmüştür. O, koşmakta oldukları ortaklardan münezzehtir ve çok yücedir.)" Ve Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Allah'ın Arş'ı taşıyan meleklerinden, kulak memesi ile omuzu arasında yediyüz yıllık mesafe olan bir melek hakkında konuşmama izin verildi."** Bu hadisi, Ebu Davud rivayet eder. Buhari Sahihi'nde Ebu Hureyre radıyallahu anh'tan, Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğunu rivayet eder: **" Allah semada bir emre karar verince melekler O'nun kavline boyun eğerek kanatlarını vururlar. Taş üzerindeki zincir gibi (ses çıkar). Nihayet kalplerinden korku giderilince "Rabbiniz ne buyurdu?" derler. Onlar da "Hak (buyurdu). O, çok yüce ve çok büyüktür" derler."** Kudret, hükümranlık, büyüklük ve yücelik sahibi Allah'ı tüm noksanlıklardan tenzih ederim. O'ndan başka ilah yoktur ve O, ölmeyen diridir.

Ey müslümanlar! Bunlar Allah'ın açık ayetlerine, karşı konulamaz kudretine ve hayret verici azametine işaret eden bazı delillerdir. Acaba biz, Allah'ı şanına yaraşır şekilde takdir edebildik mi? Gereği gibi O'nu tazim edebildik mi? Yarattıkları ve kulları olarak bizlerin üzerindeki hakkını yerine getirdik mi? Muaz b. Cebel radıyallahu anh şöyle der: **"Ben Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'in "ufeyr" denilen hayvanının arkasına binmiştim. Bana "Ey Muaz! Allah'ın kulları üzerindeki hakkı ve kulların Allah'ın üzerindeki hakkı nedir bilir misin?"** "Allah ve Rasulü daha iyi bilir" dedim. Şöyle buyurdu: **"Allah'ın kulları üzerindeki hakkı hiç bir şeyi ortak koşmayarak O'na ibadet etmeleridir. Kulların Allah üzerindeki hakkı ise kendisine hiçbir şeyi ortak koşmayana azap etmemesidir."** Muttefekun aleyh.

Ey müslümanlar! Zulmün en kötüsü ve günahların en büyüğü Allah'a şirk koşmaktır. Sadece O'nun hakkı olan şeyleri başkasına sarfetmek ve başkasına yönelmektir. **(Kim Allah'a ortak koşarsa, hiç şüphesiz Allah ona cenneti haram kılmıştır. Onun varacağı yer ise ateştir. Zulmedenlerin de hiçbir yardımcıları yoktur.)** Ve şöyle buyurur: **(Pisliğin ta kendisi olan putlardan uzak durun ve yalan söylemekten de kaçının. Kendisine şirk koşmaksızın yalnız Allah'a yönelenler (olun). Kim Allah'a ortak koşarsa sanki o, gökten düşüp parçalanmış da kendisini kuşlar kapmış, rüzgar onu uzak bir yere sürüklemiş gibidir.)**

Allah'ın kulları! Şirkten ve şirke yolaçan nedenlerden sakının. Bilin ki tanımak, ondan kurtulmanın yoludur. Huzeyfe ibnu'l Yeman radıyallahu anh şöyle der: **"İnsanlar, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'e hayırdan soruyorlardı. Ben ise bana ulaşmasından korktuğum için şerden sorardım."** Müttefeku'n aleyh.

Ey müslümanlar! İlim yönünden zayıf olan ve peygamberi sallallahu aleyhi ve sellem'in şeriatına çok az bakan ve muttali olan bazı müslümanların içerisine düştükleri üzüntü verici durumlardan biri de, tevhidin aslına veya kemaline ters düşen durumlara düşmeleridir. Bu durum, Allah'a ibadet ve tâat tevhidiyle alakalı bir takım konulara ve hükümlere dikkat çekmeyi ve uyarıda bulunmayı gerektiriyor. Kur'an'ın parlayan delilleri ve sünnetin kesin hüccetleri susayanın susuzluğunu giderecek ve sıkıntıda olana yardım edecek, şaşıranı doğru yola iletecek ve Rahman'ın dostlarını şeytanın dostlarına üstün kılacak şekilde açık bir beyan ile gelmiştir. (Onlar

sana bir örnek getirdikleri her seferinde muhakkak ki sana hakkı ve daha güzel bir açıklama getirmişizdir.)

Ey müslümanlar! Tevhidi gerçekleştirmenin bir şartı da, çirkin anlamı kastedilmemiş olsa bile Allah'a şirk ifade eden sözleri söylemekten kaçınmaktır. Allah'dan başkası adına yemin etmek küçük şirktir. Allah'dan başkası adına yemin eden tehlikeli bir günah işlemiştir. Yemin eden, üzerine yemin ettiğinin Allah gibi tazime layık olduğuna inanırsa bu büyük şirk olur. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Allah'dan başkası adına yemin eden şüphesiz kafir olmuştur ya da şirk koşmuştur."** Bunu, İmam Ahmed rivayet eder. Ve şöyle buyurur: **"Ne babalarınız, ne anneleriniz ne de (şirk koşulan) ortaklar adına yemin edin. Ancak Allah adına yemin edin. Ve ancak doğru söylediğinizde Allah adına yemin edin."** Bunu Ebu Davud rivayet eder.

Nebi üzerine, veli veya cin üzerine, Kâbe, şeref ve hayat üzerine yemin etmek caiz değildir. Ancak Allah adına, O'nun isimleri ve sıfatları üzerine yemin etmek caizdir. Kim Allah'dan başkası üzerine yemin ederse tevbe etmesi ve bunu bir daha yapmaması vacip olur. Nesai, Sa'd ibni Ebi Vakkâs radıyallahu anh'tan şunu rivayet eder: "Bazı konuları konuşuyorduk. Ben, cahiliyyeden yeni dönmüştüm. Lât ve Uzza adına yemin ettim. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in sahabileri bana şöyle dedi: "Ne kötü söz söyledin. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'e git ve O'na bunu haber ver. Çünkü biz senin kafir olduğunu görüyoruz. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'e gittim ve durumu haber verdim. Bana şöyle dedi: **"Üç kez, "Lâ ilahe illallahu vahdehu lâ şerike lehu / Allah'dan başka ilah yoktur, O tektir ve ortağı yoktur" de. Üç kere şeytan'dan Allah'a sığın. Sol tarafına üç kez tükür ve bir daha yapma."**

Ey müslümanlar! Yaratıcı ile yaratılanı eşit kılan "Allah ve sen dilersen", "Benim için Allah'dan ve senden başkası yok", "Allah'a ve sana güvendim" ve benzeri anlamlardaki cümleler gibi çirkin şirk lafızlarını ve nehyedilmiş sözleri söylemekten sakının. İmam Ahmed'in Müsnedi'nde bir adamın Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'e şöyle dediği rivayet edilir: "Allah ve sen dilersen" Bunun üzerine Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Beni Allah'a ortak mı koştun? Bilakis "sadece Allah dilerse" de."**

Allah'ın kulları! Allah'a güzel isimleri ve yüce sıfatları ile yönelin. İhtiyaçlarınızı, zayıflığınızı ve Allah celle ve alâ'ya olan ihtiyacınızı dile getirerek Allah'a yönelin. Salih amel ile O'na yönelin. Tevhide şirkin bulaşmasını önlemenin en önemli yollarından biri de Allah'a meşru tevessüllerle yönelmektir. Mülkün ve yıldızların Rabbi Allah'a şirk koşmaya neden olan bid'at lafızlardan ve tevessüllerden sakının. Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'in makamı ile, hürmeti, bereketi ve hakkı ile tevessül etmek vaya evliyaların hakkı ve benzeri yasaklanmış tevessül şekilleriyle, meşru olmayan dualarla tevessül etmek gibi...

Ey müslümanlar! Bazı değersiz kimselerin ve avamdan bir takım insanların yaptığı gibi nazarlık ve muska takmaktan sakının. Bu gibi kimseler, halkalar ve ipler, deniz kabukları takınırlar. Tılsımlar ve kemikler takınır, yanlarında kurt dişleri ve hayvan derileri taşırlar. Bunları boyunlarına, bineklerine ve kapılarına asarlar. Kötülükleri ve felaketleri uzaklaştırdığına, sıkıntıları ve belaları ortadan kaldırdığına, nazar edenlerin nazarını ve haset edenlerin hasedini engellediğine inanırlar. Bütün bunlar kişiyi helaka düşüren ve mahveden şirklerdendir. Çünkü kendisine sığınılması gereken, isteklerin kendisine yöneltilmesi gereken sadece ve sadece Allah celle ve

alâ'dır. **(Eğer Allah sana bir zarar dokundurursa yine O'ndan başka onu giderecek yoktur. Eğer sana bir hayır dokundurursa; işte O, her şeye gücü yetendir. Kullarının üzerinde kâhir olandır O. O, hikmeti sonsuz olandır, herşeyden haberdardır.)**

Ey müslümanlar! Bu hurafeler ve inanışlar hiçbir zaman felaketlerden korumaz. Hastalıklara ve belalara karşı muhafaza etmez. Bu düşünce ve inançların atılıp terkedilmesi, bunlarla ilişkinin tamamen kesilmesi gerekir. Imran b. Husayn radıyallahu anh'tan şu rivayet edilir: Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem bir adamın pazusunda sarı bir halka görür. **"Bu nedir?"** der. "Zayıflık nedeniyle (taktım)" der. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"O ancak senin zayıflığını artırır. Onu at! Çünkü üzerinde o varken ölsen ebedi olarak kurtuluşa eremezsin."** Bunu İmam Ahmed rivayet eder. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Bir temime (muska vb.) asanın Allah (işini) tamamlamasın."** Bu hadisi İmam Ahmed rivayet eder. Yine İmam Ahmed'in rivayet ettiği bir hadiste Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem"e bir grup biat etmek üzere gelir. Dokuzundan ile biat alır ve birini terkeder. "Ya Rasulallah! Dokuzundan biat aldın ve bunu terkettin?" derler. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem **"Üzerinde temime (muska) var"** der. O kişi elini sokar ve temimeyi koparır ve biat eder. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Kim temime (muska, nazarlık vb.) takarsa şirk koşmuştur."** Huzeyfe ibnu'l Yeman radıyallahu anh'tan şu rivayet edilir: Bir adamın elinde okunmuş bir ip görür. Onu koparарak şöyle der: "Bu üzerindeyken ölseydin senin cenaze namazını kılmazdım. Sonra şu ayeti okur: **(Onların çoğu şirk koşmadan Allah'a iman etmezler.)**

Ey müslümanlar! Sihir yapanlara, kahinlere ve insanların gözlerini boyayan büyücülere, falcılara, bakıcılara ve müneccimlere, burçlardan haber verenlere, el ve fincan falına bakanlara ve medyumlara gitmekten sakının. Onlar, gaybı (bilinmeyeni) bildiklerini, kalplerden geçeni bildiklerini iddia ederler. Onlar sahtekar ve yalancıdırlar. İnsanları aldatarak kandırırlar. Bir takım çizgiler çizer, anlaşılmaz sözler söylerler. Saçmasapan düşüncelere ve hurafelere sahiptirler. Cinlerden yardım isterler. Bir takım harfler, rakamlar ve işaretler taşıyan yazılar yazarlar. Hatta kendilerine gelenlerden rengini ve vasıflarını bildirdikleri bir takım hayvanları kesmelerini isterler. Kanlarını vücutlara, duvarlara ve kapı eşiklerine sürerler. Bu şekilde cine yönelir ve şeytana ibadet ederler. Rahman'a şirk koşarlar. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Allah'tan başkası için kurban kesene Allah lanet etsin!"** Bu hadisi, Müslim rivayet eder. Onların hilelerinden biri de kendilerine gelenlere gömülmesi için veya yakılması için bazı eşyalar vermeleridir.

Allah'ın kulları! Böylelerine gitmekten ve onlara soru sormaktan sakının. es-Sâdık el-Masdûk olan Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Kim bir arrâfa (gaybı bildiğini iddia edene) gider ona bir şey sorarsa kırk gece (gün) namazı kabul olunmaz."** Bunu, Müslim rivayet eder. Ve şöyle buyurur: **"Kâhine veya arrâfa giden ve onun söylediğini tasdik eden Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem'e indirileni inkar etmiştir."** Bunu, İmam Ahmed rivayet eder. Imran b. Husayn radıyallahu anh, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğunu rivayet eder: **"Uğur yapan ve uğur yaptıran, kehanet yapan ve kehanet yaptıran, sihir yapan ve sihir yaptıran bizden değildir."** Bu hadisi Bezzâr rivayet eder.

Ey müslümanlar! Tevhidin saflığını bulanıklıktan koruyun. Şirkin pisliklerine karşı dikkatli olun. Bilin ki; bir ağaçla, bir kabirle veya taşla, bir yerle, bir mağarayla, bir

pınarla veya bir eserle teberrük etmek (ondan bereket ve fayda ummak) caiz değildir. Ebu Vâkid el-Heysemi radıyallahu anh'tan şu rivayet edilir: Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem ile birlikte Mekke'den Huneyn'e doğru yola çıkarlar. Kafirlerin kutsal saydıkları ve teberrüken silahlarını astıkları, "Zâtu Envât" denilen bir ağaçları vardır. Büyük yeşil bir ağacın yanından geçerlerken "Ey Allah'ın Rasulü! Onların bir zâtu envâtı olduğu gibi bize de bir zâtu envât tayin et" derler. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Nefsim elinde olan (Allah)a yemin olsun ki, İsrailoğullarının Musa'ya "Onların ilahları gibi bize de bir ilah tayin et" dedikleri gibi dediniz. O şöyle dedi: "Siz cahillik yapan bir kavimsiniz." Şüphesiz bunlar bir yoldur ve sizler sizden öncekilerin yollarından birer birer geçeceksiniz."** Bunu, İmam Ahmed rivayet eder.

Ey müslümanlar! Bilin ki; Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'in kabri ile, eşyaları, elbiseleri ve ibadet ettiği yerlerle de teberrük etmek caiz değildir. Mescidlerin duvarları, toprakları veya kapıları ile öperek veya el sürerek teberrük etmek caiz değildir. Bu mescid Mescid-i Haram ve Mescid-i Nebevi dahi olsa bile... Haceru'l Esved'i öpmek ve Ruknu'l Yemâni ile Haceru'l Esved'e el sürmek ise meşrudur. İbni Ömer şöyle der: "Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'in Yemen tarafındaki iki köşe (Ruknu'l Yemani ve Haceru'l Esved) dışında Kâbe'nin hiçbir yerine el sürdüğünü görmedim." Muttefekun aleyh. Yine de bunula teberrük kasdedilmez. Sadece ibadet ve Rasulullah'a uyma kasdedilir. Ömer radıyallahu anh şöyle der: "Allah'a yemin olsun ki ben seni öpüyorum ve senin bir taş olduğunu, zarar ve fayda vermediğini biliyorum. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in seni öptüğünü görmeseydim seni öpmezdim." Bunu, Müslim rivayet eder. Genel olarak Allah'ın Kitabı'ndan veya Rasulü'nün sünnetinden kendisiyle teberrük etmenin caiz olduğuna dair hiçbir delil olmadan bir şeyle teberrük etmek caiz değildir.

Ey müslümanlar! İnsanı mahveden ve helak eden şirkin bir çeşidi de ölülerden yardım dilemek, onlara dua edip yalvarmak; ihtiyaçların giderilmesini, dertlerin ve sıkıntıların ortadan kaldırılmasını onlardan istemek; adak ve kurban ile, kabirlerin etrafında tavaf ederek; eşiklerini, duvarlarını ve örtülerini öperek, yanlarında itikafa girerek onlara yönelmek; onlar için muhafızlar ve hizmetçiler tahsis etmek ve benzeri putlara tapanların ve şeytanın dostlarının amellerinden olan davranışlardır. Bunlar, amelleri boşa çıkaran büyük şirktir. Allah'ın Kitabı'na ve insanların efendisi Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem'in sünnetine terstir. Allah celle ve alâ şöyle buyurur: **(Allah'dan başka kendisine Kıyamet'e kadar (dua etse bile) cevap veremeyecek olan ve kendilerine yaptıkları duadan habersiz olan kimselere dua eden kişiden daha sapık kim olabilir? İnsanlar (mahşerde) bir araya toplatıldıklarında onlar, kendilerine düşman kesilir ve onların ibadetlerini inkar ederler.)** Ve şöyle buyurur: **(İşte bunları yaratan Rabbiniz Allah'dır. Mülk yalnız O'nundur. O'ndan gayrı çağırdıklarınız ise, bir hurma çekirdeğinin zarına bile malik değildirler. Onlara dua etseniz dualarınızı işitmezler. İşitseler dahi isteğinizi yerine getiremezler. Üstelik onlar, Kıyamet günü ortak koşmanızı inkar da edeceklerdir. Her şeyden haberdar olan (Allah) gibi kimse sana haber veremez.)**

Ey müslümanlar! Peygamberlerin ve salihlerin kabirlerini mescid edinerek üzerlerine kubbeler yapmak, süslemek ve üzerlerine örtü örtmek büyük günahlardan ve şirke götüren vasıtalardandır. Sonuçta bu kabirler, Allah'ın dışında kendisine ibadet edilen putlar haline gelir.

Buhari'de Aişe ve Abdullah b. Abbas'tan -radıyallahu anhum- şöyle dedikleri rivayet edilir: Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'e ölüm gelince bir elbisesini yüzüne kapatır. Nefes alması zorlaşınca yüzünü açar. Bu haldeyken şöyle der: **"Allah, yahudilere ve hristiyanlara lanet etsin. Peygamberlerinin mezarlarını mescid edindiler."** Onların yaptıklarına karşı uyarıyordu. Ve şöyle buyurur: İnsanların en şerlileri Kıyamet koptuğunda yaşayanlar ve kabirleri mescid edinenlerdir." Bunu, İmam Ahmed rivayet eder.

Ey müslümanlar! Kabirler üzerine bina yapmak ve boyayıp süslemek, üzerlerine yazı yazmak meşru olmayan bir iştir. Dinimizce reddedilmiş ve yasaklanmıştır. Cabir radıyallahu anh şöyle der: Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem kabirlerin kireçlenmesini (boyanmasını), kabirlerin üzerine oturulmasını ve üzerlerine bina yapılmasını yasakladı." Tirmizi ve diğerleri sahih bir senetle "Üzerine yazı yazılmasını" ilave eder. Sahih-i Müslim'de Ali b. Ebi Talib radıyallahu anh'ın Ebi'l Heyyâc el-Esedi'ye şöyle dediği rivayet edilir: "Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in beni gönderdiğine; hiç bir sûret bırakmadan silmeye ve hiç bir yüksek mezar bırakmadan düzeltmeye ben de seni göndereyim mi?"

Bir peygamberin veya velinin kabrinin yanında Allah'a ibadet etmek şirke yolaçan etkenlerden biridir. Üzerine mescid yapılmasa bile kabirleri mescid edinmektir. Bu nedenle ne kabirlerin yanında dua etmek ne de Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'in kabrinin yanında dua etmek caiz değildir. Çünkü bu yerler duaların kabul edildiği yerler değildir. Ebu Ya'lâ ve Muhtâra'da Hafız ed-Dıyâ şunu rivayet ederler: Ali ibnu'l Hüseyn bir adamın Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'in kabrinin yanında bulunan bir boşluğa gelip içine girdiğini ve orada dua ettiğini görür. Onu bundan meneder ve şöyle der: "Babamdan duyduğum, onunda dedemden duyduğu, onun da Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'den duyduğu bir hadisi haber vereyim mi? Şöyle buyurur: **"Kabrimi bayram yeri edinmeyin. Evlerinizi de kabirlere çevirmeyin. Bana salavât getirin. Çünkü nerede olursanız olun selamınız bana ulaşır."**

Allah beni ve sizleri hidayete ermiş doğru yolu gösterenlerden ve rasullerin efendisinin sünnetine tâbi olanlardan eylesin. Bu işittiklerinizi söyler, Allah'dan kendim ve sizler için mağfiret dilerim...

İhsanı için Allah'a hamdolsun. Başarılı kılması ve nimetlendirmesi nedeniyle O'na şükürler olsun. Allah'dan başka ilah olmadığına şehadet ederim. O, tektir ve ortağı yoktur, şânı yücedir. Şehadet ederim ki; Muhammed O'nun kulu ve rasulüdür. Allah'ın rızasına davet edendir. Allah; O'na, ailesine,ashabına ve din kardeşlerine salât ve çokça selam eylesin.

Bundan sonra; Allah'tan hakkıyla korkun ve gizli ve aşikar hallerinizde O'nu gözetin.

**(Ey iman edenler! Allah'tan hakkıyla korkun ve doğrularla beraber olun.)**

Ey müslümanlar! Şeriatını kulları üzerinde uygulamak da Allah'ı tazim etmedir. Allah'ın şeriatına boyun eğmek ve hükmüne teslim olmak; şeriata ters düşen sosyalizm, komünizm, laiklik, ırkçılık ve benzeri yıkıcı fikirler ve düşüncelere karşı savaşmak müslümanların, imamlarının ve yöneticilerinin üzerine vaciptir.

Hükmünde Allah'a şirk koşmak, ibadetinde Allah'a şirk koşmak gibidir. Allah'ın ve Rasulü'nün hükmünün en doğru hüküm olduğunu inkar eden, Allah'dan başkasının hükmünün Allah'ın ve Rasulü'nün hükmünden daha güzel olduğuna inanan veya onunla aynı olduğuna inanan ya da Allah'ın ve Rasulü'nün hükmüne ters düşen bir hükmün uygulanabilir olduğuna inanan Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem'e indirileni inkar etmiştir ve İslam dininden çıkmıştır. Allah celle ve alâ şöyle buyurur: **(Hayır, Rabbine andolsun ki, aralarında çıkan anlaşmazlıklarda seni hakem yapıp sonra da verdiğin hükümden dolayı içlerinde hiçbir sıkıntı duymadan, tam bir teslimiyetle teslim olmadıkça iman etmiş olmazlar.)** Ve şöyle buyurur: **(Sana indirilene ve senden önce indirilmiş olanlara iman ettiklerini iddia edenleri görmez misin? Kendisini inkar etmekle emrolundukları halde Tâğut'un hükmüne başvurmak istiyorlar. Şeytan da onları (hidayetten ayırıp) uzak bir sapıklıkla büsbütün saptırmak ister.)**

Ey müslümanlar! Günleri ve ayları uğursuz saymak, uğurlu ve uğursuz sayılan şeylere göre hareket etmek, İslam şeriatının iptal ettiği cahiliyye adetlerindendir. Bir şeyi uğursuz saymak kaderi değiştirmez. Safer ayı da zarar veya fayda getirmez. Sahih-i Buhari'de Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğu rivayet edilir: **"Advâ (hastalığın kendi kendine bulaşması), uğursuzluk, hâmme(ölünün kemiklerinin kuşa dönüşmesi) ve Safer (ayının haram aylardan olması) yoktur."**

Allah'dan korkun ey Allah'ın kulları! Kalplerinizi Mâlik'inize (Allah'a) bağlayın ve hurafelerin her çeşidiyle savaşın.

İnsanların en hayırlısına salât ve selam eyleyin.Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Muhakkak ki Allah ve melekleri peygambere salât ederler. Ey iman edenler! Siz de O'na salât ve çokça selam eyleyin)**

# Allah'ı Zikretmek

**Şeyh Ali b. Abdurrahman el-Huzeyfi**
**10.02.1422 hicri**

İzzet ve bekânın yegane sahibi, yerin ve göğün Rabbi Allah'a hamdolsun. İyi ve kötü günde hamd O'nadır. Şehadet ederim ki O'ndan başka ilah yoktur. O, tektir ve ortağı yoktur. Saltanat ve azamet sahibidir. Ve şehadet ederim ki; nebimiz, efendimiz Muhammed O'nun kulu ve rasulüdür. Nebilerin en üstünüdür. Allah'ım! Kulun ve rasulün Muhammed'e, ailesine ve güzide ashabına salât ve selam eyle; onları mübarek kıl.

Bundan sonra; Allah Teâlâ'dan hakkıyla korkun ve O'na itaat edin. Gazabından ve azabından sakının. Çünkü Allah'ın gazabı şiddetli ve azabı elem vericidir. Yaptıklarınızdan hiçbir şey Rabbiniz'e gizli kalmaz.

Allah'ın kulları! Rabbiniz celle ve alâ şöyle buyurur: **(Ey iman edenler! Allah'ı çokça zikredin ve sabah-akşam O'nu tesbih edin.)**

Muhterem müslümanlar! Allah Teâlâ'yı zikretmek; Allah'ın teşvik ettiği, devamlı yapılmasını emrettiği bir iştir. Allah'ı zikretmeyi, kendisine yaklaştırıcı bir vesile kılmış, Allah'ı zikreden için büyük sevap ve azaptan kurtuluş vadetmiştir. Şöyle buyurur: **(Allah'ı çokça zikreden erkekler ile zikreden kadınlar için Allah, bir bağışlanma ve büyük bir ecir hazırlamıştır.)**

Zikir, dile kolaydır ama mizanda ağırdır. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem bunun böyle olduğunu ve Allah Teâlâ'yı zikretmenin amellerin en üstünü ve sözlerin en iyisi olduğunu bildirir. Ebu'd Derdâ radıyallahu anh'tan, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğu rivayet edilir: **"Amellerinizin en hayırlısını, melikiniz katında en geçerli olanını, dereceleriniz içerisinde en yükseğini, sizin için altın ve gümüşü yığmaktan daha hayırlısını, düşmanla karşılaşıp onların boyunlarını vurmanızdan, onların da sizin boyunlarınızı vurmasından daha hayırlısını size bildireyim mi?"** Sahabiler, "Bildir ey Allah'ın Rasulü!" dediler. Şöyle buyurdu: **"Allah'ı zikretmektir."** Bu hadisi; İmam Ahmed, Tirmizi ve Hakim rivayet eder.

Allah Teâlâ'yı zikretmek; Allah azze ve celle'ye isimleri ve kemâl sıfatları ile övgüde bulunmak, O'ndan istemek ve Alllah'ı kendisine layık olmayan şeylerden tenzih etmektir. Allah Teâlâ'yı zikretmek, bedeni ibadetlerde olduğu gibi fiil (davranış) ile olur, dil ile olur ve kalp ile olur. Zikrin en üstünü; kalbin ihlaslı olduğu, fiille ve dille söyleyerek yapılan zikirdir. Namazlar, hacc, Allah yolunda cihad gibi... Sonra dil ile kalbin birlikte yaptığıdır. Sözle yapılan zikrin en faziletlisi Kur'an-ı Kerim okumaktır. Çünkü Kur'an-ı Kerim; kalplerin hayatı ve akılların nurudur. Dosdoğru yoldur. Allah'ın rızasına ve naîm cennetlerine götürür. Şeytandan korur ve Rahman'a yaklaştırır. Kur'an'ı okumak ibadet, anlamını düşünmek ise kurtuluş ve saadettir.

İbni Mes'ud radıyallahu anh, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğunu rivayet eder: **"Kim Allah'ın Kitabı'ndan bir harf okursa bununla kendisine bir hasene verilir. Hasene, on misliyledir. "Elif, Lâm, Mîm" bir harftir demiyorum. Diyorum ki; Elif bir harftir, Lâm bir harftir, Mîm bir harftir."** Bu hadisi, Tirmizi rivayet eder.

Ebu Saîd el-Hudri radıyallahu anh'tan, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğu rivayet edilir: **"Rabb Teâlâ şöyle buyurur: "Kur'an (okumak) kimi, beni zikretmekten ve benden bir şey istemekten alıkoyarsa o kimseye isteyenlere verilenlerin en üstününü veririm. Allah'ın kelamının diğer sözlere üstünlüğü, Allah'ın yarattıkları üzerindeki üstünlüğü gibidir."** Bunu, Tirmizi rivayet eder.

Allah Teâlâ'yı zikretmek, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'den sabit olduğu şekliyle yapılmalıdır. "Subhanallah / Allah'ı her türlü noksanlıklardan tenzih ederim", "Elhamdulillah / Allah'a hamdolsun", "La ilahe illallah / Allah'tan başka ilah yoktur", "Allahu ekber / Allah en büyüktür", "La havle vela kuvvete illa billlahi'l Aliyyi'l Azim / Güç ve kuvvet ancak ulu ve yüce Allah iledir" ve benzeri Sünnet-i Mutahhara'da sabit olan zikir çeşitleri gibi...

Semura b. Cündüb radıyallahu anh'tan, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğu rivayet edilir: **"Sözlerin Allah'a en sevimlisi şu dördüdür: "Subhanallah / Allah'ı her türlü noksanlıklardan tenzih ederim", "Elhamdulillah / Allah'a hamdolsun", "La ilahe illallah / Allah'tan başka ilah yoktur", "Allahu ekber / Allah en büyüktür". Hangisiyle başlarsan sana bir zararı yoktur."** Bunu, Müslim rivayet eder.

Yine Semura b. Cündüb radıyallahu anh'tan rivayet edilen bir hadiste, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Bunlar; Kur'andan sonra sözlerin en üstünüdür ve bunlar Kur'an'dandır."** Bu hadisi, İmam Ahmed rivayet eder.

Ebu Musa el-Eş'ari radıyallahu anh, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğunu rivayet eder: **""La havle vela kuvvete illa billlah / Güç ve kuvvet ancak Allah iledir" de. Çünkü bu, cennet hazinelerinden bir hazinedir."** Bu hadisi, Buhari ve Müslim rivayet eder.

Beşeriyetin efendisi sallallahu aleyhi ve sellem'e salât ve selam getirmek de Allah Teâlâ'yı zikretmektir. Allah Teâlâ'yı zikir, bid'at şekillerle ve sonradan uydurulmuş sözlerle olmaz. Aişe radıyallahu anha'nın Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'den rivayet ettiği bir hadiste şöyle buyurulur: **"Kim, üzerine emrimiz olmayan bir amel işlerse o reddedilmiştir."**

Zikrin bir kısmı belirli sayılara ve vakitlere bağlanmıştır. Namazlardan sonra yapılan zikirler, sabah ve akşam yapılan zikirler ve belirli nedenlerle söylenen zikirler gibi... Zikrin bir kısmı ise herhangi bir sayıya veya vakte bağlanmamıştır. Müslüman, öne geçenlerden olabilmek için her halükarda devamlı Allah Teâlâ'yı zikretmeye gayret etmelidir. Muaz radıyallahu anh'ın şöyle dediği rivayet edilir: Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Ademoğlu, Allah'ı zikretmekten daha çok kendini Allah'ın azabından kurtaracak bir amel işlemedi."** Dediler ki: "Allah yolunda cihad etmek de mi?" **"Allah yolunda cihad etmek de; ancak kılıcıyla, öldürülünceye kadar savaşması müstesna"** buyurdu. Bu hadisi, İbni Ebi Şeybe ve Taberâni rivayet eder.

Müslümanın, büyük sevap kazanmak için sahih yolllardan nakledilen ve bir çok anlamı içerisinde toplayan zikir sözlerine de diğer zikir çeşitleriyle birlikte devam etmesi daha güzel olur. Cuveyriye radıyallahu anha'dan şu rivayet edilir:"Nebi sallallahu aleyhi ve sellem sabah namazını kıldıktan sonra Cuveyriye radıyallahu anha'nın yanından çıktı. O, Allah'ı tesbih ediyordu. Öğle üzeri o, aynı şekilde

otururken Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem geri döndü ve **"Hâlâ, seni bıraktığım halde mi duruyorsun?"** buyurdu. Cuveyriye "Evet" deyince şöyle buyurdu: **"Senden sonra üç kere şu dört sözü söyledim ki, şayet onlar senin gün boyu söylediklerinle tartılsa onlara ağır basardı: Yarattıklarının sayısınca, kendisinin razı olacağı kadar, arşının ağırlığınca ve kelimelerinin çokluğunca hamdederek Allah'ı tüm noksanlıklardan tenzih ederim."** Bu hadisi Müslim rivayet eder.

Ebi Umame radıyallahu anh'tan, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğu rivayet edilir: **"Sana, gündüzle beraber gece zikretmekten ve geceyle beraber gündüz zikretmekten daha üstün ve daha çok olanını haber vereyim mi? Şöyle demendir:"Yarattıkları sayısınca Allah'ı tüm noksanlıklardan tenzih ederim. Yarattıkları dolusunca Allah'ı tüm noksanlıklardan tenzih ederim. Yerde ve gökte olanların sayısınca Allah'ı tüm noksanlıklardan tenzih ederim. Yerde ve gökte olanların dolusunca Allah'ı tüm noksanlıklardan tenzih ederim. Kitabı'nın saydığı sayı kadar Allah'ı tüm noksanlıklardan tenzih ederim. Her şeyin sayısınca Allah'ı tüm noksanlıklardan tenzih ederim. Her şeyin dolusunca Allah'ı tüm noksanlıklardan tenzih ederim." Elhamdu lillah'ı da aynı şekilde söylersin."** Bunu, Nesai ve İbni Hibban rivayet eder. Taberâni'de ise **"Aynı şekilde tekbir getirirsin"** buyurur.

Ey müslüman! Şüphesiz sen Allah'ı ne kadar zikredersen zikret, O'na ne kadar övgüde bulunursan bulun; O'na olan övgüyü sayamazsın ve O'nu -subhanehu- gerektiği gibi zikredemezsin. Ulvi ve süfli alemlerin Allah Teâlâ'yı daima zikrettiğini ve tesbih ettiğini hatırla. Öyleki, ancak insanların ve cinlerin kafirleri bu kulluğun şerefinden ve izzetinden uzak durur. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Yedi gök, yer ve bunlarda bulunan herkes O'nu tesbih eder. O'nu övgü ile tesbih etmeyen hiçbir şey yoktur. Ne var ki, siz onların tesbihini anlamazsınız. O; halîmdir, bağışlayıcıdır.)**

Ey Allah'ın kulu! Zikredenlerden ve hayırda öne geçenlerden ol! Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Kendi kendine, yalvararak ve ürpererek, yüksek olmayan bir sesle sabah akşam Rabbini an ve gafillerden olma.)**

Allah beni ve sizi yüce Kur'an ile mübarek eylesin...

Alemlerin Rabbi Allah'a hamdolsun. O, Rahman ve Rahîm'dir. Din gününün sahibidir. Rabbime hamdeder ve O'na şükrederim. O'na tevbe eder ve O'ndan bağışlanma dilerim. Şehadet ederim ki, Allah'dan başka ilah yoktur. O, tektir ve ortağı yoktur. Apaçık hak hükümdardır. Ve şehadet ederim ki, nebimiz ve efendimiz Muhammed O'nun kulu ve rasulüdür. Vadinde doğrudur ve güvenilirdir. Allah'ım! Kulun ve rasulün Muhammed'e, ailesine ve tüm ashabına salât ve selam eyle; onları mübarek kıl.

Bundan sonra; Allah'dan hakkıyla korkun ey müslümanlar! Hevâ ve heveslerinizin sizi saptırmasından sakının. Bilin ki ey Allah'ın kulları; Allah azze ve celle'yi zikretmeye Rabbimiz, sayıların sayamayacağı ve kelimelerin anlatamayacağı kadar sevap vermiştir. Mü'min, Allah'ı zikretmenin sonucunu dünyada görür. Ahiretteki mükafatı ise daha büyük ve kalıcıdır. Allah Teâlâ'yı zikretmenin bir karşılığı da, Allah'ın kendisini zikredeni melekleri yanında zikretmesidir. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Öyle ise beni anın ki ben de sizi anayım. Bana şükredin,**

**nankörlük etmeyin.)** Ve Allah, zikredenlerle beraber olur. Ebu Hureyre radıyallahu anh, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğunu rivayet eder: **"Allah Teâlâ şöyle buyurur: "Ben kulumun hakkımdaki zannındayım. Beni zikrettikçe onunlayım. Beni kendi nefsinde anarsa ben de onu kendi nefsimde anarım. Beni bir toplulukta anarsa ben de onu onlardan daha hayırlı bir toplulukta anarım.""** Bu hadisi, Buhari ve Müslim rivayet eder.

Zikrin bir mükafatı da kalbin huzura kavuşması, sabit ve yakin üzere olmasıdır. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Bunlar iman edenlerdir, gönülleri Allah'ın zikri ile huzura kavuşanlardır. Haberiniz olsun ki, kalpler ancak Allah'ı anmakla huzur bulur.)**

Zikrin bir başka sonucu ise kalpte Allah sevgisini yeşertmesi ve imanın artmasıdır. Onunla işler kolaylaşır ve gönüller ferahlar. Müslüman, onunla kendini şeytanın hilelerine karşı korur. Hâris b. el-Hâris el-Eş'ari radıyallahu anh'tan, Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğu rivayet edilir: **"Allah; Yahya b. Zekeriyya'ya, İsrailoğullarına emretmesi için beş söz emretti. Onlardan biri, Allah Teâlâ'yı zikretmekti. Şüphesiz bu, düşman peşinden hızla gelen bir adam örneğinde olduğu gibidir. Sağlam bir kaleye gelince kendini onlardan korur. Kul da böyledir. Kendini şeytandan ancak Allah Teâlâ'yı zikretmekle koruyabilir."** Bu hadisi, Tirmizi ve İbni Hibban rivayet eder.

Zikrin bir müfatı da günahlara keffaret olması ve sıkıntıları ortadan kaldırmasıdır. Genel olarak söylemek gerekirse, zikrin sevabı sayılamayacak kadar çoktur.

Allah'ın kulları! **(Muhakkak ki Allah ve melekleri peygambere salât ederler. Ey iman edenler! Siz de O'na salât ve çokça selam eyleyin)...**

# Gerçek Erkeklik

**Şeyh Abdulbâri es-Sübeyti**
**17.02.1422 hicri**

Hamd, Allah içindir...

Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Mü'minler arasında Allah'a verdikleri sözde içtenlikle sebat gösteren nice erkekler vardır.)** Ve şöyle buyurur: **((Bunlar) kendilerini ticaretin de, alışverişin de Allah'ı zikretmekten alıkoymadığı yiğitlerdir.)**

(Racule) kökü, dildeki aslında, insanoğlunun dişisinin karşılığı olan erkeğin dışında bir çok anlamlara da delâlet etmektedir. Araplar iki kişi arasında tercih yaparken ve birini diğerine üstün tutarken "ercelur'raculeyn / iki erkeğin en erkek olanı" derler. Kudretli olmaya ve olaylara göğüs germeye işaret etmek için "raculü's sâa / vaktinin adamı" derler. Bir kimseyi şeref ve senâ ile övdükten sonra şöyle derler: "Huve min ricâlâti kavmihi / O, kavminin erkeklerindendir".

Kur'an'da geçtiğinde ise kadının karşıtı olan erkek türüne işaret etmekle birlikte erkeğe ayrıcalık veren ve yücelten başka anlamlara da izafe edilir. Kur'an "ricâl / erkekler" kelimesini seçkin insanları vasfetmekte kullanır. **(Senden önce (peygamber olarak) gönderdiklerimiz de kendilerine vahyettiğimiz erkeklerden başkaları değildi.)**

Erkeklikle nitelendirme, bazı yerlerde, hakkı söylemeye ve hak yolda olanlara yardım etmeye cüret etmek gibi bu sıfatın mukavemetine işaret eden bir tabir olarak kullanılır. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Derken şehrin uzak tarafından bir erkek koşarak geldi. Dedi ki: Ey Musa! İleri gelenler seni öldürmek için hakkında danışıyorlar. Çık git. Muhakkak ben sana öğüt verenlerdenim.)** Ve -subhanehu- şöyle buyurur: **(Firavun ailesinden olup imanını gizleyen mü'min bir erkek dedi ki: "Siz, 'Benim Rabbim Allah'dır' dedi diye bir adamı öldürür müsünüz? Halbuki o size Rabbinizden apaçık belgelerle geldi.")**

Nebi sallallahu aleyhi ve sellem, kendisine yardım edecek ve davetini güçlendirecek "erkeklik" sıfatını gözetirdi. Rabbinden bunu isteyerek şöyle der: **"Allah'ım! İslam'ı bu iki adamdan; Ebu Cehil ya da Ömer ibnu'l Hattâb'dan sana en sevimli olanıyla güçlendir."** Ravi şöyle der: "O ikisinden kendisine en sevimli olanı Ömer idi." Bu hadisi, Tirmizi rivayet eder. Davetin yayılmasına ve İslam'ın güçlenmesine etki edecek "erkeklik" alâmetlerini gözetirdi.

Ömer'in müslüman oluşu büyük bir olaydı. Erkekliği, daha müslüman oluşunun ilk anlarında kendini gösterir. Müslümanlar dinlerini açıkça söylemeye cesaret edemezken açıkça söylemeye başlarlar. İbni Mes'ud radıyallahu anh şöyle der: "Ömer müslüman olduğundan beri biz güçlüyüz." Bunu, Buhari rivayet eder.

Ömerin erkekliği bedeninin kuvvetinde ya da savaşçılığında değildi. Kureyş'te ondan daha kuvvetli olanlar vardı. Fakat erkekliği, kuvvetli imanında, saygı ve ihtirama yolaçan büyük kişiliğinde idi.

Sahabiler gizlice hicret ettiler. Ömer ise kılıcını kuşandı ve Kâbe'ye yürüdü. Tavaf etti ve Makam-ı İbrahim'de namaz kıldı. Orada bulunanlara hicret edeceğini ilan etti ve şöyle dedi: "Annesinin kendisini kaybetmesini, çocuğunun yetim ve hanımının dul kalmasını isteyen bu vadinin arkasında beni takip etsin." Onu kimse takip etmedi.

Ömer, erkekliğin eğitimi için program koyarak şöyle der: "Oğullarınıza atıcılığı, yüzmeyi ve ata binmeyi öğretin; onlara şiirin güzel olanlarını rivayet edin."

Erkeklik istenilen bir şeydir. Gayesi olanlar, erkeklik vasıflarıyla süslenmeye çalışırlar. Ciddi adamlar, erkekliğin anlamıyla yücelir. O, temel bir vasıftır. İnsanlar, erkeklerin ahlakını kaybedince erkek müsveddeleri, selin köpüğü gibi bir köpük olurlar.

Erkeklik sağlam bir inanç ile yerleşir. Doğru bir terbiye ile gelişir. Güzel bir örnek ile büyür. İnsanların genelinin gözünde erkekliğin ölçüsü sadece maddi ölçüdür. Fakat İslam şeriatında erkekliğin ölçüsü amellerin üstünlüğü ve güzel ahlaktır. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in yanından bir adam geçer. **"Bunun hakkında ne diyorsunuz?"** buyurur. "Evlenmek için kız isterse verilmeye, aracı olursa aracılığı kabul edilmeye, konuşursa dinlenmeye layıktır" derler. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem susar. Müslümanların fakirlerinden bir adam geçer. **"Bunun hakkında ne diyorsunuz?"** buyurur. "Evlenmek için kız isterse verilmemeye, aracı olursa aracılığı kabul edilmemeye ve konuşursa dinlenmemeye layıktır" derler. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Bu, ondan yeryüzü dolusu kadar daha hayırlıdır."** Bu hadisi, Buhari rivayet eder.

Erkekler, cisimlerinin büyüklüğüne ve şekillerinin güzelliğine göre değerlendirilmezler. Ali radıyallahu anh'tan şu rivayet edilir: "Nebi sallallahu aleyhi ve sellem İbni Mes'ud'a bir ağaca çıkmasını emretti ve o da çıktı. Ona oradan bir şey getirmesini emretti. Sahabileri, ağaca çıkarken Abdullah b. Mes'ud'un bacağına baktılar ve bacaklarının inceliğine güldüler. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: **"Ne gülüyorsunuz? Şüphesiz Abdullah'ın bir bacağı Kıyamet Günü mizanda Uhud'dan daha ağırdır."** Bu hadisi İmam Ahmed rivayet eder.

Gerçek erkeklik doğru görüştür, iyi sözdür, kişiliktir, anlayışlılıktır, yardımlaşma ve dayanışmadır. Erkeklik, tevhidi savunmada ve Allah yolunda nasihat etmede sorumluluk taşır. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Derken şehrin uzak tarafından bir erkek koşarak geldi. Dedi ki: Ey Musa! İleri gelenler seni öldürmek için hakkında danışıyorlar. Çık git. Muhakkak ben sana öğüt verenlerdenim.)**

Erkeklik; görüşünde kuvvetli olmak, gerçeği bütün çıplaklığı ile söylemek, hırslı ve uyanık olmakla birlikte gerçeğe ters düşmekten sakınmaktır. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Firavun ailesinden olup imanını gizleyen mü'min bir erkek dedi ki: "Siz, 'Benim Rabbim Allah'dır' dedi diye bir adamı öldürür müsünüz? Halbuki o size Rabbinizden apaçık belgelerle geldi. Eğer o yalancı ise, yalanı kendi aleyhinedir. Eğer doğru söylüyor ise onun size va'dettiğinin bir bölümü gelir sizi bulur. Şüphesiz Allah haddi aşan ve yalan söyleyen kimseleri doğru yola iletmez.")**

Erkeklik; zor günün (Kıyamet'in) korkusuyla, boşa vakit tüketici şeylere karşı durmak ve çekici tuzaklara karşı kendini kontrol etmektir. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **((Bunlar) kendilerini ticaretin de, alışverişin de Allah'ı zikretmekten,**

**namazdan, zekatı vermekten alıkoymadığı yiğitlerdir. Onlar, kalplerin ve gözlerin (dehşetten) döneceği bir günden korkarlar.)**

Gerçek erkek sözüne sadık olur. Verdiği sözü yerine getirir. Doğru yolda sabit kalır. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Mü'minler arasında Allah'a verdikleri sözde içtenlikle sebat gösteren nice erkekler vardır. Onlardan kimisi adağını yerine getirdi. Kimisi de beklemektedir. Onlar hiçbir şeyi değiştirmemişlerdir.)**

Şehvetleri sonuna kadar tadan ya da lezzetlere boğulanlar, yüce gayelerden geri durup yerin ve göklerin yaratıcısı Allah'dan yüz çevirenler kasdettiğimiz erkeklerden değildir.

Bedenleri büyük olan, dilleri hikmetten ve akılları doğru görüşten yoksun olanlar da değil... Bunlar, erkek müsveddeleridir. Onlardan bahsetmiyoruz. Bilakis; Kur'an'ın şu kavliyle işaret ettiği kimseleri kasdediyoruz: **(Rahman'ın kulları yeryüzünde ağır ve vakur yürürler. Cahiller onlara (sataşarak) hitap ettiklerinde onlar "Selametle!" der (geçer)ler. Onlar ki gecelerini Rabblerine secde ve kıyam ile geçirirler. Onlar ki: "Rabbimiz! Bizden cehennem azabını geri çevir. Çünkü gerçekten onun azabı kesin bir helak oluştur. Gerçekten o, ne kötü bir durak ve ne kötü bir yerdir" derler. Ve onlar ki, mallarını infak ettiklerinde israf da etmezler, cimrilik de etmezler. Bunun arasında orta bir yol tutarlar.)**

Bir gencin karaktersiz olması; insanlar iyi olursa iyi, insanlar kötü olursa kötü olması da erkeklikten değildir. Arkadaşları kötülük bataklıklarından yalayınca -kendince erkek olmak için- onları takip eder. Bir gencin gayesinin boşa geçen bir gecede hesaba çeken ve gözeten biri olmadan kolayca elde edilen bir şehvet ve haram bir lezzet olması gerçek erkekliğin işaretlerinden midir?

Kalbi mescidlere bağlı bir erkeğe göre, makam ve güzellik sahibi bir kadın kendisini çağırdığı halde "Ben Allah'tan korkarım" diyen erkeğe göre, sadaka veren ve verdiği sadakayı gizleyen erkeğe göre; Allah için birbirini seven, O'nun rızası üzere bir araya gelip O'nun rızası üzere ayrılan erkeklere göre bu genç hangi konumda kalır?.. Onu Rahman cezalandırır. Bunları ise kendine yaklaştırır ve gölgesinden başka hiçbir gölgenin bulunmadığı günde Arşı'nın gölgesinde gölgelendirir.

Müslümanların edebiyatında da tam bir erkeklik, hedefi olan bir iyilik vardır. Şiirleri, yüce manalarla yükselir. İçinde saçmalık ve kadınsılık yoktur. Ümmet, son zamanlarda ve bazı çevrelerde, erkeklikle hiçbir bağlantısı olmayan bir edebiyat musibetine uğramıştır. Adi sözler, seviyesiz lafızlar ve utanç verici bir kadınlaşma...

Yaşamın uğrayabileceği en kötü şey; yaşamın, Allah'ın yarattığı fıtratın dışına çıkmasıdır. Bu, erkeğin kadınlaşması ve kadının da erkekleşmesi ile olur. Hareketlerinde kadın gibi davranan, saçını uzatan, boynuna kolye takan, salınarak yürüyen ve hatta kadınlar gibi danseden bir kimsede erkeklik nerede?.. Bu davranışlar kötülüğün çekirdeğidir. Her toplum için bozulmaya işaret eden bir uyarıcıdır. Çünkü bunlar; bozulmayı ve fıtrattan sapmayı, toplumun ahlakındaki çöküşü ve gerilemeyi ifade eder. Bu nedenle Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem, erkeklerden kadınlara benzeyenlere ve kadınlardan erkeğe benzeyenlere lanet eder. Buhari, İbni Abbas radıyallahu anhuma'dan şunu rivayet eder: "Nebi sallallahu aleyhi

ve sellem, erkeklerden kadınlaşanlara ve kadınlardan erkekleşenlere lanet eder. Ve şöyle buyurur: **"Onları evlerinizden çıkarın."**

Dışarıdan ithal edilen bir takım bozuk terbiye metodları, müslümanların çocuklarını erkekliğin sorumluluğunu bilmez, bilseler bile güçleri yetmez ve yükünü gereği gibi omuzlayamaz hale getirdi. Bu; kadınların erkeklerle karışması için çalışan, her ikisi için ayrı ayrı olan şer'i mükellefiyetlerin boşa çıkarılması ve erkekle kadının elbisesinin aynı hale getirilmesi için hazırlanmış bir planın sonucudur. Çünkü görünüşte benzeme, iç dünyada da benzemeyi beraberinde getirir.

Erkeklerin kendilerine kıymalarıyla erkeklik vasıfları gizlenince topluma çürüme hakim olur. Aileye çözülme; ümmete zayıflık, seviyesizlik ve aşağılık hakim olur. Koruyuculuk ve idarecilik duygusu kaybolur. Kıskançlık duygusu zayıflar. Ahlaki bozulmanın alanı genişler.

Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Erkekler kadınlar üzerine yöneticidirler (ailenin reisidirler). Bu, Allah'ın bazılarını bazılarına üstün kılmış olmasındandır.)**

Bu çağda erkeklikten sözetmek size "taşların çocukları"nı hatırlatmalıdır. Onlar bünye olarak çocukturlar. Yaptıklarına göre ise kahramandırlar. Konumlarına göre erkektirler. Onlar, gerçekten kendilerine erkeklik vasfı uyanlardır. Kur'an sofrasında terbiye edilmişlerdir. Onlar Allah yolunda cihad ederlerken başkaları uyuşturucu sözlerle ve parıltılı konferanslarla mücadele ederler. Onlardan çoğu bu erkek çocukların, "taşların çocukları"nın seviyesine ulaşamamıştır.

Zulmü ve işgalcilere teslimiyeti reddeden bir erkeklik... Bombardımandan korkmazlar. Bilakis, Şerefli Kudüs'ü kurtarmak için kalpleriyle ve göğüsleriyle karşı koyarlar. Bu ancak, alçalmayı reddeden erkeklerin emelidir.

Bu çocukların babaları gözleri önünde tutuklandı. Gözleri önünde evleri yıkıldı... Bu çocuklar taştan başka bir şeye sahip değiller. Fakat onlar kendilerini işgal tanklarına hiçbir korku ve ürkme hissetmeden meydan okuyacak kadar büyük görmektedirler. Anneler, canlarının-ciğerlerinin ölüme ve şehadete doğru yürüyüşünü tebrik etmektedir.

Bu halk uzun süre sabretti. Canlar kurban verdi. Hâlâ kanı Filistin topraklarına akmakta... Ve onlar taşlarıyla ve sopalarıyla; mallarını zorla alan, suçsuz insanları öldüren, anlaşmaları ve verdiği sözleri çiğneyen işgalcilerin saldırısına karşı durmaktalar.

Bu toprakların çocukları, insanlığın tanık olduğu en çirkin vahşeti gerçekleştiren ve hâlâ gerçekleştirmekte olan kendini beğenmiş yahudi karşısında bitmek bilmeyen kurbanlar vermiş ve nice kahramanlıklar göstermiştir.

Medeni olduğunu öne süren dünya, saldırgana karşı durmaktan ve onu engellemekten niçin çekiniyor?.. Barışı güvence altına alan; suçların azaltılmasını, saldırgana karşı durmayı ve zulme uğrayana yardım etmeyi içeren anlaşmalar ve ittifaklar nerede??. Barış davetçileri ve barışa çağıranlar, barış kültürünü tartışanlar nerede!?.

Bu katliamlar; kurşunlar ve füzeler şehirleri yok etmekte, kalpleri ve bedenleri; beli bükük yaşlıların ve kundakdaki çocukların bedenlerini yakmakta...

Şüphesiz bu kanlar, adil olmayan barışı hâlâ soluk süslerle süslemeye çalışan kalemlerin kırılması ve asılsız iddiaların boşa çıkması için Allah'ın izniyle dininde aşağılığı reddeden gururlu kişilikler doğuracaktır!

İslam ümmeti; Kudüs'ün, akidesinin özü olarak kalacağı üzerine Rabbine söz vermiştir. Kudüs; kalplerimizde, akıllarımızda ve duygularımızdadır.. Bilakis o, bütün anlık yaklaşımların ve dünyevi çıkarların üzerindedir... Bir zerre toprağından bile vazgeçmeyeceğiz!. Kudüs olmadan ne barış olur ne de istikrar...

Yahudileştirme ve Filistin topraklarını yahudilerin oturumuna açma gibi düşmanın denediği bütün yollar, işgalin bizzat kendisini reddettiği gibi ümmetin asla kabul etmediği meşru olmayan işlerdir.

Şüphesiz Filistin toprağı İslamîdir. Terslikler ne kadar üzerine hücum etse de böyle kalacaktır. **(Kafirler topluluğundan başkası Allah'ın rahmetinden ümit kesmez.)** Topraklar meşru sahiplerine ve ehline dönünceye kadar direniş sürecek ve kurban verilmeye devam edilecektir.

Müslümanların Kudüs'e karşı görevleri Kur'an'dan ve Sünnet'ten kaynaklanmaktadır. İsrâ ve miraç yolculuğu, müslümanların kalplerini bu mübarek topraklara bağlamıştır. Kudüs davası toprakla bağlantılı bir dava değildir. Bilakis ümmeti, bütün ümmeti ilgilendiren islamî bir dava olarak kalmalıdır. İsrâ ve miraç yolculuğuyla şereflenen şehri temizlemek ve müslümanların yönetimine döndürmek için çalışmadan müslümanların vicdanları asla rahatlamayacaktır... Kafirler istemese de Allah nurunu tamamlayıcıdır...

# Kafirlerin Sıfatından Sakınmak

**Şeyh Abdulmuhsin el-Kâsım**
**24.02.1422 hicri**

**Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla...**

Muhakkak ki hamd Allah'adır. O'na hamdeder, O'ndan yardım ve bağışlanma dileriz. Nefislerimizin şerrinden ve kötü amellerimizden Allah'a sığınırız. Allah kimi hidayete erdirirse onu saptıracak yoktur. Kimi de saptırırsa ona hidayet verecek yoktur. Şehadet ederim ki, Allah'tan başka ilah yoktur; O tektir ve ortağı yoktur. Ve şehadet ederim ki Muhammed O'nun kulu ve rasulüdür. Allah O'na, ailesine ve ashabına salât ve çokça selam eylesin.

Bundan sonra; Allah'dan hakkıyla korkun ey Allah'ın kulları! Allah'dan hakkıyla korkmak ne güzel bir ganimettir. Hevâya tâbi olmak ise ne kötü bir kayıptır.

Ey müslümanlar!

Allah insanları kudretiyle yaratmış, dilediğini fazlıyla hidayete erdirmiş ve dilediğini de adaleti gereği saptırmıştır. Ve bunu Levh-i Mahfuz'da yazmıştır. **(Sizi yaratan O'dur. Böyle iken kiminiz kafirdir, kiminiz mü'mindir.)** Mutluluğa erişenlerin yolunu açıklamış ve mutsuzluğa uğrayanların gittikleri yolları bildirmiştir. Müttakileri övmüş ve kafirleri yermiştir. Kafirlerin sıfatlarından sakındırmıştır. Aziz Kitabı'nda kafirlerin amellerini, inançlarının bozukluğunu, ahlaklarının ve davranışlarının kötülüğünü açıkça ortaya koymuştur. Kafir, öldükten sonra yeniden dirilmeyi inkar eder. Kıyamet'in kopacağını kabul etmez. Kaza ve kadere inanmaz. Zorluklara ve musibetlere tahammül edemez. Allah'dan ümidini ve beklentisini keser. Ümitsizlik ve çaresizlik, kafirin özelliklerindendir. **(Çünkü kafirler topluluğundan başkası Allah'ın rahmetinden ümidini kesmez.)** Konuşmasında yalan vardır. Hatta, tüm kafirler yalan söylerler. Kibir ve gurur, karakteridir. Allah azze ve celle şöyle buyurur: **(Kafirler ancak derin bir gaflet içinde bulunmaktadır.)** Ayetler, dersler ve ibretler karşısında yüzçevirir. Hased kalbini doldurmuş ve gözlerinden fışkırmaktadır. Müslümanların içerisinde bulunduğu nimetleri çekemez ve yok olmasını temenni eder. **(Ehli kitaptan kafirler de müşrikler de Rabbinizden size bir hayır indirilmesini istemezler.)** Hasedinin çirkinliği nedeniyle, kendisiyle beraber cehennemde haşrolman için seni de saptırmaya çalışır. **(Onlar kendileri gibi sizin de kafir olup böylece birbirinize eşit olmanızı arzu ederler.)** Geceleyin müslümanlara tuzak kurar, gündüz onlara oyun oynar. Onlara zarar vermek ve onlardan nimetlerin alınması için uğraşır. **(Onlar size karşı zafer kazanırlarsa size düşmanlık ederler, size ellerini ve dillerini kötülükle uzatırlar.)** Düşmanlık yüz hatlarında ve dilinde belirir. Müslümanlara olan öfkesinden parmaklarını ısırır. Vicdanları kötülük ve kalpleri buğz doludur. Müslümanlara tuzak kurarlar. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Onlar bir tuzak kuruyorlar. Ben de (onlara karşı) bir tuzak kurarım.)** Güvenilir, güzel ahlaklı ve iyi huylu görünür. Menfaatinin peşinden koşar. Allah onları şu kavliyle ifşa eder: **(Onların kini ağızlarından taşıp çıkmıştır. Göğüslerinde taşıdıkları ise daha büyüktür.)** Doğruluğun içinde yalanı, güvenilirliğin içinde hıyaneti gizler. Dilleriyle sizi razı ederler ama kalpleri bunu reddeder. Batılı çokça savunur ve gerçekleri gizler. Müslümana karşı entrikası şiddetlidir. Fakat Allah onun oyununu bozar. Kafirlerin oyunu ancak zillet sapıklığında ve kendilerini kuşatan aşağılık içerisindedir.

Şüphesiz, kafirlere itaat etmek zillettir. Onlara karşı çıkmak ise izzettir. Allah, Rasulü'ne şöyle buyurur: **(Ey peygamber! Allah'dan hakkıyla kork; kafirlere ve münafıklara itaat etme!)** Bilgileri dünya ile sınırlıdır. Bununla birlikte Şeyhulislam (İbni Teymiyye) rahimehullah şöyle der: "Kafirin bütün amelleri ve işlerinde mutlaka faydasının tam olmasını engelleyen bir eksiklik vardır. Bütün işleri ya bozuktur ya da eksiktir." Kalıcı olan ahiret bilgisine gelince onlar bu konuda cahildirler. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Onlar dünya hayatının görünen yüzünü bilirler. Ahiretten ise, onlar tamamen gafildirler.)** Ve şöyle buyurur: **(Fakat onların çoğu bilmezler.)** Malları ve çocukları üzerlerine büyük bir sıkıntıdır. Şaşkınlık ve başıboşluk içerisinde yaşar. Dünyadaki gayesi zevk ve sefa sürmek, yemek ve içmektir. Yadiklerinde ve içtiklerinde bereket yoktur. Doymak bilmezler. Nebi sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Kafir yedi mide ile yer. Müslüman ise bir mide ile yer."** Üçte biri yiyeceği, üçte biri içeceği ve üçte biri de nefsi içindir. Mü'minin yiyeceği bereketlidir. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"İki kişinin yiyeceği üç kişiye, üç kişinin yiyeceği dört kişiye yeter."** Bu hadisi, Buhari rivayet eder.

Kafirler hidayet nurundan uzak oldukları için bölük pörçüktürler. Görüşleri farklı farklıdır. Düşünceleri çeşitlidir. Yaratıcıları onlar hakkında şöyle buyurur: **(Onlar mutlaka anlaşmazlık içerisindedir. Onlara karşı Allah sana yeter. O; işitendir, bilendir.)** Aralarındaki çekişme Kitabu'l Mübin'in belirttiği gibi Kıyamet kopuncaya kadar sürecektir: **(Onların arasına Kıyamet'e kadar sürecek düşmanlık ve kin attık.)** Onlar karşı karşıya geldikleri zaman korkaktırlar. Bir müslüman iki kafiri mağlup eder. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Sizden sabreden yüz kişi olursa ikiyüz kişiyi mağlup ederler. Sizden bin kişi olursa Allah'ın izniyle ikibin kişiyi mağlup ederler.)** Birbirlerine cimriliği tavsiye ederler. İnfak etmede oldukça cimridirler. Misafire ikram etmekten geri dururlar. Allah azze ve celle şöyle buyurur: **(Bunlar cimrilik eden ve insanlara da cimriliği tavsiye eden, Allah'ın kendilerine lütfundan verdiğini gizleyen kimselerdir. Biz, kafirler için alçaltıcı bir azap hazırladık.)**

Kafir, hayırı engeller. Yasak olanı yer. İyiliğe karşı nankörlük eder. Allah'ın nimetlerine şükretmez. Rabbinin nimetlerini inkar eder. **(Allah'ın nimetini bilirler de sonra onu inkar ederler. Onların çoğu kafirlerdir.)** Cahillik, hevâ ve sapıklık içerisinde yaşar. Çıkış yolunu bulamaz. Ve çıkışa muvaffak olamaz. Doğru yolu bulmasına yarayacak âzâlarından yararlanamaz. Kalbi sağırdır. Kulağında ağırlık ve gözünde perde vardır. Hakkı duymaz ve hidayeti görmez. Şeytanlar kendisini alabildiğine günah işlemeye teşvik eder. Lezzetleri elde etmek için hevâsına uygun olarak hareket eder. Bunun sonucu amelleri boşa gider. Amel işler ve ameli karşılığı mükafat alamaz. Dünyada yorulur ve ahirette azap görür. Rabbimiz celle ve alâ onu sevmez. Allah subhânehu kafirlerin düşmanı olduğunu bildirmiştir. Hayır veya şer, bir amel işleyen her kula mutlaka Allah amelinin karşılığını verir. Allah bir kula buğzedince Cebrail'e şöyle seslenir: "Ey Cibril! Ben falana buğzediyorum, sen de ona buğzet." Cebrail de buğzeder ve sema ehline seslenir: "Muhakkak Allah falan kişiye buğzediyor, siz de ona buğzedin." Ve sema ehli de ona buğzeder. Sonra yeryüzünde de o kişiye buğzedilir." Müttefeku'n aleyh.

İmam Ahmed şöyle der: "Kafiri gördüğümde Allah'ın düşmanını görmemesi için gözümü kapatırım." Cansızlar onun küfrünü dile getirir ve ahir zamanda mübarek topraklar onu dışarı atar. Ağaç, "Ey mü'min, bu kafirdir" der. Taş, "Ey mü'min, bu kafirdir" der. Bunu İmam Ahmed rivayet eder. Deccal çıktığı zaman Medine üç kez sallanır ve kafirler el-Mustafa sallallahu aleyhi ve sellem'in şehrinden çıkarlar.

Allah'dan uzaklaşmada nefsin çektiği acılar vardır. Günahların acısına uğranılır. Göğüs darlığı ve sıkıntısı vardır. İman ve sukûnet lezzetinden mahrum olunur. Onu lanet kuşatır ve üzerinde gazap dolaşır. Onlar Allah'ın en kötü kullarıdır. Allah azze ve celle şöyle buyurur: **(İşte onlar yaratılanların en kötüleridir.)** Sayılarına gelince onlar yeryüzünde bulunanların en çoğudur. Allah celle ve alâ şöyle buyurur: **(Fakat insanların çoğu iman etmezler.)** Nebi sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Allah şöyle buyurur: "Ey Adem! Ateşe girecekleri çıkarıp gönder." Adem, "Ateşe gideceklerin miktarı ne kadardır?" der. Allah, "Her bin kişiden dokuzyüz doksan dokuzu" buyurur."** Bu hadisi Buhari rivayet eder. Diğer bir lafızda "her bir yüzden doksan dokuz" olarak zikredilir. Kafirin ölümüyle kullar ve ülkeler rahat eder. Nebi sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Mü'min kul dünyanın yorgunluğundan ve eziyetinden kurtularak Allah'ın rahmetine (kavuşur). Fâcir kul ise; kullar, ülkeler, ağaçlar ve hayvanlar kendisinden kurtulur."** Bu hadisi Buhari rivayet eder.

Kafir dünyada bin yıl yaşamak ister. Kendisine ölüm geldiği zaman bundan hoşlanmaz. Melekler ruhunu çıkarmak için yüzüne ve arkasına vurur. Kabrine konulduğu zaman kaburga kemikleri birbirine geçinceye kadar sıkıştırılır. Demirden çekiçlerle öyle bir darbe vurulur ve bağırır ki insanlar ve cinler hariç civarındaki her şey bunu duyar. Bir rivayette, "şayet bir dağa vurulsaydı toprak olurdu" denilir. Kabrine ateş serilir. Azabı süreklidir. Kabrinden hesap için kalktığında yüzü simsiyah bir şekilde kalkar. Yüzü asıktır ve üzerinde toz-toprak vardır. Bir siyahlık kaplamıştır. Korkudan gözleri mavileşmiş ve kalbi küt küt atmaktadır. Canlılar arasında yüzünün üzerinde yürür bir şekilde haşredilir. Enes radıyallahu anh şöyle der: "Ey Allah'ın Rasulü! Kafir nasıl yüzüstü haşredilir?" Şöyle buyurdu: **"Onu dünyada iki ayağı üzere yürütenin Kıyamet günü yüzü üzere yürütmeye gücü yetmez mi?"** Bu hadisi Buhari rivayet eder. Boğazında zincirler ve bukağılar vardır. Suçlular bir kısmı diğer bir kısmına bağlanarak götürülür. Onlar o gün susamıştırlar. Sağırlar, dilsizler ve körlerdir. Arkadaşları onlardan uzaklaşır. Onlar da arkadaşlarından uzaklaşırlar. Yiyecekleri zakkumdur. İçecekleri ise kaynamış sıcak sudur. Bazen ondan içer, midesini ve bağırsaklarını parçalar. Bazen başının üzerine dökülür, derisini eritir. Ateşler arasında tutuşur. Çektiği acılardan dolayı cesedi ve azı dişi kat kat büyür. Nebi sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Kafirin azı dişi Uhud gibidir. Cildinin kalınlığı üç günlük mesafedir."** Bu hadisi Müslim rivayet eder. Müslim'deki bir başka lafızda ise **"Cehennemde kafirin iki omuzu arasında hızlı bir binicinin üç günlük mesafesi vardır."** şeklindedir. Bu onlara uygun bir cezadır ve Rabbin asla kullara zulmedici değildir.

Bütün bunlardan sonra ey müslümanlar, işte bunlar kafirlerin sıfatları ve özellikleridir. Ve karşılaşacakları cezalardır. Çeşitli çirkinlikler ve birbirini takip eden kötülükler...

Ey Allah'ın kulu! Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'in haber verdiği şu duruma düşmekten kork! Şöyle buyurur: **"Karanlık gecenin safhaları gibi olan korkunç fitnelerden önce salih amelleri işlemekte acele edin. O fitneler arasında insan mü'min olarak sabahlar, kafir olarak akşama girer. Veya mü'min olarak akşamlar, kafir olarak sabaha çıkar. Dinini az bir dünya malı karşılığı satar."** Bu hadisi İmam Ahmed rivayet eder.

Kafirlere benzemekten sakın ve müslümanların yoluna koyul. Farz namazları eda et ve onları mescidlerde cemaatle kıl. Onları terkeden kötülerin arasına katılır. Nebi sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Bizimle onların arasındaki ahd**

**namazdır. Kim onu terkederse kafir olmuştur."** Kovulmuş şeytandan Allah'a sığınırım. **(Cehennemlikler ile cennetlikler bir olmaz. Cennetlikler, istediklerine erenlerin ta kendileridir.)**

Allah beni ve sizleri mübarek eylesin...

İhsanı için Allah'a hamdolsun. Başarılı kılması ve nimetlendirmesi nedeniyle O'na şükürler olsun. Allah'dan başka ilah olmadığına şehadet ederim. O, tektir ve ortağı yoktur. Şehadet ederim ki; efendimiz, nebimiz Muhammed O'nun kulu ve rasulüdür. Allah; O'na, ailesine ve ashabına salât eylesin.

Bundan sonra ey müslümanlar; dış görünüşte benzemek, iç dünyada da benzemeyi gerektirir. Bu ümmetin ilkleri olan sahabelere ve tabiine benzemek aklı, dini ve ahlakı artırır. Dış görünüşte kafirlere benzemek ahlakta ve çirkin işlerde onlara benzemeye neden olur. Bir tür sevgiyi ve muhabbeti, iç dünyada dostluk hissetmeyi doğurur. Bu nedenle davranışlarında ve görüşlerinde müşriklere muhalefet et. Onlarla dostluk kurmaktan sakın. Onları dost edinme ve onlara buğzet, düşmanlık et. Onlardan ve dinlerinden uzaklaş. Kendi dininle gurur duy. Onların hidayeti ve İslam'a daveti için çalış. Sana doğruyu gösterdiği için Allah azze ve celle'ye çokça övgüde bulun. O'ndan bu yolda devamlılık dile. Allah'a karşı samimi ol ki, durumun iyi olsun. Kalbinden kin ve nefreti söküp at ki insanlar seni sevsin.

## Hevâya Uymak

**Şeyh Salâh el-Budeyr**
**02.03.1422 hicri**

**Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla...**

Göğü ve yeri yaratan, bizleri yoktan vareden ve bize rızık indiren Allah'a hamdolsun. Bitip tükenmeyen nimetleri için O'na hamdederim. Şehadet ederim ki Allah'dan başka ilah yoktur. O, tektir ve ortağı yoktur. Tüm yaratılmışların sahibidir. Kulları kısımlara ayırmış, hevâsına tâbi olanı alçaltmış ve mutsuz kılmıştır. Ve şehadet ederim ki, Muhammed O'nun kulu ve rasulüdür. Yaratılış bakımından mahlukatın en şereflisidir. Allah O'na, ailesine ve yok olacağı satıp karşılığında kalıcı olanı alan faziletli sahabilerine salât ve çokça selam eylesin.

Bundan sonra; Allah'ın kulları! Allah'dan hakkıyla korkun. O'ndan hakkıyla korkan mutlu olmuş, O'nun hakkını kendi nefsine ve arzularına tercih eden kazanmış ve O'nun rızasını kendi hevâsından önce gören kurtulmuştur.

**(Ey iman edenler! Allah'dan, O'na yaraşır bir şekilde korkun ve ancak müslümanlar olarak can verin.)**

Ey müslümanlar! Sadık mümin yüce amaçları olan ve yaptığının sonuçlarını idrak edendir. Nefsinin, zincirlerden kurtulması için çalışır. Kurtuluşu arzu eder. Gayesi, ahiret ve dönüş günüdür. Kendisini salih amellerle ona hazırlar ve orası ne güzel bir istirahat yeridir. **(İnsanlardan öyleleri var ki, Allah'ın rızasını kazanmak için kendini ve malını feda eder. Allah da kullarına şefkatlidir.)**

Bu imtihan dünyasında mü'min için korkulan şeylerden biri de onun fitne vasıtalarına binmesidir. Alçaltıcı şehvetlerin tuzağına düşmesi ve sapık görüşlere kapılmasıdır. Bu, felaketlerin ve belaların en büyüğüdür. Büyük bir afettir, büyük bir sorundur. Bir kalbe girerse onu ifsad eder, yerleşirse onu helak eder.

Ebu Berze radıyallahu anh, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğunu rivayet eder: **"Şüphesiz sizin için en çok korktuğum şeylerden biri mideleriniz ve fercleriniz konusunda şehvetlere kendinizi kaptırmanız ve fitnelerin saptırmasıdır."** Bu hadisi İmam Ahmed rivayet eder.

Şehvet ve hevâ sebepte ve delâlette birleşseler de hevâ genelde şüpheler ve inançlar için kullanılır. Şehvet ise, şehvetleri ve lezzet veren şeyleri elde etmek için kullanılır. Her şehvet mutlaka bir hevânın sonucudur.

Ey müslümanlar! Allah; Aziz Kitabı'nda, açık ve öz kelamında bizlerden daha kuvvetli ve daha çok mal-mülk sahibi ümmetler zikreder. Bu ümmetler, hevâlarına ve heveslerine dalıp sapıklıklara düşer ve belalara uğrarlar. Nimetleri ve güçlerini, yaratıcı hükümdar Allah'a karşı isyanda kullanırlar. Yalan ve uydurmalarla din hakkında konuşurlar. Ve onlara azap geldiğinde onlar için Allah tarafından bir koruyucu olmaz. Allah azze ve celle onlar hakkında şöyle buyurur: **((Ey münafıklar! Siz de) sizden öncekiler gibi (yaptınız). Onlar sizden kuvvetçe daha üstün, mal ve evlatça daha çok idiler. Onlar (dünya malından) paylarına düşenden faydalandılar. İşte sizden öncekiler nasıl**

**paylarına düşenden faydalandıysalar, siz de payınıza düşenden faydalandınız ve (bâtıla) dalanlar gibi siz de daldınız. İşte onların amelleri dünyada da ahirette de boşa gitmiştir. Ve onlar, ziyana uğrayanların kendileridir.)** Onlara uymaktan ve yollarından gitmekten sakının ey Allah'ın kulları!

Allah'ın kulları! Şüphesiz cihadın en zoru hevâ ile cihaddır. Çünkü yolu oldukça engebeli, zor ve uzundur. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Cihadın en faziletlisi, kişinin nefsiyle ve hevâsıyla mücadele etmesidir."** Bu hadisi, Deylemi ve diğerleri rivayet eder. Şeyhulislam İbni Teymiyye rahimehullah şöyle der: "Nefisle ve hevâyla cihad, kafirlerle ve münafıklarla cihadın aslıdır. Çünkü öncelikle nefsiyle ve hevâsıyla onlara karşı çıkmak için mücadele etmeden onlarla cihad edemez. Hevâsını yenen izzetli ve üstün olur. hevâsı kendisine galip gelen ise zelil ve aşağılık olur, helak olur."

Kalpler birer kaptır. En iyisi en çok hayır ve iyilik bulundurandır. En kötüsü ise en çok fesat ve kötülük bulundurandır. Nefisler kötü amaçlara meyleder. Nefse her dilediğini verirsen hevâsına doğru ağzını açar. Nefsini hevâsından alıkoyan dünyadan ve belalarından kurtulmuş ve eziyetlerinden korunmuştur. **(Her bir nefse ve onu düzenleyene, sonra da ona hem kötülüğü hem de takvayı ilham edene ki; onu (nefsini) temizleyen muhakkak felah bulmuştur, onu örten kimse de muhakkak ziyana uğramıştır.)** Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem de şöyle buyurur: **"İnsanların hepsi çalışır; kimi nefsini satar ve kurtarır, kimi de helak eder."** Bunu, Tirmizi rivayet eder.

Ey müslümanlar! Hevânın egemenliği; ona iten ve yolaçan etkenlerin, hevâyı destekleyen ve yardım edenlerin çokluğuyla güçlenir. O; adaletsiz, azgın ve zalim bir hükümranlıktır. Kişi nefsine takva ile gem vurmazsa sonuçta hızla pişman olunacak durumlara doğru gider, başına felaketler ve afetler gelir. Bu durumdan korkan ise ölümden önce gayret gösterir. Nebi sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Cennet hoşlanılmayan şeylerle kuşatılmıştır. Cehennem ise şehvetlerle kuşatılmıştır."** Muttefekun aleyh. Hevâya yolaçan ve hevâyı destekleyen şeylerden sakının. Hevâya tâbi olmaktan kaçının. Lezzetleri acı, musibetleri yakıcıdır.

Allah'ın kulları! Sevdiği şeylerin doğruluğu ve istediği şeylerin güzelliği konusunda nefsinize güvenmeyin. Çünkü hevânın gözü kör, kulağı sağırdır. Kur'an'ın ayetlerini huccet ve açıklamalarını delil olarak alın ki anlayamadığınızı anlayın ve göremediğinizi görün. **(Ey iman edenler! Eğer Allah'dan hakkıyla korkarsanız O size iyi ile kötüyü ayırdedecek bir anlayış (furkan) verir.)** Ebu Hureyre radıyallahu anh, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğunu rivayet eder: **"Ben size iki şey bıraktım, onlardan sonra asla sapmazsınız: Allah'ın Kitabı ve benim sünnetim."** Bu hadisi Hakim rivayet eder.

Ey müslümanlar! Hevâ sahibiyle oturmaktan sakının. Çünkü onunla oturmak aşağılık ve arkadaşlık etmek ise musibettir. Onun, hevâsında aceleci olduğunu ve dünyasına sımsıkı sarıldığını görürsün. Hevası için toplar ve şehvetini gidermek için çalışır. Dünyanın özlemini çeker ve dünyalıklar için yanıp tutuşur. Baş olmayı ve yükselmeyi sever. Münafıklık ve aşırılık ile bunu elde etmeye çalışır. Zenginlere kuyruk sallar ve onları oldukça metheder. Fakirleri ise ayıplayıp kötüleyerek küçümser. Görüşleri kötüdür. Hevâları gariptir. Amelleri şüpheli ve tabiatı acayiptir. Ayıpları ve kusurları bitip tükenmez. Allah ne doğru buyurur ve Allah'dan başka daha doğru sözlü kim

olabilir: **(Hevâ ve hevesini ilah edinen kimseyi gördün mü? O kimseye sen mi vekil olacaksın? Sen onların çoğunu dinler ve akıl erdirirler mi sanırsın? Onlar ancak hayvanlar gibidir; hatta onlar yolca daha da sapıklıktadırlar.)** Bu nedenle selef alimleri şöyle derler: "İki sınıf insandan sakının: Hevâsının esiri olmuş hevâ sahibi ve malının kör ettiği mal-mülk sahibi."

Ey müslümanlar! İnsanları İslam'dan ve İslam'ın yüce güzelliklerinden başka bir şeye çağıran herkes hevâ ve kötülük sahibidir. Kitab'a, Sünnet'e ve ümmetin icmasına muhalefet eden; yenilik ve çağdaşlık, açıklık ve dünya ile bütünleşme adı altında insanları tağuti kanunlara, bid'at amellere, fikir hürriyetine ve batılı yaşamın kurallarına çağıran kimse bid'at ve bozuk inanç sahibidir. Bu kimseye itaat etmek ve tâbi olmak caiz değildir. Allah celle ve alâ, peygamberi Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem'e şöyle buyurur: **(Sana gelen gerçeği bırakıp da onların arzularına uyma!) (Onların arzularına uyma. Allah'ın sana indirdiği hükümlerin bir kısmından seni saptırmamalarına dikkat et. Eğer (hükümden) yüz çevirirlerse bil ki (bununla) Allah ancak, günahlarının bir kısmını onların başına bela etmek ister. İnsanların bir çoğu da zaten yoldan çıkmışlardır.)** Ve Allah Tebârake ve Teâlâ şöyle buyurur: **(Ben sizin arzularınıza uymam. Aksi halde sapıtırım da hidayete erenlerden olmam.)** Ve yine şöyle buyurur: **(Sana gelen ilimden sonra eğer onların arzularına uyacak olursan işte o zaman sen zalimlerden olursun.)**

Ey müslümanlar! Sonradan uydurulmuş bid'atlarla ve vehimlerle, safsatalar ve bozuk anlayışlarla Kur'an ve Sünnet'in naslarını reddeden bid'at, hevâ ve cedel ehlinden sakının! Akılcılık başlarını döndürmüş ve felsefeler zihinlerini istila etmiştir. Yakinen bilinen gerçeklere ve kesin kurallara karşı gelmişlerdir. Onlar, Allah'ın isim ve sıfatları hakkında hadlerini aştılar ve cüretkar davrandılar. Sahih naslara zayıf dediler, anlamlarını değiştirdiler ve bozdular. Naslarla ilgili düşüncelerinde hatadan hataya saptılar. Bu, tasavvurlarının bozukluğuna şahitlik etmekte ve akıllarının eksikliğini dile getirmektedir. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem ne kadar doğru buyurmuştur: **"Ümmetimden bir takım insanlar çıkacak ve bu hevâlar (bid'atlar), kuduz hastalığının hiçbir damar ve eklem bırakmadan girerek sahibini sarması gibi onları saracak."** Bu hadisi Ebu Davud rivayet eder. Bâtıllardan ve kötü düşüncelerden Allah'a sığınırız.

Allah Tebârake ve Teâlâ Kitab-ı Mübin'de şöyle buyurur: **(En güzel isimler Allah'ındır. O halde O'na bunlarla dua edin. O'nun isimlerinde eğriliğe sapanları terkedin. Onlar yapmakta olduklarının cezasını göreceklerdir.)** Allah'ın Kitabı'na ve sahih sünnetlere tâbi ol! Uyarsan işte bu hidayettir. "Niçin" ve "nasıl" diye sorma! Çünkü bu, basiret sahiplerinin körlüğe sürükleyen bir kapıdır.

Ey müslümanlar! Kendisine tâbi olunan hevâlardan biri de inançlarda ve ibadetlerde sonradan uydurulan amellerle ve bid'atlarla Allah'a yaklaşmaktır. Bunlar, kulu Rabbinden sadece uzaklaştırmaya yarayan ameller ve davranışlardır. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in şu sözüne kulak verelim: **"Sünnetime ve hidayete ermiş raşid halifelerin sünnetine sarılın. Ona sarılın ve azı dişlerinizle (sımsıkı) tutunun. Sonradan uydurulan amellerden sakının. Çünkü sonradan uydurulan her amel bid'at ve her bid'at sapıklıktır."** Bu hadisi Ebu Davud rivayet eder. Ve şu sözüne kulak verelim: **"Kim bizim bu emrimize (dinimize) onda olmayanı sokarsa o, reddedilmiştir."** Müttefekun aleyh. Başka bir rivayette ise **"Kim üzerine emrimiz olmayan bir amel işlerse o reddedilmiştir"** şeklindedir. Bu; hevâsından konuşmayan ve konuştuğu ancak

vahiy olan Muhammed Mustafa sallallahu aleyhi ve sellem'in sözüdür. Ona ancak çarpık görüşlü olan karşı çıkar. Abdullah b. Mes'ud raduyallahu anh şöyle der: "Biz karşı çıkmaz uyarız. Bid'at uydurmaz tâbi oluruz. Emre sarıldığımız sürece sapıtmayız.

Allah'ın kulları! Çirkin işlerden, acı ve kötü gerçeklerden biri de bir çok İslam ülkesinde bid'atların ortaya çıkıp yaygınlaşması, bunlara karşı sükut edilip kabullenilmesi ve yapanların hoş karşılanmasıdır. Bu kötü bir davranış ve çirkin bir durumdur. Her müslümanın bu bid'atları açıklaması ve inkar etmesi, tehlikesini ve zararını ortaya koyması, kötülüklerinden müslümanları sakındırması gerekir. Temim ed-Dâri radıyallahu anh, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğunu rivayet eder: **"Din nasihattır"** "Kimin için ey Allah'ın Rasulü?" dedik. Şöyle buyurdu: **"Allah için, Kitabı için, Rasulü için, müslümanların imamları ve geneli için."** Bu hadisi, Müslim rivayet eder. Cerir b Abdillah el-Beceli radıyallahu anh ise şöyle der: "Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'e; namazı ikame etmek, zekatı vermek ve her müslümana nasihat etmek (iyiliği ve hayrı öğretmek) üzere beyat ettim." Bu hadisi Buhari rivayet eder.

Ey müslümanlar! Bu nefisleri yola getirin ve onları korkutarak ve teşvik ederek düzeltin. Hevâ çökertir ve alçaltır. Allah korkusu ise, hidayete erdirir ve şifa verir. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Üç şey kurtarıcıdır: Gizlide ve alâniyette Allah'dan korkmak, rıza anında ve öfke anında adaletli davranmak, fakirlikte ve zenginlikte tutumlu davranmak. Üç şey ise helak edicidir: Kendisine uyulan hevâ, itaat edilen cimrilik ve kişinin kendisini beğenmesi."** Bunu, Taberâni el-Evsat'ta rivayet eder.

Allah'ın kulları! Fitne meclislerinde ve pis mekanlarda bulunmaktan sakının! Allah'dan sebat dileyin. Hayat ve ölüm fitnelerinden O'na sığının. İbni Abbas radıyallahu anh, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in kendilerine Kur'an'dan bir sure öğretir gibi şu duayı öğrettiğini rivayet eder: **"Allah'ım! Cehennem azabından sana sığınırım. Kabir azabından sana sığınırım. Mesihu'd Deccâl fitnesinden sana sığınırım. Hayat ve ölümün fitnesinden sana sığınırım."** Bu hadisi, Müslim rivayet eder.

Kendi ölüm kılıcını çeken ve nefsinin fitnesi peşinde koşanlardan olma! **(Sakın hevâya uyma; sonra bu seni Allah'ın yolundan saptırır. Doğrusu Allah'ın yolundan sapanlara, hesap gününü unutmalarına karşılık çetin bir azap vardır.)**

Ey günah yükü ağır olan, ey nefsinin dizginlerini eğlence meydanlarına salıveren, ey tek gayesi hevâsı olan ve bu durum kendisini kör eden, hastalıklı ve mutsuz eden; ey mevlâsının (Allah'ın) karşısına hoşlanmadığı şeylerle çıkan, ey emrinde O'na muhalefet eden! Hatalarından dön ve tevbe et! Helaka ve zarara uğramadan önce mevlândan (Allah'dan) özür dile! Çünkü Allah tevbe edenin; pişman olup kendisine dönenin tevbesini kabul eder. **(Allah'ın kabul edeceği tevbe, ancak bilmeden kötülük edip de sonra tez elden tevbe edenlerin tevbesidir; işte Allah bunların tevbesini kabul eder. Allah her şeyi bilendir, hikmet sahibidir. Yoksa kötülükleri yapıp yapıp da içlerinden birine ölüm gelip çatınca "Ben şimdi tevbe ettim" diyenler ile kafir olarak ölenler için tevbe yoktur. Onlar için acı bir azap hazırlamışızdır.)**

Ey kabri gözleriyle gören ve nasihatları kulaklarıyla işiten; uyarıcı kendisine ulaşan ve sözleri kendisine okunan! Vadeden ve tehdit eden, uyaran ve korkutan, sonsuz bir zillet ile tehdit edenden sakın! Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'in havzından uzaklaştırılmaktan sakın. Esma binti Ebi Bekr radıyallahu anhuma, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğunu rivayet eder: **"Ben havzın yanında sizlerden yanıma gelecekleri beklerim. Bir kısım insanlar benden uzaklaştırılır. "Ya Rabb! (Onlar) benden ve ümmetimden" derim. Şöyle denir: "Senden sonra onların ne yaptığını bildin mi? Vallahi onlar senden sonra ayak topukları üzerinde dönmekten geri durmadılar." Ben de "Benden sonra (dinini) değiştirenler uzak olsunlar, uzak olsunlar" derim."** Muttefekun aleyh.

Ey Allah'ın kulları! Allah'ın dininde değişiklik yapmaktan sakının! Her türlü haramı emreden ve cehennemin kıyısında duran, sapıklığa davet eden cahillerden olmaktan sakının! Kadının hürriyetine çağıran, kadının açılıp saçılmasını isteyen, insanlara şarkı ve türküyle seslenip kadının ortaya dökülmesini isteyen, ümmetin batılılaşmasına ve üstlendiği rolü yerine getirememesine çalışan; Allah'ın bizleri Kitabı'nda kendilerinden sakındırdığı bozuk fikirli insanlardan sakının! **(Allah size (helal ve haramı) açıkça bildirmek, sizi sizden öncekilerin sünnetlerine iletmek, tevbelerinizi kabul etmek ister. Allah hakkıyla bilendir, hüküm ve hikmet sahibidir. Allah tevbelerinizi kabul etmek ister. Şehvetlerine uyanlar ise sizin büyük bir sapıklığa düşmenizi isterler.)**

Müjdeci ve uyarıcı, aydınlatıcı bir ışık olan Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Kim hidayete davet ederse ona, kendisine tâbi olanların sevabı kadar sevap verilir ve onların sevaplarından bir şey eksilmez. Kim de bir sapıklığa çağırırsa ona, kendisine tâbi olanların günahı kadar günah verilir ve onların günahlarından bir şey eksilmez."** Bu hadisi Müslim rivayet eder.

Ey müslümanlar! Ebedi mutsuzluğa yolaçacak zararlı davranışlardan kaçının. İslam akidesine sımsıkı sarılın. Şüphelere yaklaşmaktan kendinizi alıkoyun. Bilin ki dünya yılanların zehiridir. Dünya ehli ise ya ölümü haber veren ya da ölümü haber verilendir.sabahın yok ettiği bir karanlık, sonucu kâr veya zarar olan bir alışveriştir. Yolcuların bir çölde konaklamasından başka bir şey değildir. Dünyada kuvvetinize ve gençliğinize aldanmayın. Sıhhat ancak acıya götüren bir vasıta, gençlik ise yaşlılığın bir vesilesidir. Dinlenmeden sonra mutlaka iyi bir menzile veya kötü bir menzile yolculuk vardır. Allah Tebârake ve Teâlâ şöyle buyurur: **(Haddi aşıp dünya hayatını tercih edene gelince hiç şüphe yok ki cehennem varılacak yerin ta kendisidir. Rabbinin huzuruna varmaktan korkup nefsini hevâdan alıkoyana gelince hiç şüphe yok ki cennet varılacak yerin ta kendisidir.)**

Allah beni ve sizleri Kur'an ve Sünnet ile mübarek eylesin. Onlardaki ayetler ve hikmetler ile beni ve sizleri faydalandırsın. Bu işittiklerinizi söylüyorum ve Allah'dan bağışlanma diliyorum...

İhsanı için Allah'a hamdolsun. Başarılı kılması ve nimetlendirmesi nedeniyle O'na şükürler olsun. Allah'dan başka ilah olmadığına şehadet ederim. O, tektir ve ortağı yoktur, şânı yücedir. Şehadet ederim ki; Muhammed O'nun kulu ve rasulüdür. Allah'ın rızasına davet edendir. Allah; O'na, ailesine,ashabına ve din kardeşlerine salât ve çokça selam eylesin.

Allah'ın kulları! Allah'dan hakkıyla korkun ve O'nu gözetin. O'na itaat edin ve isyan etmeyin.

**(Ey iman edenler! Allah'dan hakkıyla korkun ve doğrularla birlikte olun!)**

Ey müslümanlar! Başkalarına hükmederken, tartışan kişilerin arasını ayırırken ve kavgalı kimseler hakkında şahitlik yaparken hevâya uymaktan sakının. **(Bir topluluğa olan kininiz sizi adaletsizliğe sürüklemesin. Adil olun. Çünkü o, takvaya daha yakın olandır. Allah'dan korkun. Şüphesiz Allah, bütün yaptıklarınızdan haberdardır.)**

Ebu Hureyre radıyallahu anh şöyle der: "Altmış yılının başında emanet ganimet, sadaka ceza, şahitlik iyilik ve hüküm hevâ ile olur." Bunu, Hakim rivayet eder.

Ey yetimlerin velileri! Ey vakıf yöneticileri ve kendilerine vasiyet bırakılanlar! Emaneti yerine getirin; hainlik etmekten ve hevâ ile davranmaktan sakının. Gerçeklerin ortaya çıkacağı, sırların ve gizli kalan yönlerin ilan edileceği günü hatırlayın. Kıyamet günü her hıyanet eden için bir sancak kaldırılır ve "bu falan oğlu falanın hıyanetidir" denilir. **(Adaletten vazgeçerek hevâya uymayın. Eğer dilinizi eğip büker veya yüz çevirirseniz şüpheniz olmasın ki Allah yaptıklarınızdan haberdardır.)**

Ey müslümanlar! Allah'dan bağışlanma dileyin ve sakının! Bilin ki sizler O'na kavuşacaksınız. O'nu hakkıyla takdir edin ve yüceltin. Allah'ı hakkıyla yüceltmenin bir gereği de O'nun sevgisini her sevgiden üstün tutmaktır. O'na ibadeti her arzu edilene tercih etmektir.

Allah'ın kulları! Yüce Rabbinize kavuşmaya hazırlanın ve her tür salih ameli hazırlayın.Nefislerinizi ve ayıplarını düşünün ve işlediği günahlardan dolayı hesaba çekin. Hanginizin nefsi zulmetmedi? Âzâlarınızdan hangisi günah işlemedi? O makamı hatırlayın ve Kur'an ayetleri ve zikirleri dinleyerek, Kur'an ayetlerini tekrar edip üzerinde düşünerek kalplerinizi ıslah edin. Hevânızı kontrol altına alın. İnatçı nefsi mücadele ve gözetim ile engelleyin. Ve selefleriniz gibi olun. Onlara dünyanın perdeleri açıldı ve ayıplarını gördüler. Ahiret onlara göründü ve bilinmeyen yönlerini farkettiler. Batmasından korkarak hayat güneşini değerlendirmede ellerini çabuk tuttular.

Allah'ın kulları! Nefislerinizi hakka feda edin ve dünyaya karşı dikkatli olun! **(Azık edinin ve bilin ki azığın en hayırlısı takvâdır.)** Bilin ki, dinlemenin meyvesi tâbi olmaktır. Bu nedenle sözü dinleyen ve en iyisine tâbi olanlardan olun! İnsanların en hayırlısı ve beşeriyetin en şereflisine salât ve selam getirin. Çünkü Allah size bunu emrediyor ve şöyle buyuruyor: **(Muhakkak ki Allah ve melekleri peygambere salât ederler. Ey iman edenler! Siz de O'na salât ve çokça selam eyleyin)**

Allah'ım! Kulun ve rasulün Muhammed'e salât ve selam eyle. Hidayete ermiş imamlar olan Hulafa-i Raşidin'den; Ebu Bekr, Ömer, Osman ve Ali'den; diğer tüm sahabilerden ve onlara ihsan ile tâbi olanlardan razı ol! Onlarla birlikte bizlerden de ihsanın ve kereminle razı ol ey merhametlilerin en merhametlisi!

Allah'ım! İslam'ı ve müslümanları üstün kıl! Şirki ve müşrikleri zelil kıl! Yahudileri, hristiyanları ve onlara destek olanları yoket!

Allah'ım! Bizleri vatanlarımızda emin eyle! İmamlarımızı ve idarecilerimizi ıslah eyle ve kulların ve ülkenin iyiliğine olan işlerde onları muvaffak kıl. Müslümanların bütün idarecilerini şeriatını uygulamaya ve Rasulün Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem'in sünetine uymaya muvaffak kıl.

Allah'ım! Bizlerden; özellikle bu ülkemizden ve genel olarak tüm müslümanların ülkelerinden belayı, vebayı, faizi ve zinayı, depremi ve musibetleri, ortaya çıkmış ve çıkmamış kötü fitneleri uzak tut ey Alemlerin Rabbi!

Allah'ım! Her kötülüğü bizden uzaklaştır. Allah'ım! Rahmetinle her kötülüğü bizden uzaklaştır ey merhametlilerin en merhametlisi!

Allah'ım! Filistin'deki, Çeçenistan'daki, Keşmir'deki ve her yerdeki kardeşlerimize yardım et ey Alemlerin Rabbi! Allah'ım! Cihad bayrağını yükselt ve sapıklık, kin ve nefret, şirk ve fesat ehlini engelle! Ey dünya ve ahiretin sahibi ve dönüş kendisine olan! Rahmetini kullar ve ülkeler üzerine yay.

**(İzzet sahibi olan Rabbin onların niteleyegeldiklerinden münezzehtir. Gönderilmiş peygamberlere selam olsun. Alemlerin Rabbi Allah'a da hamdolsun.)**

# Güzel Ahlak

**Şeyh Ali b. Abdurrahman el-Huzeyfi**
**09.03.1422 hicri**

**Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla...**

Rahman ve Rahim olan, Halim ve Alim olan, Aziz ve Hakim olan Allah'a hamdolsun. Rabbime hamdeder ve şükrederim. O'na tevbe eder ve O'ndan bağışlanma dilerim. Şehadet ederim ki Allah'dan başka ilah yoktur. O, tekdir ve ortağı yoktur. Aliyy ve Azim'dir. Ve şehadet ederim ki, nebimiz ve efendimiz Muhammed O'nun kulu ve rasulüdür; asil ahlak sahibidir. Allah'ım! Kulun ve rasulün Muhammed'e, ailesine ve doğru yol sahibi sahabilerine salat ve selam eyle; onları mübarek kıl!

Bundan sonra; ey müslümanlar Allah'dan hakkıyla korkun. O'na itaat edin. O'nun cezasından korkun ve O'na isyan etmeyin! Biliniz ki İslam yüce bir amacı gerçekleştirmek için gelmiştir. Önemli bir görevi yerine getirmek için gelmiştir. Bu görev; Allah'ın hakkını ve kulların haklarını eda etmektir. Allah azze ve celle şöyle buyurur: **(Allah'a ibadet edin ve O'na hiçbir şeyi ortak koşmayın. Ana-babaya, akrabaya, yetimlere, yoksullara, yakın komşuya, uzak komşuya, yakın arkadaşa, yolcuya, ellerinizin altında bulunanlara iyi davranın; Allah, kendini beğenen ve daima böbürlenip duran kimseyi sevmez.)** Bu gayenin dışındaki; yeryüzünün imarı, hadlerin uygulanması, zulmün önüne geçilmesi ve benzeri görevler ise ana gayeye; Allah'ın hakkını ve kulların haklarını yerine getirmeye tâbidir. Ona götüren bir araç ve onun için bir hazırlıktır.

Güzel ahlak, Allah'ın hakkını ve kulların haklarını yerine getirmenin esasıdır. İman ile birlikte güzel ahlak, Allah'ın hakkına ve kulların hakkına sadık olmanın temelidir. Bununla dereceler yükselir ve günahlar bağışlanır. Aişe radıyallahu anha şöyle der: Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'i şöyle buyururken işitttim: **"Şüphesiz mü'min güzel ahlakıyla, gece namazı kılıp oruç tutanın derecesine ulaşır."** Bu hadisi Ebu Davud rivayet eder.

Ebu'd Derdâ radıyallahu anh, Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğunu rivayet eder: **"Kıyamet günü mü'min kulun mizanında hiçbir şey güzel ahlaktan daha ağır değildir. Şüphesiz ki Allah, kaba ve ağzı bozuk kişiye buğzeder."** Bunu, Tirmizi rivayet eder ve "Hasen sahih bir hadistir" der.

Güzel ahlak, bütün hayırların birleştiği yerdir. Güzel ahlak, şeriata ve akl-ı selime göre övülen tüm sıfatlardır. Alimlerden bazıları şöyle der: "Ahlak, hayır işlemek ve şerden uzak durmaktır." Şöyle denir: "Güzel ahlak, eli açık davranmak ve eziyet vermekten geri durmaktır." Güzel ahlakın genel tanımı ise şudur: "Allah'ın emrettiği her şeyi yapmak ve Allah'ın yasakladığı her şeyi terketmektir." Takva, ihlas, sabır, yumuşak huyluluk, ağır başlılık, hâyâ, iffet, namus, anne-babaya iyilik, akrabaları ziyaret, merhamet, yardımseverlik, cesaret, cömertlik, doğruluk, geniş yüreklilik, dostluk, vefa, iyiliği emretmek ve kötülükten sakındırmak, iyi komşuluk, tevazu, tahammül göstermek, bağışlamak; hilekarlık ve ihanetten, fuhuştan, haram yiyecek ve içeceklerden, yalan ve iftiradan, cimrilik ve eli sıkılıktan, korkaklıktan, riyadan, kibirden ve kendini beğenmeden, zulüm ve düşmanlıktan, kin ve nefretten, hasetten ve benzerlerinden uzak durmaktır.

Güzel ahlak, mü'mine dünyada ve ahirette fayda verir. Rabbinin katında derecesini yükseltir. Onun ahlakından iyi ve kötü herkes faydalanır. Kafire ise ahlakı sadece dünyada fayda verir. Ahlakının karşılığını Allah kendisine bu dünyada verir. Ahirette ise onun hiçbir nasibi yoktur. Aişe radıyallahu anha'dan şu rivayet edilir: Dedim ki: "Ey Allah'ın Rasulü! Abdullah b. Ced'an'a ne dersin? Şüphesiz o misafire ikram eder, kimsenin kazandıramayacağını kazandırır ve zamanın sıkıntılarına karşı yardım ederdi. Bunlar ona fayda sağlar mı? Nebi sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Hayır. Çünkü o, bir gün bile "Rabbim! Kıyamet günü günahlarımı bağışla" demedi."**

Allah azze ve celle Yüce Kitabı'nda her yüce ahlakı emretmiş ve her kötü ahlaktan da menetmiştir. Sünnet-i Nebeviyye de bu şekilde, her övülmüş sıfatı emreder ve her çirkin sıfatı yasaklar. Bu anlamdaki ayetler gerçekten pek çoktur. Şu ayetler buna örnek olarak yeter:

Allah azze ve celle şöyle buyurur: **(Kötülüklerin açığına da gizlisine de yaklaşmayın.)** Ve şöyle buyurur: **(Onlar (takva sahipleri) bollukta da darlıkta da Allah için harcarlar; öfkelerini yutarlar ve insanları affederler. Allah da güzel davranışta bulunanları sever.)** Allah şöyle buyurur: **(Sen af yolunu tut, iyiliği emret ve cahillerden yüz çevir.)** Ve şöyle buyurur: **(Sabret! Senin sabrın da ancak Allah'ın yardımı iledir.)** Ve şöyle buyurur: **(İyilikle kötülük bir olmaz. Sen (kötülüğü) en güzel bir şekilde önle. O zaman seninle arasında düşmanlık bulunan kimse, sanki candan bir dost olur.)** Şöyle buyurur: **(Sana uyan mü'minlere (merhamet) kanadını indir.)** Allah azze ve celle şöyle buyurur: **(İşte ahiret yurdu! Biz onu yeryüzünde böbürlenmeyi ve bozgunculuğu arzulamayan kimselere veririz. Akibet takva sahiplerinindir.)** Ve şöyle buyurur: **(Rahman'ın kulları onlardır ki, yeryüzünde tevazu ile yürürler ve kendini bilmez kimseler onlara laf attığında "selam!" derler (geçerler). Gecelerini Rablerine secde ederek ve kıyam durarak geçirirler. Ve şöyle derler: "Rabbimiz! Cehennem azabını üzerimizden sav. Doğrusu onun azabı gelip geçici değil, devamlıdır. Orası gerçekten ne kötü bir yerleşme ve ikamet yeridir." Harcadıklarında ne israf ne de cimrilik ederler; ikisi arasında orta bir yol tutarlar. Yine onlar ki, Allah ile beraber başka bir ilaha yalvarmazlar, Allah'ın haram kıldığı cana haksız yere kıymazlar ve zina etmezler.)** Ve şöyle buyurur: **(Ey iman edenler! Akitleri yerine getiriniz.)** Yine şöyle buyurur: **(Peygamber size ne verirse onu alın ve neyi yasaklarsa ondan da kaçının.)**

Nebi sallallahu aleyhi ve sellem de şöyle buyurur: **"Ahlakı güzel olan için cennetin en tepesinde bir eve ben kefilim."** Bunu, Ebu Davud Ebu Ümame radıyallahu anh'tan sahih bir isnad ile rivayet eder. İbni Mes'ud radıyallahu anh, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğunu rivayet eder: **"Size, cehenneme haram olan ya da cehennemin kendisine haram olduğu kimseyi haber vereyim mi? İnsanlara karşı yakın ve yumuşak başlı davranan ve kolaylık gösteren her kimseye haram olur."** Bunu, Tirmizi rivayet eder ve "hasen bir hadis" olduğunu söyler. Aişe radıyallahu anha, Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğunu rivayet eder: **"Şüphesiz rıfk (nezaket) bir şeyde bulunursa ancak onu süsler. Bir şeyden söküp alınırsa da bu o şeyi kötü yapar."** Bu hadisi, Müslim rivayet eder. Nevâs b. Sem'an radıyallahu anh, şu rivayet edilir: Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'e iyilik ve kötülükten sordum. Şöyle buyurdu: **"İyilik, güzel ahlaktır. Kötülük ise,**

**vicdanını rahatsız edip de insanların bilmesini istemediğin şeydir."** Bu hadisi, Müslim rivayet eder.

Güzel ahlak, sahibine ve topluma bereket getirir. İyilik ve gelişmedir. Allah katında yüksek bir mertebedir. Kulların kalplerinde sevgi ve değerdir. Göğüs ferahlığı ve sükunettir. İşlerin kolaylaşmasıdır. Dünyada güzel bir şekilde anılma ve ahirette güzel bir sonuçtur. Kötü ahlak; kötülüktür, bereketin ortadan kalkmasıdır. Kulların nefretine ve kalplerde karanlığa yolaçar. Bu dünyada mutsuzluk ve ahirette kötü sondur.

Ey müslümanlar! Güzel ahlak ile ahlaklanan Selef-i Salih'i örnek alın! Onların bu haline Allah azze ve celle şu kavliyle şehadet eder: **(Muhammed Allah'ın rasulüdür. Beraberinde bulunanlar da kafirlere karşı çetin, kendi aralarında merhametlidirler. Onları rükuya varırken ve secde ederken görürsün. Allah'tan lütuf ve rıza isterler. Onların nişanları yüzlerindeki secde izidir.)** Ve şöyle buyurur: **(Siz insanlar için çıkarılmış en hayırlı ümmetsiniz. İyiliği emreder, kötülükten vazgeçirirsiniz. Siz Allah'a da iman edersiniz.)** Onlar, insanlara için en hayırlı insanlardır. Allah şöyle buyurur: **(Mü'minler arasında Allah'a verdikleri sözde içtenlikle sebat gösteren nice erkekler vardır. Onlardan kimisi adağını yerine getirdi. Kimisi de beklemektedir. Onlar hiçbir şeyi değiştirmemişlerdir.)**

Sahabeden her biri -Allah onlardan razı olsun- güzel ahlakta ve değersiz işlerden uzak durmada başlı başına bir ümmet idi. Bu onların hayatında ve yaşantılarında açıkça görülmektedir. Her yüce ahlakta ve övülmüş sıfatta en üstün örnek, beşeriyyetin efendisi efendimiz Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem'dir. O, her şeyde tam bir örnek teşkil etmektedir. Allah azze ve celle şöyle buyurur: **(Andolsun ki sizin için, Allah'ı ve ahiret gününü ümit eden ve Allah'ı çokça anan kimseler için, Rasulullah'da güzel bir örnek vardır.)**

O'nu Rabbi terbiye etmiş ve terbiyesini en güzel bir şekilde gerçekleştirmiştir. O da -sallallahu aleyhi ve sellem-, ümmetinin her tür övülmüş huy ve olgun davranış üzere terbiyesine büyük bir özen göstermiştir. Ebu Hureyre radıyallahu anh, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğunu rivayet eder: **"Ben ancak, salih ahlakı tamamlamak üzere gönderildim."** Bunu İmam Ahmed rivayet eder.

Allah, nebisi sallallahu aleyhi ve sellem'e en üstün övgülerle övgüde bulunmuştur. Bu övgüyü melekler ile insanlardan ve cinlerden mü'min olanlar okur ve zamanın uzunluğu onu unutturmaz. Allah azze ve celle şöyle buyurur: **(Şüphesiz sen yüce bir ahlak üzeresin.) (Ve, şahit olarak Allah yeter.)** Aişe raduyallahu anha'ya Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in ahlakı sorulur ve şöyle cevap verir: "O'nun ahlakı Kur'an'dı."

İbni kesir rahimehullah şöyle der: "Kur'an'a; emir ve yasaklarına uymak O'nun tabiatı ve kişiliğini oluşturan ahlakı olmuştu. yaradılışdan gelen tabiatını terketmişti. Allah'ın kendisine verdiği hâyâ, cömertlik, cesaret, bağışlama ve her türlü güzel ahlaka ilave olarak, Kur'an ne emrederse yapmış ve neyi yasaklarsa onu terketmişti."

Kendisine peygamberlik gelmeden önce dahi, düşmanlarının çokluğuna ve yoğun propagandalarına rağmen hiçbir hatası ve kusuru olmamıştır. Kendisine beklemediği bir anda vahiy gelince Hatice radıyallahu anha'ya **"Kendimden korktum"** der. Hatice radıyallahu anha da şöyle der: "Asla! Allah'a yemin olsun ki, Allah hiçbir

zaman seni utandırmaz. Muhakkak sen, akrabana bakar, doğru söyler, herkesin ağırlığını yüklenir, misafiri ağırlar ve hak yolunda başa gelenlerde yardım edersin." Bu hadisi, Buhari ve Müslim, Aişe radıyallahu anha'dan rivayet eder.

Bu O'nun peygamberlikten önceki yüce ahlakından bir kısımdır. Allah, peygamberlikten sonra O'na olan nimetini ve güzel ahlakını tamamlamıştır.

Muhterem müslümanlar! Nebiniz sallallahu aleyhi ve sellem'in doğru dinine sarılarak, yüce şeriatı ile amel ederek ve Allah'ın sizleri muvvaffak kılması ölçüsünce O'nun yüce ahlakıyla ahlaklanarak O'nu örnek alın. Allah azze ve celle'ye karşı ihlaslı olun. Sünnetine uyarak ve O'nun dininde bid'at işlemeyerek nefislerinizi O'nun yoluna yönlendirin. Allah azze ve celle şöyle buyurur: **(De ki: "Eğer Allah'ı seviyorsanız bana uyun ki Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın. Allah, çok bağışlayıcı ve merhamet sahibidir.)**

Bilin ki ey Allah'ın kulları; insanları idare etmek güzel ahlaktandır. İki yüzlülük ise kötü ahlaktandır. İnsanları idare etmek; güzel sözle veya güzel davranışla kötülüğü defetmek ve hakkı en uygun bir şekilde tebliğ etmektir. İki yüzlülük ise; hakkı söylememek veya günaha muvafakat etmektir. Allah azze ve celle şöyle buyurur: **(Ey iman edenler! Rüku edin, secde edin, Rabbinize ibadet edin ve hayır işleyin. Umulur ki kurtulursunuz.)**

Allah beni ve sizleri Yüce Kur'an ile mübarek kılsın...

Alemlerin Rabbi Allah'a hamdolsun. O, takva sahiplerinin velisidir. Her şeyi ilmi ile; rahmeti ve müsamahası ile kuşatmıştır. Sayılamayacak nimetleri için O'na -subhanehu- hamdederim. Şehadet ederim ki, Allah'dan başka ilah yoktur. O, tektir ve ortağı yoktur. En güzel isimler O'nundur. Ve şehadet ederim ki; Muhammed O'nun kulu ve seçtiği rasulüdür. Allah'ım! Kulun ve rasulün Muhammed'e, ailesine ve takva ehli sahabilerine salât ve selam eyle, onları mübarek kıl!

Bundan sonra; emrettiği gibi Allah'dan hakkıyla korkun! Yasakladığı ve kızdığı şeylerden uzak durun. Allah şu ayetinde sizlere şöyle emreder: **(Şüphesiz Allah; adaleti, ihsanı ve akrabaya vermeyi emreder. Fuhuşu, kötülüğü ve haddi aşmayı yasaklar. Tutasınız diye size öğüt verir.)** Bu, her yüce ahlakı içeren ve her kötü ahlaktan sakındıran bir ayettir.

Muaz b. Cebel radıyallahu anh, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğunu rivayet eder: **"Nerede olusan ol Allah'dan kork! Kötülükten sonra iyilik yap ki onu silsin. İnsanlara güzel ahlak ile muamele et."** Bu hadisi, Tirmizi rivayet eder.

Ebu Hureyre radıyallahu anh şöyle der: Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem insanların cennete girmesine en çok vesile olan şeyden soruldu. Şöyle buyurdu: **"Allah'dan hakkıyla korkmak ve güzel ahlak."** Ve insanların cehenneme en çok girmesine vesile olan şeyden soruldu. Şöyle buyurdu: **"Ağız ve ferc (cinsiyet organı)."** Bunu Tirmizi rivayet eder ve hasen-sahih bir hadis olduğunu belirtir.

Dininizin ahlakına sarılın ve nebiniz sallallahu aleyhi ve sellem'in yoluna koyulun ki dünya ve ahiret mutluluğuna erişesiniz.

Allah'ın kulları! **(Muhakkak ki Allah ve melekleri peygambere salât ederler. Ey iman edenler! Siz de O'na salât ve çokça selam eyleyin)...**

# Eğlenmenin Gereği ve Kuralları

**Şeyh Abdulbâri es-Sübeyti**
**16.03.1422 hicri**

Helalı ve haramı; nefsin tabiatını ve eğlenme hakkını açıklayan Allah'a hamdolsun. O'na -subhânehu- hamdeder, her türlü hayır ve ihsan için O'na şükrederim. O'ndan; beni her çirkin işten uzak kılmasını dilerim. Şehadet ederim ki Allah'dan başka ilah yoktur. O, tektir ve ortağı yoktur. Ve şehadet ederim ki efendimiz Muhammed O'nun kulu ve rasulüdür. Allah O'na, ailesine ve ashabına gece ve gündüz birbirini takip ettiği müddetçe salât ve selam eylesin.

Bundan sonra.. Allah Teâlâ'dan hakkıyla korkun. Sonunuzu düşünün. Hangi amelleri işlediniz bir bakın! Dünya hayatı sizi aldatmasın. Çünkü dünya hayatı, bir aldatma metâından başka bir şey değildir. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Ey iman edenler! Allah'dan O'na yaraşır şekilde hakkıyla korkun ve ancak müslümanlar olarak can verin.)** (3/Âl-i Imrân/102)

Allah'ın kulları!

Tatil mevsimi olan bu günlerde velilerin ve eğitimcilerin çoğunu şu iki konu meşgul etmektedir: Eğlence ve eğlence anlayışı, boş vakit ve boş vaktin sıkıntısı.

Hanzale el-Useydi hadisini okuyunca, İslam'ın yüceliği ve üstün metodu karşısında gözlerin kamaşır. Hanzale; her gününün, hatta bütün hayatının, imanın en üst düzeyinde ve en mükemmel bir şekilde geçmesine çalışan bir nesildendir. Eşiyle şakalaşmasının, çocuğuyla eğlenmesinin ve ona gülmesinin, onunla oynamasının kulluğa ve Allah Tebârake ve Teâlâ'ya mutlak olarak teslim olmaya ters düştüğünü zanneder.

Ebu Bekr radıyallahu anh ona şöyle der: "Nasılsın ey Hanzale!" Hanzale der ki: "Ben münafık oldum" dedim. "Subhânallah! Ne söylüyorsun?" dedi. "Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in yanındayken bizlere cenneti ve cehennemi hatırlatır ve sanki onları gözümüzle görür gibi oluruz. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in yanından çıktığımızda ise eşlerle ve çocuklarla meşgul oluyor, işe güce koyulup çabalıyoruz ve bir çok şeyi unutuyoruz" dedim. Ebu Bekr, "Vallahi bizler de bunun gibi şeylerle karşılaşıyoruz" dedi. Bunun üzerine Ebu Bekr ile birlikte yürüdük ve Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in yanına girdik. "Hanzale münafık oldu ey Allah'ın Rasulü!" dedim. **"Bu nedir?"** diye sordu. Dedim ki: "Ey Allah'ın Rasulü! Senin yanında iken bizlere cenneti ve cehennemi hatırlatırsın ve sanki onları görüyor gibi oluruz. Senin yanından çıktığımızda ise eşlerle ve çocuklarla meşgul oluyor, işe güce koyulup çabalıyoruz ve bir çok şeyi unutuyoruz." Bunun üzerine Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: **"Nefsim elinde olan Allah'a yemin ederim ki, eğer sizler benim yanımda ve zikirde olduğunuz hal üzere devamlı bulunsaydınız, muhakkak döşekleriniz üzerinde ve yollarda melekler sizinle musafaha ederdi. Fakat ey Hanzale, saat saat!"** Bunu üç defa söyledi." Bu hadisi, Müslim rivayet eder.

Yapılan şeyleri dönüşümlü olarak yapmak yorgunluğu ve bıkkınlığı giderir, canlılık verir. Çalışmak için güç verir, enerjiyi ve üretimi artırır. Fakat, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in **"saat saat"** sözü, müslümanın gününü oyun ve eğlenceyle

geçirmesi; vaktini anlamsız ve saçma şeylerle ya da şehvetini uyandıran açık-saçık filmlere ve dergilere bakarak geçirmesi anlamında değildir.

Ömer b. Abdulaziz şöyle der: "Müslümanın eğlenmesinde ve şaka yapmasında, bunu adet ve ahlak haline getirerek ciddi olunması gereken yerde şaka yapmadıkça ve ibadet vaktinde boş şeylerle uğraşıp eğlenmedikçe bir sakınca yoktur." Abdullah b. Mes'ud şöyle der: "Sıkılmamızdan korkarak Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'in bizim halimizi gözetmesi gibi ben de vaaz ve nasihat için sizin uygun bir halinizi gözetiyorum."

Fakat; zikir ve ciddiyet anlarını daraltmak, oyun ve eğlence vakitlerini genişletmek, ilim ve vaaz meclislerinde bulunmamak için bu nasları öne sürmek çarpık bir anlayıştır.

Eğlenceden konuşurken zihinlerde onun kuralsız bir davranış ve metodsuz bir fiil olduğu; hiçbir değere ve fazilet ölçüsüne uymadan eğlenilebileceği düşüncesi uyanabilir. İşte burada, mutlaka Selef-i Salih'in eğlencesini, bu alandaki uygulamalarını öğrenmek gerekir.

İbni Mes'ud radıyallahu anh... Şu sözüyle eğlenmenin gereğine dikkat çeker: "Kalpleri rahatlatın; çünkü kalp zorlanırsa kör olur." Ali radıyallahu anh da şöyle der: "Kalpleri dinlendirin. Onlar için ilgi çekici hikmetler arayın. Çünkü, bedenler nasıl yorulursa onlar da yorulur." Ebu'd Derdâ şöyle der: "Ben kalbimi, hakta daha kuvvetli olması için mubah eğlence ile dinlendiririm."

İlk müslüman neslin hayatında eğlencenin yer aldığını söyledikten sonra kendi kendimize şu soruyu sorabiliriz: "Niçin eğleniyorlardı?" "Boş vakitten sıkılmanın ya da bıkkınlığın bir yansıması mı idi?" Asla! Onların eğlencesi ciddiyete hazırlanmak üzere nefsi sakinleştirmek içindi. İnsanın yaratılış gayesi olan Allah azze ve celle'ye ibadeti yerine getirmek üzere daha kuvvetli bir çalışma ve daha yüksek bir gayret elde etmek içindi. Onların düşüncesinde eğlence; elde etmek için çalışılacak bir gaye ya da yolunda vakit ve para harcanacak başlı başına bir hedef değildi.

Çağdaş eğlence anlayışı şahsiyet bozukluğuna, şeriatın hükümlerinin sulandırılmasına ve şeriatın kabul etmediği bir değersizliğe ve alçalmaya yol açmaktadır. Bu çağdaş eğlence anlayışının, eğlenceyi başlı başına bir hedef ve gaye edinmelerinin bir sonucudur.

İlk müslüman neslin anladığı eğlence ise, gölgesinde kişilik sıfatlarının bina edildiği yüce değerlere hizmet eden kıymetli bir araçtır. Bedenleri kuvvetlendirir, ahlakı güzelleştirir. Erkekliğe ve ciddiyete alıştırır. İlim ve amel ufukları açar. Yarışmaktır, bedenleri geliştirmek için güreştir, atıcılığı öğrenmeye teşviktir. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem, Aişe radıyallahu anha ile yarıştığı gibi sahabileri ile de yarıştı. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem, Rukâne ile güreşti ve onu yendi. Bu, Rukâne'nin müslüman olmasına neden oldu. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem, Eslem kabilesinden ok atmada yarışan bir grup ile karşılaştı ve şöyle buyurdu: **"Atın ey İsmail oğulları! Muhakkak babanız da atıcı idi."** Bu hadisi Buhari rivayet eder. Ömer b. Abdulaziz şöyle der: "Allah Teâlâ'nın Kitabı'ndan bahsedin ve onunla ilgili konuşmak üzere oturun. Yorulduğunuzda ise yiğitlerin sohbetlerinden bir sohbet güzel olur."

İlk müslüman neslin eğlencesi boş bir şey değildi. Bilakis, bir takım maslahatların ve faydaların gerçekleştiği bir eğlenceydi. Başkalarıyla alay etmeyi ve müslümanları ayıplamayı, dedikoduyu ve laf taşımayı içermezdi. Yalan ve iftirayı içerisinde bulundurmazdı. İçerisinde dünyevi ve uhrevi hiçbir fayda bulundurmayan eğlence insanın ömrünü faydasız şeylerle boşa geçirir.

Caddelerde ve çarşılarda dolaşmak, insanların gizli hallerini araştırmak, kahvelerde ve yol kenarlarında oturmak mubah olan eğlenceden değildir. İslami eğlence, herhangi bir eğlence gibi değildir. Bilakis her türlü bayağılıktan ve İslami ahlakın dışına çıkmaktan uzak olmalıdır. Erkeklerin kadınlarla birarada bulunmasından, haram bakışlardan veya daha büyük şer'i muhalefete yolaçabilecek durumlardan korunmuş olmalıdır.

Ümmetin selefi, nefsin istekli ve isteksiz olduğu anların varlığını bildirir. İbni Mes'ud şöyle der: "Şüphesiz kalplerin bir istekliliği ve yönelişi, bir durgunluğu ve isteksizliği vardır. Onları isteklilikleri ve yönelişleri anında yakalayın. Durgunlukları ve isteksizlikleri anında ise bırakın." Fakat onlar, nefsin eğlence anında Allah'ın hukukunu ihmal etmesine müsaade etmezler. Namaz vakitlerinde eğlenmek yoktur. Bu, Allah'ın hukukunu çiğnemektir. İş vakitlerinde eğlenmek de olmaz. Bu da, insanların hukukunu çiğnemek olur.

İslam ümmetinin hayatında eğlence, sabah-akşam yaptığı hayattaki her şeyi değildir. Ciddi işlere ve başka görevlere tecavüz etmeyecek şekilde belirli bir ölçüde eğlenmedir. Çünkü insan ömrü; günlerinin, boş eğlenceler ve batıl şeylerle ziyan edilmesinden daha yüce ve değerlidir. Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'in sahabilerinin karpuz kabuğu atarak şakalaştıkları sabit olmuştur. Fakat işler ciddi olunca işte onlar gerçek erkeklerdir. Seleme b. Abdurrahman'dan şöyle dediği rivayet edilir: "Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in ashabı, bozulmuş ya da ölü gibi davrananlardan değildi. Oturumlarında şiirler söyler, cahiliyedeki durumlarını hatırlarlardı. Onlardan biri dini ile ilgili bir işe çağrılınca ise dikkat kesilirdi."

Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şaka ve latife yapardı. kendisine ihtiyar bir kadın geldi ve "Ey Allah'ın Rasulü! Benim için Allah'a dua et ki beni cennete koysun" dedi. Ona şöyle buyurdu: **"Ey falanın annesi! Cennete ihtiyarlar giremez."** Kadın bundan rahatsız oldu ve cennete giremeyeceğini zannederek ağladı. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem onun bu halini görünce maksadını açıkladı: İhtiyarlar cennete ihtiyar olarak girmeyecek. Bilakis Allah onları başka bir yaratılış ile diriltecek, genç ve bakire olarak cennete girecekler. Ve şu ayeti okudu: **(Şüphesiz biz onları yeniden yarattık. Eşlerine düşkün yaşıt bakireler kıldık.)** (56/el-Vâkıa/35-37)

Eşinin bir ihtiyacı için bir kadın gelir. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem ona **"Kocan kim?"** diye sorar. Kadın, "Falanca" der. **"Gözlerinde beyazlık olan mı?"** buyurur. Bir başka rivayette ise, kadın acele olarak kocasına döner ve gözlerini incelemeye başlar. Kocası, "Neyin var?" deyince "Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem gözlerinde beyazlık olduğunu söyledi" der. Adam da, "Gözlerimin beyazının siyahından daha çok olduğunu görmüyor musun?" der.

Enes b. Malik şöyle der: Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem bana şöyle dedi: **"Ey iki kulaklı!"** Bunu, Ebu Davud rivayet eder.

Şaka yapan bu şahsiyet; geceleri ibadete kalkan, gündüzleri oruç tutan, Allah yolunda cihad eden, canını ve malını cömertçe feda eden şahsiyetin tâ kendisiydi.

Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in şahsiyetinin eğlence ve şakalaşma yönlerine ışık tutarken ışığı daha kuvvetli yakmamız ve O'nun şahsiyetinden başka sayfaları da uzun bir süre okumamız gerekir. Yol birdir ve şahsiyet parçalanmaz bir bütündür. O; şaka yapmakla birlikte uzun uzun ibadet ederdi. Huşûlu idi. Çokça ağlar ve Allah'a boyun eğerdi. Dili zikirden yorulmaz, aklı düşünceden ve tefekkürden geri kalmazdı. O -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurur: **"Şüphesiz rabbinin senin üzerinde bir hakkı, nefsinin senin üzerinde bir hakkı, ailenin senin üzerinde bir hakkı vardır. Her hak sahibine hakkını ver!"** Bu hadisi, Buhari rivayet eder.

Allah beni ve sizleri Yüce Kur'an ile mübarek eylesin...

İhsanı için Allah'a hamdolsun. Başarılı kılması ve nimetlendirmesi nedeniyle O'na şükürler olsun. Allah'dan başka ilah olmadığına şehadet ederim. O, tektir ve ortağı yoktur, şânı yücedir. Şehadet ederim ki; efendimiz ve peygamberimiz Muhammed O'nun kulu ve rasulüdür. Allah'ın rızasına davet edendir. Allah; O'na, ailesine,ashabına ve din kardeşlerine salât ve selam eylesin.

Bundan sonra... Sizlere ve nefsime Allah'dan hakkıyla korkmayı tavsiye ederim.

Tatilde; babaların, annelerin ve eğitimcilerin uykularını kaçıran bir problem ortaya çıkar. Bu, erkek ve kız çocuklarının vakitlerini saran boşluktur. Gençlerin yoldan çıkması ve sapması bu problemin bir yansımasıdır. Maddeye dayanan çağdaş medeniyet de tehlike dairesini genişletmekte ve zararın derinliğini artırmaktadır.

Boşluğun tehlikesi, ebedi boşluk olarak kalmamasındadır. Hayır ya da şer, mutlaka birşeyle doldurulur. Nefsini hak ile meşgul etmeyeni nefsi batıl ile meşgul eder. Evet; boş vakit arttıkça ve değerlendirilmedikçe probleme dönüşür. Boş vaktin; yoldan çıkma ve sapma nedenlerini artırdığı bilinen bir gerçektir. Düşünceyi öldürür ve aklı yorar. Vesvese kapılarını açar. Tehlikeye ve endişeye yolaçan faktörleri harekete geçirir.

Uzmanlar, suç oranının ve ahlaki sorunların işsizlik ve boş vakitle zirveye ulaştığını söylemektedir. Olay, çağın modern araçlarıyla daha da tehlikeli hale gelmektedir. Bu araçlar gençleri ayartmakta, kötülüğe ve boşa vakit harcamaya yönelik yeni ufuklar açmaktadır. Vakitleri faydalı şeylerle doldurmak ve bir işten diğerine geçmek, boş vaktin nefislere etki yapmaması için bir korumadır. Boş vakti değerlendirmede kullanılacak araçlardan biri de nafile ibadetleri ve sünnetleri yapmaktır. Yine, dini konularla ilgili faydalı kitapları, siyeri ve salihlerin hayatını, ahlakla ilgili konuları okumaktır. Bu nedenle, okuma ile ilgili şöyle denir: "Faydası çok ve zahmeti az, zararsız ve sonucu iyi olan bir kitaptan nefse daha çok tesir edecek, kalbi temizleyecek ve dili zenginleştirecek, ruhları canlandıracak bir şey; daha uyumlu ve daha az ters düşen bir şey; daha açık bir işarete ve daha çok açıklamaya sahip bir şey yoktur. O; bıkmayan bir konuşmacıdır. Karşı gelmeyen bir arkadaş, kendini saklamayan bir yoldaştır. Mazideki akıllara ve hikmetlere, geçmiş ümmetlere tercüman olur. Ezberin öldürdüğünü diriltir, zamanın unutturduğunu hatırlatır."

Abdullah b. Mübarek ilim talebinden ve ticaretinden sonra evinde oturur ve selefin eserlerini okurdu. Kendisine "Yalnızlık hissetmiyor musun?" diye sorulunca şöyle

cevap verdi: "Nebi sallallahu aleyhi ve sellem ve sahabileri ile birlikteyken nasıl yalnızlık hissedeyim?"

Şüphesiz vaktini faydalı şeyleri okuma ve öğrenme ile dolduran bir ümmet, ilerlemenin ve medeniyetin basamaklarında yükselir. Hayatı anlamaya, durumunu ıslaha ve hedefine ulaşmaya gücü yeter. Kültürü; oyun, eğlence ve giyim-kuşamı geçmeyen bir ümmet ise aşağılık ve bağımlı olarak en sonlarda kalmaya mahkumdur. Hiçbir ağırlığı olmaz.

Tatilde yapılabilecek faydalı işlerden biri de; konferanslara ve oturumlara, ilmi toplantılara katılmak; akrabaları ve dostları ziyaret etmek, yaz kurslarına iştirak etmek ve az önce zikrettiğim kurallar çerçevesinde eğlenmektir. Ömer ibnu'l Hattâb şöyle der: "Şüphesiz bu elleri, o seni günah ile meşgul etmeden önce ibadet ile meşgul etmelisin."

Seçilmiş peygamber Muhammed b. Abdullah'a salât ve selam da bulunun...

## Kulların Hakları

**Şeyh Hüseyn Âlu'ş Şeyh**
**23.03.1422 hicri**

İslam kardeşleri! Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in şeriatının genel ve detaylı hükümlerini inceleyen bir kimse şeriatın temel amacının ümmetin düzenini ve hayatını korumak olduğunu görür. Ümmetin; inanç ve amel doğruluğundan başlayıp insanların durumlarının ve işlerinin her çeşidiyle tam bir düzen içerisinde bulunmasına kadar düzenin ve doğruluğun devam etmesi olduğunu anlar. Bunlar; düzenin sağlanması ve yaygınlaşması, kötülüğün uzaklaştırılması ve azaltılması içindir. Şeriatın bunu gerçekleştirmeye yönelik yollarından biri de kulların haklarına itibar ve özen göstererek en yüksek değeri vermesi, büyük bir ihtiram ve takdire layık görmesidir. Bu nedenle şeriat, hak sahiplerinin ve faydalanma şekillerinin belirlenmesinde nefsin rahatsızlık duymayacağı ve hükmünde bir haksızlık hissetmeyeceği fıtrata uygun kurallar koymuştur. İslam'ın yüce öğretileri ve yüksek değerleri bu noktadan hareketle, kulların haklarını takdir edip korumaya ve onlara hürmet etmeye özen gösterir. Öyle ki, alimler şu meşhur kaideyi zikrederler: "Kulların hakları darlık ve kesinlik üzerine bina edilir. Allah'ın hakları ise kolaylaştırma ve müsamaha üzerine bina edilir."

Mevlâ azze ve celle Kitabı'nda iki yerde, kulların haklarına değer vermeye dikkat çeker. Şöyle buyurur: **(Ey iman edenler! Mallarınızı aranızda haksız yere yemeyin.)** Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem de buna işaretle şöyle buyurur: **"Müslüman bir kimsenin malı ancak onun nefsinin rızası ile helal olur."** Bu hadisi, İbni Hibban ve Hakim rivayet eder. Yine şöyle buyurur: **"Muhakkak ki kanlarınız, mallarınız va ırzlarınız; bu ayınızdaki ve bu beldenizdeki bu gününüzün haramlığı gibi size haramdır."** Şu veciz kavliyle de bu anlamı destekler: **"Ele, aldığını ödemesi ödeyinceye kadar vaciptir."** Bu hadisi; İmam Ahmed ve sünen sahipleri rivayet eder; Hakim sahih olduğunu söyler. Yine bu hadis, **"Sana emanet edene emaneti geri ver ve sana ihanet edene sen ihanet etme!"** hadisiyle desteklenmektedir. Bunu da Ebu Davud ve Tirmizi rivayet eder. Tirmizi hasen olduğunu, Hakim ise sahih olduğunu belirtir. Muhakkık alimler de sahih olduğunu söylemişlerdir.

Allah'ın kulları! İslam'ın; temellerini sağlamlaştırdığı ve kurallarını belirlediği, belirli esaslar ve garantiler koyarak emniyet altına aldığı kul haklarının kapsadığı konulardan biri de insanlara olan borçlar konusudur.

Evet; İslam, borcun ödenmesinde gevşek davranmaktan, borcu erteleyip geciktirmekten ya da sözünü yerine getirmeyip ihmal etmekten şiddetle sakındırmıştır. İslam'ın nazarında insana olan borç, yüce bir emanet ve büyük bir sorumluluktur. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Şüphesiz ki Alah, size emanetleri ehline vermenizi ve insanlar arasında hükmettiğiniz zaman adaletle hükmetmenizi emreder.)** Buhari, Sahihi'nde "Borçların Ödenmesi Bâbı" adıyla bir bâb açar ve bu ayetin tamamını zikreder. Allah celle ve alâ kullarına kesin bir şekilde emrederek şöyle buyurur: **(Birinize bir emanet bırakılırsa, emanet bırakılan kimse emaneti sahibine versin.) (Ey iman edenler! Akitleri yerine getirin.)**

Bu hakların çiğnenmemesi ve ihlal edilmemesi konusunda şeriat, şiddetle uyarıda bulunmuştur. Buhari'nin rivayet ettiği bir hadiste Rasulullah sallallahu aleyhi ve

sellem şöyle buyurur: **"Kimin yanında kardeşinin zulüm olarak alınmış bir hakkı varsa; dinar ya da dirhemin olmadığı ve onun sevaplarından kardeşi için alınmadığı (bir günden) önce ondan hakkını helal etmesini istesin. Eğer onun hasenâtı olmazsa kardeşinin günahlarında alınarak onun üzerine atılır."**

İslam'ın borca bakışı büyüktür. Öyle ki, günahlara keffaret olan ve onları silen şeylerin kapsamından çıkarılmıştır. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Borç hariç Allah şehidin her günahını bağışlar."** Bunu, Müslim rivayet eder. Yine İmam Müslim'in rivayet ettiği bir başka rivayette ise, **"Allah yolunda öldürülmek borç hariç her şeye keffâret olur"** buyurur. Ebu Katâde radıyallahu anh'dan rivayet edilen bir hadiste ise şu zikredilir: Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem onların arasında ayağa kalkarak, Allah yolunda cihadın ve Allah'a imanın amellerin en faziletlisi olduğunu zikreder. Bir adam kalkarak şöyle der: "Ne dersin, Allah yolunda öldürülürsem bu benim günahlarıma keffâret olur mu?" Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Sabreder ve karşılığını Allah'dan beklersen, ileri saldırırsan ve geri kaçmazsan evet; ancak borç hariç, çünkü Cebrâil aleyhisselam bana böyle söyledi."** Bunu, Müslim rivayet eder.

Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem, bu rabbani metoddan hareketle, borçlu olanın cenaze namazını kılmazdı. Cabir radıyallahu anh şöyle der: Bizden bir adam vefat etti. Onu yıkadık ve kefenledik. Sonra Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'e geldik ve "Namazını kıldırır mısın?" dedik. Birkaç adım attı ve sonra **"Borcu var mı?"** dedi. Bizde "İki dinar" dedik. Geri döndü. Borcu Ebu Katâde üstlendi ve O'na tekrar geldik. Ebu Katâde "İki dinarı ben ödeyeceğim" dedi. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem **"Alacaklı hak etti ve ölü ondan kurtuldu"** buyurdu ve namazını kıldırdı. Bu hadisi, İmam Ahmed, Ebu Davud ve Nesâi rivayet eder; İbni Hibban ve Hakim sahih olduğunu söyler.

Ebu Hureyre'den rivayet edilen bir hadiste Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'e vefat etmiş ve borçlu olan bir kimse getirildiğinde **"Borcunun ödenmesi için bir şey bıraktı mı?"** diye sorduğu, borcunun karşılığını bıraktığı söylenirse namazını kıldırdığı, değilse **"Arkadaşınızın namazını kılın"** buyurduğu zikredilir. Nihayet Allah kendisine bir çok fetihler müyesser kılınca **"Ben bütün mü'minlere kendi öz nefislerinden daha yakınım. Artık her kim üzerinde bir borç varken ölürse, o borcu ödemek bana aittir."** Bu hadisi, Buhari ve Müslim rivayet eder.

İlim ehli şöyle der: "Bundan kaçınması, O'nun -sallallahu aleyhi ve sellem- namazının şefaat olması nedeniyledir. Şefaati makbûldür, reddedilmez. Borçtan ise ancak ödemekle kurtulunur."

İslam kardeşleri! Borcu ödeme noktasında zenginin oyalama yapması çirkin bir zulümdür. Varlık durumunda hakkın ödenmesini erteleme ve geciktirme, iğrenç bir haksızlıktır. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem **"Zengin kişinin borcunu ödemeyi geciktirmesi bir zulümdür. Sizin biriniz(in talep ettiği şeyin edâsı) bir zengine havâle edildiğinde (havâleyi kabul ederek ona) müracaat etsin."** Bu hadisi, Buhari ve Müslim rivayet eder.

Ebu Davud ve Nesâi'de muttasıl, Buhari'de ise muallak olarak zikredilen ve Feth'ul Bâri'de hasen olduğu belirtilen bir hadiste ise şöyle buyurur: **"Gücü yettiği halde**

**borcunu vermeyip geciktirenin aleyhinde konuşulması ve cezalandırılması helal olur."**

İlim ehli şöyle der: Hadiste kastedilen, ödemeye gücü yeten kimsenin, hiçbir özür olmaksızın hakedilen ödemeyi geciktirmesidir.

İslam kardeşleri! Borç konusunda, faraziyeleri değil gerçekleri yansıtan; iyilik, merhamet ve şefkat prensibinden yola çıkan, genişlik ve kolaylık gösterme esasına dayanan bir takım rabbani öğütler ve nebevi tavsiyeler vardır. Bunların ilki şudur: Kişi; ihtiyaç durumunda aldığı borcu güzel amaçlara kullanmalı, ödeme vadinde sadık olmalı ve ödemeye niyetli olmalıdır. Kötü niyet beslememeli ve çirkin amaçlar gütmemelidir. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Kim ödemek isteyerek insanların mallarını alırsa Allah onun adına öder. Kim de telef etmek isteyerek alırsa Allah onu telef eder."** Bunu, Buhari rivayet eder.

İlim ehli şöyle der: "Allah'ın onun adına ödemesi, dünyada ona ödemeyi kolaylaştırmasını, dünyada ödemesi mümkün olmaz ise ahirette borçlu olduğu kimseyi Allah'ın dilediği şeylerle razı ederek onun adına ödemesini kapsar."

İbni Mâce, İbni Hibbân ve Hakim şu hadisi rivayet ederler: **"Hangi müslüman bir borç alır da Allah onun ödemek istediğini bilirse muhakkak Allah onun adına dünyada ve ahirette o borcu öder."** Ödememek gibi kötü bir niyet beslemekten ve çirkin bir amaç gütmekten sakının. Böyle bir duruma düşen nefsini, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in hadiste **"Kim de telef etmek isteyerek alırsa Allah onu telef eder"** kavliyle zikrettiği helaka uğratmış olur.

İlim ehli şöyle der: "Buradaki telef olma, dünyada nefsini helak ederek telef etmesini, iyi yaşantısını kaybetmesini,işlerinin daralmasını ve isteklerinin yerine gelmemesini, bereketinin olmamasını kapsar. Bütün bunlara, ahirette uğrayacağı azap da eklenir."

Allah'ın kulları! Öğütlerden biri de şeriatın borç alana, borç aldığı kişiye borcunu öderken iyilikle ödemesini emretmesidir. Ebu Râfi'den rivayet edilen bir hadiste, Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'in bir kimseden genç bir deve aldığı rivayet edilir. Sonra Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'e zekat develerinden bir grup deve gelir. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem hemen Ebu Râfi'e o kimsenin alacağı olan genç deveyi kendisine ödemesini buyurur. Ebu Râfi' gidip tekrar Rasulullah'ın yanına dönerek "Onun devesinden daha iyi develerden başka bir şey bulamadım" der. Bunun üzerine Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem **"Ona bu iyi deveyi ver. Çünkü insanların en hayırlıları ödemeleri daha güzel olanlarıdır."** Bu hadisi, Müslim rivayet eder.

Muhterem müslümanlar! Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem'in şeriatının tavsiyelerinden biri de zor durumda olanlara kolaylık göstermek, fakirlere ve ihtiyaç sahiplerine yardımcı olmaktır. İslam'ın vaciplerinden biri de, zor durumda olana borcunu ödemede geniş bir zamana kadar mühlet vermektir. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Eğer o (borçlu), darlık içinde ise; geniş bir zamana kadar ona mühlet verin.)** Darlık (usra), parası olmaması nedeniyle durumunun sıkışık olmasıdır.

İslam kardeşleri! Zor durumda olanlara kolaylık göstermenin fazileti ve ecri büyüktür. Ebu Hureyre'den rivayet edilen bir hadiste Nebi sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Kim darda olana bir kolaylık gösterirse Allah da ona**

**dünyada ve ahirette kolaylık gösterir."** Kolaylık göstermenin en büyüğü de tamamen veya cüz'i bir miktarda verdiği borcu geri almaktan feragat etmektir. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Alacağınızı ona sadaka olarak bağışlamanız ise sizin için daha hayırlıdır.)**

Buhari ve Müslim'de, Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğu rivayet edilir: **"İnsanlara borç veren bir tacir vardı. Darda olan bir kimseyi görünce adamlarına "Onun borcunu bağışlayın; belki Allah da bizi bağışlar" derdi. Allah da onu bağışladı."** Yine Buhari ve Müslim'de, Huzeyfe ve Ebu Mes'ud el-Ensari'nin, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'i şöyle buyururken işittikleri rivayet edilmektedir: **"Bir adam vefat etti ve ona "Allah seni ne ile affetti?" denildi. "Ben insanlara borç verirdim. Sonra fakir olan borçluya mühlet verir, zengin olana kolaylık gösterirdim" dedi."**

Müslim'de Ebu Katâde'den, Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğu rivayet edilir: **"Her kim, Allah'ın Kıyamet günü sıkıntılarından onu kurtarması kendisini sevindirirse bir fakire borcu için mühlet versin ya da borcu ondan kaldırsın."** Yine Müslim'de, Ebu'l Yeser kıssasının zikredildiği hadiste Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğu rivayet edilir: **"Her kim borçlu olan fakire mühlet verir yahut ondan alacağını bağışlayıp affederse, gölgesinden başka gölgenin olmadığı günde Allah onu kendi gölgesinde gölgelendirir."**

İslam kardeşleri! Ey zenginler! Fakirleri ve borçlu olanları araştırın! Allah'ın size verdiğinden siz de onlara verin ve onlara kolaylık gösterin. Müslim'de, Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğu rivayet edilir: **"Her kim bir mü'minin dünya sıkıntılarından bir sıkıntısını giderirse Allah da onun Kıyamet günü sıkıntılarından bir sıkıntısını giderir."** Bu öğütlere uyun ve yolunda yürüyün ki mutlu olasınız ve kazanasınız. Durumlarınız ve toplumunuz düzelsin.

Allah beni ve sizleri Kur'an ile mübarek eylesin...

İslam kardeşleri!

İslam'ın ısrarla üzerinde durduğu ve önem verdiği; hak edildiği zaman ödemesinin geciktirilmemesini ve ertelenmemesini istediği haklardan biri de çalışanların ve işçilerin ücretleri ve haklarıdır.

Ebu Hureyre, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğunu rivayet eder: **"Allah azze ve celle şöyle buyurur: "Ben, Kıyamet günü şu üç kişinin hasmı olurum: Benim adıma yemin eden ve aldatan, hür bir kimseyi satıp parasını yiyen, bir kimseyi ücret karşılığı kiralayıp ondan faydalandıktan sonra ücretini vermeyen."**

İbni Ömer'den rivayet edilen bir hadiste ise Nebi sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Ücretliye ücretini teri kurumadan verin."** Bu hadisi, İbni Mâce rivayet eder ve hadis, şevâhidi ile sahihtir.

# Uhud Zaferdir, Hezimet Değil!

**Şeyh Abdulmuhsin el-Kâsım**
**01.04.1422 hicri**

**Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla**

Muhakkak ki hamd Allah'adır. O'na hamdeder, O'ndan yardım ve bağışlanma dileriz. Nefislerimizin şerrinden ve kötü amellerimizden Allah'a sığınırız. Allah kimi hidayete erdirirse onu saptıracak yoktur. Kimi de saptırırsa ona hidayet verecek yoktur. Şehadet ederim ki, Allah'tan başka ilah yoktur; O tektir ve ortağı yoktur. Ve şehadet ederim ki Muhammed O'nun kulu ve rasulüdür. Allah O'na, ailesine ve ashabına salât ve çokça selam eylesin.

Bundan sonra... Allah'dan hakkıyla korkun ey Allah'ın kulları! Şüphesiz Allah'dan hakkıyla korkmak nimetleri artırır ve azabı ortadan kaldırır.

Ey müslümanlar!

Allah peygamberimiz Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem'i peygamberlerin gelmesinin kesintiye uğradığı bir dönemde; dünya, cahilliğin ve sapıklığın karanlığıyla doluyken peygamber olarak gönderdi. Nebi sallallahu aleyhi ve sellem beraberinde Sahabe-i Kiram'ı olduğu halde bu dini ufuklara yaymaya başladı. Kafirler ve inatçılar ise davetine karşı çıktı. O'na karşı kılıçlarını çektiler. Bedir'de karşı karşıya geldiler ve Allah'ın emriyle zafer gerçekleşti. İslam sancağı yükseldi. Müşrikler feryat ederek Mekke'ye döndüler. Hepsi ölüsüne ağlıyor, başına gelen musibetten şikayet ediyordu. Bu musibet onlara çok ağır geldi. Bunun üzerine Kureyş, müslümanlarla yeniden karşılaşmak için hazırlanmaya karar verdi. Tam bir yıl hazırlık ile geçti. Kuvvetleri toplandı ve orduları, hicri üçüncü senenin Şevval ayında Bedir Savaşı'nın intikamını almak için Medine'ye yöneldi. Uhud Dağı yakınlarında, vadinin kıyısında konakladılar.

Müslümanlardan bazıları Bedir Savaşı'nı kaçırdıkları için üzgündü. Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'e onlarla karşılaşmak için çıkmayı önerdiler. Müslümanlar, onlarla savaşmaya karar verdi. Nebi sallallahu aleyhi ve sellem, Cuma günü insanlara namaz kıldırdıktan sonra evine girdi, savaşa hazırlanmış ve zırhını giymiş olarak dışarı çıktı. Ve şöyle buyurdu: **"Zırhını giyen bir peygambere, Allah onunla düşmanları arasında hükmünü verinceye kadar onu çıkarması yakışmaz."** Sonra bin kişi ile yola çıktılar. Medine ile Uhud arasına gelince münafıkların başı Abdullah b. Ubeyy ordunun üçte biri ile müslümanları yarı yolda bıraktı. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem onları bırakarak yoluna devam etti. Uhud'da, vadinin dağ tarafındaki kenarına konakladılar. Karargahını ve ordunun sırtını dağa doğru verdi. Müşriklerin ordusu, müslümanlar ile Medine arasında kalmıştı. Elli kişiden oluşan bir okçu grubunu okçular tepesine yerleştirdi ve başlarına Abdullah b. Cubeyr'i emir tayin etti. Onlara, yerlerinde kalmalarını ve kuşlar onları kapıyor görseler bile yerlerinden ayrılmamalarını emretti. Şöyle buyurdu: **"Bizim öldürüldüğümüzü görseniz bile bize yardım etmeyin. Bizim ganimet topladığımızı görseniz bile bize katılmayın."**

Cumartesi günü sabah olunca Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem savaş için hazırlandı ve üst üste iki zırh giyerek ortaya çıktı. Gençlere baktı ve küçük

gördüklerini savaştan geri çevirdi, diğerlerine izin verdi. İzin verdikleri arasında Semura b. Cundüb ve Râfi' b. Hadîc de vardı ve onlar onbeş yaşında idiler.

Kureyş de savaş için hazırlandı. Müşrikler, ikiyüzü atlı olmak üzere üçbin kişi idiler. Onlara Ebu Süfyan komuta ediyordu. Allah'ın nurunu söndürmek ve kulları saptırmak istiyorlardı. Müslümanlar yediyüz kişi idiler. Zafer ve şehadet arzuluyorlardı. Nebi sallallahu aleyhi ve sellem sahabilerini savaşa teşvik etti. Sabretmeye ve mücedeleye yöneltti. Nihayet iki ordu karşı karşıya geldi ve saflar birbirine yaklaştı. Kılıçlar çekilmiş, mızraklar doğrultulmuş ve oklar çıkarılmıştı. Bir yanda Rahman'ın taraftarları, diğer yanda şeytanın taraftarları...

Sonra Nebi sallallahu aleyhi ve sellem savaşa izin verdi ve taraflar birbirine daha çok yaklaştı. Atlılar birbirine girdi ve çetin bir savaş başladı. Zafer müslümanlarındı ve Allah mü'minler üzerine yardımını indirmişti. Müşrikler ortada kaldı ve sancakları düştü. Geri dönüp kaçmaya başladılar. Okçular, müşriklerin hezimetini görünce onların bir daha dönemeyeceğini sandı. Onlardan bazıları ganimet toplamak için aşağı indi ve Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in korumalarını emrettiği yerlerini terkettiler. Emirleri onlara yerlerinde kalmaları gerektiğini hatırlattı ama buna rağmen indiler ve geçidi boşalttılar. O gün daha henüz şirk içerisinde olan Halid b. Velid okçular tepesinin arkasına dolaştı ve tepede bulunan okçulardan geriye kalan on kişiyi öldürdü. Müslümanların ordusu arkadan müşrik ordusu ve önden yayaları arasında kalmıştı. Müslümanları kuşattılar. Müslümanlardan bir grup bozuldu ve bir kısmı da dağıldı. Aralarında öldürülenler oldu. Allah onlardan razı olsun ve onları da razı etsin.

Müşrikler sancaklarını yeniden kaldırdılar. Müslümanların safları karıştı. Allah'ın olmasını dilediği oldu. Şehadete erişen şehadete erişti. Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'in etrafından dağıldıklarında O, sabit kaldı ve onları arkalarından çağırdı. Bazıları geri döndüler. Müşrikler Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'e ulaştılar. O'nu öldürmek istiyorlardı. Yüzünü yardılar ve taşla azı dişini kırdılar. Miğferinin halkalarından ikisi yüzüne değdi. Başındaki miğferi taş atarak kırdılar. Fasık Ebu Âmir'in, müslümanları tuzağa düşürmek için kazdığı çukurlardan birine düştü. Ali b. Ebi Talib elinden tuttu ve Talha b. Ubeydullah kucaklayıp çıkardı. Mus'ab b. Umeyr gözleri önünde öldürüldü. Müşrikler Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'e yetiştiler. Müslümanlardan yaklaşık on kişilik bir grup, öldürülünceye kadar O'nun etrafını sardı. Talha b. Ubeydullah müşrikleri O'nun etrafından uzaklaştırıncaya kadar onlarla dövüştü. Ebu Dücane sırtı ile önüne kalkan oldu ve oklar sırtına saplandığı halde Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'i korumak için hareket etmiyordu. Şeytan en yüksek sesiyle "Muhammed öldü!" diye bağırdı. Bu müslümanların bir çoğunun kalbinde olumsuz etki yaptı. Çoğu geri döndü. Allah'ın emri, takdir edilmiş bir kaderdi.

Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem müslümanlara doğru yöneldi ve O'nu gördüler. Etrafında toplandılar ve O'nunla birlikte daha önce konakladıkları yere çekildiler. Sırtlarını dağa dayadılar. Ali b. Ebi Talib, Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'in yüzündeki kanı yıkadı ve başına su serpti. Kızı Fatıma, suyun kan akışını artırdığını görünce bir hasır parçası aldı ve yakarak yaraya bastı; kan durdu. Nebi sallallahu aleyhi ve sellem, elinden gelen gayreti göstermişti. Orada bulunan bir kayaya çıkmak istedi de vaziyeti nedeniyle çıkamadı. Talha altına oturdu da çıktı. İnsanlar ölüleri için endişe ettiler. Sonra rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem indi ve şehitleri gördü. En kötü şekilde işkence edilmişlerdi. Amcası Hamza'yı aradı. Vadide; karnı yarılmış, burnu ve kulakları kesilmiş bir halde buldu.

Müşrikler de konakladıkları yere çekildiler. Sakat kalanlar ve can çekişenler vardı. Bütün bunların hepsi Cumartesi günü oldu. Savaş sona ermişti. Savaşın sonucunda müslümanlardan yetmiş şehid ve kafirlerden yirmiiki ölü vardı. Bizim ölülerimiz cennette, onların ölüleri ise cehennemdedir.

Bundan sonra ey müslümanlar!.. Uhud, hezimet değil bir zaferdir. İbretler ve derslerle dolu bir savaştır. Olayları, nesillerin birbirine aktardığı bembeyaz sayfalardır. Allah bu savaşta Kitab-ı Mübini'nden altmış ayet indirdi. Bu savaş Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'in nefsinde derin bir iz bıraktı. Vefatı öncesine kadar hatırlardı.

Şüphesiz bu din bizlere sahabilerin şiddetli mücedeleleri sonucunda ulaştı. Geçmişler, musibetlerin ve sıkıntıların acılarını tattılar. Enes b. Nadr bu savaşta seksen küsür yara aldı. Sonra düşmanlar ölüsüne işkence ettiler. Öyle ki, kızkardeşinden başkası tanıyamadı. O da, parmak uçlarından tanıdı. Sa'd b. Rabi' yetmiş yerinden yaralandı. Ya biz dinimiz için ne yaptık?!.

Sahabe-i Kiram'ın Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem ile sohbeti ve hayırlarda öncülüğü vardır. Âzâları kesildi ve cesetleri parçalandı. Kadınları dul kaldı. Bu dinin bizlere tam ve mükemmel bir şekilde ulaşması için uğruna canlarını feda ettiler. Onların haklarını takdir et ve bu gayretleri dolayısıyla onlara teşekkür et! Onlardan razı ol! Çünkü, Rableri onları sevmiş, onlardan razı olmuş ve onları razı etmiştir.

Günahlarla devirler döner. Bu savaşta ruhlar bir hata yüzünden teslim edildi. Adem cennetten bir günah yüzünden çıktı. Kadının biri bir kedi yüzünden cehenneme girdi.

İbadete ve kulluğa sımsıkı sarıl ki, zor anlarında elinden tutulsun ve sıkıntıların giderilsin. Amellerini, düşmanını kuvvetlendiren, sana karşı bir asker haline getirme!

Bu savaşta Semura ve Râfi' onbeş yaşında olmalarına rağmen savaştılar. Genç sahabilerin kanları üzerinde yükseldi bu din... Onlar boş vakitlerde eğlenip şehvetlerle vakit geçirmediler. Babaları onların ıslahı için çabaladı ve onların ıslahının meyvelerini aldılar. Ya gençlerimiz dinleri için ne verdi? Gayeleri ve arzuları ne? Çabaları ne için? İlgileri neye?..

Kötü arkadaştan sakın! Çünkü onlar, kendilerine en çok ihtiyaç duyduğun bir anda seni terkederler. Onlar, nimetlerde sana arkadaştırlar fakat sıkıntılarda sana düşmandırlar. Münafıklar, sahabileri en zor durumda yüzüstü bıraktılar. Salih arkadaşlara sarıl! Onlar, varlığında ve yokluğunda seni savunurlar. Senin faydan için çalışır, seni korurlar. Hakkın bir seyri ve batılın bir hamlesi vardır. Sonuç ise takvânındır.

Toplumun ıslahından ve hidayete ermesinden ümidini kesme! Nebi sallallahu aleyhi ve sellem eziyetlere ve yaralara sabretti de sonunda insanlar bölük bölük Allah'ın dinine girdi. Tüm olayların sonucu Allah'ın elindedir.Davet yolunda yürü ve duaya devam et! İnsanların hidayeti İnsanları yaratan Allah'ın elindedir. Ebu Süfyan Uhud'da müşriklere komutanlık ediyordu. Sloganı, "En büyük Hübel" idi. Mekke'nin Fethi'nde ise "Lâ ilahe illallah" diyordu. Vahşi, Hamza'yı öldürdü ve daha sonra müslüman olarak peygamberlik iddiasında bulunan Müseylemetu'l Kezzâb'ı öldürdü. Nefsinin dönmesinden sakın! Kalpler, Rahman'ın parmaklarından iki parmağın arasındadır; onları dilediği gibi çevirir. Allah'dan daima kalıcı sebat dileriz.

Kul isyana garkolmuş olsa ve günahları bulutlara ulaşsa bile tevbe onları siler. Halid b. Velid, kafirlerin atlılarına komutanlık yaptı. Onun eliyle sahabenin en faziletlileri öldürüldü. Allah, göğsünü imana açınca Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'e gelerek İslam üzere beyat etti ve "Ey Allah'ın Rasulü! Ben hatamın bağışlanmasını şart koşuyorum" dedi. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem de şöyle buyurdu: **"Ey Halid! Bilmiyor musun ki, İslam kendinden öncekileri yok eder ve tevbe kendinden öncekileri siler."**

Nefsini günah bataklığından kurtar ve tevbe ederek Rabbine yönel! İyilikler kötülükleri giderir. Bu dine sarılmaktan geri durma! Çünkü onun etrafında kanlar aktı. Kişi, akrabaları ve yakınları ile imtihan edilebilir. Onlardan gördüklerine karşı sabret. Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'in akrabaları, mallarını ve yurtlarını terkederek Nebi sallallahu aleyhi ve sellem ile savaşmak için Medine'ye kadar geldiler. Kafirlerin çoğunun yapmadığı şekilde ölülere işkence yaptılar. Oysa onlar O'nun amca çocuklarıydı. Mekke'nin Fethi'nde onları affetti ve bağışladı. Onlara "Sizler serbestsiniz" dedi. Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'i yumuşak huyluluk ve bağışlamada kendine örnek al! Akrabalarını ziyaret et ve sana karşı yaptıkları kötülükleri görmezden gel. Ayrılık ve çatışmada güçler zayıflar. Ülfette ve birlikte ise, kalpler arınır. Bölünmeden ve ayrılıktan sakın; çünkü bunlar hezimettir. **(Birbirinizle çekişmeyin; sonra korkuya kapılırsınız da kuvvetiniz gider. Bir de sabredin!)** (8/el-Enfâl/46)

Günahın sevinç yönünden gelmeyeceğini sanma! Sevincin tadı üzüntünün acısına karışabilir. Sahabiler ganimet ile sevindiler ve okçular ganimet toplamak için aşağı indi. Bu nedenle onlar, bozguna uğradılar. Dünya bir hal üzere devam etmez. Zorluğa sabret ve nimetleri için Allah'a şükret.

Peygamberler yaratılmış kullardır. Diğer insanların başına gelenler onların da başına gelebilir. Kulluk makamının üzerine çıkarılmazlar ve değerlerinden aşağıya da düşürülmezler. Nebi sallallahu aleyhi ve sellem iki zırh ve savaş elbisesini giydi. Sahabileri O'nunla beraber mücadele etti. Cebrâil ve Mikâil O'nu korumak için şiddetle savaştılar. Buna rağmen yüzü yarıldı, azı dişi kırıldı. Başında ve sonunda emir Allah'ındır. Yalnızca O -subhânehu-, fayda ve zarar verendir. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem kendi nefsi için bir şeye sahip olsaydı kanı akmazdı. Bu nedenle ibadetini yalnızca Cebbâr olan Allah'a yönelt. Kahhâr olan Allah'ın önünde boyun eğ ki, Allah'ın izniyle senin için sevindirici şeyler gerçekleşsin.

Uhud Dağı'nın toprağıyla teberrük edilmez ve taşları toplanmaz. Orada yetmiş sahabi öldürüldü ve Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem yaralandı. Uhud Dağı bir fayda verseydi bu musibetler olmazdı. İşini Allah'a havale et ve sıkıntıların giderilmesi için O'na sığın.

Faziletli davranış biçimlerinden biri de dine hizmet edeni takdir etmektir. Güzel sıfatlardan biri de sahabilere vefa göstermektir. Uhud şehitlerinin kanları Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in nefsinde vefat ettiği yıla kadar etkisini gösterdi. Sekiz yıl sonra Uhud'da ölenler için onlara veda eder gibi cenaze namazı kıldı.

Bu dinin seçkin insanlarını yücelt. Onların sahabelik haklarına saygı duy ve onların sırlarını koru! Ebu Süfyan şöyle der: "Muhammed'in ashabının Muhammed'i sevdiği gibi insanlardan hiç kimsenin birini sevdiğini görmedim."

Kovulmuş şeytandan Allah'a sığınırım: **(Durum şu ki, Allah dileseydi, onlardan intikam alırdı. Fakat sizi birbirinizle denemek ister. Allah yolunda öldürülenlere gelince Allah onların yaptıklarını boşa çıkarmaz. Allah onları muratlarına erdirecek, gönüllerini şâdedecek ve onları, kendilerine tanıttığı cennete sokacaktır.)** (47/Muhammed/4-6)

Allah beni ve sizleri mübarek eylesin...

İhsanı için Allah'a hamdolsun. Başarılı kılması ve nimetlendirmesi nedeniyle O'na şükürler olsun. Allah'dan başka ilah olmadığına şehadet ederim. O, tektir ve ortağı yoktur. Şânı yücedir. Şehadet ederim ki; efendimiz, nebimiz Muhammed O'nun kulu ve rasulüdür. Allah; O'na, ailesine ve ashabına salât eylesin.

Bundan sonra ey müslümanlar!.. Cennet ancak zorluk ve yorgunluk köprüsünden geçerek elde edilir. Yol uzun ve meşakkatlidir. Zorluklar ve engellerle, zafer ve hezimetle imtihanla doludur. Zillet ve boyun eğme izzet ve zaferi beraberinde getirir. Allah -subhânehu- bir kuluna izzet vermek isterse onu önce bozguna uğratır. Sonra yükselişi, bozguna uğraması ve boyun eğmesi ölçüsünce olur. Allah mü'min kullarına cennette, amelleri ile ulaşamayacakları makamlar hazırlamıştır. Onlara ancak musibetler ve imtihanlar ile ulaşırlar. Allah; belalar ve musibetler gibi onlara ulaşacakları sebepler hazırlar. Belalar ve musibetlerle gizliler ve saklılar ortaya çıkar.

Başına gelecek olana rıza göster ve Allah'ın kaderine teslim ol. Seleften bazıları şöyle der: "Musibetler olmasaydı ahirete iflas etmişler olarak giderdik."

Dünyada günler bir hal üzere kalmaz. Zafer ve hezimet, izzet ve zillet, hastalık ve sağlık, fakirlik ve zenginlik olarak döner. Fırsatları değerlendir. Nimetlerin, ahiret için biriktirdiklerindir. Dünyayı tercih eden ise dünyasına ve ahiretine zarar verir.

## Müziğin Hükmü

**Şeyh Salâh el-Budeyr**
**08.04.1422 hicri**

İslam ehlinin göğsünü hidayete açan, isyan ehlinin kalbini hikmeti anlamaması için karartan Allah'a hamdolsun. Şehadet ederim ki Allah'dan başka ilah yoktur. O, tektir ve ortağı yoktur. Herkesin kendisine muhtaç olduğu tek bir ilahtır. Ve şehadet ederim ki, Muhammed O'nun kulu ve rasulüdür. O ne güzel bir kul ve efendidir. Ne yüce bir soya ve asıla sahiptir. Allah O'na, ailesine ve ashabına yarın insanları yeniden diriltinceye kadar salât ve selam eylesin.

Allah'ın kulları! Allah'dan hakkıyla korkun! Çünkü Allah'dan hakkıyla korkmak en değerli kazançtır. O'na ibadet etmek en yüce ilişkidir. **(Ey iman edenler! Allah'dan korkun ve doğru söz söyleyin ki, Allah işlerinizi düzeltsin ve günahlarınızı bağışlasın. Kim Allah'a ve Rasulü'ne itaat ederse büyük bir kurtuluşa ermiş olur.)** (33/el-Ahzâb/70-71)

Ey müslümanlar! İslam ehli bu dinin gölgesinde değerli ve şerefli bir hayat yaşamaktadır. Onun içerisinde imanın tadını, yakinin ve sükunetin huzurunu, itaatin yakınlığını ve ibadetin lezzetini bulur.

Bu dinin öğretileri, sapma eğilimleri ve sapıkların görüşleri karşısında koruyucu bir kale gibi durur. İnsanı sapık arzulardan korur ve şehvetine karşı muhafaza eder. Üzüntülerini ve kederlerini giderir. Allah'ın dinini dost edinen kimse fakir bile olsa ne kadar da zengindir! Ona düşmanlık eden zengin bile olsa ne kadar da fakirdir!

Ey müslümanlar! Dini için gayretli müslümanları üzen durumlardan biri de bazı müslümanların mutluluğu dinlerinden başka bir yerde aramalarıdır. Onlar huzuru İslam'ın dışında ararlar. Şifayı ve afiyeti şehvetlerin ve hevaların çarkında arayarak hastalığın üzerine ilaç yerine zehir koyarlar.

Bu durumlardan biri de; bugün insanlardan bir çoğunun müzik ve çalgı aletleri dinlemesidir. Öyleki bu onların tesellisi ve alışkanlığı haline gelmiştir. Bu yaptıklarını geçersiz nedenler, asılsız şüpheler ve müziği mubah sayan sahte deliller ile açıklarlar. Bu deliller, hiçbir sahih kaynağa dayanmamaktadır. Şehvetlerin peşinden koşma ve müzik dinleme fitnesine kapılmış insanlar bunları yaymaktadır. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem bizlere bunu bildirerek şöyle buyurur: **"Bir zaman gelecek ki ümmetimden zina etmeyi, ipekli elbise giymeyi, içki içmeyi ve çalgı aletleri dinlemeyi helal sayan bir grup ortaya çıkacak."** Bu hadisi, Buhari Sahihi'nde şartına uygun olarak kesinlik ifade eden bir lafızla muallak olarak rivayet eder. İmam Ahmed ve Ebu Davud da mevsul olarak bir çok yoldan rivayet ederler.

Ey müslümanlar! Bâtılların en bâtılı ve imkansızların en açık ve seçik olanı ilim ve iman ehlinden bir kimsenin; içerisinde her türlü kötülüğü barındıran ve her türlü tehlikeye yol açan bugünkü bilinen müziğin mubah olduğunu söylemesidir. Öyle bir müzik ki; gözleri vasfeder, sevgilinin güzelliğini, özlemin verdiği acıları, heyecan ve ayrılık duygularını anlatır. Kalplere nüfus eden şeytani bir sestir. Kalpteki gizli duyguları kışkırtıp günahın ve helakın şehvetlerine doğru harekete geçirir. Gürültü ve tahriktir, kahkaha ve çığlıktır, danstır ve eğilip bükülmedir. Kibirlerin zikredildiği bir fasıklıktır. Kulakları dolduran ve tırmalayan bir günahtır.

Ey müslümanlar! Akıllı bir kimse değerli nefsini nasıl olur da mü'min nefislerin reddettiği ve bozulmamış mizaçların nefret ettiği bir hâyâsızlığa sokar. Cabir radıyallahu anh, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğunu rivayet eder: **"Ben ağlamayı yasaklamadım. Fakat iki ahmak ve facir sesi yasakladım: Oyun, eğlence ve şeytanın çalgısı anında nağme ile çıkan ses ve musibet anında yüze vurma, yakayı paçayı yırtma ve şeytanın çığlığı ile çıkan ses."** Bunu Hâkim rivayet eder. Enes radıyallahu anh da Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğunu rivayet eder: **"İki ses vardır ki onlar dünyada ve ahirette lanetlenmiştir: Nimet anında çalgı çalmak ve musibet anında çığlık atmak."** Bunu, Bezzâr rivayet eder.

Ey müslümanlar! Kur'an ayetleri müziğin haramlığını ve çirkinliğini bizlere bildirmiştir. Allah celle ve alâ şöyle buyurur: **(İnsanlardan öylesi var ki, herhangi bir ilmi delile dayanmadan Allah yolundan saptırmak ve sonra da onunla alay etmek için boş lafı satın alır. İşte onlar için elem verici bir azap vardır.)**(31/Lokman/6) Nebi sallallahu aleyhi ve sellem de şöyle buyurur: **"Şarkı söyleyen kadınları satmak ve satın almak helal değildir. Onların ticareti de olmaz. Onların karşılığında alınan ücret haramdır. Muhakkak bu ayet bu konuda inmiştir."** Bu hadisi Taberâni Mu'cem'de rivayet eder. Abdullah b. Mes'ud radıyallahu anh şöyle buyurur: "Kendisinden başka ilah olmayan (Allah)'a yemin olsun ki bu müziktir."

Ey müslümanlar! Müzik şeytanın sesidir. Şeytan onunla insanoğlunu günahlara ve isyana teşvik eder. Bütün müslümanların üzerine düşen ondan sakınmak ve ondan yüzçevirmektir. Allah Tebârake ve Teâlâ şöyle buyurur: **("Onlardan gücünün yettiği kimseleri sesinle yerinden oynat; onlara karşı atlarınla, piyadelerinle gürültü çıkararak baskın düzenle; mallarına, evlatlarına ortak ol, onlara vaadlerde bulun." Fakat şeytan onlara bir aldatıştan başka ne vaad eder?)**(17/el-İsrâ/64)

Allah'ın kulları! Müziği ve çalgı aletlerini terkedin. Çünkü onlar günahların öncüleridir. Şeytanın tuzağıdır. Zinanın büyüsüdür. Yezid b. Velid şöyle der: "Ey Ümeyyeoğulları! Müzikten sakının! Çünkü o; hâyâyı azaltır, şehveti artırır ve kişiliği yokeder. Şüphesiz o, içkinin yerini alır ve sarhoşluğun yaptığı işi yapar."

Ömer b. Abdulaziz çocuğunun eğitimcisine şunu yazar: "Edebinden ilk görecekleri şey başlangıcı şeytandan ve sonucu Rahman'ın gazabı olan eğlenceden buğzetmek olsun. Çünkü bana ilim ehlinin güvenilirlerinden ulaştığına göre çalgı meclislerine katılmak, müzik dinlemek ve onun tiryakisi olmak suyun otu yeşertmesi gibi kalpte nifak yeşertir." Ömer ibnu'l Velid'e yazdığı mektupta da şöyle der: "Çalgı aletleri edinmen İslam'da bid'attır. istedim ki sana bir adam göndereyim de kötülük işareti olan uzun saçını kessin." Bunu, Nesai rivayet eder.

Ey müslümanlar! Allah'ın öfkesine ve gazabına neden olacak şeylerden sakının! Şüphesiz müzik ve çalgı aletleri Allah'ın gazabına ve azabına neden olur. Ebu Malik el-Eş'ari radıyallahu anh, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğunu rivayet eder: **"Ümmetimden bir takım insanlar içki içecekler ve onu başka bir isimle isimlendirecekler. Onların başında çalgı aletleri ve şarkıcı kadınlarla çalgı çalınacak. Allah onları yerin dibine geçirecek ve onlardan bazılarını maymunlara ve domuzlara çevirecek."** Bu hadisi, İbni Mâce rivayet eder. İmrân b. Husayn'den rivayet edilen bir hadiste ise Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Bu ümmet içerisinde yere batırılma, hayvana**

**dönüştürülme ve savrulma olacak."** Denildi ki: "Bu ne zaman olacak ey Allah'ın Rasulü?" **Şöyle buyurdu: "Şarkıcı kadınlar ve çalgı aletleri yayılıp içki içilince."** Bu hadisi, Tirmizi rivayet eder. Dahhâk şöyle der: "Müzik kalbi ifsad eder ve Rabbi kızdırır."

Allah'ın kulları! Müziğin malzemesi ve aslı, müziğe iten nedenler ve müziğin gayesi, etkisi ve sonucu; bütün bunların hepsi facirlerin ve fasıkların Allah'ı kızdıran ve Allah'ın hoşlanmadığı şeylere övgüler içeren şiirleri etrafında döner dolaşır. Onları elde etmekle övünür ve onlara ulaşmakla gösteriş yaparlar. Hatta bunu da aşarak Allah'ın, Rasulü sallallahu aleyhi ve sellem'e indirdiğine karşı çıkan küfri sözlerle müzik yaparlar.

Müzik ve eğlencenin sahiplerini nasıl kötülüğe ve fesada sürüklediğine bir bak! O zaman perde düşer ve gerçek yüzü ortaya çıkar. Basiret sahibi herkes onların yüzünde ve konuşmalarında, hallerinde ve hareketlerinde çirkin izleri ve kötü sonu görür. **(Allah'ın fitneye düşürmek istediği kimse için sen, Allah'a karşı birşey yapamazsın.)** (5/el-Mâide/41)

Malik b. Enes rahimehullah zamanındaki bazı kimselerin müziğe izin vermesi hakkında sorulunca şöyle der: "Onu bizde ancak fasık olanlar yapar."

Ey müslümanlar! Müzik dinlemek ve kendini müziğe kaptırmak şeytanın en büyük hilelerinden ve tuzaklarından biridir. Onunla cahillerin kalplerini avlar ve Kur'an-ı Kerim dinlemekten alıkoyar. İmam Şafii şöyle der:"Bağdat'ta zındıkların icad ettiği ve cehri zikir olarak isimlendirdikleri bir şeye rastladım. Onunla insanları Kur'an'dan alıkoyuyorlar." Allahu ekber! Bu söz cehri zikir hakkında olunca -ki o, insanı dünyadan soğutan bir şiirdir, onunla bir kimse şarkı söyler ve şarkının ritmine göre bir başkası değnekle sergiye veya kuru bir deriye vurur- içkinin ikiz ve süt kardeşi olan müzik hakkında ne demeli?!.

"Sanat" olarak adlandırıyorlar. Oysa şehvetten ve çirkin sözlerden başka bir şey değildir. Hiç bir kalp onunla huzur ve sükunet bulmaz! Sübhânallah!. Nasıl da akıllar sapıyor ve anlayışlar kör oluyor!. **(Gerçek şu ki, gözler kör olmaz fakat göğüsler içindeki kalpler kör olur.)** (22/el-Hacc/46)

Allah'ın kulları! İşitme duyusu yüce bir emanet, Allah'ın kullarına bağışladığı ve korunmasını emrettiği büyük bir nimettir. Onlara, kendilerinin bundan sorumlu olduğunu bildirmiştir. Şarkı sözleri ve müzik aletleri dinlemek bu nimete karşı nankörlüktür ve onu Allah'a isyanda kullanmaktır. Ebu Hureyre radıyallahu anh, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğunu rivayet eder: **"Gözlerin zinası (harama) bakmaktır. Kulakların zinası (haramı) dinlemektir. Dilin zinası (haramı) konuşmaktır. Elin zinası (harama) dokunmaktır. Ayağın zinası (zinaya) adım atmaktır. Kalp meyleder ve temenni eder. Ferc (cinsiyet uzvu) bunu tasdik eder ya da yalanlar."** Bu hadisi, Müslim rivayet eder.

Ey müslümanlar! Müziği ve müzik aletlerini yüceltmek, onunla ilgilenenlerin üstünlük gösterisinde bulunmaları insanları sapıklığa ve dalâlete davettir. Allah'ın Kitabı'ndan ve Rasulü sallallahu aleyhi ve sellem'in sünnetinden alıkoymadır. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Kim bir sapıklığa davet ederse kendisine uyanların günahlarından hiçbir şey eksilmeden onların günahlarının aynısı ona da yazılır."** Bunu İmam Müslim rivayet eder.

Ey müslümanlar! Bir yanda müzikle eğlenirken diğer yanda yaralar ve kanlar içerisinde bitkin düşmüş, kafatasları ve cesetlerden oluşan tepeler arasında kalmış bir ümmete hayret!.. Saygınlığına el uzatılan; toprakları, ırzı ve kutsal değerleri sabah akşam çiğnenen bir ümmet müzikle eğleniyor. Sanki şiddetli savaşlar ve sıcak çatışmalar hiç olmamış... Ve sanki müslümanlardan bir grup can çekişmiyor!.. kalplerin ölmesinden ve basiretlerin körelmesinden Allah'a sığınırız.

Ey müslümanlar! Nefislerinizi ve kulaklarınızı şeytanın çalgısından ve boş sözlerden arındırın! Onları cennet bahçelerine; Kur'an halkalarına ve insanların efendisinin sünnetini öğreten halkalara koyun ki cennet meyvelerini elde edesiniz. Bu; sapıklıktan doğru yola ve körlükten basirete çıkıştır. Takvâya teşvik ve hevâdan sakındırmadır. Kalbin hayatıdır. İlaç ve şifadır, kurtuluş ve burhandır.

Allah Teâlâ'nın haklarında **(Onlar ki yalancı şahitlik yapmazlar. Lağve (boş ve batıl sözlere) rastladıklarında da şereflice yüz çevirip geçerler.)** (25/el-Furkan/72) ve **(Onlar boş şeylerden yüz çevirirler.)** (23/el-Mü'minun/3) buyurduğu kimselerden olun.

Allah; beni ve sizleri Kur'an ile mübarek eylesin.

İhsanı için Allah'a hamdolsun. Başarılı kılması ve nimetlendirmesi nedeniyle O'na şükürler olsun. Allah'dan başka ilah olmadığına şehadet ederim. O, tektir ve ortağı yoktur, şânı yücedir. Şehadet ederim ki; efendimiz ve peygamberimiz Muhammed O'nun kulu ve rasulüdür. O'nun rızasına davet edendir. Allah; O'na, ailesine,ashabına ve din kardeşlerine salât ve selam eylesin.

Allah'ın kulları! Allah'dan hakkıyla korkun ve O'nu gözetin. O'na itaat edin ve isyan etmeyin! **(Ey iman edenler! Allah'dan hakkıyla korkun ve doğrularla birlikte olun.)**(9/et-Tevbe/119)

Ey müslümanlar! Allah, nikahta kadınlara has olmak üzere içerisinde harama övgü ve davet bulunmayan sözlerle birlikte def çalmaya izin vermiştir. Bu, nikahın ilanı ve nikahla zinanın birbirinden ayrılması içindir. Nebi sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Helal ile haramın arasındaki fark def çalmak ve nikahı ilan etmektir."** Bu hadisi, Tirmizi ve diğer bazı hadisçiler rivayet eder. Sahih-i Buhari'de Rubeyyi' binti Muavviz b. Afrâ evlendiği ve zifafa girdiği zamanı şöyle anlatır: "Küçük cariyelerimiz def çalmaya başladılar. Bedir Savaşı'nda ölen babalarımızı anıyorlardı." İbni Hacer, Fethu'l Bâri'de şöyle der: "Kuvvetli hadisler bu konuda kadınlara izin vermektedir. Kadınlara benzemeyi yasaklayan genel deliller nedeniyle erkekler onlara dahil değildir."

Ey müslümanlar! Üzülecek durumlardan biri de insanlardan çoğunun kendilerine caiz kılınanı aşarak haram kılınanlara yönelmesidir. Fasık şiirlerle ve çirkin sözlerle şarkı söyleyen şarkıcı kadınlar ve erkekler, çalgıcı kadınlar ve erkekler kiralarlar. Müzik aletleri ve davullar getirirler. Bütün bu haramlar için büyük miktarda paralar öderler. Müzik çalarken hoporlör kullanarak komşularına ve diğer müslümanlara eziyet verirler. Kadınlar, oyunlarında hâyâsız dansözlere benzerler. Erkekler kadınların arasına karışır. Vakitler ve namazlar zâyi edilir. Müslümanlardan bir çoğunun arasına kör taklitle ve yayılarak nüfuz eden buna benzer birçok büyük fitneler ve kötü sonuçlar meydana gelir.

Ey Allah'ın kulları! Bu gibi toplantılarda bulunmaktan sakının. İmam Evzâi rahimehullah şöyle der: "Davullu, çalgılı düğün yemeğine katılma!"

Allah'ın kulları! Tevbe edin ve dönün. Dininizin âdâbına sarılın. Bozuk hallerinizi ıslah edin. Rabbiniz'in Kitabı'na ve Nebiniz Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem'in sünnetine sarılın ki felaha erip kurtulasınız.

Ve bilin ki Allah sizlere, kendi nefsiyle başlayıp ikinci olarak melekleri ve üçüncü olarak sizleri zikrettiği bir şey emreder ey mü'minler! Şöyle buyurur: **(Muhakkak ki Allah ve melekleri peygambere salât ederler. Ey iman edenler! Siz de O'na salât ve çokça selam eyleyin.)**(33/el-Ahzâb/56)

Allah'ım! Kulun ve Rasulün Muhammed'e salât ve selam eyle! Allah'ım! Hidayete ermiş imamlar olan Raşid Halifeler'den razı ol!..

## Ailedeki Örneklik

**Şeyh Abdulbâri es-Sübeyti**
**15.04.1422 hicri**

Eşler arasında sevgi ve rahmet yaratan ve aile hayatına teşvik eden Allah'a hamdolsun. O'na hamdeder, bağışladığı hayırlar ve nimetler için O'na şükrederim. Şehadet ederim ki, Allah'dan başka ilah yoktur. O, tektir ve ortağı yoktur. O, (Mü'minler ancak kardeştirler) buyurur. Ve şehadet ederim ki, efendimiz ve nebimiz Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem O'nun kulu ve rasulüdür. Allah'a hikmet ile davet etmiş, davranışlarıyla ve sözleriyle en üstün örnek olmuştur. Allah O'na, ailesine ve ashabına salât ve selam eylesin.

Bundan sonra... Sizlere ve kendi nefsime Allah'dan hakkıyla korkmayı tavsiye ediyorum. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Ey iman edenler! Allah'dan hakkıyla korkun ve ancak müslümanlar olarak canverin.)** (3/Âl-i Imrân/102)

Müslüman aile salih bir toplumun çekirdeğidir. Ferdin doğruluğu ailenin doğruluğuna bağlıdır. Aynı şekilde, toplumun doğruluğu da bütünüyle ailenin doğruluğuna bağlıdır. İslam, aile olayına artık üzerine bir şey eklenemeyecek derecede çok özen göstermiştir. Müslüman ailenin yüce kalması için ailenin oluşumunu ve aile bağının devamını sağlayacak faktörleri belirlemiştir. Aileye uyum hakimdir. Üzerinde sevgi bayrağı dalgalanır. Sevgi ve rahmet duyguları biraraya gelir. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Sizin için nefislerinizden kendileri ile sükûn bulacağınız ve aranızda muhabbet ve merhamet kıldığı eşler yaratmış olması da O'nun ayetlerindendir.)** (30/er-Rûm/21) Bu, müslüman ailenin şuur ve duygu birlikteliği yaşaması içindir. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Onlar sizin için bir elbise, siz de onlar için bir elbisesiniz.)** (2/el-Bakara/187)

Kur'an eşlere, herbirinin diğeri için zaruri ve tamamlayıcı olduğunu bildirir. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Sizi tek bir candan (Adem'den) yaratan, ondan da kendisinde sükûn bulsun diye eşini yaratan O'dur.)** (7/el-A'râf/189) Aile yıkılırsa insan hayatının doğru yolda devam etmesi beklenemez.

Aile düzeninin yıkılmasına çağıranlar insanlık için hayırlı bir şey istememektedir. Çağrıları tarih boyunca çatlak bir ses olmuştur ve hâlâ da olmaktadır. Aile anlaşma esasına dayanır. İşlerini bilgi alışverişiyle yürütür. Hayatını karşılıklı rıza üzerine bina eder. Bu, Kur'an'ın açık bir beyanıdır. Çocukların emzirilmesini ve sütten kesilmesini belirler. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Anneler çocuklarını iki tam yıl emzirirler. Bu, emzirmeyi tamamlamak isteyenler içindir..)** Ve devamında şöyle buyurur: **(Eğer kendi rızaları ile ve istişare ederek (daha erken sütten) kesmek isterlerse ikisinin üzerine de bir günah yoktur.)** (2/el-Bakara/233)

Mutluluğu isteyen ve istikrarı arayan bir aile, hayatını sağlam temeller üzerine kurar. Bunlardan en belirgini, eşler arasındaki haklara hürmet edip onları gözetmek, iyilikle muamele etmek ve sevgi pınarlarının çağlaması için geniş ufuklar açmaktır. İşte burada eşler Kur'an-ı Kerim'in bildirdiği nefsi sükuneti bulurlar. Bu şekilde aile parçalanmaktan kurtulmuş olur. Herhangi bir anlaşmazlık olursa da, aradaki samimi sevgi onu yok edecektir.

Yüce hikmetler sahibi ve herşeyden haberdar olan Allah, anlaşmazlıklar anında nefiste bazen eşini kötü görme duygusunun olabileceğini bildirir. Bu, aile bağlarını koparmak için şeytanın aradığı bulunmaz bir fırsattır. Bu tür duyguların temizlenmesi, hayatın yeniden eski saflığına ve ailenin de mutluluğuna dönmesi için Kur'an'ın yönlendirmesi şu şekildedir. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Onlarla iyi geçinin. Şayet onlardan hoşlanmadınız ise (sabredin). Çünkü hoşunuza gitmeyen bir şeyde Allah, pekçok hayır takdir etmiş olabilir.)** (4/en-Nisâ/19)

Bu nedenle İmam İbni Kesir bu ayetin tefsirinde şöyle buyurur: "Yani umulur ki, hoşlanmasanız da onları nikahınız altında tutmaya sabretmeniz sizin için dünyada ve ahirette daha hayırlı olur." Cahil bir kimse bazen kendine yazık eder ve hayatını isteyerek kendi elleriyle mahveder. Muhabbetin, sevgi ve rahmetin yerine inadı ve dayatmayı koyar. Bu, kötülüğün alameti ve parçalanmanın başlangıcıdır. İnadın ve dayatmanın yıktığı kadar başka bir şey daha aileyi yıkamaz. Küçük anlaşmazlıklar inatla büyür. Büyük anlaşmazlıklar da yumuşaklıkla ve sabırla küçülür. Bir çok ailenin bu nedenlerle daha başlangıcında ve aile binasını tamamlayamadan dağıldığını duyar ve görürüz.

Araştırmacılardan bir çoğu gençlerin sapmasında ve yanlış yollara yönelmesinde ailelerin dağılmasının ana faktör olduğunu bildirir. Bu nedenle; aileden, ayrılıktan önce kendisini buna karşı koruması ve aile içi istikrarı gerçekleştirmesi istenir. Hayatın daima tekdüze devam etmediği bir gerçektir. Bilakis yaşam sevinçlerle ve acılarla karşı karşıyadır.

Bu kainatta bulunan herşeyin bir görevi ve yerine getirmesi gereken bir vazifesi vardır. Acaba müslüman ailenin görevi nedir? Müslüman bir toplumda ailenin belirli görevleri vardır. Bunlardan en önemlileri şu şekildedir:

Müslüman aileyi kurarak Allah'ın kurallarını yerine getirmek, şeriatını ve razı olduğu şeyleri gerçekleştirmek.. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Allah'ın sınırlarını koruyamayacaklarından korkarsanız, o halde kadının bir şeyleri fidye vermesinde her ikisi için de bir vebal yoktur.)** (2/el-bakara/229)

İslam ümmetinin neslini çoğaltmak.. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Nikah (evlenmek) benim sünnetimdendir. Benim sünnetimle amel etmeyen benden değildir. Evlenin, çünkü ben sizin çokluğunuzla diğer ümmetlere karşı övüneceğim."** Bu hadisi İbni Mâce, Aişe radıyallahu anha kanalıyla rivayet eder.

Neslin çoğalması ümmet için bir güçtür. İzzet ve ölümden sonra anılmanın güzel bir yoludur. Doğum kontrolüne çağıranlar bu ümmetin hayrını istememektedir. İleri sürdükleri asılsız deliller onların yakîn ve tevekkül zayıflığıyla birlikte nefsi çöküntüye de uğradıklarına işaret eder.

Müslüman gençliği hazırlamak ve eğitmek ailenin görevlerindendir. Hatta aile, kanatları altında çocuğun inanç esaslarını; İslam'ın prensiplerini, değerlerini ve öğretilerini öğrendiği ilk okuldur. Hiçbir gözetmen ve hizmetçi ailenin yerini tutamaz. Annesinin sütünü emen çocuk onunla beraber annesinin şefkatini ve sıcaklığını da emer. Mürebbiyelerin ve hizmetçilerin ellerinde sevgisiz, şefkatsiz ve duygusuz bir şekilde yaşayan çocuk asla ona denk olamaz.

Müslüman aile Allah katında, çocuklarını İslam üzere yetiştirmekle; Allah'a ibadeti ve hayatlarında Allah'ın yoluna bağlılığı onlara yerleştirmekle yükümlüdür. Bugün ailelerimiz acaba bu görevi yerine getiriyor mu? Acaba ailelerimiz, laikleşmeye ve batılılaşmaya karşı koyabilecek güce ve kuvvete sahip mi? Aile fertleri Kur'an sofralarına oturuyorlar mı? Yoksa günahı seyretmek üzere mi oturuyorlar? Çocuklarımız evlerimizde faydalı sohbetler ve dersler, yüce edepler mi alıyorlar?

Ailenin terbiye görevini yerine getirmede olabilecek herhangi bir kusurun veya başarısızlığın erkek ve kız çocuklarının davranışları üzerinde kötü etkileri olacaktır. Dolayısıyla toplumun yapısında, düşünce ve emniyetinde etkileri olacaktır.

Ailevi sorumlulukları yerine getirmek karı kocanın hakkında sorguya çekileceği bir emanettir. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem bunu böyle bildirir ve şöyle buyurur: **"Hepiniz bir çobansınız ve hepiniz, idareniz altındakilerden sorumlusunuz. İmam (devlet başkanı) bir çobandır ve idaresi altındakilerden sorumludur. Erkek ailesinin çobanıdır ve idaresi altındakilerden sorumludur. Kadın, kocasının evinin çobanıdır ve idaresi altındakilerden sorumludur."** Bu hadisi, Buhari ve Müslim İbni Ömer radıyallahu anhuma kanalıyla rivayet eder.

Evin münkerlerden temizlenmesi, ev halkının farzları ve vacipleri yerine getirmekle mecbur tutulması ve onların faziletli ve müstehap amellere teşvik edilmesi de emanetin bir parçasıdır.

Ailenin temel hedeflerinden biri de çocukları ile cami arasında kuvvetli bir bağ ve alaka kurmasıdır. Çünkü cami müslümanın hayatını özü ve esasıdır. Camiye devam etmek terbiye açısından değeri yüksek ve etkisi derin bir davranıştır. Nefislere üstün değerler ve faziletler yerleştirir. Allah'a iman üzere kurulu, İslam ahlakına sarılan ve camiye bağlı olan müslüman aileler Kur'an'ın nuruyla nice cesur kahramanları, değerli alimleri ve zühd ehli abidleri, dürüst liderleri, salih erkekleri ve ibadet ehli kadınları hayata çıkarmış ve onlar da şerefli bir tarih yazmışlardır.

Müslüman aile bugün, temellerini sarsmak amacı güden çirkin bir saldırıyla karşı karşıyadır. Aile bağının çözülmesiyle varlığını ortadan kaldırma, kadının ahlakını bozma; ailevi değerleri bir kenara atarak çıplaklığa, kadın-erkek birlikteliğine ve her şeyi mubah gören bir anlayışa davet etme gayesiyle yapılan bir saldırı... Aile dağılırsa ümmet diye bir şey kalır mı? Kalsa bile hayatın kenarından köşesinden başka bir yerde olabilir mi?!.

Batıyı taklit batağına düştükleri ve batıdan gelen her akıma körükörüne ayak uydurdukları için müslüman ülkelerin bazılarında aile bağları kopmuştur. Boşanmalar çoğalmış ve gençlerin çoğu evlilikten kaçar olmuştur. Bunu da, hayvani duyguların peşinden çılgınca koşma takip etmiştir.

Gelecek dönem, tehlikeli ve etkili bir dönemdir. Toplumsal değişimler ailenin rolünün daralmasına yolaçmıştır. Televizyon yayınları ve diğer cihazlar ailenin vaktini tümüyle işgal etmekte ve düzenine etki etmektedir. Değerlerini sarsmaktadır. Aile bazı alanlarda etkisinin ve faaliyetinin büyük bir kısmını kaybetmiştir. Bu ve benzeri cihazlar; kız ve erkek çocuklarının yönlendirilmesinde aile ile planlı bir şekilde, bazen örtülü bazen de açık bir savaşla savaşmaktadır. Bu savaş onların ümmetleriyle bağlarını koparmak, inançlarını zayıflatmak ve kıskançlık duygularını söküp atmak içindir.

Fakat gerçekten acı verici olan; bazı ailelerin düşünce ve inanç alanındaki terbiye rolünü terkedip çocuklarını, diledikleri gibi yıkıp yoketmeleri için yayın organlarının eline teslim etmiş olmalarıdır.

İslam kardeşleri! Aileyi sağlam ve olgun bir şekilde inşa etmek kolay bir iş değildir. Bilakis hazırlığa ihtiyaç duyan büyük bir görevdir. Evlilik hayatı da oyun ve eğlence, salt bir faydalanma ve teselli değildir. Bilakis bir takım sorumluluklar ve ödevler demektir. Doğruluktan ve kudretten uzak bir şekilde evliliğe kalkışan kimse ilahi hükmün hikmetinden habersiz bir cahildir. Evliliği kötü yönde kullanan ya da evliliğin gereklerini bilerek yerine getirmeyen Allah'ın gazabını ve azabını haketmiştir. Bu açıdan, insan evlilik hayatı için salih olmalıdır ve sorumluluklarını yerine getirmeye gücü yetmelidir. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Ey iman edenler! Nefislerinizi ve ailelerinizi ateşten koruyunuz.)** (66/et-Tahrim/6)

Allah beni ve sizleri Yüce Kur'an ile mübarek eylesin...

Yaratan ve düzenleyen, takdir edip yol gösteren Allah'a hamdolsun. Şehadet ederim ki, Allah'dan başka ilah yoktur. O, tektir ve ortağı yoktur. Yücelerin en yücesidir. Ve şehadet ederim ki, efendimiz ve nebimiz Muhammed O'nun kulu ve rasulüdür. O, hevâsından bir şey konuşmaz. O'nun konuştuğu ancak kendisine vahyedilen bir vahiydir. Allah O'na, ailesine, hayır ve vefa sahibi ashabına salât ve selam eylesin.

Bundan sonra... Aile hayatı bir çalışma hayatıdır. Bu hayatın yükümlülükleri ve sorumlulukları vardır. Bu nedenle, hareketlerine yön verecek ve düzenini sürdürecek bir yönetime ihtiyacı vardır. Kur'an bunu idarecilik olarak adlandırır. Bu idarecilik de erkeğin hakkıdır. İdarecilik zorbalık ve zorla boyun eğdirme demek değildir. Bilakis yönetim ve gözetimdir. Kadının şahsiyetini bir tarafa bırakma ve iradesini yok sayma, aile içerisindeki sevgi ve saygı ilişkisini silme anlamına gelmez.

Allah, kadını birtakım görevler için hazırlamış ve onları yerine getirebilecek şekilde onu ehil kılmıştır. Erkeği de birtakım görevler için hazırlamış ve nefsi, bedeni ve toplumsal açıdan onları yerine getirebilecek şekilde onu ehil kılmıştır. İdarecilik erkekten kadına geçecek olursa, kadına kaldıramayacağı bir yük yüklenmiş olur ve aile yolundan sapar.

Erkeğin eşi ve ailesi üzerindeki idareciliğini kaldırırsanız aile zorluklarla ve problemlerle karşı karşıya kalır. Şüphesiz kadınla erkek arasında birtakım farklar vardır ve bunlar, onlardan her birini sadece kendisi için hazırlanan görevi yerine getirmeye uygun kılar. Bu idareciliğin müfredâtında meydana gelebilecek bir eksiklik önce aileye sonra da tüm topluma zarar verir. Erkeğin idareciliğini elinden almaya çağıranlar ancak heva ve heves sahibi değersiz kimselerdir. Çünkü Allah Teâlâ'nın şeriatına karşı gelmektedirler.

İdarecilik; aile reisinin beden ve din güvenliğini sağlayıcı herşeyden sorumlu olması demektir. Aileyi, kötülük alanlarından, sapıklık ve alçaklık yollarından uzak tutmaktır. Aile reisi, geniş yüreklilik ve güzel ahlakla birlikte Allah'ın ölçülerine uymada ve dini değerlere saygı duymada da güzel bir örnek olmalıdır. O, bir koruyu koruyan çoban gibidir.

Aile reisi, her hak sahibine hakkını verebilmesi için işi, ibadeti ve ailesi; eşinin hakkı ve aile gözetimi arasında bir denge kurmakla yükümlüdür. Aile reisi, aile fertleriyle

bir araya gelip onları yönlendirecek, onlarla konuşup onları dinleyecek ve nefsiyle başbaşa kalacak bir vakit bulamazsa ileride mutlaka buna pişman olacaktır.

Abdullah b. Amr b. el-Âs'tan şu rivayet edilir: "Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem bana dedi ki: **"Bana senin gündüzleri oruç tutup geceleri tümüyle ibadet ettiğin haberi ulaştı. Böyle yapma; çünkü bedeninin senin üzerinde bir nasibi vardır, gözünün senin üzerinde bir nasibi vardır, eşinin senin üzerinde bir nasibi vardır.. (Bazen) oruç tut ve (bazen) iftar et (oruç tutma). Her aydan üç gün oruç tut; çünkü bu devamlı oruç tutmak gibidir."** Bu hadisi, Buhari ve Müslim rivayet eder.

Allah'ım! Filistin'de, Keşmir'de ve Çeçenistan'da senin yolunda cihad eden mücahidlere yardım et. Allah'ım! İşgalci yahudileri yerle bir et ve birliklerini parçala...

# Nefis Eğitimi

**Şeyh Abdulmuhsin el-Kâsım**
**29.04.1422 hicri**

**Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla**

Muhakkak ki hamd Allah'adır. O'na hamdeder, O'ndan yardım ve bağışlanma dileriz. Nefislerimizin şerrinden ve kötü amellerimizden Allah'a sığınırız. Allah kimi hidayete erdirirse onu saptıracak yoktur. Kimi de saptırırsa ona hidayet verecek yoktur. Şehadet ederim ki, Allah'tan başka ilah yoktur; O tektir ve ortağı yoktur. Ve şehadet ederim ki Muhammed O'nun kulu ve rasulüdür. Allah O'na, ailesine ve ashabına salât ve çokça selam eylesin.

Bundan sonra... Allah'dan hakkıyla korkun ey Allah'ın kulları! Çünkü takva işleri kolaylaştırır; her tür kötülüğü ve tehlikeli şeyi defeder.

Ey müslümanlar!

Allah bizim için dini kemale erdirmiş ve üzerimize olan nimetini tamamlamıştır. Ve bizlere din olarak İslam'ı seçmiştir. İslam'ın temellerini sağlam bir şekilde belirlemiş ve kurallarını korunmuş olarak koymuştur. Kulların faydasına olan şeyleri toplamıştır. İyilikleri emreder ve kötülüklerden sakındırır. Kişinin yücelmesi ancak din ve ahlak ile olur. Nefislerin tezkiyesi kalplerin inşasına yardım eder ve övgüye layık işler yapmaya yöneltir. Ahlakın bir sınırı vardır. Ne zaman o sınır aşılırsa düşmanlık olur. Ne zaman da ondan geri kalınırsa aşağılık ve eksiklik olur. Geçen günler için nefsini hesaba çek. Bil ki giden geri gelmeyecektir. Kötülüğü emreden nefsin tabiatından biri de geçmişle alakalı özürler ileri sürmesi ve geleceğe bağlı emellerinin bulunmasıdır.

Akıl sahiplerinin en üstünü nefsini en sıkı elinde tutandır. Varlığın şerefini bilen varolanın en üstününü elde etmeye çalışır. Ömür bir mevsimdir. Uyanık kimse en iyisini ister. Ancak doğru yolda olmakla dünyadan lezzet alınır. Mutlu kişi afiyeti elde edebilmiş kişidir. Cennetteki makamların artması faziletli amellerin artmasına bağlıdır. Kulun meşgul olacağı en faziletli şey şeriat ilmidir. Ondan sonrakiler onun peşinden gelir. İlim olmazsa sapıklık olur. Ömür değerlidir ve ilimler çoktur. En uygunu en önemli olanını daha az önemli olana takdim etmektir. Din ve dünya iyiliği aranan bir ilmi talep etmeye çalışmak dünya metâı talep etmeye çalışmaktan daha iyidir. Hayatın meyvesi ilim ve amelden başka bir şey değildir.

Selametin devam etmesini isteyen Allah'ı gözetsin. Takvasına zarar verecek bir şeyde nefsini serbest bırakan hiç bir kul yok ki -anında ya da daha sonra- cezasını bulmasın. Aldanmanın bir çeşidi de; kötülük yapıp sonra ihsan ile karşılaşınca bağışlandığını zannetmektir. Günahkar kimse bedeninin ve malının selametini görerek üzerine bir ceza olmadığını zannedebilir ve cezaya çarptırılanlardan gafil olduğunu bilmez. Günahtan sonra işlenen günah, günahın cezasıdır. Cezalar bazen ansızın çıkagelir. Bazen de hoşgörü onları geciktirir. Günahların çirkin etkileri vardır. Bunlar biraraya gelirse eziyet verir. Günahlardan uzak durup ibadet etmekten daha faydalı bir şey yoktur. Küçümsenen bir kötülük bir ülkeyi yakabilir. Yusuf aleyhisselam'ın kardeşlerinin O'na "Bize bağışta bulun" dedikleri anda düştükleri durumu düşünen

hataların kötü sonucunu anlar. Şehvetlere yönelen ve sonra kalbin salâhını isteyen imkansız bir şey istemiştir.

Fitneye yolaçan faktörlerden uzak dur. Çünkü onlara yaklaşmak, uğrayanın çok az kurtulduğu başlıbaşına bir musibettir. Korunmuş bir bölgenin etrafında dolaşanın oraya düşmesi muhtemeldir. Hevasına karşı koyan için dünya nimetleri olgun olur. Durumu daralsa da sabır onu genişletir ve rıza onu iyileştirir. Nefsi teşvik edersen arzu duyar. Onu emir ve yasak bağıyla bağla. Mutsuzluğun bir çeşidi de dünya lezzetlerinin en son noktasını istemendir. Oysa dünyada lezzet yoktur; ancak acı verici şeylerden uzak kalma vardır. Kardeşlerle birlikte olmak az da olsa hayatta elde edilen güzel bir kazanımdır, ibadete yardım eder.

İyilikten kaynaklanan salih ameller ancak yaradılışı ona uygun olanlarla yaşar. Sadece; görüşlerinde fazilet sahibi, sevgisinde samimi, gizli şeyleri emanet edebileceğin ve kardeşliğinde vefalı olan kimselerle yakınlık kur. Çünkü insan tabiatı çok çabuk etkilenir. Kendine, Rabbinden ihtiyacını isteyeceğin bir vakit ayır. Nefsini hesaba çekeceğin bir vakit ayır. Dilinden kötü bir söz ve kalbinden bir öfke zuhur etmesinden korkarak âzâlarını takip et. Zaptedilmeye en çok ihtiyacı olan şey dil ve gözdür. Harama bakmak saadeti bozar ve dostluğu azaltır, yaşantıyı kirletir. Hakkı bırakıp insanlarla arasını düzeltmeye çalışan istediğini elde edemez. Kendisini öven, sonuçta kötüler.

Dünya şehvetleri helak edici tuzaklardır. Nefisle mücadelede kararlılıktan ve nefsi sımsıkı tutmaktan daha iyi bir yol yoktur. Dünya yarış yeridir. Orada kazanan din olmalıdır.Binitinin yularını tabiatına ve hevasına terkeden telef olur. Dünyada yaşanan hayret verici cezalardan biri de Yusuf aleyhisselam'ın kardeşlerinin Yusuf aleyhisselam'a yaptıklarıdır. O'nu az bir paraya satarlar ve sonuçta O'na ellerini uzatarak "Bize bağışta bulun" derler.

Gençliğe ve sıhhate aldanma! Çünkü ölenlerin azı ihtiyarlardan ve çoğu gençlerdendir. Bu nedenle yaşı oldukça ilerleyen pek azdır. Kalbini ıslah edenden fazilet kokusu yayılır. İyiliğinin izinden kalpler onu takip eder. İhlasa bak; çünkü ihlas olmadan bir şey fayda vermez. Günah karşılığı izzetini satma. Hevânı terketmede gösterdiğin çaba ölçüsünce muhabbetin kuvvetlenir. Elde edilmesi mümkün olan hiçbir fazileti bırakmadan elde et. Oturanlar ancak hedeflerinin düşüklüğü nedeniyle oturur. Sen, vakitlerin çalındığı bir meydandasın. Tembellik yapma! Kaçan fırsatlar ancak tembellik nedeniyle kaçmıştır. İstediğini elde edenler ancak ciddiyet ve kararlılıkla bunu elde etmiştir. Kendini beğenmişliği bırak ve kibirlenmeyi terket. İmam Ahmed şöyle der: "Nefsini büyük görenden hiçbir şey dinlememek gerekir." Sebeplere takılır kalırsan sebeplerin etkisi silinir. Allah azze ve celle şöyle buyurur: **(Ve Huneyn gününde hani çokluğunuz sizi böbürlendirmişti de bunun size hiçbir faydası olmamıştı.)**(9/et-Tevbe/25) Yakup aleyhisselam'ın halini ve Yusuf aleyhisselam hakkındaki korkusunu düşün. "O'nu kurt yemesinden korkuyorum" dedi, kendisine "O'nu kurt yedi" dediler.

Allah, herşeyin kaderini bir vakte bağlamıştır. En sonuna kadar yollarını hazırlamıştır. Azimle çalışan bir kimsenin dünya işlerinden ve süslerinden elde edemediğini gevşek davranan bir kimse elde edebilir. Güçlü bir kimsenin hata ettiği bir şeyde aciz bir kimse isabet edebilir. Sebepler, mutlaka yürünmesi gereken bir yoldur ama insan sebeplere tamamen meylederse cezalandırılabilir. Süleyman aleyhisselam'ın cezasını düşün. "Bu gece yüz kadınla teker teker birlikte olacağım ve her biri bir çocuk doğuracak" der ve "İnşaallah/Allah dilerse" demez. Yüz kadından

sadece biri hamile kalır ve o da yarım çocuk doğurur. Sebepleri yaratanı bilip O'na sarılana ne mutlu!. Çünkü bu, en yüce hedeftir.

Korkuyu ve ümidi yerinde kullan. Sakınmanı, korkulan şeyin dışında bir yere; ümidini de elde edilemeyecek bir şeye koyma! Sevdiğin bir şeye özlemin artarsa ümit kanatlarını ser. Allah Teâlâ cömerttir. Çokça dua etmek ne güzel bir dayanaktır. İmtihanın bir türü de mü'minin dua edip duasına icabet edilmemesidir. Tekrar tekrar dua eder, zaman uzadıkça uzar ama duanın kabul edildiğine dair bir eser görülmez. Bu, sabır gerektiren bir imtihandır. Duaya icabetin gecikmesinin nefiste bıraktığı etki tedaviye muhtaç bir hastalıktır. Duaya icabetin gecikmesinde bir fayda, acele edilmesinde bir zarar olabilir. Bu, belaların uzaklaştırılmasında karşılaşılan nimetlerden biridir. Duanın kabul edilmemesi bir musibet de olabilir. Belki de yediğinde bir şüphe vardır. Dua anında kalbinde gaflet vardır. Tevbende samimi olmadığın bir günah dolayısıyla ihtiyacın engellenerek cezalandırılıyor olabilirsin. Herhangi bir durumda sıkıntıyla karşılaşırsan şükretmediğin bir nimeti ya da yaptığın bir hatayı hatırla! Nimetlerin kaçmasından ve cezanın ansızın gelmesinden sakın!

Ölümün kendisini amelden alıkoyacağını bilen; hayatında, ecrini öldükten sonra da devam ettirecek ameller işler. Kendisinden sonra Allah'ı zikredecek bir nesil bırakmaya çalışır. Arkasında eser bırakan kimse ölmemiştir.

Kovulmuş şeytanın şerrinden Allah'a sığınırım: **(Kim salih amel işlerse lehine, kim de kötülük yaparsa kendi aleyhinedir. Rabbin, kullarına asla zulmedici değildir.)**(41/Fussilet/46)

Allah beni ve sizleri Kur'an ile mübarek eylesin...

İhsanı için Allah'a hamdolsun. Başarılı kılması ve nimetlendirmesi nedeniyle O'na şükürler olsun. Allah'dan başka ilah olmadığına şehadet ederim. O, tektir ve ortağı yoktur. Şânı yücedir. Şehadet ederim ki; nebimiz Muhammed O'nun kulu ve rasulüdür. Allah; O'na, ailesine ve ashabına salât eylesin.

Bundan sonra ey müslümanlar!.. Kemâl değerli bir şeydir. Kemâle eren az bulunur. Rahatlık; ibadet etmek ve fazilet kazanmak için nefsin zaptedilmesidir. Bunun ilerisine geçilirse gevşeklik ve tembellik olur. Eksik yapılırsa da zararlı olur. Akıllı kimse gece-gündüz devamlı ve kalplere etki edecek, hırslarını frenleyecek bir şekilde ölümü hatırlamalıdır. Çünkü ölümü çokça hatırlamak, kötülüklerden korur. Allah'ın izniyle kaygılardan emin kılar.

Başkasının ölümü sana kendi ölümünü gösterir. Mükellefiyetler arasında kadere sabretmekten daha zor bir şey yoktur. Ona rıza göstermekten daha üstün bir şey de yoktur. Dünyalık şeylerden elde edemediğine üzülme. Elde edip de sonradan arkası kesilen şeyleri hiç elde etmemiş gibi düşün. Talep edip ulaşamadığını hiç talep edilmemiş say. Dünya denizini iyice düşünen, dalgalarla nasıl karşılaşacağını ve zamanın direncine nasıl sabredeceğini bilen belâ ile karşılaşmaktan korkmaz ve rahatlığa da sevinmez.

İnsanların en gafili altmışını geçip yetmişine yaklaşmış olandır. Çünkü ikisi arasında ecel meydanı vardır. Bu meydana giren karşılaşmaya hazır olmalıdır. Yaşadığın her gün bir ganimettir. Nebi sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Mü'mine ömrü ancak hayır kazandırır."** Bu hadisi, Müslim rivayet eder.

Dünya dönem dönemdir. Dünyadan nasibin, sen zayıf olsan da sana gelir. Sana isabet edecek olanı kuvvetli olsan da uzaklaştıramazsın. Akıldan ve dinden daha değerli birşey yoktur.

Sonra bilin ki, Allah sizlere Peygamberi'ne salât ve selam getirmenizi emreder...

# İslam’da İffet

**Şeyh Huseyn Âlu'ş-Şeyh**
**22.04.1422 hicri**

Muhterem müslümanlar!

Şüphesiz İslam dini bütün hayırları kapsayan ve bütün fazilet olgularını içeren bir şekilde gelmiştir. Davranışların yücesini ve değerlisini emretmiş, adisinden ve değersizinden sakındırmıştır. Kulu güzelleştirip değerli kılan kuralları getirmiş, onu kirleten ve değersiz kılan şeylerden uzaklaştırmıştır. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Muhakkak ki, Allah azze ve celle cömerttir ve cömert olanları sever. İşlerin yücesini sever ve aşağılığından hoşlanmaz."** Bunu, Taberani el-Kebir'de rivayet eder ve ricali sikadır.

İslam'ın en yüce amaçlarından ve en büyük hedeflerinden biri de nefislerde iffet, onurluluk ve temizlik duygusunu yerleştirmektir. Topluma, faziletler ve güzellikler yerleştirerek onu; alçak ve çirkin şeylerden, büyük günahlardan uzak tutmaktır. İşte bu amaçla İslam, insanın hayvani şehvetlerden ve şeytani ahlaktan uzak durmasına gayret eder. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Nikah (için gerekli mehir ve nafakayı) bulamayanlar da Allah lütfundan kendilerine zenginlik verinceye kadar iffetlerini korusunlar.)** (24/en-Nûr/33) Ve şöyle buyurur: **(İffetli davranmaları onlar için daha hayırlıdır. Allah çok iyi işitendir, çok iyi bilendir.)** (24/en-Nûr/60)

Buhari ve Müslim'de, İbni Abbas'ın rivayet ettiği ve Ebu Süfyan'ın Kayser ile arasında geçenleri anlattığı rivayette şu zikredilir: Ebu Süfyan radıyallahu anh şöyle der: "O (Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem) bizlere; yalnızca Allah'a ibadet etmemizi ve O'na hiçbir şeyi şirk koşmamamızı emreder; babalarımızın ibadet ettiği şeyleri yasaklar. Bizlere namazı, sadakayı, iffetli olmayı, ahde vefâyı ve emaneti edâ etmeyi emreder."

Tirmizi'de hasen bir senetle Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'den şu rivayet edilir: **"Bana, cennete ilk girecek üç grup insan gösterildi: Şehid, iffetli olup iffetini koruyan, Allah'a güzelce ibadet edip sahibine karşı görevini yerine getiren köle."**

Muhakkak bu, insanların davranışlarını düzenleyerek aşağılık ve adilik tuzaklarına sapmasını önleyen İslam iffetidir. Onların iradelerini muhafaza eder ve şehevi duygularını hatalara düşmekten ve düzensizlikten korur. İnsani değer olgularının ortaya çıktığı, temizliğin ve imani olgunluğun görüldüğü bir iffettir. Kişilik ve gerçek izzet ile bütünleşen bir iffettir. Bu şekilde nefisler, övülmeye layık amellere ve yüksek âdâba sarılmak için kuvvet bulur. Yüksek âdâbın gözetilmesi de kişiyi güzel adetler ve sıfatlar edinmeye, değersiz ve adi şeylerden uzak durmaya yöneltir.

İslam; şeref ve onurun muhafazası, ırzın ve namusun korunması için iffet ilkesinin üzerinde önemle durur. Bunun sonucu insan, sağlam bir iradeye ve cesur bir yüreğe sahip olur. Küçülerek şehvete boyun eğmez. Alçak bir şekilde ona itaat etmez. Bilakis o, fazilet semasında yükselir ve rezilliğin aşağılığından uzakta olur. Şehveti, şer'i ölçüye ve ahlaki anlayışa uygun olarak kendisi için yaratıldığı sınırda durur.

İslam kardeşleri! İslamdaki bu yüce değerler hakkında konuşurken akıllı, basiretli ve insaflı bir kimse için bu dinin güzellikleri ve öğretilerinin yüceliği açıkça ortaya çıkar. O; bugün dünya üzerindeki birçok ülkeye bakar ve oralarda iffetin kaybolduğunu, her şeyi mubah sayan bir anlayışın hakim olduğunu, kişinin şeref diye bir şey bilmediğini ve ırza hiç değer vermediğini görür. İzzet ve saygınlık nedir bilmeyen, kişilik ve asalet sıfatlarını taşımayan düşük ahlaklar ve utanç verici davranışlar görür. Şehvetlerin serbest bırakıldığını, ırzların mubah görüldüğünü, hayânın ve nezaketin kaybolduğunu görür. Kişinin mahremini kıskanması, fuhuştan ve günahtan tiksinti duyması diye birşey yoktur.

Acaba, bu herşeyi mubah gören anlayış onlara ne sağladı? İffeti bir tarafa bırakan, temizlik ve hayâ duygusunu tamamen söküp atan bu ahlak anlayışı beraberinde ne getirdi?.

Sonu gelmeyen kötülükler ve miktarı bilinmeyen zararlar sağladı. Günahı bir sınırda durmayan, kötü etkileri ve çirkin sonuşları bir yerde son bulmayan bozukluğu; çeşitli elemleri, gerçek gamları, yaygın kederleri ve helak edici olayları beraberinde getirdi.

Allah'ın kulları! İffetin ve temizliğin gerçekleşmesi, hayânın ve onurun fert ve toplum seviyesinde yaygınlaşması için şeriat bu yüce gayeleri garanti edecek ve bu seçkin hedefleri çeşitli vasıtalar ve yollarla gerçekleştirecek şekilde gelmiştir. Bunlardan bazıları şu şekildedir: Mü'minlerin geneline ve bütün müslümanlara gelen ve edep yerlerinin haramdan, rezillikten ve günah alanlarından korunmasını emreden İslam'ın bağlayıcı kuralları, kesin emir ve talimatlarıdır. Edep yerlerini fuhuştan korumak nefisleri arındıran faktörlerden biridir. Bu şekilde toplumlar sağlıklı olur ve namuslar korunur. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Mü'minlere söyle ki; gözlerini (harama bakmaktan) sakınsınlar, edep yerlerini de korusunlar. Böylesi onlar için daha temizdir. Şüphe yok ki Allah, yaptıkları işlerden çok iyi haberdar olandır. Mü'min kadınlara da söyle ki; gözlerini (haramdan) sakınsınlar ve edep yerlerini korusunlar.)** (24/en-Nûr/30-31)

Allah azze ve celle, edep yerlerini muhafaza eden erkeklere ve kadınlara övgüde bulunarak bunu kurtuluşun işaretlerinden, kazancın ve başarının alametlerinden sayar. Şöyle buyurur: **(Mü'minler gerçekten felah bulmuşlardır. Onlar ki, namazlarında huşû içindedirler. Onlar boş şeylerden yüz çevirirler. Onlar zekatı edâ ederler. Onlar edep yerlerini (ırzlarını) muhafaza ederler.)** (23/el-Mü'minûn/1-5)

Buhari'nin Sahihi'nde, Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğu rivayet edilir: **"Kim bana iki bacağı arasındaki (edep yeri) ile çene kemikleri arasındaki (dili)ni (korumayı) garanti ederse ben de ona cenneti garanti ederim."** İmam Ahmed'in Müsnedi'nde ise Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğu sahih bir senetle rivayet edilir: **"Kadın beş vakit namazını kılıp (Ramazan) ayı orucunu tutursa, ırzını koruyup kocasına itaat ederse ona "Cennetin istediğin kapısından gir" denilir."**

Muhterem müslümanlar! Bu koruma engelini çiğneyen ve bu yüce anlayışın surlarını yıkan en büyük ve en kötü şey zina suçudur. Bu nedenle zina fuhşun ve büyük günahların en büyüğüdür. İbnu'l Kayyım rahimehullah şöyle der: "Allah subhânehu Kitabı'nda diğer günahlar hariç şirki, zinayı ve livâtayı pislikle ve iğrençlikle nitelendirmiştir." Ve şöyle der: "Günahlar arasında kalbi ve dini şu iki fuhuştan, zina ve livâtadan daha çok ifsad eden başka birşey daha yoktur. Bu ikisinin kalbi Allah'dan

uzaklaştırıcı özelliği vardır. Kalp bu ikisiyle boyanırsa, kendisine ancak temiz olan şeyler yükselen Allah'dan uzak kalır."

Allah celle ve alâ zinanın son derece çirkin özelliğini ve helak edici sonucunu açıklayarak zinadan sakındırır. Şöyle buyurur: **(Onlar ki Allah ile birlikte başka bir ilaha ibadet etmezler. Hak ile olması dışında, Allah'ın öldürülmesini haram kıldığı nefsi de öldürmezler. Zina da etmezler. Kim bunları işlerse o günahları ile karşılaşır. Kıyamet gününde onun azabı kat kat verilir, o azapta ebediyyen hor ve hakir bir halde kalır. Ancak tevbe eden, iman eden ve salih amel işleyenler müstesnâ.)** (25/el-Furkân/68-70) Ve şöyle buyurur: **(Zinaya yaklaşmayın; o gerçekten bir hayâsızlıktır ve kötü bir yoldur.)** (17/el-İsrâ/32)

Ey mü'minler! Zina, mü'minlerin sıfatlarına aykırıdır. İyilerin ve takva sahiplerinin yollarına ters düşer. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Zina eden erkek ancak zina eden veya müşrik olan bir kadını nikah edebilir. Zina eden kadını da ancak zina eden veya müşrik olan bir erkek nikahlayabilir. Böylesi mü'minlere haram kılınmıştır.)** (24/en-Nûr/3) Buhari ve Müslim'de Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğu rivayet edilir: **"Zina eden kimse zina ederken mü'min olarak zina etmez."** Ebu Davud ve diğer bazı muhaddislerin rivayetlerinde ise şu şekildedir: **"Kul zina ederken iman ondan çıkarak başının üzerindeki gölge gibi kalır. Zina etmeyi bitirince ona geri döner."** Hakim bunun sahih olduğunu söylemiş ve İmam Zehebi de buna katılmıştır.

Allah'ın kulları! Zina, bütün kötülük sıfatlarını birarada bulundurur ve zararların hepsini içerir. Zina ile toplumda ölümcül hastalıklar yaygınlaşır. Zina yoluyla çeşitli türlerde ve şekillerde belalar ve musibetler gerçekleşir. Zina soyların karışmasına ve aile olgusunun yokolmasına neden olur. Bereketi giderir ve rızıkların daralmasına yolaçar. Zinanın kötülüğünü anlamak için insanlar arasına soktuğu vahşet ve düşmanlığa bakmak yeter. Zinanın neden olduğu, insanları mahveden ve küçük-büyük bütün devletleri korkutan çeşitli hastalıklar yeter!.

Ey müslüman! Nübüvvet-i Muhammediyye'nin çağrısına kulak ver! O, bütün bu zararlardan bahsederek tehlikelerden ve kötülüklerden sakındırır. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Ümmetim içerisinde veled-i zinalar yaygınlaşmadıkça onlar hayırdadır. Onların arasında veled-i zinalar yaygınlaşınca Allah'ın onları azap ile kuşatması yakın olur."** Bu hadisi, İmam Ahmed hasen bir senetle rivayet eder. Hakim'in rivayet ettiği ve isnadının sahih olduğunu söylediği bir rivayette Nebi sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Bir kavimde zina ve faiz yayılırsa kendilerini azaba atmışlardır."** Büreyde'nin rivayet ettiği bir hadiste ise şöyle buyurur: **"Anlaşmasını bozan bir kavim yok ki, aralarında öldürme olayları ortaya çıkmasın. Fuhuşun yayıldığı hiç bir kavim yok ki, Allah onlara ölümü musallat etmesin."** Bu hadisi Bezzâr rivayet eder ve ricali sahihin ricalidir. İbni Ömer'den rivayet edilen bir hadiste de şöyle buyurur: **"Fuhuşun yayıldığı ve ilan edildiği hiçbir kavim yok ki; aralarında, veba ve kendilerinden öncekiler arasında görülmeyen hastalıklar yayılmasın."** Bu hadisi, İbni Mâce rivayet eder. Hakim bunun sahih olduğunu söylemiş ve İmam Zehebi de buna katılmıştır.

Ey müslüman! Zinanın gelip geçici bir an ve salt hayvani bir duygu olduğunu, sonucunun pis bir hastalık ve etkilerinin kötü olduğunu hatırla! Lezzeti çabucak gider ve hemen yokolur. Geriye utanç ve âr kalır. Cebbâr olan Allah'ın gazabı kalır. Sahih-i

Buhari'de Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in uzun rüyasının anlatıldığı hadiste Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Yürüdük ve tandır gibi bir şeye rastladık. Üstü dar ve altı genişti. İçerisinden sesler ve bağrışmalar geliyordu. Ona bakınca bir de ne görelim, içerisinde çıplak erkekler ve çıplak kadınlar vardı. Altlarından bir alev yükseliyordu ve onlara bu alev gelince bağrışmaları daha da artıyordu. "Bunlar kim ey Cibril?" dedim. "Bunlar zina eden erkekler ve zina eden kadınlar" dedi."**

Allah'dan hakkıyla korkun ey Allah'ın kulları! O'nun emirlerine sarılın ve sınırlarını aşmayın ki mutlu olasınız, başarıya ve felaha eresiniz.

Allah beni ve sizleri Kur'an ile bereketlendirsin...

İslam kardeşleri! Fuhuş yolları çoğalıp çeşitlendiği ve günümüzde tüm dünyada oldukça kolay bir hale geldiği için mü'minin özel bir gözetime ve Allah celle ve alâ'dan korkma duygusunu diriltmeye aşırı şekilde ihtiyacı vardır. Müslüman, Buhari ve Müslim'de rivayet edilen, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in şu sözünü hatırlasın. **"Yedi grup insanı Allah, gölgesinden başka gölgenin bulunmadığı günde Arşı'nın gölgesinde gölgelendirir."** Onların arasında şunu da sayar: **"Makam ve güzellik sahibi bir kadın kendisini (zinaya) çağırdığı halde (çağrısını reddedip) "Şüphesiz ben Allah'tan korkarım" diyen kimse."**

Ey oldukça yaşlandığı ve gençlik vaktini geçirdiği halde hâlâ günah içerisinde yaşayan kişi!. Düşün ve olayın büyüklüğünü, kötü akıbeti ve sonu unutma!. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Üç grup insan var ki, Kıyamet günü Allah onlarla konuşmaz, onları arındırmaz, onlara bakmaz ve onlar için elem verici bir azap vardır: Zina eden ihtiyar, yalancı hükümdar ve kibirli fakir."** Bu hadisi, Müslim rivayet eder.

Sonra bilin ki, Allah sizlere yüce bir emirde bulunmuştur. Bu emir, Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'e salât ve selam'da bulunma emridir...

## İslami Açıdan Ziyaret ve Âdâbı

**Şeyh Abdulbâri es-Sübeyti**
**06.05.1422 hicri**

İnsan, tabiatı gereği başkaları ile diyalog içerisinde olmayı sever. İslam, dostluk ve birliktelik dinidir. İnsanların arasına karışıp onlarla tanışmak İslam'ın temel öğretilerindendir. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem insanlarla içiçe yaşayan kimseyi onları terkeden ve onlardan uzak duran kimseye tercih etmiştir: **"İnsanların arasına karışıp onların eziyetlerine sabreden mü'minin ecri insanların arasına karışmayan ve onların eziyetlerine sabretmeyen mü'minin ecrinden daha çoktur."** Bu hadisi İbni Mace, İbni Ömer radıyallahu anhuma kanalıyla rivayet eder.

Ziyaret, insanların arasına karışmanın bir aracıdır, sürekli diyaloğa yolaçar. Ziyaretle sevgi yayılır, kalpler birbirine ısınır ve bağlar kuvvetlenir. İnsanlar hatırlanır. gafil olan uyarılır ve cahil olan bilgilendirilir. Ziyaretle nefisler rahatlar, dertler ve üzüntüler hafifler. Ziyaretin bilinen daha bir çok faydaları vardır.

Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'in sahabilerinden bir çoğunu ziyaret ettiği sabittir. Ebu Bekr radıyallahu anh'ı sürekli ziyaret ederdi. Urve b. Zubeyr, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in eşi Aişe radıyallahu anha'nın şöyle dediğini rivayet eder: "Anne-babama aklım erdiğinde dine (İslam'a) inanıyorlardı. Hiçbir gün geçmedi ki, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem günün iki ucunda, sabah ve akşam bize gelmesin. Bir ara biz tam öğle vakti Ebu Bekr'in evinde otururken bir kimse "Bu (gelen) Rasulullah" dedi. Daha önceleri gelmediği bir vakitte gelmişti." Bu hadisi, Buhari rivayet eder. Enes b. Malik radıyallahu anh'tan şu rivayet edilir: "Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem Ensar'dan bir evi ziyaret etti. Onların yanında yemek yedi. Evden çıkmak istediğinde evin bir yerini emretti ve serginin üzeri temizlendi. Orada namaz kıldı ve onlar için dua etti." Bu hadisi, Buhari rivayet eder.

Ziyaretler çeşitlidir; vacip olanı vardır, müstehap olanı vardır. Ziyaret, bütün insanların üzerinde birleştiği bir hukuktur. Tatil de bu hukuku yerine getirmek ve vakitleri faydalı şeylerle doldurmak için güzel bir fırsattır. Ziyaret çerçevesinde yapacağımız konuşma çekici ve eğlendirice şeylerin baskın gelip bu hukuku unutturmaması için sadece bir hatırlatmadır ve hatırlatma mü'minlere fayda verir. Bilindiği gibi, etrafımızda gerçekleşen olayların baskısı ve parıltısı, içimizden bir çoğunu şaşkınlığa düşürmüştür. Öncelikleri karıştırmıştır. Mubahları, vaciplere ve müstehaplara tercih eder olmuştur. Aynı şekilde basının gürültülü propagandası hayatta hiçbir değeri olmayan işleri büyük göstermektedir. Bunun sonucu olarak da bazı vacip ve müstehap haklar ihmal edilir olmuştur.

Anne ve babayı bütün haklarını yerine getirecek şekilde ziyaret etmenin onlara gösterilmesi gereken iyilikten olduğunu ayrıca söylemeye sanırız gerek yoktur. Onların hallerini sorar, onlara yardım eder ve onlara iyi davranır... Meşguliyetleri ne kadar da çok olursa olsun çocukların anne-babayı yok saymalarına ya da onlara karşı iyiliklerinin geçici bir takım sözler haline dönüşmesine hiçbir bahane yoktur. Allah, onların haklarını yüceltmiş ve onlara ikramı vacip kılmıştır. **(Rabbin, sadece kendisine kulluk etmenizi, ana-babanıza da iyi davranmanızı kesin şekilde emretti. Onlardan biri veya her ikisi senin yanında yaşlanırsa, kendilerine "Of!" bile deme; onları azarlama; ikisine de güzel söz şöyle. Onları esirgeyerek alçakgönüllülükle üzerlerine kanat ger ve "Rabbim!**

**Küçüklüğümde onlar beni nasıl yetiştirmişlerse, şimdi de sen onlara öyle rahmet et!" de.)**(17/el-İsrâ/23-24)

Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'e bir adam gelerek cihada çıkmak için izin ister. Nebi sallallahu aleyhi ve sellem de **"Annen ve baban sağ mı?"** der. "Evet" deyince **"O ikisinin hakları için mücadele et!"** buyurur. Bu hadisi Buhari, Abdullah b. Amr radıyallahu anh kanalıyla rivayet eder.

Sıla-i rahim, bağların devamı, onların hallerinin araştırılması ve onlara maddi-manevi yardımda bulunmak amacıyla akrabaları ziyaret etmek gerekir. Allah, sıla-i rahimi kendisi ile bağ kurma olarak tanımlamıştır. Ebu Hureyre radıyallahu anh, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğunu rivayet eder: **"Yüce Allah yaratacağı mahlukların ne hal üzere bulunacaklarını takdir edip onlara ait kazayı tamamladığı zaman akrabalık ayağa kalkıp "Ya Rabb! Burası akrabalık ilişkilerini kesmekten sana sığınanların makamıdır" dedi. Allah da, "Evet öyledir. Sen; seninle bağlarını koruyanlarla benim de bağımı korumama, seninle bağlarını koparanlarla benim de bağımı koparmama razı olmaz mısın?" buyurur. Akrabalık da "Olurum ya Rabb!" der ve Allah "Bu hüküm sana aittir" buyurur."** Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: Dilerseniz şu ayeti okuyun: **(Geri dönerseniz yeryüzünde bozgunculuk yapmaya ve akrabalık bağlarını kesmeye dönmüş olmaz mısınız?)**(47/Muhammed/22)

Ziyaretlerin bir çeşidi de; hallerini öğrenip onlara yardım etmek, acılarına ve sevinçlerine katılmak amacıyla komşuları ziyaret etmektir. Komşu hakkının büyüklüğü ve komşunun konumu nedeniyle Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Cebrail bana komşuyu o kadar çok vasiyet etti ki, onu mirasçı kılacak zannettim."** Bu hadisi Buhari ve Müslim, İbni Ömer radıyallahu anhuma kanalıyla rivayet eder.

Hastaları ziyaret etmek müslümanın, müslüman kardeşi üzerindeki haklarındandır. Bu ziyaretin hasta üzerinde iyi etkileri vardır. Hastanın kalbini mutmain kılar, yüreğini ferahlatır. Ona hastalığını unutturur. Özellikle ziyaretle birlikte zikir ve dua yapılırsa bu onun acılarını hafifletir. Hasta ziyaretinde tembellik yapmakAllah'ın haklarından bir hakkı ihmal etmek demektir. Ebu Hureyre radıyallahu anh, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğunu rivayet eder: **"Allah azze ve celle Kıyamet günü şöyle seslenir: "Ey ademoğlu! Ben hasta oldum da sen beni ziyaret etmedin?" Kul, "Ya Rabb! Sen Alemlerin Rabbi olduğun halde ben nasıl sana hasta ziyareti yapabilirim?" der. Allah, "Sen bilmez misin ki, benim falanca kulum hasta olmuştu da sen onu ziyaret etmemiştin? Yine bilmez misin ki, eğer sen onu ziyaret etseydin beni onun yanında bulacaktın?" buyurur. Allah "Ey ademoğlu! Ben senden yiyecek istedim fakat sen bana yiyecek vermedin?" buyurur. Kul da "Ya Rabb! Sen Alemlerin Rabbi iken ben sana nasıl yiyecek verir de doyururum?" der. Allah, "Bilmez misin ki, falan kulum senden yiyecek istemişti de sen ona yiyecek vermemiştin? Bilmez misin ki, şayet onu doyursaydın bunu benim yanımda bulmuş olacaktın?" buyurur. Yine "Ey ademoğlu! Ben senden su istedim de sen bana su vermedin?" buyurur. Kul da "Ya Rabb! Sen Alemlerin Rabbi iken ben sana nasıl su verebilirim?" der. Allah da "Falan kulum senden su istemişti de sen ona su vermemiştin. Bilmez misin ki, eğer sen ona su vermiş olsaydın bunu benim yanımda bulacaktın" buyurur."** Bu hadisi, İmam Müslim rivayet eder.

Bütün bunlardan sonra hasta ziyareti yaparak Allah'ın rahmetine dalmaktan ve bunun, günahlarının bağışlanmasına sebep olmasından geri durabilir misin?.

Hastanın yanına girince ona hastalığını hafif göster. Nebi sallallahu aleyhi ve sellem ziyaret ettiği bir hastanın yanına girince **"Zararı yok! İnşaallah (günahlarını) temizler"** buyururdu. Bunu Buhari, İbni Abbas radıyallahu anhuma kanalıyla rivayet eder.

Hastanın ümidini sadece Allah'a bağlamasını sağla! Ona şifa verenin Allah olduğunu hatırlat. Kendisine isabet edenin yanlışlıkla başına gelmediğini, kendisine isabet etmeyecek olan bir şeyin de başına gelmeyeceğini,sabrın faziletini, Allah'ın kaza ve kaderine rıza göstermeyi hatırlat.

Cenaze sahiplerini de taziye amacıyla ziyaret etmek gerekir. İbni Mace, Amr b. Harâm kanalıyla, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğunu rivayet eder: **"Kardeşine bir musibet dolayısıyla taziyede bulunan hiç bir mü'min yok ki, Allah subhânehu Kıyamet günü kendisine asâlet elbisesi giydirmesin."**

Ziyaretin bir çeşidi de yetimleri ziyaret edip onlara sevgi göstermektir. Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'in şu kavlini iyi düşün: **"Ben ve yetimin kefili cennette şöyleyiz."** Orta parmağını ve işaret parmağı işaret etti ve ikisinin arasını bir miktar ayırdı. Bu hadisi Buhari, Sehl b. Sa'd radıyallahu anh kanalıyla rivayet eder. Nevevi şöyle der: "Yetimin kefili, onun işlerini görendir."

Faydalı ziyaretlerden biri de alimleri, iyilik ve takva ehlini ziyaret etmektir. Onların ibadetlerinden, zühdlerinden, vakar ve huşularından etkilenilir. İbni Mübarek "Fudayl'a bakınca hüzünlenir ve nefsimi kötülerdim" der ve ağlar. Çağdaş alimleri ziyaret etmekle birlikte geçmişte yaşayan alimleri de onların hayat hikayelerini anlatan kitapları okuyarak ziyaret edebilirsin!..

Müslümanların Allah için birbirlerini ziyaret etmesi kalplere sevinç doldurur. Bu, Allah'ın kulu sevme sebeplerinden biridir. Ebu Hureyre radıyallahu anh Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğunu rivayet eder: **"Bir kimse diğer bir beldede bulunan bir kardeşini ziyaret etti. Allah, o kimsenin geçeceği yol üzerine gözcü bir melek oturttu. O kimse meleğin yanına gelince melek "Nereye gitmek istiyorsun?" diye sordu. O kimse "Şu beldede bulunan bir kardeşimi ziyaret etmek istiyorum" dedi. Melek "Onun üzerinde sana ait, kendin için geliştirebileceğin bir menfaat var mı?" dedi. O kimse "Hayır yok. Ben onu Allah azze ve celle için seviyorum" dedi. Melek de "Ben Allah'ın sana şu haberi iletmek için gönderdiği elçisiyim: Senin o kimseyi Allah için sevdiğin gibi Allah da seni sevmiştir" dedi."** Bu hadisi, Müslim rivayet eder. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Sizden cennet ehli olan kimseleri haber vereyim mi? Nebi cennettedir. Şehid cennettedir. Sıddîk cennettedir. Çocukken ölen cennettedir. Şehrin uzak bir köşesindeki kardeşini ziyaret eden adam cennettedir."** Bu hadisi, Dârakutni ve Taberâni rivayet eder.

Allah Teâlâ, kudsi bir hadiste şöyle buyurur: **"Benim için birbirini sevenlere, benim için birlikte oturanlara, benim için birbirini ziyaret edenlere ve benim yolumda infak için birbirleriyle yarışanlara sevgim vacip olmuştur."** Bu hadisi, İmam Malik ve İmam Ahmed, Ebu İdris el-Havlâni kanalıyla Muaz b. Cebel radıyallahu anh'tan rivayet eder.

İşte bu Allah'ın vadettiğidir. Ve Allah, bir kardeşini Allah için ziyaret ettiğinde sana sevgisini bağışlama vadine muhalefet edecek değildir.

Ziyaretin bir takım âdâbı vardır. Bunlar, birlikteliğin sağlıklı temeller üzerine kurulmasını sağlar. Bunlarla ziyaretin; sevgi ve merhamet ruhunun yayılması, sevap ve fayda elde edilmesi şeklindeki hedefleri gerçekleşir.

Ziyaret âdâbının en belirgini uygun vaktin ve uygun günün seçilmesidir. İzin almaksızın evlere hücum etmek İslam âdâbına ters düşer. Vacip olan ziyaretlerin dışında sürekli ve uzun ziyaretler bıkkınlığa, vaktin boşa harcanmasına yolaçar. Ziyaretçiyi bir yük haline getirir ve aradaki sevgiyi yokedebilir. İyi şeyler konuşmak ve güzel karşılanmak çok ve uzun konuşmaya gerekçe değildir. Bu, özellikle alimler ve benzeri sorumluluk sahipleri ile birlikte olunduğu zaman daha önemlidir. Yüklerinin çokluğu nedeniyle onların zamanları dardır. Vakitleri kıymetlidir ve hayatlarının dakikaları bile değerlidir. Hayrın tamamı orta yollu olmadadır.

Amaçsız yapılan çok ziyaret gevezeliğe, dedikoduya, gıybete ve laf taşımaya, haram oyunlar oynamaya dönüşür. Bazı aile ziyaretlerinde kadın-erkek birlikte oturma yayılmış; karı-koca ve akrabalar arasında örf ve adet haline gelmiştir. Bu, fitne ve fesada yolaçar. Şeytana geniş kapılar açar.

Allah'ın mü'min kullarına öğrettiği şer'i âdâptan biri de izin isteme âdâbıdır. Bu, evlerin hürmetini korumak ve nefisleri arındırmak içindir. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem sahabilerine izin isteme âdâbını öğretirdi. Benî Âmir kabilesinden bir adam Nebi sallallahu aleyhi ve sellem bir evdeyken yanına girmek için izin ister ve "Giriyorum" der. Nebi sallallahu aleyhi ve sellem hizmetçisine **"Şunun yanına çık ve ona izin istemeyi öğret. Ona "Esselamu aleykum, girebilir miyim?" demesini söyle"** der. Adam bunu duyar ve "Esselamu aleykum, girebilir miyim?" der. Nebi sallallahu aleyhi ve sellem de ona izin verir ve içeri girer. Bu hadisi, Ebu Davud rivayet eder.

Evlerin hürmeti; evin içerisine bakanın gözünün kör edilmesi durumunda kör edilen gözün boşa gitmiş sayılması şeklinde tehdit edilmesi derecesine ulaşmıştır. Ebu Hureyre radıyallahu anh, Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'den şunu işittiğini rivayet eder: **"Bir adam izinsiz olarak sana muttali olsa (evinin içine baksa) ve ona bir taş atsan da gözünü çıkarsan senin üzerine hiçbir suç yoktur."** Bu hadisi, Buhari ve Müslim rivayet eder. İzin isteme evlerin hürmetini korur ve ev halkının ansızın zor durumda kalmasını engeller.

Ziyaret âdâbından biri de ziyaretçinin kapıyı yavaşça çalmasıdır. İzin isterken rahatsızlık vermez. Gelişiyle eziyet vermez ve kapının önünde durmaz. Kapı açılıp içeriye girmesine izin verilmeden önce içeriye göz atmaz. Bütün bunlar, evlerin korunması, insanların bilinmesini istemedikleri ve mahrem durumlarının muhafazası içindir.

Ziyaretçi üç kere izin ister. Kendisine izin verilirse girer, değilse geri döner. Sahih-i Buhari'de Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğu rivayet edilir: **"Sizden biriniz üç kere izin isteyip de kendisine izin verilmezse geri dönsün."** Bu hadisi, ebu Said el-Hudri radıyallahu anh kanalıyla Buhari ve Müslim rivayet eder. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **(Eğer size, "Geri dönün" denilirse hemen dönün. Çünkü bu, sizin için daha nezih bir davranıştır.)**(24/en-Nûr/28)

Kendisine izin verilmezse ziyaretçinin geri dönmesi gerekir. Bu daha hayırlı ve daha nezih bir davranıştır; ziyaretçinin memnun bir şekilde dönmesini sağlar. Çünkü Allah azze ve celle **(Sizin için daha nezih bir davranıştır)** buyurmaktadır. Kapı açılmadığı için sinirlenmeye, üzülüp kederlenmeye gerek yoktur. İnsanların sırları ve özürleri vardır. Bu; insanlar arasındaki toplumsal hayatın seyrini düzenleyen, onların arasına en seçkin duyguları, en ince hissiyatları ve en doğru ahlaki değerleri yerleştiren İslami bir terbiyedir.

Allah; gönlü ve nefsi sağlıklı, duyguları arınmış, kalpleri ve düşünceleri temiz bir ümmet bina etmek istemektedir. Ebu Hureyre radıyallahu anh, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğunu rivayet eder: **"Kim bir hastayı ziyaret eder ya da Allah için bir kardeşini ziyaret ederse bir minadi şöyle seslenir: "Güzel oldun ve yürüyüşün de güzel oldu. Cennette kendine bir makam hazırladın."** Bu hadisi, Tirmizi ve İbni Mâce rivayet eder.

Kadınlar hariç erkeklere has müstehap ziyaretlerden biri de kabirleri ziyarettir. Kabir ziyareti kalpleri yumuşatır ve inceltir. Dünyaya karşı zahid kılar. İbret ve ders verir. Gururu kırar. Nebi sallallahu aleyhi ve sellem mezarlıkları ziyarete teşvik etmiştir. Şöyle buyurur: **"Sizi kabirleri ziyaretten alıkoymuştum. Şimdi onları ziyaret edin."** Bu hadisi Müslim, Abdullah b. Bureyde ve babası kanalıyla rivayet eder.

Kabir ziyaret ettiğinde ölümü hatırlarsın ve ölülere selam verirsin. Onlar için Allah'a dua edersin. Günlerden bir gün senin de içine yatacağın boş mezarları görürsün.

Kalbin her gafil olduğunda ve nefsin dünya hayatına daldığında mezarlığa git ve dün senin gibi yeryüzünde yaşayan o insanları düşün. Onlar da yiyor içiyor ve eğleniyorlardı. Şimdi nereye gittiler?..Amellerinin esiri oldular. Hayatlarında iken gönderdikleri amellerden başkası kendilerine fayda vermedi!..

Şüphesiz kabir ziyareti insanın ölüm sonrasını düşünmesini ve onun için salih amellerle hazırlanmasını sağlar. Kıyamet günü Allah katında olacakları düşünür. Bütün çabasını nefsini cehennem azabından kurtarmaya yöneltir. İşte o zaman her kusuru ve Allah'a karşı her ihmali için nefsini suçlar...

Bununla beraber kabir ziyareti; onun için yolculuğa çıkmak, toprağına sürünmek, kabir etrafında tavaf etmek ve türbesine el sürüp öpmek, ona adak ve hediyeler takdim etmek, ölülere dua edip onlardan istemek ve onların yanında dua etmek anlamına gelmez. Bütün bunlar, çirkin işlerdir.

İbnu'l Kayyım rahimehullah şöyle der: "Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem, kabirlerin ziyaret edilmesini şirke yol açacak kapıları kapatmak için yasaklamıştı. Kalplerine tevhid tamamen yerleşince belirlediği şekilde ziyaret etmelerine izin verdi. Allah ve Rasulü'nün istediğinin dışında meşru olmayan bir şekilde kabirleri ziyaret edenin bu ziyaretine izin verilmemiştir."

Bazı ziyaretçiler ölülerden istekte bulunmak, ihtiyaçlarının giderilmesi ve dileklerinin yerine gelmesi için onları aracı koymak amacıyla giderler. Bu İslam'ın sakındırdığı bir davranıştır. Çünkü tevessül, dua ve dileme Allah'ın haklarından ve O'nun hususiyetlerindendir. Sadece Allah Teâlâ yakındır ve her türlü şikayeti işitir. Duaya icabet etmeye gücü yetendir. Ne ölüler, ne de diriler bunlardan birini yerine getiremez. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem bir hadiste şöyle buyurur:

**"İstediğin zaman Allah'dan iste, yardım dilediğin zaman Allah'dan yardım dile.."** Bu hadisi Tirmizi, İbni Abbas radıyallahu anhuma kanalıyla rivayet eder.

Allah'dan başkasından istemek ona dua etmek gibidir ve Allah'a şirk koşmaktır. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: **"Dua ibadetin ta kendisidir."** Bu hadisi Ebu Davud, Tirmizi ve İbni Mace, Nu'man b. Beşir radıyallahu anh yoluyla rivayet eder.